

Jaarstukken 2017

Gemeente Dronten
Versie Erratum Jaarstukken 2017, gemeente Dronten Raadsvergadering 5 juli 2018

Besluitvorming
College: 22 mei 2018
Raad: 5 juli 2018

Inhoudsopgave

1 Aanbiedingsnota	4
Inleiding	4
Aanbieding	5
Financiële beschouwing	8
2 Recapitulatie per programma	11
3 Jaarverslag	13
3.1 Programmaverantwoording	13
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	15
Programma 1 Veiligheid	34
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	40
Programma 3 Economie	46
Programma 4 Onderwijs	54
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	61
Programma 6 Sociaal domein	72
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	95
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	104
3.2 Paragrafen	111
Paragraaf lokale heffingen	112
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	116
Paragraaf grondbeleid	133
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	144
Paragraaf bedrijfsvoering	146
Paragraaf verbonden partijen	151
Paragraaf financiering	163
Paragraaf subsidies	165
Paragraaf informatisering	167
4 Jaarrekening	169
4.1 Algemene grondslagen	170
4.2 Balans per 31 december 2017 (voor bestemming van het resultaat)	177
4.3 Toelichting op de balans	179
4.4 Overzicht van baten en lasten in de rekening	204
4.5 WNT-verantwoording 2017 Gemeente Dronten	210
4.6 Single Information Single Audit (SiSa)	213
5 Bijlagen	217
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	217
Financiële positie/structureel evenwicht	220
Budgetoverhevelingen	221
Afkortingenlijst	223

1 Aanbiedingsnota

Inleiding

Deze Jaarstukken 2017 zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. Onderstaand lichten we toe hoe u deze rekening kunt lezen.

De jaarstukken bestaan uit de volgende delen:

1. Aanbiedingsnota;
2. Jaarverslag, bestaande uit:
 - Programmaverantwoording;
 - Paragrafen;
3. Jaarrekening, bestaande uit:
 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
 - Balans per 31 december 2017;
 - Toelichting op de balans;
 - Het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
 - WNT-verantwoording 2017;
 - Single Information Single Audit (SiSa).

Hieronder zoomen we nader in op deze onderdelen.

Aanbiedingsnota

In de aanbiedingsnota gaan wij in op de gerealiseerde hoogtepunten van de politieke agenda 2017. Daarnaast wordt in de aanbiedingsnota een financiële beschouwing gegeven op hoofdlijnen van de oorzaken die hebben geleid tot het jaarrekeningresultaat over 2017.

Na de financiële beschouwing presenteren we de samenvattende recapitulatie per programma met de rekeningsaldi.

Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt per programma aangegeven wat het programma inhoudt, wat u (de raad) en wij (college) wilden bereiken, welke acties zijn ondernomen en wat het financieel resultaat is per programma met de daarbij behorende analyse.

Paragrafen

In de afzonderlijke paragrafen wordt verslag gedaan van de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten, alsmede lokale heffingen. We hanteren de minimaal vereiste 7 paragrafen met daarbij nog de paragrafen subsidies en informatisering.

Getalnotatie

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- een positief saldo (overschot) is plus;
- een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Controleverklaring

Op het moment van het verzenden van deze jaarrekening naar de raad, zijn de controlewerkzaamheden door onze accountant Ernst & Young nog gaande, daarom ontvangt u hierbij een jaarrekening zonder controleverklaring.

In het definitieve boekwerk zal de getekende controleverklaring worden opgenomen.

Aanbieding

Aan de leden van de gemeenteraad,

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken van 2017 aan, bij het vaststellen van de stukken in het college nog onder verantwoordelijkheid van het oude college. Bij het vaststellen van de stukken in de raad, al wel voor de gemeenteraad in de nieuwe samenstelling. College en raad hebben vele besluiten genomen waardoor werk in gang kon worden gezet en ambities worden waargemaakt. Ambities in lijn met het collegeprogramma 2014-2018 en op weg naar het realiseren van onze toekomstvisie, 'De Kracht van Dronten'. Onze medewerkers hebben hier met passie en professionaliteit uitvoering aan gegeven.

Financieel gezond

De gemeente Dronten is financieel gezond. Het jaar 2017 wordt afgesloten met een positief resultaat. De bezuinigingen liggen achter ons. Daarnaast wordt het weerstandsvermogen beoordeeld als "uitstekend" ([BBV kengetallen](#)). Het perspectief voor de toekomst is groei. Als enige kanttekening hierbij zijn de tekorten binnen het sociaal domein als financieel risico te benoemen. Inmiddels zijn acties uitgezet waardoor de gemeente kan sturen op een breed palet aan maatregelen. Het college gaat ervan uit, dat de komende jaren de financiële resultaten van de gemeente positief zullen blijven.

Kieswet herziening

Op 30 maart 2017 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het voorstel tot verlenging van de werkingsduur van de Tijdelijke Experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming. Dit maakt centraal tellen op kandidaatsniveau op de dag na de verkiezingen mogelijk. De gemeente Dronten heeft dit inmiddels succesvol toegepast bij de Gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018.

Horizontaal toezicht

In januari 2017 is het convenant tot Horizontaal Toezicht met de belastingdienst getekend. De lijst met aandachtspunten die hieraan ten grondslag ligt is voortvarend opgepakt. In november 2017 is met de belastingdienst een evaluatiegesprek gevoerd, waarin zij zeer tevreden waren over de vorderingen van de gemeente Dronten.

Duurzaamheid

Dronten blijft verduurzamen en heeft daarin een stevige ambitie! We zijn al energie neutraal maar willen klimaatneutraal worden. De afgelopen jaren bereikten we mooie resultaten met onder andere de succesvolle duurzaamheidslening en met de opwekking van wind- en zonne-energie. Door voortvarend uitvoering te geven aan het recent vastgestelde klimaatbeleidsplan willen we onze koploperspositie op het gebied van duurzaamheid behouden.

Ondermijning

Ondermijning heeft betrekking op de verwevenheid van de boven- en onderwereld. In 2017 is het ondermijningsbeeld voor de gemeente Dronten door het Regionaal Informatie en Expertise Midden-Nederland (RIEC) opgeleverd. Om uitvoering te geven aan dit vertrouwelijke document is nauwe samenwerking gezocht met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) en het RIEC Midden-Nederland. In 2018 zetten we onder andere stevig in op de interne en externe bewustwording rondom dit abstracte thema en het vormgeven van een integraal plan van aanpak.

Veiligheid burgers

Om de veiligheid van burgers te vergroten, is het uitgangspunt om de burger zoveel mogelijk bij onze aanpak te betrekken. Dit hebben we in 2017 gedaan door het

organiseren van mini veiligheidsdagen in de drie kernen. Naast de inzet van het Multi Media Lab van de politie (voor het afnemen van enquêtes over onder andere de bekendheid met de wijkagent en het nut van buurtpreventie) is geflyerd voor Burgernet en Waaks!. In aansluiting hierop heeft de Brandweer ingezet op het werven van meer vrijwilligers.

Luchthaven lobby

In 2017 nam de onrust rond de ontwikkeling van Lelystad Airport toe. Vanuit de hele regio namen de geluiden over verwachte overlast toe. Vanuit Dronten maakten we onze bedenkingen ook kenbaar. Eind 2017 besloten we – gesteund door de meerderheid van uw raad - voorlopig terug te treden van de Alderstafel. Dronten maakte van het begin af aan deel uit van deze tafel. We waren van mening dat het gebrek aan transparantie niet bijdroeg aan een zorgvuldig besluitvormingstraject. Deze stap heeft geleid tot een sterkere positie in de discussie rond de ontwikkeling van Lelystad Airport, we voelen ons beter in positie om de belangen van de Dronter burgers te dienen.

Pioniersbarak

Met de grondverkoop voor de bouw van 16 appartementen bij de dierenweide komen gelden beschikbaar om de dierenweide te gaan herinrichten. De planvorming met daarbij de bouw van de pioniersbarak wordt nu uitgewerkt door stichting Geschiedschrijving Dronten, stichting Recreatiepark Dronten en de gemeente. Realisatie is voorzien in 2019.

Transformatie Jeugd

Ook in 2017 hebben we binnen de Dronter Koers flink ingezet op samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders en het onderwijs. Met succes: de Drontense aanpak is door de VNG erkend als één van de 15 koplopers in ons land. Onze aanpak om preventief jeugdhulp op scholen aan te bieden werkt voor alle partijen. Ook ouders zijn tevreden: ze waarderen onze preventieve aanpak op de scholen met een 8. Als kanttekening hierbij zijn de tekorten als financieel risico te benoemen. Inmiddels zijn acties uitgezet waardoor de gemeente kan sturen op een breed palet aan maatregelen.

Maatschappelijke agenda

Om een goede start te maken met de transformatie van het sociaal domein hebben wij met de maatschappelijke partners in het voorveld een maatschappelijke agenda opgesteld. Zo wordt op lokaal niveau een gedeelde visie en aanpak van maatschappelijke vraagstukken ontwikkeld. Dit levert maatschappelijk rendement op, omdat het de relatie verbetert met burgers en organisaties en zorgt voor draagvlak.

MFC Swifterbant

U besloot in september 2017 voor de ontwikkeling van het MFC en de 30 sociale huurwoningen over te stappen naar de locatie Kombuis. OFW heeft aangegeven opdrachtgever te willen zijn voor in ieder geval de bouw van de 30 sociale huurwoningen, maar mogelijk ook het MFC zelf. In het laatste kwartaal zijn de voorbereidende werkzaamheden voortvarend gestart (intentieovereenkomst, stedenbouwkundige massastudie, bestemmingsplan, aanzet ruimtelijk- en functioneel programma MFC etc.). De afronding van alle voorbereidingswerkzaamheden zal volgend jaar plaatsvinden, waarna de bouw naar verwachting begin 2019 kan starten.

Havenkade

In 2017 is een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van het Hanzekwartier. Voor de Havenkade zijn overeenkomsten gesloten met een projectontwikkelaar/bouwer voor de bouw van 144 "gasloze"-woningen. Ook de onderhandelingen voor de grondaankoop zijn afgerond. De raad heeft in december 2017 de grondexploitatie en het bestemmingplan Havenkade vastgesteld. Eind 2018 komen de woningen in de verkoop is de verwachting en vanaf 2019 wordt hier een prachtige nieuwe woonbuurt aan het water gebouwd.

Zuiderzee op Zuid

Na een lange juridische strijd bepaalde de Raad van State het afgelopen jaar dat permanent wonen op Zuiderzee op Zuid gerechtvaardigd is. Daarmee haalde de bestuursrechter een streep door de reactieve aanwijzing van de provincie op het door u vastgestelde bestemmingsplan. De appartementen zijn inmiddels in de verkoop.

Met deze jaarstukken zijn de vele inspanningen in cijfers en prestaties weergegeven.

College van B&W
22 mei 2018

Financiële beschouwing

De Jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 21.065.000 (afgerond). Het positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de toepassing van een andere methode (POC) voor de tussentijdse winstneming van de grondexploitatie. Het rekeningresultaat van 2017 is opgebouwd uit het resultaat voor de Algemene Dienst van € 1.219.000 (voordelig) en het resultaat Grondexploitatie van € 19.846.000 (voordelig).

Bij de Slotrapportage 2017 werd nog rekening gehouden met een resultaat van € 3.249.000 (nadelig).

In onderstaande tabel wordt het geraamde resultaat en het gerealiseerde resultaat 2017 inzichtelijk gemaakt.

Daarbij is ook de onderverdeling van het resultaat van de algemene dienst en grondexploitatie te lezen.

Omschrijving (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Totale lasten	-105.612	-101.397	-104.139	-105.008	-869
Totale baten	102.320	97.389	97.914	122.335	24.421
Totaalsaldo van baten en lasten	-3.292	-4.009	-6.225	17.328	23.553
Toevoegingen reserves (lasten)	-47.743	-408	-6.239	-6.559	-320
Onttrekkingen reserves (baten)	47.512	1.154	9.215	10.296	1.081
Subtotaal reserves	-230	746	2.976	3.737	761
Geraamde, gerealiseerde resp. geanalyseerde resultaat	-3.523	-3.263	-3.249	21.065	24.314

Onderverdeling gerealiseerd resultaat	2016	2017
Resultaat Algemene dienst	-899	1.219
Resultaat Grondexploitatie	-2.624	19.846
Totaal gerealiseerd resultaat	-3.523	21.065

Toelichting financiële afwijkingen per programma

In het jaarverslag verklaren we per programma de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

Budgetoverhevelingen

Bij het vaststellen van de Programmabegroting autoriseert uw raad het college voor het doen van uitgaven om de voorgenomen plannen en activiteiten te realiseren. Het kan voorkomen dat betreffende budgetten in het betreffende jaar niet (geheel) worden ingezet. Er kunnen zich daarbij situaties voordoen waarbij het redelijk is om deze budgetten over te hevelen naar het nieuwe boekjaar. Bij de Voortgangsrapportage 2017 (€ 0,3 miljoen) en de Slotrapportage 2017 (€ 1,4 miljoen) is reeds een aantal budgetoverhevelingen verwerkt.

Bij de Jaarstukken 2017 worden budgetoverhevelingen voorgesteld met een totale omvang van € 2,9 miljoen. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een

positief saldo op voor de Jaarstukken 2017. Het totaaloverzicht is als [bijlage Budgetoverhevelingen](#) bij de jaarstukken toegevoegd.
(Het totaal aan budgetoverhevelingen van 2017 naar 2018 is € 4,5 miljoen afgerond.)

Afwijkingen per programma

In het volgende overzicht is op programmaniveau het verschil tussen de Begroting 2017 (na wijziging) ten opzichte van de Werkelijkheid 2017 aangegeven. Daarin zijn ook de bedragen voor budgetoverhevelingen (totaal Jaarstukken 2017: € 2,9 miljoen) per programma opgenomen. De afwijkingen per programma zijn op een transparante wijze uiteengezet in de toelichting zoals opgenomen in het jaarverslag, bij de verantwoording per programma.

Uit het onderstaande beeld blijkt dat de grootste verschillen zich voordoen op de volgende programma's:

- Programma 0 Bestuur en ondersteuning: € 667.000 (nadelig), mede als gevolg van de stortingen in de voorzieningen wachtgeld en APPA;
- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat: € 1.300.000 (voordelig), als gevolg van de vrijval saldo openbare verlichting naar aanleiding van het nieuwe beheerplan;
- Programma 6 Sociaal domein: € 933.000 (voordelig), mede als gevolg van de financiële effecten in de septembercirculaire voor de toegang werkwijze en preventie jeugd en € 1.695.556 (nadelig), mede als gevolg van de regionale hulp Jeugd;
- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing: € 19,9 miljoen (voordelig), als gevolg van de toepassing van de POC-methode voor de tussentijdse winstneming van de grondexploitaties;
- Tot slot betreft het € 2,9 miljoen (voordelig) als gevolg van de budgetoverhevelingen van 2017 naar 2018 op de diverse programma's.

(x € 1.000)

Overzicht afwijkingen per programma (ten opzichte van de begroting na wijzigingen)	Vershil tov de begroting	Budget overheveling	Restant
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	-588	190	-778
Programma 1 Veiligheid	103	0	103
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	1.632	5	1.627
Programma 3 Economie	118	319	-201
Programma 4 Onderwijs	259	0	259
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	700	556	144
Programma 6 Sociaal domein	297	1.613	-1.316
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	210	102	108
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	20.822	99	20.723
Totaalsaldo van baten en lasten vóór mutaties reserves (afgerond)	23.553	2.885	20.668

Ontwikkeling reservepositie

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves van de gemeente. Eind 2016 is het totale vermogen € 75,9 miljoen afgerond en eind 2017 is het totale vermogen € 93,3 miljoen. De gemeente Dronten heeft hiermee een robuuste vermogenspositie en kan hierdoor mogelijke negatieve resultaten in de toekomst eenvoudig binnen de gemeentelijke reserves opvangen. Het rekeningresultaat 2017 alleen op basis van baten en lasten (vóór mutaties in reserves) is € 17,3 miljoen (positief). Dit resultaat is het feitelijke saldo dat ten laste of ten bate komt van het eigen vermogen van de gemeente.

Het totale eigen vermogen, inclusief het gerealiseerd resultaat 2017, bedraagt per jaareinde 2017 € 93,3 miljoen afgerond. Daarmee is het eigen vermogen met 23% toegenomen.

Samengevat is dit als volgt aan te geven:

Ontwikkeling reservepositie 2017		(x 1.000)
Algemene reserve	51.378	
Bestemmingsreserves	24.566	
Totaal eigen vermogen 31-12-2016	75.944	
Toevoegingen	6.559	
Onttrekkingen	-10.296	
Resultaat 2017	21.065	Toename EV vanaf eind 2016
Totaal eigen vermogen 31-12-2017	93.272	17.328

Voorstel bestemming resultaat

Het rekeningresultaat 2017 is € 21,1 miljoen positief. Het voorstel voor bestemming van dit voordelige resultaat is:

- € 5,0 miljoen te storten in de Bestemmingsreserve Sociaal Domein;
- € 5,0 miljoen te storten in de nieuw te vormen Bestemmingsreserve voor niet afgesloten exploitaties (POC);
- € 0,7 miljoen te storten in de nieuw te vormen Bestemmingsreserve Dierenweide;
- € 10,4 miljoen op basis van het restant rekeningresultaat 2017 toe te voegen aan de Algemene reserve.

In 2017 voor € 2,9 miljoen aan financiële middelen over te hevelen naar 2018 (budgetoverhevelingen vanuit 2017). De Begroting 2018 wordt hierop bij de Voortgangsrappportage 2018 aangepast. Dit voorstel hangt samen met de toevoeging van de € 10,4 miljoen aan de Algemene reserve in 2017 omdat bij de Voortgangsrappportage 2018 vanuit de Algemene reserve de benodigde € 2,9 miljoen voor overhevelingen weer wordt onttrokken.

2 Recapitulatie per programma

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:						
0	Algemeen bestuur	-7.360	-5.289	-5.248	-4.949	299
1	Openbare orde en veiligheid	-3.185	-2.663	-2.650	-2.592	58
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.059	-9.867	-6.760	-6.628	132
3	Economische zaken	-1.543	-1.216	-1.493	-1.295	198
4	Onderwijs	-6.207	-5.912	-6.060	-6.304	-243
5	Cultuur en recreatie	-15.464	-14.938	-15.286	-14.683	603
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-40.254	-36.067	-40.720	-41.459	-739
7	Volksgezondheid en milieu	-8.805	-7.659	-7.877	-8.227	-349
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-11.674	-5.261	-4.519	-4.652	-132
Subtotaal lasten		-102.552	-88.872	-90.613	-90.789	-173
Baten:						
0	Algemeen bestuur	853	1.938	2.050	1.307	-743
1	Openbare orde en veiligheid	138	127	127	172	45
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.278	2.923	270	1.770	1.500
3	Economische zaken	147	146	125	147	22
4	Onderwijs	1.038	897	822	1.324	502
5	Cultuur en recreatie	2.527	2.412	2.427	2.525	98
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	10.149	10.044	11.657	12.693	1.036
7	Volksgezondheid en milieu	7.740	7.175	7.355	7.914	559
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	7.157	3.482	3.063	24.018	20.954
Subtotaal baten		31.027	29.144	27.896	51.870	23.973
Saldo:						
0	Algemeen bestuur	-6.506	-3.351	-3.198	-3.642	-444
1	Openbare orde en veiligheid	-3.048	-2.536	-2.523	-2.420	103
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.781	-6.943	-6.490	-4.858	1.632
3	Economische zaken	-1.396	-1.070	-1.368	-1.148	220
4	Onderwijs	-5.169	-5.015	-5.238	-4.980	259
5	Cultuur en recreatie	-12.937	-12.525	-12.858	-12.158	700
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-30.105	-26.023	-29.064	-28.766	297
7	Volksgezondheid en milieu	-1.065	-484	-522	-312	210
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-4.517	-1.778	-1.456	19.366	20.822
Subtotaal van baten en lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien		-71.524	-59.725	-62.718	-38.918	23.799

Lasten Algemene dekkingsmiddelen:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is						
Algemene uitkeringen						
Dividenden						
Financieringsfunctie						
Overige Algemene dekkingsmiddelen	-419	-490	-470	-334	136	
Baten Algemene dekkingsmiddelen:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.357	2.609	2.492	2.394	-98	
Algemene uitkeringen	55.332	51.755	53.752	54.306	554	
Dividenden	738	657	672	724	52	
Financieringsfunctie						
Overige Algemene dekkingsmiddelen	12.808	12.620	12.695	12.305	-390	
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	70.817	67.150	69.142	69.396	254	
0.4 Overhead (lasten)	-2.368	-11.703	-12.935	-13.355	-421	
0.4 Overhead (baten)	57	603	407	735	329	
Subtotaal Overhead	-2.311	-11.100	-12.528	-12.620	-92	
0.8 Uitgaven onvoorzien	-	-142	-80	-	80	
0.9 Bedrag van de heffing voor vennootschapsbelasting	-	-	-	-488	-488	
Totaalsaldo lasten	-105.612	-101.397	-104.139	-105.008	-869	
Totaalsaldo baten	102.320	97.389	97.914	122.335	24.421	
Totaalsaldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)	-3.292	-4.009	-6.225	17.328	23.553	
0.10 Toevoegingen reserves (lasten)	-47.743	-408	-6.239	-6.559	-320	
0.10 Onttrekkingen reserves (baten)	47.512	1.154	9.215	10.296	1.081	
Subtotaal reserves	-230	746	2.976	3.737	761	
Het geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat (na mutatie reserves)	-3.523	-3.263	-3.249	21.065	24.314	

Recapitulatie per programma en rekeningsaldi aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Dronten, in zijn openbare vergadering van 5 juli 2018.

Griffier,
D. Petrusma MMC

Voorzitter,
mr. A.B.L. de Jonge

3 Jaarverslag

3.1 Programmaverantwoording

Programmastructuur

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag geven we aan wat binnen onze beleidsprogramma's is gerealiseerd. Met de vernieuwingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) in 2017 is de structuur van de programma-indeling voor Dronten gewijzigd (besluit Kadernota 2018). In aansluiting op het BBV kennen we de volgende programmastructuur:

- Programma 0. Bestuur en ondersteuning;
- Programma 1. Veiligheid;
- Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Programma 3. Economie;
- Programma 4. Onderwijs;
- Programma 5. Sport, cultuur en recreatie;
- Programma 6. Sociaal domein;
- Programma 7. Volksgezondheid en milieu;
- Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing;

Overeenkomstig het raadsbesluit d.d. 29 juni 2017 voor de Kadernota 2018 is het programma 9. Algemeen komen te vervallen. Bij de Programmabegroting 2017 is een overzicht opgenomen met de nieuwe taakveldindeling conform het BBV ("Financiële begroting op taakvelden cf BBV"; pag. 101).

Deze programma's bestaan vanaf 2017 uit de verplichte taakvelden conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Per taakveld is de betreffende portefeuillehouder toegevoegd. Deze informatie is in het begin van elk programma te lezen.

Opmerking tabellen 0.5 Treasury: ten opzichte van de Lias webpublicatie wijkt de begroting van taakveld 0.5 Treasury af aan zowel de lasten- als de batenkant. Deze afwijking heeft geen gevolgen voor het totaalsaldo.

De opbouw per programma is als volgt:

- Algemene omschrijving van het betreffende programma;
- Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's;
- Wat wilden we bereiken? In dit gedeelte staan de doelen uit de Kadernota 2017 en de Programmabegroting 2017;
- Beleidsindicatoren van het betreffende programma (peildatum 01-04-2018);
- Wat hebben we hiervoor gedaan? In dit gedeelte wordt per product de uitvoering van de ambities toegelicht;
- Wat heeft dit gekost? In dit gedeelte wordt per taakveld de afwijking tussen Begroting na wijziging 2017 en Werkelijkheid 2017 verklaard. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van de toelichting hierbij is € 25.000 en hoger. Verder worden in dit gedeelte de mutaties van de reserves toegelicht en de budgetoverhevelingen 2017.

Beleidsindicatoren

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag. Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken. Peildatum van genoemde indicatoren in de Jaarstukken 2017 is 01-04-2018. De indicatoren staan per betreffend programma onder het kopje "Beleidsindicatoren BBV".

Naast deze verplichte set dient de gemeente Dronten ook te voldoen aan de door de provincie opgelegde kengetallen (Interbestuurlijk toezicht, IBT).

Door de nieuwe verplichte set indicatoren van het BBV en de provinciale IBT-indicatoren zijn de 'eigen' gemeentelijke kengetallen min of meer overbodig geworden. Bij besluitvorming van de Kadernota 2018 zijn deze 'eigen' gemeentelijke kengetallen, welke tot nu toe ieder jaar werden opgenomen in de P&C-documenten, vervallen.

Via het dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar om te zien waar de gemeente Dronten staat op diverse thema's en monitoren over gemeentelijke onderwerpen.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Algemene omschrijving

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening. Als gevolg van BBV-wijziging per 2017 is aan dit programma het onderdeel overhead toegevoegd, en daarnaast de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken, de heffing en invordering van belastingen (exclusief de baten), niet aan andere programma's, c.q. het overzicht algemene dekkingsmiddelen toe te rekenen lasten en baten.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Financiële verordening 2017](#)

[Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2003](#)

[Toekomstvisie De kracht van Dronten 2014](#)

[Programmaplan Dienstverlening 2015-2018](#)

[Archiefverordening 2011](#)

[Inspraakverordening 2007](#)

[Referendumverordening 2013](#)

[Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders 2015](#)

[Verordening ambtelijke bijstand raad en raadsleden 2003](#)

[Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014](#)

[Verordening gemeentelijke rekenkamer 2010](#)

[Verordening rechtspositie gemeentelijke rekenkamer 2013](#)

[Verordening op het onderzoekrecht van de raad 2006](#)

[Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders 2012](#)

[Verordening regelende de instelling en toekenning gemeentelijke erepenning 1974](#)

[Verordening duurzaamheidslening 2013](#)

[Verordening commissie bezwaarschriften 2016](#)

[Verordening reglement van orde raad 2013](#)

[Verordening vergoeding leden stembureaus 2004](#)

[Verordening werkgeverscommissie](#)

[Duurzaam Dronten 2011-2016](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 0		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	mr. A.B.L. de Jonge
0.10	Mutaties reserves	A. van Amerongen
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	A. van Amerongen
0.2	Burgerzaken	P. van Bergen
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	P. van Bergen
0.4	Overhead	mr. A.B.L. de Jonge
0.5	Treasury	A. van Amerongen
0.63	Parkeerbelasting	A. van Amerongen
0.62	OZB niet-woningen	A. van Amerongen
0.61	OZB woningen	A. van Amerongen
0.64	Belastingen overig	A. van Amerongen
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	A. van Amerongen
0.8	Overige baten en lasten	A. van Amerongen
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Extra taken griffie (€ 27.000)

Na het vertrek van de adjunct-griffier is een nieuwe adjunct-griffier benoemd. De beschikbare formatie is uitgebreid. Het groeiend aantal activiteiten betreft het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij de politiek, de organisatie daarvan, de grotere inzet van de website als communicatie- middel tussen raad en inwoners, de verdere digitalisering van de informatiestromen en het grotere beroep op de griffie voor politieke advisering aan fracties en individuele raadsleden. De extra personeel kosten (0,3 fte) bedragen structureel € 27.000 per jaar.

Kanaalregisseur internet KCC (€ 64.000)

Alle voorzienbare incidentele programma-activiteiten kunnen in 2017 worden gedekt vanuit de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde programmabudgetten. Voor de inzet van structurele extra capaciteit op het digitale kanaal in de vorm van een kanaalregisseur internet, is met deze begroting voorzien door een toekenning van 0,8 fte voor de jaren 2017 en 2018. De verdere uitrol van het programma dienstverlening elders in de organisatie zal tot besparing van fte gaan leiden, waardoor per saldo niet van formatie-uitbreiding sprake hoeft te zijn.

Regiefunctionaris Verbonden partijen (0,5 fte incidenteel voor 2 jaar (2x €40.000)

In het verleden is de uitvoering van verschillende taken overgeheveld naar externe partners. In het ene geval in de vorm van een zogenaamde 'verbonden partij', in het andere geval door een gemeenschappelijke regeling aan te gaan of de diensten simpelweg bij een bestaande externe partij onder te brengen. Voorbeelden daarvan zijn GBLT voor het innen van (de meeste) belastingen, het NLE en OFGV. Bij het wegzetten van bestaande werkzaamheden en taken bij deze partijen, is weinig (GBLT) of geen (andere regelingen) formatie binnen de gemeente Dronten behouden gebleven, om het borgen en toezien op de naleving van de gemaakte afspraken te beheren.

Dit wordt bevestigd in het recent uitgevoerde Rekenkamer onderzoek, waaruit blijkt dat de regiefunctie die noodzakelijk is om het nakomen van de afspraken door verbonden partijen goed te beheren, onvoldoende is ingevuld.

Voor het invullen van die noodzakelijke regiefunctie, is in de komende 2 jaren 0,5 fte vereist. In die periode zal worden gekeken hoe deze taken binnen de organisatie ingebed kunnen worden en of elders formatie beschikbaar is of komt, om ook structureel de sturing en regie te borgen.

Team HRM (0,6 fte HR Administratie, € 48.000 structureel en 0,6 fte HR Advies, €48.000 incidenteel voor 2017 en 2018)

In 2015 zijn uit het rapport van onderzoek van Salarisprofs verbeterpunten t.b.v. de afdeling HRM naar voren gekomen. Zoals het 4-ogen principe, het inrichten van controle op zowel de automatisering systemen als het menselijke handelen, een betere aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie, betrouwbare managementrapportages met een goede analyse, het inrichten en onderhouden van geautomatiseerde formatie- en bezettingsoverzichten.

In het afgelopen jaar is gebleken dat de extra taken die hierdoor aan de HR Administratie zijn toegevoegd, niet met de bestaande bezetting kunnen worden uitgevoerd. Ook komen er continu nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving op ons af, die leiden tot extra werk. Zoals bijvoorbeeld introductie van het Individuele Keuze Budget (IKB), verplicht voor alle gemeenten per 1 januari 2017, waarbij het arbeidsvoorwaarden systeem zowel beleidsmatig als automatisering technisch gezien herzien dient te worden. Daardoor is sprake van structurele versterking van het team HR Administratie met 0,6 fte.

Voor HR Advies geldt dat zij over onvoldoende tijd beschikken voor het ontwikkelen van strategisch personeelsbeleid, het vertalen van nieuw beleid naar regelingen voor de gemeente, kennisdeling en het begeleiden van het ontwikkeltraject van de organisatie én de leidinggevend en medewerkers. Daartoe is sprake van versterking HR Advies voor een periode van 2 jaar met (eveneens) 0,6 fte.

ICT-uitbreiding beheer (€ 80.000, structureel waarvan dekking vanaf 2018 € 30.000 uit ICT-budget)

ICT en informatiemanagement zijn van toenemend belang en randvoorwaardelijk voor (de continuïteit van) de bedrijfsvoering en dienstverlening. Als gemeente dienen we daarbij aan te sluiten op de generieke digitale infrastructuur van de overheid. Dit doen we via de midoffice. Dat is een verdeelstation voor het intern gegevens delen en het (verplicht) delen met en afnemen van gegevens met andere overheden. Deze informatievoorziening is bedrijfskritisch. Belangrijke informatiesysteem in de midoffice zijn het zaakstelsel (Mozard) en de Digi-koppeling (Enable-U).

Om de midoffice goed te kunnen beheren is er op dit moment slechts 1 midoffice beheerder. We hebben gemerkt dat de invoering, het beheren en dadelijk door ontwikkelen zoveel inspanning vraagt van onze enige midoffice beheerder, dat we ten aanzien van de continuïteit, beheer en ontwikkeling te kwetsbaar zijn geworden. Een uitbreiding met 1 fte is noodzakelijk. Invoering van het zaakgericht werken gaat anders stagneren, terwijl de eerste ervaringen zeer positief zijn m.b.t. bedrijfsvoering en dienstverlening. Dit genereert daardoor ook meer vraag vanuit de organisatie. Voordelen in ICT zitten in minder benodigde applicaties en licenties. Ingaande 2018 kan daardoor vanuit de ICT budgetten € 30.000 worden bespaard.

Vrijval stelpost overhead (€ 98.000 structureel voordelig)

De structurele claims bedrijfsvoering (HRM/ICT) kunnen worden gedekt uit het positieve saldo taakstelling overhead, te weten € 98.000. Het positieve saldo taakstelling overhead is afgelopen jaar ontstaan na de uitbreiding van formatie in o.a. het sociaal domein. De taakstelling overhead is volledig gerealiseerd en de middelen die nu vrijkomen kunnen ingezet worden voor noodzakelijke uitbreiding van overhead.

Bestaande ontwikkelingen

Basisregistratie Personen (BRP)

In 2017 zal duidelijk worden wanneer Dronten zal gaan aansluiten op de landelijke BRP. Het project operatie BRP wordt intern opgestart en daarmee worden de (financiële) gevolgen en de te ondernemen stappen inzichtelijk gemaakt.

Programma verbetering dienstverlening

De gemeente Dronten gaat de dienstverlening aan de Drontense samenleving de komende jaren verder verbeteren. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat nodig is. Programmatisch vormgegeven en uit te voeren, zoals omschreven in het Programmaplan verbetering Dienstverlening 2015-2018, in mei 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Belangrijke speerpunten binnen het Programmaplan voor de periode 2015-2018 zijn de realisatie van het gemeentelijk KCC, waarbinnen 80% van de (aan-)vragen van onze inwoners en bedrijven direct worden afgehandeld. Daarnaast gaat de gehele organisatie volledig zaakgericht werken, waarmee over alle dienstverleningskanalen (balie, telefonie, email, post, digitaal loket) zicht en voortgangsbewaking komt op alle klantvragen. Daarmee kunnen onze inwoners en bedrijven via hun persoonlijke internetpagina continue zicht houden op de bij de gemeente lopende zaken. Eind 2017 koersen we erop om alle dienstverleningskanalen per afdeling te hebben aangesloten op het zaakgericht werken, waardoor alle klantcontacten nauwgezet door de burger zelf, als door ons kan worden gevolgd. Als gevolg daarvan zal ook een groot deel van de meest gestelde vragen dan door het klantcontactcentrum worden beantwoord in plaats van door de vakafdelingen zelf.

Social media zal worden toegevoegd als extra dienstverleningskanaal, nadat daarvoor in de tweede helft van 2016 reeds een pilot werd uitgevoerd. Hiermee is tevens uitvoering

gegeven aan de eerder door de raad in december 2014 vastgestelde motie rondom het doen van een onderzoek voor het gebruiken van Whatsapp als dienstverleningskanaal. Ook zal vanaf 2017 de door de burgers en bedrijven ervaren dienstverlening breder inzichtelijk zijn. De ervaren dienstverlening in zowel de frontoffice als de backoffice, de 2e lijn van onze dienstverleningsprocessen, zal dan inzichtelijk zijn. Op basis hiervan zal de organisatie continue onze dienstverlening aan de samenleving verbeteren. In 2017 wordt verder veel aandacht besteed aan het verder verbeteren van onze telefonische dienstverlening.

Regionale samenwerking

We pakken binnen de Regio Zwolle als overheid (19 gemeenten en 4 provincies) een belangrijke rol als verbinder en aanjager en werken op basis van vrijwilligheid en in verschillende samenstellingen samen. Kennis van en over elkaar tussen ondernemers blijft een belangrijk aandachtspunt. Ons gezamenlijk doel blijft daarom een effectieve verbinding te slaan tussen lokale ondernemers, onderwijs, onderzoeksorganisaties en overheden. Regio Zwolle wil de ontwikkelde innovatie-infrastructuur en de aansturing (governance) voor de lange termijn bestendigen. Samen investeren in uitvoering, versterking en waar nodig inhoudelijke aanscherping van het regionaal sociaal en economisch beleid.

We participeren actief in de regio Zwolle vooral op economisch gebied met een accent op agro en food.

Er is een visiedocument 2016-2020 opgesteld waar momenteel uitvoer aan gegeven wordt. In september 2016 is het uitvoeringsplan 2016-2017 gereed. Dit werkplan is opgesteld in samenspraak met de regionale partners.

Naast het actief benaderen van bedrijven, dienen bedrijven zich aan voor aansluiting met het cluster. Met hen worden gesprekken gevoerd. Ook de kring van participerende gemeenten in het cluster groeit.

Om de ingezette en succesvolle koers van het Agri en Food cluster in 2017 en verder te kunnen continueren, is voldoende financiering van groot belang. Financiële bijdragen vanuit de diverse overheden zijn in dit stadium onmisbaar, waarbij de bijdrage vanuit het bedrijfsleven vergroot dient te worden.

Het college wil de initiatieven doorzetten die we de afgelopen jaren zowel in Flevoland als met de regio Zwolle als met gemeenten op de Veluwe op verschillende terreinen hebben opgezet. We blijven aangesloten op de arbeidsmarktregio Flevoland. Binnen het sociaal domein werken we door op basis van de afspraken die we hebben gemaakt op het terrein van inkoop (centrumregeling Almere) en over de vormgeving van een Flevolands meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling

Op het terrein van de bedrijfsvoering, zal eind 2016/begin 2017 besluitvorming kunnen plaatsvinden over toetreding tot het shared service centrum ONS (OmriNgd door Samenwerking). Bij positieve besluitvorming voor wat betreft inkoop, personeels- en salarisadministratie en ICT-beheer zullen we in 2017 voorbereidingen treffen voor de daadwerkelijke toetreding per 1 januari 2018. Indien toetreding tot de samenwerking geen goede optie blijkt te zijn, blijven wij de genoemde taken zelf (en in uitbesteding v.w.b. ICT beheer) uitvoeren. Mogelijk dat wij dan opnieuw naar andere partners op zoek gaan.

De beproefde samenwerking op gebied van HRM in zowel de regio Flevoland (SWIF), als in de regio Zwolle (Talentenregio) geeft aanleiding tot enthousiaste voortzetting in 2017.

Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

De gemeente geeft in het kader van IBT op constructieve wijze invulling aan de zes toezichtdomeinen. Om IBT verder te borgen zal vanaf de jaarrekening 2016 en de programmabegroting 2018 een separate paragraaf worden opgenomen waarin de IBT kengetallen zullen worden opgenomen. Verder zullen provincie en gemeenten streven naar meer gelijktijdigheid in het IBT proces en het daarop volgend moment van vaststellen van de beoordeling door GS.

Duurzaamheid

In 2017 zal verder gewerkt worden aan het besparen van CO₂, het stimuleren van eerlijke handel, het mogelijk maken van energieprojecten en het informeren van bewoners en bedrijven op het gebied van energiebesparing en opwekking. Projecten uit 2016 zullen doorlopen in 2017 zoals de verduurzaming van vervoersmethoden en besparingsmaatregelen voor de gebouwde omgeving. Dit wordt verder uitgewerkt in het Klimaatbeleidsplan. De drie doelen Energie besparen, lokaal energie opwekken en stimuleren lokale handel worden vormgegeven in acties welke positieve bijdragen leveren aan energieonafhankelijkheid. Het samenwerken met de betrokkenen en de voorbeeldfunctie van de gemeentelijke organisatie zijn hierin belangrijke aandachtspunten.

Verkiezingen

De volgende Tweede Kamerverkiezing vindt plaats op 15 maart 2017. In de begroting is hiervoor budget beschikbaar.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

0.1 Bestuur

Extra taken griffie

De primaire, operationele processen zijn gestroomlijnd en naar een hoger plan getild. De planning van de voorstellen en het bewaken van de toezeggingen en moties verloopt nu efficiënter waardoor de griffie meer in control is. Er is nu meer ruimte voor strategische beleidsadvisering voor raad en organisatie.

Regionale samenwerking

De samenwerking binnen de Regio Zwolle vindt plaats op basis van het visiedocument 2016-2020. Wij participeren hier actief in. Een accent leggen wij bij het Agri & food Innovatie cluster waarvan burgemeester A.B.L. de Jonge vanuit de Regio Zwolle bestuurlijk trekker is. Het afgelopen jaar zijn er verschillende bijeenkomsten geweest, onder andere over de link tussen gezond voedsel en minder zorg. Maar ook over de circulaire ontwikkelingen in deze sector. In onze eigen gemeente denken we hier samen met ondernemers en de Aeres Hogeschool ook actief in mee. De Biohub Dronten is een mooi voorbeeld van de verwaardiging van agrarische reststromen. In de tweede helft van 2017 stond de governance van het cluster centraal. Deze discussie zal er toe leiden dat er in 2018 een verder ontwikkelde structuur wordt doorgevoerd. Het gaat dan om de wijze van organisatie en de financiering. Een ander onderwerp is de ontwikkeling van Lelystad Airport. Ons inziens biedt deze ontwikkeling in economisch opzicht kansen voor het bedrijfsleven. In 2017 is gestart met de verkenning naar de economische kansen, dit wordt gezamenlijk met VNO-NCW opgepakt. Naast de gemeenten uit de Regio Zwolle, zijn ook de provincies en Veluwe gemeenten aangehaakt. Het is evident dat de discussie over het vliegveld en de effecten van de ontwikkeling parallel aan de economische verkenningen loopt. De nieuwe minister van I&W zal de komende periode besluiten hoe met alle reacties op Lelystad Airport zal worden omgegaan.

Ten aanzien van de Aankoopcentrale Almere (Regionale Jeugdhulp) verwijzen wij u naar programma 6.

Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

In het voorjaar 2017 is overleg gevoerd met de provincie om op een eenduidige wijze IBT te verantwoorden via de P&C cyclus. In de jaarrekening 2016 is een bijlage opgenomen met een financieel overzicht en in de paragraaf weerstandsvermogen zijn de financiële kengetallen vermeldt die overeenkomen met de door het BBV vastgestelde kengetallen.

Daarnaast wordt door de vakafdelingen periodiek over een aantal afgesproken onderwerpen aan de raad verantwoord en deze verantwoordingen worden ook aan de provincie verstrekt. Op basis van deze informatie wordt door de provincie een jaarverslag

IBT gemaakt. In 2016 scoort Dronten adequaat op de domeinen financieel, RO en huisvesting statushouders. Het domein Wabo scoort wederom redelijk adequaat. De provincie geeft in een schriftelijke toelichting aan een positieve indruk te hebben van de aanpak van de gemeente Dronten ten behoeve van de structurele verbetering van de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken van het omgevingsrecht. Er wordt geprobeerd om deze laatst genoemde verantwoording te laten samenvallen met de financiële verantwoordingscyclus.

0.2 Burgerzaken

Basisregistratie Personen (BRP)

In 2017 is door de minister bekend gemaakt dat de landelijke Operatie BRP wordt gestopt. Dus ook in Dronten zijn de ontwikkelingen om aan te sluiten bij de Operatie BRP stopgezet.

Verkiezingen

De Tweede Kamerverkiezing is op 15 maart 2017 budgetneutraal verlopen.

0.4 Overhead

Kanaalregisseur internet KCC

De kanaalregisseur heeft er in 2017 aan bijgedragen dat de gemeente Dronten een gebruiksvriendelijke en klantgerichte website heeft die voldoet aan de webrichtlijnen en waar bezoekers hun producten en diensten digitaal van de gemeente kunnen afnemen. Om ervoor te zorgen dat de website continue voldoet aan de vragen van de bezoekers, verbeteren we doorlopend de zoekfunctie en zorgen we voor een optimale toptakensite. Daarnaast zorgen we ervoor dat we andere sociale media (Twitter, Facebook en eventueel ook WhatsApp) op de juiste wijze inzetten zodat de inwoner en ondernemer waar dan ook juist geïnformeerd worden.

Met behulp van een zgn. 'webcare'-systeem monitoren we wat en hoe er op sociale media over de gemeente Dronten wordt gesproken, zodat wij daarop actief en adequaat kunnen reageren.

Team HRM

Beide vacatures zijn ingevuld en mede hierdoor hebben we mooie stappen kunnen maken. De aanbevelingen uit het rapport van Salarisprofs zijn opgevolgd. Zoals het 4-ogen principe, een betere aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie, bouwen van managementrapportages en het inrichten van formatie- en bezettingsoverzichten.

Ook de nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving die ons af zijn gekomen zijn geïmplementeerd zoals het Individuele Keuze Budget (verplicht voor alle gemeenten per 1 januari 2017). Een start is gemaakt met het ontwikkelen van strategisch personeelsbeleid, het actualiseren van bestaande regelingen en het begeleiden van het ontwikkeltraject van de organisatie én de leidinggevenden en medewerkers.

Beheer gemeentelijke gebouwen

In 2017 is gestart met een onderzoek naar de huisvestingsbehoefte van de gemeentelijke organisatie, nu en in de toekomst. Dit onderzoek wordt vervolgd in 2018 en in 2018 zullen de resultaten van het onderzoek bekend worden en worden er voorstellen gedaan.

Programma verbetering dienstverlening

Het programma is gestart op 1 januari 2015 en heeft een looptijd tot 31 december 2017. In het voorjaar van 2017 is besloten het programma te verlengen tot uiterlijk 1 januari 2019.

Een aantal doelen van het programmaplan is gerealiseerd. Aan een aantal doelen gaan we in 2018 nog verder werken. Hierover staat een korte beschrijving van de stand van zaken van het programma.

Het programma bestaat uit de volgende projecten:

- Project implementatie KCC;
- Project Optimalisatie Balie en Telefoon;
- Project Zaakgericht werken;
- Project Optimalisatie Internet;
- Project Optimalisatie Post en E-mail;
- Project Meetinformatie Dienstverlening.

Project implementatie KCC

Voor een snelle en kwalitatief goede afhandeling van vragen die binnenkomen in het KCC zijn voor diverse kanalen Vraag Antwoord Combinaties opgesteld.

In 2018 gaan we een visie ontwikkelen over de dienstverlening aan de balie. Hierbij betrekken we de gemeentelijke huisvesting en het principe van werken op afspraak, waarbij specialisten mensen te woord staan in de frontoffice.

Project Optimalisatie balie en telefoon

Er is een nauwe verwevenheid tussen dit project en het project implementatie KCC. Het verbeterplan balie telefonie is uitgevoerd. Vanuit dit project hebben we het principe van werken op afspraak voor onze gemeentelijke producten geïmplementeerd. Daarnaast zijn medewerkers in het KCC getraind in klantgericht werken. Dit project is overgedragen aan de organisatie.

Project Zaakgericht werken

Het klantcontactstelsel (KCS) is ingevoerd bij het KCC. Het KCC werkt er dagelijks mee om klantgegevens in op te zoeken, klantcontacten in vast te leggen en zaken in op te vragen.

Niet de hele organisatie werkt nog zaakgericht. In november is gestart met het tussentijds evalueren van het project vanwege continue ontwikkelingen op dit terrein. De uitkomsten hiervan verwachten wij in de loop van 2018.

Project Optimalisatie internet

Voor informatie over dit project verwijzen we naar de tekst onder de paragraaf van de kanaalregisseur.

Project Optimalisatie post en e-mail

Binnengekomen fysieke post en email wordt zoveel mogelijk digitaal verspreid en afgehandeld binnen onze organisatie. In 2017 is het mogelijk gemaakt om aan het eind van het postproces een digitale ondertekening te plaatsen. In 2018 wordt deze handtekening geïmplementeerd in verschillende processen. Dit zorgt voor een snellere afhandeling en levering van onze primaire producten en diensten.

Project meetinformatie dienstverlening

U bent per raadsbrief geïnformeerd over de waardering van onze inwoners over onze dienstverlening in de front- en backoffice. In 2018 zijn we actief bezig met de doorontwikkeling van de dienstverlening (intern en extern).

Duurzaamheid

Dronten blijft verduurzamen! Het klimaatbeleidsplan is in samenwerking met de Aeres Hogeschool gepresenteerd aan het college en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. In dit beleidsplan is een stand van zaken gegeven en kiest Dronten voor gasloze ontwikkeling, het informeren en adviseren om van het gas af te gaan en wordt er een vervolg gegeven aan de duurzaamheidslening. Deze lening blijft een succes. In het najaar van 2017 is in 4 weken tijd voor ruim € 400.000 duurzaamheidsleningen aangevraagd en verleend.

Ook vanuit de ondernemers komen meer initiatieven om bedrijfsvoering te verduurzamen en producten te ontwikkelen die gasloos zijn. Hiervan zijn de ontwikkeling van het Hanzekwartier met de gasloze woningen en de solarcarports op het parkeerterrein van Mojo mooie voorbeelden. In samenwerking met OFW zijn afspraken voorbereid om in de

prestatieafspraken route kaarten te ontwikkelen om te komen tot een gasloze woningvoorraad.

0.64 Belastingen Overig

Oninbaar 2017

In 2016 is een methode ontwikkeld door GBLT door gebaseerd, in afstemming met de accountant van GBLT, op een risico-inschatting ten aanzien van de mate van incassering van de vordering(en). Deze systematiek voor het debiteurensaldo is op basis van een statisch – dynamische beoordeling van de fase waarin de vordering zich bevindt.

In de dynamische beoordeling worden de grootste debiteuren stuk voor stuk beoordeeld. In de statische beoordeling wordt het openstaand bedrag gekoppeld aan een risicopercantage ten opzichte van de fase van invordering.

Pilot Voormelding WOZ-waarde woningen

GBLT heeft de pilot uitgevoerd met 500 woningeigenaren (waarvan 175 bezwaarmakers) binnen een van de aangesloten gemeenten. De eigenaren werden op de hoogte gebracht van de getaxeerde WOZ-waarde van de woning, waarop de eigenaren konden reageren. Deze werkwijze heeft een gunstige invloed op het aantal bezwaarschriften, waarin bezwaar wordt gemaakt tegen de WOZ-waarde. De Waarderingskamer staat achter deze werkwijze en neemt dat mee in het oordeel over de kwaliteit van de uitvoering van het WOZ-proces bij GBLT. De pilot wordt in 2018 uitgebreid naar 5000 woningeigenaren.

Waarderen objecten op gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer vereist dat alle gemeenten voor 2022 de overgang maken van het waarderen op basis van bruto inhoud naar waarderen op gebruiksoppervlakten.

GBLT is in de tweede helft van 2017 gestart met het project Waarderen op Gebruiksoppervlakten. het project moet ultimo 2022 zijn afgerond.

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Definitieve aanslag 2016 en voorlopige aanslag 2017

Het grondbedrijf van de gemeente Dronten vormt een onderneming als bedoeld in de Wet Vennootschapsbelasting (VpB).

Het fiscaal belaste resultaat voor de VpB van het grondbedrijf bedraagt over 2016 € 832.522. Over het resultaat 2016 is een bedrag aan VpB verschuldigd van € 198.130.

Voor het jaar 2017 is een voorlopige aanslag VpB aangevraagd gebaseerd op een geschat fiscaal resultaat van € 1.200.000. Over dit resultaat 2017 is een bedrag aan VpB verschuldigd van € 290.000.

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Kosten van de overhead

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead centraal begroot en verantwoord in programma 0 onder het taakveld overhead (0.4).

De werkelijke baten en lasten uit hoofde van de overhead wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € -92.078.

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage als indicator voor de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten uit in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead.

Het gerealiseerde overheadpercentage 2017 is: 61%. In onderstaande tabel zijn de diverse onderdelen weergegeven die leiden tot dit percentage.

Overhead	2017 Begroot (na wijziging)	2017 Werkelijk
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	6.900.000	6.600.000 (1)
Materiële overhead	5.700.000	6.000.000 (2)
Totale salariskosten	21.280.000	20.800.000 (3)
Overheadpercentage	59%	61%

(1) salariskosten inclusief toerekening kosten aan GREX

(2) overhead niet zijnde salariskosten

(3) directe salariskosten aan de taakvelden en ondersteunende teams

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 0

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging	Lid VNG	Jaarlijkse bijdrage op basis van 40.592 inwoners € 52.876
Gemeente- en waterschapsbelastingen voorheen Lococensus Tricijn (GBLT)	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 540.175 inclusief teruggave jaarrekeningresultaat 2016 € 1.040
Het Flevolands Archief	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 88.571
Alliander N.V. energienetwerkbedrijf	NV	Stemrecht/zeggenschap op basis van 0,357% aandelen	Dividenduitkering 2016 € 314.925
Vitens N.V. drinkwaterbedrijf	NV	Stemrecht/zeggenschap op basis van 98.457 aandelen	Dividenduitkering 2016 € 281.194

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een primitieve basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 0							
PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2017	Dronten	696	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2017	Nederland	644		
0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2017	Dronten	696	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			2017	Nederland	723		
0	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	dzd euro	2017	Dronten	198	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			2017	Nederland	216		

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron
0	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2017	Dronten	7,3	Eigen gegevens
0	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2017	Dronten	7,4	Eigen gegevens
0	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2017	Dronten	605	Eigen gegevens
0	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2017	Dronten	18%	Eigen gegevens
0	Overhead	Kosten als % van de totale kosten	2017	Dronten	10%	Eigen gegevens

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ -588.386.**

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve	Begroting na	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2016	Begroting	wijzigingen	2017	2017
			2017	2017		
Lasten:						
0.1	Bestuur	-1.974	-1.928	-1.914	-2.448	-534
0.2	Burgerzaken	-2.107	-1.540	-1.640	-1.502	138
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-63	-310	-165	146
0.4	Overhead	-2.368	-11.703	-12.935	-13.355	-421
0.5	Treasury	-1.128	-506	-1.047	-346	701
0.61	OZB woningen	-486	-478	-478	-491	-14
0.62	OZB niet-woningen	-	-	-	-	-
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen Overig	-28	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-2.055	-1.408	-409	-331	78
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-488	-488
Subtotaal lasten		-10.147	-17.626	-18.733	-19.126	-394
Baten:						
0.1	Bestuur	83	28	-	-	-
0.2	Burgerzaken	773	609	709	788	80
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	22	215	193
0.4	Overhead	57	603	407	735	329
0.5	Treasury	4.726	5.453	5.486	4.076	-1.410
0.61	OZB woningen	7.456	7.669	7.744	7.764	20
0.62	OZB niet-woningen	1.418	1.432	1.432	1.245	-188
0.63	Parkeerbelasting	24	8	8	22	14
0.64	Belastingen Overig	1.397	1.390	1.380	1.388	8

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	55.332	51.755	53.752	54.306	554
0.8	Overige baten en lasten	-84	16	16	223	207
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-
Subtotaal baten		71.183	68.963	70.956	70.762	-193
Totaalsaldo van baten en lasten		61.036	51.339	52.225	51.636	-588
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-42.844	-2	-929	-1.041	-112
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	41.486	202	2.944	2.883	-61
Subtotaal reserves		-1.358	200	2.015	1.842	-173
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		59.678	51.539	54.240	53.478	-761

De financiële tabel bij dit programma is inclusief de lasten en baten van Algemene dekkingsmiddelen voor Programma 0.

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

0.1 Bestuur

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -533.548

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -370.438	Nadeel	Als gevolg van langdurig lage rentestanden en verhoging van de levensverwachting dient de voorziening APPA te worden verhoogd.
€ -295.560	Nadeel	Door het vertrek van twee wethouders gedurende het jaar, dient de voorziening wachtgeld te worden verhoogd.
€ 47.000	Voordeel	Van het begrote budget voor de Rekenkamer is in 2017 slechts een klein gedeelte besteed.
€ 28.000	Voordeel	Het begrote budget ter ondersteuning bij en na de raadsverkiezingen is in 2017 niet gebruikt.
€ 57.450	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.2 Burgerzaken

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 217.155

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 152.337	Voordeel	Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door het niet aantrekken van vast personeel in afwachting van de effecten van werken op afspraak, reisdocumentendip, pilot rijbewijzen en faciliteitenbesluit asielzoekers. De inhuurkosten hiervoor zijn verantwoord op taakveld 0.4.

€ 65.144	Voordeel	In 2017 zijn meer producten aan de balie verkocht dan verwacht.
€ -326	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 338.591

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 128.000	Voordeel	Als gevolg van de verwerking van de door het BBV voorgeschreven systeemwijziging omtrent de voormalige VGHS-gronden, vallen de resultaten verhuur, verpachting van gronden waarvoor de gemeente geen direct ontwikkelingsplannen voor heeft nu op taakveld 0.3. Deze werden voorheen meegenomen als onderdeel van het gerealiseerde resultaat vanuit de grondexploitatie.
€ 225.000	Voordeel	In de begroting is ten onrechte nog rekening gehouden met kapitaallasten over de VGHS gronden.
€ -14.409	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.4 Overhead

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -91.792

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 69.500	Voordeel	Er zijn afgelopen jaar minder kosten gemaakt dan begroot ten behoeve van het Programma Dienstverlening, waardoor de begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve niet nodig is.
€ 50.000	Voordeel	De geplande update naar Oracle 12 heeft in 2017 niet plaatsgevonden.
€ 40.000	Voordeel	Er zijn in 2017 minder kosten gemaakt voor het project digitaliseren van de archieven
€ 25.000	Voordeel	In 2017 zijn minder kosten gemaakt in het kader van de herhuisvesting gemeentehuis.
€ 91.729	Voordeel	Er zijn in 2017 minder kosten gemaakt dan begroot in het kader van de noodzakelijke ICT-aanpassingen als gevolg van de organisatiewijziging.
€ -455.000	Nadeel	Meer inhuur dan de beschikbare vacatureruimte, waaronder de frontoffice Burgerzaken (zie taakveld 0.2).
€ 87.492	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.5 Treasury

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -709.178

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 27.837	Voordeel	Meer dividend ontvangen dan begroot.
€ -80.743	Nadeel	De bepaling van de hoogte van de benodigde Voorzieningen voor het Grondbedrijf hebben een nadelig effect. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Grondbeleid.
€ -675.368	Nadeel	Minder 'bespaarde' rente als gevolg van een lagere rentetoerekening aan de taakvelden door een BBV-wijziging, die gefragmenteerd op taakveldniveau een voordeel oplevert (in zijn totaliteit budgetneutraal).
€ 19.096	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Opmerking tabellen 0.5 Treasury: ten opzichte van de Lias webpublicatie wijkt de begroting van taakveld 0.5 Treasury af aan zowel de lasten- als de batenkant. Deze afwijking heeft geen gevolgen voor het totaalsaldo.

0.61 OZB woningen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 6.344

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 6.344	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.62 OZB niet-woningen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -187.569

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -187.569	Nadeel	Er zijn minder OZB-opbrengsten niet-woningen gerealiseerd dan begroot. Dit vindt zijn oorzaak door een dalende trend van lagere huren, met name bij kantoorpanden en winkels. Daarnaast is er relatief veel leegstand. Hierdoor is de WOZ-waarde 3,2% lager uitgevallen dan was begroot, hetgeen ook doorwerkt in de OZB-opbrengsten hiervan. Voor 2018 wordt een nadere analyse van deze effecten door GBLT aangeleverd.

0.63 Parkeerbelasting

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 13.529

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 13.529	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.64 Belastingen Overig

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 7.432

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 7.432	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 554.237

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 222.000	voordeel	Bijdrage faciliteitenbesluit COA 2017 als nog te ontvangen opgenomen: bedrag wordt bij de Meicirculaire 2018 werkelijk ontvangen.
€ 26.000	voordeel	Maatschappelijke begeleiding asielzoekers. Periode okt-dec 2017. Als nog te ontvangen opgenomen, bedrag wordt bij Meicirculaire 2018 werkelijk ontvangen.
€ 31.000	voordeel	Decentralisatie-uitkering (DU) verhoogde asielinstroom als nog te ontvangen opgenomen, bedrag wordt bij Meicirculaire 2018 werkelijk ontvangen.
€ 73.000	voordeel	Verrekening boekjaar 2016.
€ -53.000	nadeel	Verrekening boekjaar 2015.
€ 255.237	voordeel	Door een andere berekeningssystematiek in de uitkeringsfactor is in de Meicirculaire 2017 een positief effect ontstaan.

0.8 Overige baten en lasten

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 284.541

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 79.592	Voordeel	Gunstig saldo als gevolg van een lager beroep op de stelpost onvoorzien.
€ -59.926	Nadeel	Afschrijving gemaakte kosten asbestinventarisatie.
€ 48.933	Voordeel	Saldo diverse stelposten.
€ -41.454	Nadeel	Meer kwijtschelding GBLT dan begroot.
€ 62.492	Voordeel	Minder schades dan begroot.
€ 37.316	Voordeel	Inzet frictiebudget, lasten elders in exploitatie.
€ 122.365	Voordeel	Een actualisering van de benodigde omvang van de

		Voorziening Dubieuze debiteuren heeft een positief effect.
€ 35.223	Voordeel	Meer overige inkomstenoverdrachten dan begroot.

Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting is een structureel bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. De hoogte van deze stelpost wordt bepaald door een bedrag per inwoner. Voor Dronten bedraagt het bedrag per inwoner € 3,50 (in totaal € 142.000). Het college is door uw raad gemachtigd om uitgaven te doen ten laste van de post onvoorzien tot een bedrag van € 15.000. In onderstaande tabel is benoemd waarvoor deze stelpost is gebruikt in 2017.

De werkelijke onvoorziene lasten wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € 79.592 positief. Dit betreft het restant 2017 en maakt onderdeel uit van het rekeningsaldo.

Omschrijving	Datum	Bedrag
Stand post éénmalig onvoorzien 2017	1-1-2017	142.000
<u>Inzet 2017</u>		
Fietspad Dronten - Swifterbant	B16.003098	-15.000
Nadeelcompensatie exploitant	B16.003057	-5.684
Culturele route Dronten op tegels	B17.000185	-7.500
Erfgoedmagazine Dronten	B17.001049	-12.605
Wandschildering P. van Soest	B17.000383	-11.000
Bezoek koninklijk paar	B17.002143	-10.619
Stand post éénmalig onvoorzien 2017		79.592

+ = voordeel, - = nadeel

Er zijn in 2017 geen claims gelegd op deze post onvoorzien hoger dan het grensbedrag van € 15.000, hetgeen valt binnen de grenzen van het mandaat van het college.

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -488.130

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -488.130	Nadeel	Het fiscaal belaste resultaat voor de (VpB) Vennootschapsbelasting van het grondbedrijf bedraagt over 2016 € 832.522. Over het resultaat 2016 is een bedrag aan vennootschapsbelasting verschuldigd van € 198.130. Voor het jaar 2017 is een voorlopige aanslag VpB aangevraagd gebaseerd op een geschat fiscaal resultaat van € 1.200.000. Over dit resultaat 2017 is een bedrag aan VpB verschuldigd van € 290.000. Voor VpB was in 2017 geen bedrag begroot waardoor het verschil wordt verklaard.

Mutaties reserves programma 0

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -172.842

Dit nadeel betreft een lagere/hogere onttrekking/dotatie aan de bestemmingsreserves van dit programma. De grootste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
-€ 139.000	Nadeel	Er is geen onttrekking uit de bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening noodzakelijk geweest.
-€ 59.060	Nadeel	Een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering dan begroot.
€ 59.926	Voordeel	De werkelijke gemaakte kosten in het kader van asbestsanering worden onttrokken aan de bestemmingsreserve.
-€ 42.708	Nadeel	Voor de programmakosten voor Duurzaamheid is er een hogere onttrekking dan begroot vanuit de bestemmingsreserve
€ 28.000	Voordeel	Dit betreft het ondersteuningsbudget Griffie voor de nieuwe raad vanuit de bestemming van het resultaat over 2016.
-€ 20.000	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningsaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 0	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling onderzoeksbudget Rekenkamer	47.000	Griffie	Griffie
Budgetoverheveling ondersteuningsbudget Griffie tbv nieuwe raad	28.000	Griffie	Griffie
Budgetoverheveling overgang naar Oracle 12	50.000	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
Budgetoverheveling project digitaal archiveren	40.000	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
Budgetoverheveling budget onderzoek herhuisvesting gemeentehuis	25.000	A.B.L. de Jonge	Bedrijfsvoering
Totaal Programma 0	190.000		

[Budgetoverheveling Onderzoek Rekenkamer \(€ 47.000\)](#)

De rekenkamer is najaar 2017 begonnen met een onderzoek naar de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan participatie. Het merendeel van dit onderzoek zal in 2018 plaatsvinden (afronding april). Daarnaast is de planning om in 2018 een nieuw onderzoek te doen.

[Budgetoverheveling Ondersteuningsbudget Griffie t.b.v. de nieuwe raad \(€ 28.000\)](#)

Bij de jaarrekening 2016 is een vrijgevalen budget bestemd geworden ter dekking van de additionele kosten in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Het gaat om de ondersteuning van maatregelen voor opkomstbevordering, de organisatie van verkiezingsdebatten, kosten formatieproces en introductieprogramma c.q. inwerkprogramma nieuwe raad.

Budgetoverheveling Update Oracle 12 (€ 50.000)

De geplande update naar Oracle 12 (IBP 2017-2021) heeft in 2017 niet plaats kunnen vinden doordat dit in samenhang met de update van de Cognos licenties moet gebeuren. Dit staat voor 2018 op de planning.

Budgetoverheveling Project digitaal archiveren (€ 40.000)

Het beschikbare budget voor het digitaal archiveren is in 2017 niet volledig benut. Gevraagd wordt om het restant budget van het project digitaal archiveren mee te nemen naar 2018.

Budgetoverheveling onderzoek huisvesting (€ 25.000)

In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen voor de inhoudelijke werkzaamheden. In 2018 zal een ruimtelijk functioneel programma van eisen worden opgesteld. Gevraagd wordt om in dit kader het benodigde budget voor het onderzoek mee te nemen naar 2018.

Overzicht mutaties reserves

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves in totaliteit inzichtelijk gemaakt (taakveld 0.10). Per programma worden de afwijkingen afzonderlijk toegelicht.

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:					
Mutaties reserves prog.0	-67	-2	-2	-114	112
Mutaties reserves prog.1	-	-	-	-	-
Mutaties reserves prog.2	-555	-	-	-	-
Mutaties reserves prog.3	-426	-	-	-	-
Mutaties reserves prog.4	-208	-309	-309	-309	-
Mutaties reserves prog.5	-902	-78	-1.790	-1.789	-1
Mutaties reserves prog.6	-1.717	-19	-587	-619	32
Mutaties reserves prog.7	-	-	-	-	-
Mutaties reserves prog.8	-1.090	-	-2.624	-2.801	178
Mutaties reserves prog.9	-420	-1	-	-	-
Mutaties reserves prog. Alg. dekk.	-42.357	1	-927	-927	-
Subtotaal lasten	-47.743	-408	-6.239	-6.559	320
Baten:					
Mutaties reserves prog.0	20	70	270	122	149
Mutaties reserves prog.1	41	41	41	41	-
Mutaties reserves prog.2	542	26	50	50	-
Mutaties reserves prog.3	426	-	82	82	-
Mutaties reserves prog.4	6	10	315	310	4
Mutaties reserves prog.5	1.917	1.003	2.725	3.360	-635
Mutaties reserves prog.6	562	-128	2.217	2.728	-511
Mutaties reserves prog.7	-	-	-35	-35	-
Mutaties reserves prog.8	2.533	-	877	877	-

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Vershil 2017
Mutaties reserves prog.9	420	133	-	60	-60
Mutaties reserves prog. Alg. dekk.	41.046	-	2.674	2.702	-28
Subtotaal baten	47.512	1.154	9.215	10.296	-1.081
Totaal mutaties reserves	-230	746	2.976	3.737	-761

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Dit overzicht geeft inzicht in de Algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Dronten. Tot de Algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

- Gemeentelijke heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor wat betreft de gemeentelijke heffingen zijn dit met name de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het riool- en afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In de volgende tabel staan de middelen die vrij besteedbaar zijn.

Algemene dekkingsmiddelen Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Vershil 2017
Lasten Algemene dekkingsmiddelen:					
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is					
Algemene uitkeringen					
Dividenden					
Financieringsfunctie					
Overige Algemene dekkingsmiddelen	-419	-490	-470	-334	136
Baten Algemene dekkingsmiddelen:					
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.357	2.609	2.492	2.394	-98
Algemene uitkeringen	55.332	51.755	53.752	54.306	554
Dividenden	738	657	672	724	52
Financieringsfunctie					
Overige Algemene dekkingsmiddelen	12.808	12.620	12.695	12.305	-390
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	70.817	67.150	69.142	69.396	254

Programma 1 Veiligheid

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Regionaal crisisplan 2014](#)

[Regionaal beleidsplan 2015-2018](#)

[Regionaal risicoprofiel 2014](#)

[Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019](#)

[APV 2016](#)

[Beheersverordening attractiepark en evenemententerrein Spijkweg 2013](#)

[Brandbeveiligingsverordening 1997](#)

[Verordening op de heffing en invordering van brandweerrechten 2009](#)

[Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997](#)

[Verordening inzake speelautomatenhallen 1988](#)

[Damoclesbeleid 2016](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 1		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	mr. A.B.L. de Jonge
1.2	Openbare orde en veiligheid	mr. A.B.L. de Jonge

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Coördinatie veiligheid (€ 64.000)

Alle voorzienbare inzet kan in 2017 vorm krijgen vanuit het daarvoor door de raad beschikbaar gestelde personeelsbudget, zoals genoemd in de kadernota. Voor de structurele inzet van 0,8 fte voorziet deze begroting in formatie-uitbreiding voor het veiligheidsveld.

Coördinatie evenementen (€ 32.000, met 50% dekking via legesverhoging)

Alle voorzienbare inzet kan in 2017 vorm krijgen vanuit het daarvoor door de raad beschikbaar gestelde personeelsbudget en aanvullende dekking uit de evenementenleges, zoals genoemd in de kadernota. Voor de structurele inzet van 0,4 fte voorziet deze begroting in formatie-uitbreiding op het taakveld "evenementen".

Hogere wettelijke eisen in combinatie met project Lelystad Airport

Op 29 juni 2016 is de intentie uitgesproken dat Brandweer Flevoland gaat samenwerken met Lelystad Airport. Deze samenwerking biedt zowel Brandweer Flevoland als Lelystad Airport de kans efficiënt mensen en middelen in te zetten en zich voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Omdat de Brandweer nog altijd in een fase van afspraken en onderhandeling zit, kan zij nog geen financiële consequenties noemen.

Op basis van het businesscasedocument "Samen nog sterker de toekomst in" zullen scenario's worden uitgewerkt om zowel vanuit kwalitatieve als financiële overwegingen te anticiperen op de gevolgen van hogere wettelijke eisen en tegelijk ook in de toekomst de mate van efficiency te handhaven. De hogere wettelijke eisen omvatten vakbekwaamheid en arbeidshygiëne. Deze samenwerking leidt tot minder meerkosten. Indien uiteindelijk niet wordt gekozen voor samenwerking met Lelystad Airport lopen deze kosten op van € 363.000 in 2018 tot een jaarlijks bedrag van € 625.000 in 2021 en verder. Deze kosten

hebben betrekking op de lokale brandweezorg van alle gemeenten in Flevoland. Dit betekent voor onze gemeente € 38.000 aan toekomstige meerkosten. Kortom de hogere eisen op het gebied van vakbekwaamheid en arbeidshygiëne zullen met/ zonder samenwerking Lelystad Airport voor Brandweer Flevoland altijd leiden tot structurele extra kosten.

Aanvullend leidt doorgroeien naar een ander huisvestingsconcept in de toekomst ook tot aanpassingen in de decentrale huisvesting. Dit heeft qua locatie geen consequenties voor de drie bestaande brandweerkazernes in onze gemeente. Een en ander kan wel gevolgen hebben voor de bezettingsgraad van de kantoorruimtes in bijvoorbeeld Dronten. Deze herinrichting zal in nauw overleg met gemeenten besproken worden. De financiële consequenties hiervan zullen u via een apart voorstel worden aangeboden.

Bestaande ontwikkelingen

Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2016-2019

Op 23 juni 2016 is het integraal veiligheidsbeleid 2016-2019 vastgesteld door u. De financiële gevolgen van deze ambities zijn reeds verwerkt.

Voor het realiseren van projecten in het kader van integrale veiligheid is vanuit het IVB 2012-2015 het werkbudget structureel doorgevoerd. Dit werkbudget kan grotendeels als dekking gelden voor het IVB 2016-2019. Aanvullend is in de kadernota 2016 nog voor de implementatie van een viertal thema's (Burgernet, woninginbraken, georganiseerde criminaliteit en radicalisering) incidenteel geld beschikbaar gesteld. De verwachting is dat deze thema's na genoemde perioden niet ophouden te bestaan, waardoor aansluitend een budget benodigd is voor het beheersbaar houden van deze thema's. Dit bedrag is lager dan in de implementatiefase.

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

In de strijd tegen georganiseerde criminaliteit hebben we inmiddels een stap gezet. Het is zaak nu waar mogelijk door te pakken. Belangrijk is op de reeds ingeslagen en succesvolle weg verder te gaan. Naast het toepassen van bestaande en bewezen methoden moet ruimte zijn om na te denken over nieuwe mogelijkheden. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het signaleren van illegale prostitutie i.r.t. mensenhandel, vergroten van bewustwording van agrarische sector als doelwit van criminaliteit, operationalisatie en verdere implementatie van het Digitaal Opkopers Register. Daarnaast blijven monitoren van casussen op het gebied van Damocles en Bibob en daar waar noodzakelijk wijzigingen aanbrengen.

Samenwerking veiligheid

De heterdaadkracht oefeningen van de politie zullen tweejaarlijks worden georganiseerd. Er wordt bekeken welke acties vanuit Burgernet en/of Waaks! en het PKVW kunnen worden aangehaakt. Het JIT blijft nauw samenwerken met de VO-scholen. Voor Burgernet staat een promotie actie gepland. Ook in 2017 zullen weer informatieavonden voor Waaks! deelnemers worden georganiseerd. Indien succesvol zullen de Mobeyes ook in 2017 worden ingezet.

Radicalisering

Bij succes wordt bekeken of de training Diamant verder kan worden uitgerold. Naast samenwerking met de VO-scholen wordt bekeken hoe de samenwerking met de basisscholen op dit vlak verder kan worden vormgegeven. Scholing blijft een punt van aandacht.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Hogere wettelijke eisen in combinatie met project Lelystad Airport

In de Voortgangsrapportage 2017 is al gemeld dat de samenwerking met Lelystad Airport is verbroken. Als gevolg van deze breuk wordt op dit moment een haalbaarheidsonderzoek centrale oefenfaciliteit Flevoland & Gooi- en Vechtstreek voor

vakbekwaamheid uitgewerkt. De keuze voor een voorkeurslocatie(s) zal aan u worden voorgelegd. Daarnaast vindt een verkenning plaats voor een eventuele fusie tussen de twee veiligheidsregio's Flevoland & Gooi- en Vechtstreek.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Coördinatie veiligheid

De raad heeft in de kadernota 2017 extra formatie beschikbaar gesteld om het werkveld veiligheid te versterken. Deze formatie is per 1 augustus 2017 ingevuld.

Coördinatie evenementen

De raad heeft in de kadernota 2017, voor een betere regievoering bij evenementen, extra formatie beschikbaar gesteld. Deze formatie is per 1 december 2017 ingevuld. Voor de aanvullende dekking uit de evenementenleges, zoals genoemd in de kadernota is een afzonderlijk raadsvoorstel in voorbereiding, deze wordt gelijktijdig met het evenementenbeleid aan de raad aangeboden.

Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2016-2019

In 2017 is gestart met het Keurmerk Veilig Buitengebied (KVB) waarbij met partijen als LTO Noord oostelijk Flevoland, het CCV, het RIEC, politie, brandweer, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Waterschap Zuiderzeeland en de Provincie Flevoland nauw wordt samengewerkt om de veiligheid in het buitengebied te vergroten. Op 8 november jl. is hiertoe een intentieverklaring ondertekend. Het KVO Suydersee heeft met de jaarlijkse schouw ingezet op de bereikbaarheid van het winkelcentrum voor (m)indervaliden.

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

De strijd tegen de georganiseerde ondermijnende criminaliteit wordt onverminderd voortgezet door het toepassen van het Damoclesbeleid en Bibob waar dit mogelijk is. Landelijk wordt ingezet op het tegengaan van ondermijning. De gemeente Dronten sluit hierbij aan met het opzetten en ontwikkelen van een plan van aanpak op dit thema in nauwe samenwerking met het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertisecentrum) Midden Nederland. Een van de speerpunten is het verhogen van de bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie. In 2018 zullen we hieraan verder uitvoering geven.

In 2017 heeft de gemeente Dronten voor de eerste keer deelgenomen aan de week van respect. Op 8 november jl. heeft de burgemeester als ambassadeur van de week van respect in de Meerpaal een gastles verzorgd aan vijf scholen van het basisonderwijs. Een van de deelnemende scholen was de Vlieger van het AZC. Speciaal voor deze kinderen waren tolken ingehuurd. Een mooie uiting van respect voor anderstaligen.

Samenwerking veiligheid

In mei 2017 is in nauwe samenwerking met de politie in Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant geflyerd voor Burgernet en Waaks! Deze succesvolle samenwerking heeft geleid tot het organiseren van een veiligheidsdag in 2018. De eerste training Diamant is met het uitreiken van de certificaten door de burgemeester en wethouder succesvol afgesloten. Inmiddels hebben de eerste gesprekken voor twee nieuwe groepen plaatsgevonden en zullen in de loop van 2018 de trainingen starten.

Radicalisering

In het kader van de trainingen radicalisering zijn in 2017 twee basistrainingen en twee verdiepingstrainingen gegeven.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 1

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
Veiligheidsregio Flevoland	GR	Lid veiligheidsbestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 1.349.115

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 1

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
1	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2016	Dronten	244	Bureau Halt	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar
			2016	Nederland	137		
1	Hardekern jongeren	per 10.000 inw 12-14jr	2014	Dronten	0,3	Korps Landelijke Politiediensten (KLDP)	Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
			2014	Nederland	1,3		
1	Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2016	Dronten	1	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen, per 1.000 inwoners.
			2016	Nederland	2,3		
1	Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2016	Dronten	3	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
			2016	Nederland	3,3		
1	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	4,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
			2017	Nederland	4,8		
1	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	3,1	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			2017	Nederland	5		

1	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Dronten	1,16	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
			2015	Nederland	1,45		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 103.314**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.934	-1.821	-1.859	-1.857	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.252	-842	-792	-735	57
Subtotaal lasten		-3.185	-2.663	-2.650	-2.592	58
Baten:						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	94	102	102	126	24
1.2	Openbare orde en veiligheid	44	25	25	47	22
Subtotaal baten		138	127	127	172	45
Totaalsaldo van baten en lasten		-3.048	-2.536	-2.523	-2.420	103
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	41	41	41	41	-
Subtotaal reserves		41	41	41	41	
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-3.007	-2.495	-2.482	-2.379	103

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 24.723

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 65.070	Voordeel	Per saldo laat het taakveld een positief saldo zien van € 65.070. In 2017 zijn de oefenkosten niet doorberekend en zijn de opleidingskosten voor 6 nieuwe OVD-ers in 2018 voldaan (examen vond in 2018 plaats). Bovendien zijn openstaande vacatures later ingevuld.
€ -40.347	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 78.591

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 53.834	Voordeel	Aan het taakveld Openbare orde en veiligheid is per saldo € 53.834 minder uitgegeven. Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door meer legesopbrengsten, minder beroep op de inzet van het dierenasiel Kampen en lagere personeelskosten.
€ 24.757	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 1

Dit programma heeft geen afwijkingen.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma worden bij de Jaarstukken 2017 geen [budgetoverhevelingen](#) voorgesteld.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020](#)

[Beleids- en beheerplan bruggen 2016](#)

[Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017](#)

[Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan 2017 \(GVVP 2017\)](#)

[Beleidsplan gladheidbestrijding 2012-2018](#)

[Parkeervisie Centrum Dronten 2013](#)

[Nota Parkeernormen Dronten 2016](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 2		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	P. van Bergen
2.2	Parkeren	P. van Bergen
2.4	Economische havens en waterwegen	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Terreinafwerking De Noord - De Helling (€ 13.500, vanaf 2018 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr)

Als een van laatste onderdeel van de afronding van het centrum (behoudens Walvisstraat) moeten De Helling en De Noord nog worden afgewerkt. De verwachting is dat de ontwikkeling in het parkgebied qua bouwactiviteiten in 2016 worden afgerond, zodat we in 2017-2018 kunnen starten met de terreinafwerking van De Noord en De Helling.

Bestaande ontwikkelingen

Fietspad de Zuid

Vanwege het parallelle traject met het GVVP is de uitvoering van de aanpassingen aan de Zuid opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het GVVP. Vaststelling van het GVVP zal plaatsvinden in de gemeenteraad eind 2016. De uitvoering van de aanpassingen starten in 2017 en lopen door in 2018.

Herinrichting De Noord Energieweg - Brug De Zate

De wens van de stuurgroep Hanzekwartier is De Noord een extra kwaliteitsimpuls te geven. Op het moment loopt een verkenning naar een variant met een middenberm. Met deze variant zijn mogelijk extra kosten gemoeid. Als de stuurgroep Hanzekwartier besluit voor de kwaliteitsimpuls te gaan en dus een middenberm aan te leggen, wordt de raad in het najaar via separaat raadsvoorstel gevraagd eventueel extra budget beschikbaar te stellen. De verkenning naar deze eventuele meerkosten is nagenoeg afgerond. De eventuele extra te vragen middelen zullen dus aanvullend zijn op de reeds beschikbare beheermiddelen en de in 2016 beschikbaar gestelde middelen via de kadernota (€ 300.000).

Verstevinging wegbermen

De wegen in het buitengebied worden steeds meer en intensiever belast door de wijzigingen in functies van de agrarische bedrijven. Dit leidt tot meer en zwaarder transport. Hier zijn de buitenwegen niet op ingericht. Het bermverstevingingsprogramma voorziet in een extra investering in de periode tot en met 2018. Daarna gaat het terug naar de reguliere investeringsniveau van € 67.400 per jaar. Naast het bermverstevingingsprogramma zullen ook de passeerstroken verlengd worden in de komende 4 jaar conform het beheerplan wegen 2016-2020.

Het bermverstevingingsprogramma tot en met 2018:

- 2017: delen Elandweg en Zeebiesweg;
- 2018: delen van de Alikruikweg, Ansjovisweg en Visvijverweg.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

2.1 Verkeer en vervoer

Verstevinging wegbermen

In 2017 zijn de wegbermen van twee buitenwegen (of wegdelen) verstevigd, te weten de Elandweg en de Zeebiesweg. Dit is in overeenstemming met het meerjarenprogramma. Van de Elandweg is conform programma 2.100 meter verstevigd en van de Zeebiesweg 1.950 meter. Dit is 250 meter meer dan opgenomen in programma, omdat dit in de uitvoering praktischer bleek en hiermee op lange termijn kosten zijn bespaard.

Herinrichting De Noord-De Helling

In september 2017 is het bouwteam gestart met de voorbereiding van de herinrichting De Noord - De Helling. In december heeft er een bewonersbijeenkomst plaatsgevonden, waarbij er input vanuit de omgeving is geleverd. Deze input wordt meegenomen naar de fase van het voorlopig ontwerp. Planning is om het uitvoeringsontwerp voor de zomer 2018 gereed te hebben en in september vervolgens te starten met de uitvoering.

Herinrichting Walvisstraat - De Zuid

Het college heeft de wens om te komen tot een integrale oplossing van de verkeerssituatie De Zuid (fietspad, verkeersveiligheid, onderhoud en een eventuele omlegging), de Walvisstraat en de herinrichting van de omgeving Open Hof. Met de vaststelling van de begroting 2018 besloot u een uitgewerkt voorstel voor deze plannen terug te willen zien waarvoor draagvlak bestaat bij de omwonenden. Medio 2018 kunt u van het college een voorstel tegemoet zien.

Onderzoek Spijkweg

De burgemeesters van Elburg en Dronten lanceerden een initiatief om te komen tot een stuurgroep van bestuurders uit betrokken gemeenten en provincies, aangevuld met vervoerders en organisatoren. Deze stuurgroep moet voor de zomer 2018 rapporteren over (on)mogelijkheden die de verkeersdruk op de Spijkweg als gevolg van de vele festivals en beurzen daar te verminderen. Gelet op de complexiteit ligt een eerder resultaat niet voor de hand.

Passage Dronten (N307)

De Passage Dronten, de Overijsselseweg, is eerder dan gepland op 8 december 2017 opengesteld. Daags daarvoor vond een openingsfeest plaats waarbij de zonneauto van het Solar Team Eindhoven centraal stond. In verband met de seizoenen worden de twee ovondes worden naar verwachting in het voorjaar van 2018 ingeplant met groen. In het najaar van 2018 worden de bomen in de berm tussen de Passage en de Dronerringweg, aangeplant.

N307 Roggebot-Kampen

Het project N307 Roggebot-Kampen maakt deel uit van het traject N23 Alkmaar-Zwolle. Doel is een snellere wegverbinding tussen Alkmaar en Zwolle. Om de doorstroming op de N307 te verbeteren wordt een ongelijkvloerse kruising N306/N307 aangelegd, komt er

een nieuwe brug bij Roggebot en wordt de N307 tussen de N50 en Roggebot omgebouwd tot een 2x1 stroomweg met parallelwegen. Het project is een gecombineerde opgave van de provincies Flevoland, Overijssel en het Rijk. De provincies financieren de verbetering van de N307 aan weerszijden van het Drontermeer, het Rijk financiert de sloop van de huidige Roggebotsluis en brug, de bouw van een nieuwe brug (minimaal 100 meter lang en 7 meter doorvaarhoogte) en verlegging van de vaargeul ter hoogte van de brug. De uitvoering van het geheel is belegd bij de twee provincies, met Flevoland als ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever.

Het project N307 Roggebot-Kampen is ook één van de vier percelen van het programma Ruimte voor de rivier, IJsseldelta fase 2. Dit programma zorgt ervoor dat een robuuste waterveiligheidssituatie voor het noordelijke IJsselgebied wordt bereikt en dat de verkeersproblematiek op de N307 tussen Roggebot en Kampen wordt opgelost.

De verkenningsfase van dit project loopt naar de huidige inzichten tot halverwege 2018. Dan breekt de planuitwerkingsfase aan die halverwege 2019 is voorzien. De ingebruikneming is voorzien in 2022. U verzocht ons naast alle aandacht voor de N307 en het knooppunt Roggebot, al het mogelijke te doen om het belang van Dronten en de N50 en daarmee ook die van de N23 onder de aandacht te brengen van de partijen die betrokken zijn bij de besprekingen van de MIRT in november 2017. Dit is gedaan.

Dronten is betrokken bij het bestuurlijke overleg N50 om hier de lobby voor te starten. Dit is op dit moment punt van bespreking tussen gemeenten (Zwolle, Kampen, Dronten, Noordoostpolder en Urk) en provincies (Flevoland en Overijssel). Dit is gedaan.

De gemeente Dronten is op haar uitdrukkelijk verzoek in ambtelijke en bestuurlijk zin aangehaakt. Op deze wijze is onze invloed verzekerd op de totstandkoming van deze voor Dronten belangrijke infrastructurele ontwikkeling.

Recreatieve fietsroute Dronten - Swifterbant

In 2016 is een verkenning gedaan naar een recreatieve fietsroute tussen Dronten en Swifterbant. Resultaat hiervan was een aantal varianten, waaruit door het College een voorkeursvariant is gekozen. Voor deze voorkeursvariant is in 2017 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, omdat we te maken hebben met grondeigendommen van verschillende grondeigenaren waarvan we volledig afhankelijk zijn. Ook is evt. dubbelgebruik van kavelpaden hierin onderzocht.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen [verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 2

Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met motorvoertuig	%	2015	Dronten	4	VeiligheidNL	Verkeersongeval met motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
		2015	Nederland	8		

Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met fietser	%	2015	Dronten	8	VeiligheidNL	Vervoersongeval met fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen. Deze indicator is onderdeel BBV en komt te vervallen. Bij de eerstvolgende herziening van de ministeriële regeling wordt deze indicator van Waarstaatjegemeente.nl gehaald.
		2015	Nederland	9		
Hernieuwbare elektriciteit	%	2016	Dronten	141,9	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
		2016	Nederland	12,6		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 1.632.443.**

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve	Begroting na	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2016	Begroting	wijzigingen	2017	2017
			2017	2017		
Lasten:						
2.1	Verkeer en vervoer	-7.310	-9.336	-6.470	-6.392	77
2.2	Parkeren	-543	-339	-109	-82	27
2.4	Economische havens en waterwegen	-207	-191	-181	-154	27
Subtotaal lasten		-8.059	-9.867	-6.760	-6.628	132
Baten:						
2.1	Verkeer en vervoer	1.278	2.921	267	1.762	1.495
2.2	Parkeren	-	2	2	8	6
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-
Subtotaal baten		1.278	2.923	270	1.770	1.500
Totaalsaldo van baten en lasten		-6.781	-6.943	-6.490	-4.858	1.632
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-555	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	542	26	50	50	-
Subtotaal reserves		-12	26	50	50	
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-6.794	-6.918	-6.441	-4.808	1.632

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

2.1 Verkeer en vervoer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 1.572.211

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 96.325	Voordeel	Het budget dat is opgenomen voor het beheer van de ontwikkelgebieden is niet volledig benodigd geweest (€ 44.138). Daarnaast zijn er aanzienlijk meer leges ontvangen voor vergunningen die verstrekt zijn voor kabelwerkzaamheden (€ 52.187).
€ -36.375	Nadeel	Het herstellen van de verkeer-doseerinstallatie aan de Wisentweg als gevolg van schade is de belangrijkste oorzaak van het nadeel (€ 28.000).
€ 173.805	Voordeel	In 2017 is het niet noodzakelijk geweest gebruik te maken van de opgenomen stelposten voor autonome groei en loon- en prijscompensatie (€ 30.000). De lasten voor elektriciteit zijn lager uitgevallen voornamelijk door een afrekening van het vorig jaar (€ 50.000). Ook is voor het herstellen naar aanleiding van schades minder budget nodig geweest (€ 22.860). Tot slot is het gelukt aanzienlijk meer schades te verhalen op de veroorzakers (€ 93.805).
€ 1.297.778	Voordeel	In de volgende jaren zal er voor investeringen in de openbare verlichting individuele kredieten beschikbaar worden gesteld i.v.m. het verplicht activeren vanuit de BBV. De opgebouwde Voorziening Renovatie Openbare Verlichting kan, onder aftrek van de bekende claims, vrijvallen.
€ 40.679	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

2.2 Parkeren

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 32.931

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 35.071	Voordeel	Het voordeel is het saldo van twee oorzaken. De nog resterende middelen voor de uitvoering van de Parkeervisie zijn niet meer benodigd (€ 75.000). Daarnaast zijn er kapitaallasten als gevolg van het verplicht activeren van de investering in Locatie Steenberg (€ 40.000).
€ -2.140	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

2.4 Economische havens en waterwegen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 27.301

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 29.766	Voordeel	Bij de Slotrapportage is het structurele budget al naar beneden bijgesteld. Ook in het 2e halfjaar is er nagenoeg geen gebruik van het budget.
€ -2.465	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 2

Dit programma heeft geen afwijkingen.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningsaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 2	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling fietspad DrontenSwifterbant	5.444	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 2	5.444		

Budgetoverheveling fietspad Dronten-Swifterbant (€ 5.444)

In 2017 is er € 15.000 beschikbaar gesteld voor de uitwerking van een voorkeursvariant van de recreatieve fietsroute tussen Dronten en Swifterbant. Inmiddels is er een deelopdracht uitgevoerd om de haalbaarheid van de voorkeursroute te toetsen. Omdat er grote onzekerheid is over de grondverwerving van bepaalde delen, is de opdracht gesplitst. De verdere uitwerking wordt gedaan nadat meer zekerheid is over de haalbaarheid van de realisatie. Deze zekerheid hopen wij in de 1e helft van 2018 te krijgen. Wij stellen daarom voor het restantbudget over te hevelen naar 2018.

Programma 3 Economie

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Actualisatie Detailhandelsnota 2006](#)

[Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)

[Kantorenvisie 2004](#)

[Nota grondbeleid 2016](#)

[Standplaatsenbeleid/ herziening 2009](#)

[Bestemmingsplan Buitengebied, 2007](#)

[Koersen op karakter, Economische visie Dronten 2015](#)

[Ontwerp Beleidsplan Recreatie en Toerisme Flevoland](#)

[Strategische visie Oostkant Dronten, 2010](#)

[Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven](#)

[Oostkant Dronten, 2012-2018](#)

[Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag - Wisentweg 2012-2025](#)

[Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015](#)

[Marktgeldverordening 2016](#)

[Marktreglement 2013](#)

[Marktverordening 2013](#)

[Winkeltijdenverordening 2014](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 3		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	mr. A.B.L. de Jonge
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	mr. A.B.L. de Jonge
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	mr. A.B.L. de Jonge
3.4	Economische promotie	mr. A.B.L. de Jonge

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Flevo Funfields, (€ 24.000, vanaf 2017 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr voor landmark en € 50.000 structureel voor initiatieven gebiedsontwikkeling)

De in de Kadernota 2017 genoemde initiatieven voor gebiedsontwikkeling zullen verder worden uitgewerkt. Continuering programma Flevo Funfields met uitzetten prijsvraag voor realisatie landmark en verdere procesgang Nieuwe Natuur. Daarnaast hopen we dat het bedrijfsleven genoeg heil ziet in de realisatie van de kabelbaan (zoals benoemd in de Kadernota 2017), zodat ook deze gerealiseerd kan worden.

Actieplan Centrum Dronten

Winkelgebied

Met het Actieplan Centrum zijn we gezamenlijk en integraal aan de slag om de vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum van Dronten te verbeteren. Belangrijke leidraad voor de aanpak is de publicatie van Platform 31 "Winkelgebied van de toekomst, bouwstenen voor de publiek private samenwerking".

Wie zijn dan "wij"? Dit zijn de ondernemers in het centrum van Dronten, de Meerpaal, de grote vastgoedeigenaren en de gemeente. De uitwerking van de plannen voor het plein

De Rede moeten eind 2016 gereed zijn zodat voor Koningsdag 2017 de werkzaamheden zijn afgerond.

Het programma Actieplan Centrum zal naast de genoemde grotere fysieke ingrepen ook nog kleinere ingrepen of activiteiten krijgen waarvoor in de begroting financiële middelen zijn opgenomen. Voor de kosten koopstromenonderzoek Oost Nederland, passantentellingen, congressen en een Wi-Fi-applicatie is € 20.000 in 2017 en € 30.000 in 2018 geraamd.

Herinrichting Walvisstraat (€ 27.500, vanaf 2019 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr)

De herinrichting van de Walvisstraat is vooralsnog de laatste voorziene grote fysieke ingreep in het centrum van Dronten. Hiervoor is geld beschikbaar gesteld in de Kadernota 2017. De realisering wordt voorzien voor 2019. Het plan wordt in 2017-2018 uitgewerkt. Verwachte uitvoeringskosten zijn € 750.000, (inclusief € 30.000 aan onderzoeks- en voorbereidingskosten).

Cofinanciering in het kader van Leader etc.

Verwacht wordt dat de eerste formele beschikkingen op aanvragen daadwerkelijk begin 2017 worden toegekend. Daarna kunnen de aanvragers ook daadwerkelijk aan de slag gaan.

Bestaande ontwikkelingen

Sociaal economische agenda (SEA)

De SEA is vol in beweging. De nieuwe economische visie waaraan de SEA groepen bijgedragen hebben zal rond de zomer in route gebracht gaan worden. In deze actualisatie zullen de successen uit Koersen op Karakter worden voortgezet en zullen aanvullingen gedaan worden op nieuwe ontwikkelingen. Naast de voorbereiding van de nieuwe Visie is in de groepen voortvarend gewerkt. Belangrijke ontwikkeling is de opening van het ondernemerspunt waarin overheid, onderwijs en ondernemers elkaar vinden, kennis delen en samenwerking stimuleert.

Wij informeren u nog nader over het nog vast te stellen acquisitieplan Poort van Dronten (3de kwartaal 2016) waarin de focus ligt op de agro-food keten. We rollen samen met onze partners tal van acties uit.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

3.1 Economische ontwikkeling

Cofinanciering in het kader van Leader

De gemeenteraad stelde € 450.000 beschikbaar als cofinanciering voor de eind 2106 vastgestelde regeling plattelandssubsidie LEADER. Het jaar 2017 is vooral een jaar geweest van initiatieven in voorbereiding. De aanvragers vinden het vaak moeilijk om hun verzoeken concreet te maken en financieel te onderbouwen. Daarnaast betreft het veelal initiatieven die niet binnen de agrarische bestemming passen. Een ruimtelijke procedure vraagt tijd. U krijgt van ons een totaaloverzicht met de stand van zaken van de ingediende initiatieven. Vooruitlopend daarop kunnen wij verheugd melden dat het initiatief van Landgoed Roggebotstaete als eerste ook daadwerkelijk een beschikking LEADERsubsidie heeft gekregen en dat de uitvoering inmiddels is gestart. In 2017 is het initiatief van XL Ateliers gestaakt. Wij informeerden u daar al eerder over.

Net voor de zomer stelde de Provincie Flevoland het Leefbaarheidsfonds in. Het Leefbaarheidsfonds heeft met Leader vergelijkbare doelstellingen voor plattelandsontwikkeling. Het Leefbaarheidsfonds is beschikbaar voor de jaren 2017- en 2018. Het fonds kent géén cofinanciering vanuit de gemeente. Een aantal initiatiefnemers die zich in eerste instantie richten op een LEADERsubsidie zijn "overgestapt" naar een aanvraag voor het Leefbaarheidsfonds. De procedure voor het aanvragen van een bijdrage uit het Leefbaarheidsfonds is namelijk eenvoudiger en sneller. Het Leefbaarheidsfonds is dus eigenlijk een "concurrent" van LEADER. Dit is op zich geen probleem omdat ook dit geld ten goede komt aan initiatieven uit de samenleving van Dronten.

In de eerste helft van 2018 heeft de gemeente Dronten voor twee initiatieven cofinanciering verleend. Het betreft de initiatieven "de Groene Leerling" en "de Oersprong/Ketelweg 19". Deze initiatieven zijn nu ingediend bij de RVO (Rijksdienst voor Ondernemen Nederland) en moeten tot de uiteindelijke LEADER-subsidie leiden. Er is recent ook LEADER-subsidie toegekend voor het tentoonstellen van het Wandkleed Biddinghuizen in het Erfgoedcentrum. De Provincie levert hier de cofinanciering maar is ook eigenlijk een Drontens initiatief.

Er zijn een aantal initiatieven, na een intakegesprek met de LEADER coördinator, aan de slag met een projectidee. Dit zijn de initiatieven Brouwerij Artimis, Fietsroute Rivierduingebied en Flevofood. Deze projectideeën worden binnenkort aan de LAG commissie voorgelegd voor een eerste beoordeling.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Flevo Funfields

In 2017 zijn verschillende bijdragen geleverd aan initiatieven voor gebiedsontwikkeling en de promotie van het gebied. In de meimaand fietsmaand is ingezet op extra veerdiensten vanaf Bremerbaai en verder is er onder meer een bijdrage geleverd aan het evenement Flevo Funfields. Hoewel onze rol in dit gebied met name faciliterend is blijkt dat een vorm van cofinanciering een belangrijke meerwaarde levert voor het gebied. Verder is in 2017 met de provincie Flevoland intensief samengewerkt aan de totstandkoming van de realisatie van een aantal TOP's (toeristische overstap punten) in Dronten. De verwachting is dat begin 2018 de eerste TOP's zijn gerealiseerd.

Nieuwe Natuur

Er is in 2017 gewerkt aan het project Nieuwe Natuur. Behalve aan de realisatie van nieuwe natuur wordt ingezet op agrarische structuurverbetering en toename van toeristische en recreatieve activiteiten. Naast de realisatie van nieuwe natuur wordt ingezet op agrarische structuurverbetering en versterking van recreatie en toerisme. Partijen (5 agrariërs en gebiedspartners) werken sinds begin dit jaar constructief samen in het gebiedsproces. Dit wordt nu vertaald in individuele bedrijfsplannen en één overkoepelend gebiedsplan. Met het RVB zijn gesprekken gaande over de mogelijke grondruil en de onderliggende taxatiewaarden. Deze zijn nog niet definitief vastgesteld, de provincie is in deze penvoerder.

Gelijktijdig wordt met betrokken partijen gewerkt aan de inrichting- en beheerplannen. Staatsbosbeheer en enkele agrariërs zijn beoogd eigenaar van de Nieuwe Natuur gronden. De invulling van de beoogde Nieuwe Natuur varieert van agrarische natuurakkers tot een afwisselend halfopen landschap of bosgebied met als doel een kwaliteitsimpuls op het gebied van leefbaarheid, ecologie en natuurbeleving.

Nadat alle benodigde zaken bekend zijn en de bedrijfsplannen zijn afgerond wordt met vijf agrariërs en Staatsbosbeheer een uitvoeringsovereenkomst opgesteld. Hiermee committeert de betrokkene zich aan het vervolg. Deze uitvoeringsovereenkomst wordt opgevolgd door de ondertekening van een realisatieovereenkomst tussen de provincie, Staatsbosbeheer en de gemeente welke is voorzien in eerste helft van 2018. Vervolgens kan de ruimtelijke procedure worden opgestart.

Actieplan Centrum Dronten

Op Koningsdag 2017 zijn het heringerichte Meerpaalplein en het parkeerterrein Steenberghe feestelijk in gebruik genomen. De werkzaamheden zijn binnen budget en binnen de planning uitgevoerd. In het voorjaar van 2018 wordt gezien of nog aanvullende zaken met verlichting kunnen of moeten worden uitgevoerd aan het Meerpaalplein. Hiervoor is nog een stelpost aanwezig.

Eind 2017 is, mede ter uitvoering van de economische visie, opdracht verleend aan een adviesbureau om als gemeente samen met de ondernemers te werken aan het opstellen van actieplannen voor alle winkelcentra (Vitale Centra) en het opstellen van een nieuwe detailhandelsvisie voor de gemeente. In 2018 kunt u hiervan de resultaten verwachten.

Sociaal economische agenda (SEA)

U stelde in juli een nieuwe versie van de Sociaal Economische Visie vast. In de visie benoemen we vier speerpunten die uitgewerkt zullen worden in concrete actieplannen, te weten: Agrofood, Vrijtijdseconomie, Acquisitie en Vitale Centra. Het opstellen van het acquisitieplan heeft prioriteit gekregen en in december is het concept-plan afgerond. Daarnaast is het traject gestart om een acquireur te werven. Voor de onderdelen Vitale Centra en Vrijtijdseconomie worden nieuwe SEA-groepen in het leven worden geroepen, ook daar zijn eind 2017 de eerste stappen in gezet.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Tussenevaluatie Ondernemerspunt Dronten

Rond de zomer was het u bekende Ondernemerspunt een jaar actief en vond er een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie plaats. De evaluatie vond plaats met de vrijwilligers (de senior ondernemers welke het Ondernemerspunt bemensen) en de oorspronkelijke initiatiefgroep. Op basis van deze evaluatie is het fysieke ontmoetingspunt in de Meerpaal opgeheven. Het Ondernemerspunt wordt digitaal voortgezet. Concreet betekent dit dat de vrijwilligers via het digitale loket benaderbaar zijn voor vragen en afspraken op maat. Omdat Het Ondernemerspunt een pilot met een looptijd van twee jaar is, voeren wij voor 1 juni 2018 een indevaluatie uit. Ook deze indevaluatie voeren wij weer uit in samenspraak met de betrokken ondernemers.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 3

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
Technofonds Flevoland B.V.	BV	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 3

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
3	Vestigingen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-64 jaar	2017	Dronten	145,9	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			2017	Nederland	139,7		
3	Banen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-64 jaar	2017	Dronten	623,3	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			2017	Nederland	758,2		
3	Functiemenging	%	2017	Dronten	50,1	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

		2017	Nederland	52,4		
--	--	------	-----------	------	--	--

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 117.889**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve	Begroting na	Rekening	Vershil
(x € 1.000)		2016	Begroting	wijzigingen	2017	2017
Lasten:						
3.1	Economische ontwikkeling	-43	-171	-21	-28	-7
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.502	-1.195	-1.472	-1.267	205
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten		-1.545	-1.366	-1.493	-1.296	198
Baten:						
3.1	Economische ontwikkeling	33	17	32	31	-1
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	90	102	71	93	23
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	24	28	23	23	-
3.4	Economische promotie	963	1.219	1.112	1.010	-101
Subtotaal baten		1.111	1.365	1.237	1.157	-80
Totaalsaldo van baten en lasten		-435	-1	-256	-138	118
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-426	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	426	-	82	82	-
Subtotaal reserves				82	82	
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-1.396	-1.070	-1.286	-1.066	220

De financiële tabel bij dit programma is inclusief de lasten en baten van Algemene dekkingsmiddelen voor Programma 3.

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

3.1 Economische ontwikkeling

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -7.959

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel / nadeel	Toelichting
€ -7.959	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 227.270

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 23.106	Voordeel	Om invulling te kunnen geven aan de subsidieregeling voor snel internet in het buitengebied, wordt voorgesteld om het restantbudget van € 70.000 hiervoor over te hevelen naar 2018. Een overschrijding van de salarislasten van € 28.000 en hogere uitvoeringskosten van € 18.894 hebben een negatieve invloed op het saldo.
€ 124.607	Voordeel	Van dit voordeel wordt voorgesteld om een bedrag van € 150.000 naar 2018 over te hevelen voor de inzet van een acquisiteur en het uitvoeren van het acquisitieplan (zie ook tabel budgetoverhevelingen). Daarnaast is er op dit onderdeel meer uitgegeven dan begroot in verband met onvoorziene kosten die de diverse SEA-groepen hebben gemaakt. Voor 2018 is inmiddels een reëler bedrag geraamd.
€ 38.191	Voordeel	Een aantal opdrachten uit dit meerjarentraject zijn nog niet geheel afgerond. Hiervoor staan nog een aantal verplichtingen open. Om investeringsplannen in 2018 verder te kunnen uitwerken met de gebiedspartners wordt voorgesteld een bedrag van € 29.000 over te hevelen. Het overige verschil wordt veroorzaakt door een aantal geringe over- en onderschrijdingen.
€ 76.815	Voordeel	Voor de afwikkeling van het Meerpaalplein en uitvoering van het actieplan Vitale Centra wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2018. Zie de nadere toelichting bij de tabel budgetoverhevelingen.
€ -46.216	Nadeel	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislasten dan begroot als gevolg van een verouderde systematiek. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ 10.767	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 272

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 272	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

3.4 Economische promotie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -101.696

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -82.786	Nadeel	De definitieve aanslagen toeristenbelasting worden opgelegd op basis van de aangiften van de ondernemers. De aangiften vinden plaats in het 1e kwartaal van 2018. Op basis van de laatste verwachtingen blijven deze achter bij hetgeen geraamd is.
€ -18.909	Nadeel	De opbrengst blijft achter omdat vakantiebungalows steeds meer als permanente verblijfplaats worden gebruikt en de eigenaren ingeschreven staan in de gemeente Dronten. Daarnaast veroorzaken afschrijvingen van caravans, mobile homes en houten chalets waardevermindering, waardoor de hiervoor op te leggen forensenbelasting lager wordt, conform de staffel.

Mutaties reserves programma 3

Dit programma heeft geen afwijkingen.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningssaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 3	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling economische ontwikkeling Oostkant	29.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling Sociaal Economische Visie	150.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling Meerpaalplein	40.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling actieplan centrum (vitale centra)	30.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling internet buitengebied	70.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 3	319.000		

[Budgetoverheveling economische ontwikkeling Oostkant \(€ 29.000\)](#)

Om het gebied Flevo Funfields nog beter "beleefbaar" te maken én verder te versterken wordt geïnvesteerd in gebiedsontwikkeling. We faciliteren initiatieven waar nodig in dit meerjarige traject. In de Voortgangsrapportage 2017 is reeds een budget van € 80.000 overgeheveld naar 2019 vanwege de te verwachten realisatie van toeristische overstap punten (TOP's) in de eerste helft van 2018. In het kader van Nieuwe Natuur zijn opdrachten aan derden versterkt die nog niet geheel afgerond. Hiervoor staan nog enkele verplichtingen (€ 18.000) open. Het resterend bedrag van € 29.000 wordt nu voorgesteld

om over te hevelen zodat voorgenomen investeringsplannen in 2018 verder kunnen worden uitgewerkt samen met gebiedspartners.

Budgetoverheveling Sociaal Economische Visie (€ 150.000)

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 per amendement uitgesproken dat dit budget naar voren gehaald werd om de acquisitieactiviteiten per direct in gang te zetten. Dit is ook gebeurd, de vertaling in uitgaven zal echter in 2018 plaatsvinden. De werving voor de acquisiteur en het maken van het concept-acquisitieplan is in 2017 opgestart en zal in 2018 ten uitvoering worden gebracht.

Budgetoverheveling Meerpaalplein (€ 40.000)

Voor de finale afwikkeling van de herinrichting van het Meerpaalplein is nog een verplichting om de verlichting op te waarderen. Er wordt voorgesteld hiervoor het nog resterende budget van € 40.000 over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling actieplan centrum vitale centra (€ 30.000)

In december 2017 is besloten om een adviesbureau (BRO) opdracht te verlenen voor het opstellen van een visie c.q. het begeleiden van het proces om te komen tot een visiedocument in het kader van Vitale Centra. De opdracht Vitale Centra is één van de actiepunten uit de economische visie die in juli 2017 door de raad is vastgesteld.

Budgetoverheveling internet buitengebied (€ 70.000)

Om invulling te kunnen geven aan de subsidieregeling voor bedrijven die nog aanvullende bovengemiddelde investeringen moeten plegen om snel internet op hun locatie te kunnen ontvangen, wordt voorgesteld om het restantbudget over te hevelen naar 2018.

Programma 4 Onderwijs

Algemene omschrijving

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Drontse jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Verordening leerlingenvervoer 2015](#)

[Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018](#)

Nota jeugdbeleid Opgroeien en Opbloeien in Dronten 2013-2016

[Overlegverordening onderwijsbeleid 2003](#)

[Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen 2011](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 4		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
4.1	Openbaar basisonderwijs	A. van Amerongen
4.2	Onderwijshuisvesting	A. van Amerongen
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken en	A. van Amerongen en
	Kinderopvang peuterspeelzalen	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Bestaande ontwikkelingen

Passend onderwijs en jeugdhulp

In 2016 zijn we gestart met een aantal pilots om kinderen de juiste ondersteuning aan te bieden bij voorschoolse voorzieningen en op de scholen. Het gaat hierbij om de pilot Sterk Voorschools en de pilot GGZ op school. Sterk Voorschools bestaat uit dagbehandelingsgroep Beestenboel en ambulante begeleiding op voorschoolse voorzieningen. Bij GGZ op school zetten we GGZ aanbod op de scholen in. Bij goede resultaten zetten we beide pilots in 2017 voort. De kosten hiervoor worden binnen het budget jeugdhulp opgevangen.

Daarnaast is in schooljaar 2016-2017 de Driemaster gestart als SBO+ voorziening. Na besluit bij het bestuur van het SWV zal het project van start gaan. Randvoorwaarde is wel dat er voldoende middelen zijn voor personele inzet bij de startfase. Ook in 2017 onderhouden we nauwe contacten met de samenwerkingsverbanden, waarbij we streven om steeds meer leerlingen thuisnabij te kunnen opvangen.

Overleggen en afstemming tussen gemeente, voorschoolse voorzieningen, onderwijs en SWV vindt ten minste 2x per jaar plaats via het OOGO (LEA) overleg. Voor het voortgezet onderwijs sluit de gemeente aan bij het regionaal overleg passend onderwijs VO IJssel Vecht.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Op basis van het beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018 is bij de meeste voorschoolse voorzieningen de signalering, indicering en toeleiding bij de consultatiebureaus belegd en gaan we meer resultaatgericht werken. Dit betekent dat de middelen het kind volgen. Op deze manier kunnen we kinderen nog gerichter ondersteunen. Daarnaast verwachten we door deze koerswijziging het bereik van de VVE

doelgroep nog verder te vergroten. VVE wordt volledig bekostigd uit geoormerkte rijksmiddelen.

Leerlingenvervoer

In het eerste kwartaal van 2017 vindt de afronding plaats van de aanbesteding van het leerlingenvervoer. Vanaf 1 augustus zal dan worden gewerkt met de “gegunde” vervoerder. Na de gunning kunnen wij een globale berekening opstellen over de mogelijke financiële voor of nadelen van de aanbesteding. Deze aanbesteding is ook de reden om de overschrijding voor 2016 (€ 80.000 nadelig incidenteel) niet structureel te verwerken in de begroting 2017.

Leerplicht/ Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Ook in 2017 werkt Leerplicht/ RMC volgens de Dronter Koers. Zo neemt leerplicht/ RMC deel aan ronde tafelgesprekken, indien sprake is van schoolverzuim en zijn er verzuimprotocollen. Leerplichtambtenaren hebben reguliere casus overleggen en nauw contact met de GGD en het samenwerkingsverband passend onderwijs.

Regionaal is een nieuw samenwerkingsovereenkomst gesloten rondom VSV. Om dit de komende jaren goed te kunnen monitoren is OC&W voornemens om jaarlijks een VSV scan in te laten vullen door de gemeente. Hiervoor zal de gemeente een registratiesysteem aanpassen en moet voldoende tijd worden ingeramd.

Onderwijshuisvesting

Voortgezet Onderwijs (VO)

In 2017 zal uitvoering worden gaan gegeven aan de sanering van de overtollige onderwijshuisvesting op de bestaande locaties. Streven is er op gericht deze sanering van ruimte nog voor de start van het schoolseizoen 2017/2018 te hebben afgerond. Deze sanering van ruimte gaat gepaard met aanpassingen in de bestaande gebouwen waarvoor een bedrag van € 800.000 reeds beschikbaar is. De hiervoor benodigde aanvullende middelen zijn in de voortgangsrapportage 2016 aangevraagd en gedekt vanuit de bestemmingsreserve accommodatiebeleid.

De Onderwijshuisvesting VMBO (Het Perron, Hanzekwartier) is in 2016 volledig operationeel geworden. Samen met de Schoolbesturen wordt onderzocht hoe de afstemming met betrekking tot herlocatie van het praktijkonderwijs wordt ingevuld. (Mede-)gebruik ruimtes en andere functionele en ruimtelijke integratie en afstemming zal in 2017 worden onderzocht en worden gedekt uit het budget Accommodatiebeleid.

Basisonderwijs (BO)

Het huisvestingsvoorstel zoals dat in 2016 door de gezamenlijke schoolbesturen is verwoord voor de huisvesting Dronten Centrum zal in 2017 concreet worden uitgewerkt. Met het oog op een dalende tendens van de leerlingenaantallen als mede onderwijskundige vernieuwingen als passend onderwijs en een meer bestuurlijke samenwerking (efficiëntie) van de schoolbesturen zullen de visie en het plan voor Dronten Centrum ook een vertaling krijgen naar de andere onderwijslocaties. De beide uitwerkingen (Dronten Centrum concreet en totaal Dronten meer programmatisch) gaan binnen de (financiële) kaders van het accommodatiebeleid in 2017 plaatsvinden.

Peuterspeelzaal (€ 30.000, incidenteel in 2017 en 2018)

Besloten is de bezuiniging van € 30.000 uit te stellen totdat de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt ingevoerd.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

4.2 Onderwijshuisvesting

Voortgezet Onderwijs (VO)

Op 3 november 2017 is de verbouw van het gebouw van het Almere College aan de Educalaan feestelijk afgerond. Bij deze bijeenkomst is de nieuwe naam van het schoolgebouw onthuld: Copernicus.

In het laatste kwartaal van 2017 is een start gemaakt met de planvorming herhuisvesting van de praktijkschool.

Basisonderwijs (BO)

Het huisvestingsvoorstel voor de huisvesting in Dronten Centrum heeft in 2017 nog niet geresulteerd in een concrete uitwerking. Er is een begin gemaakt met het verkennen van de bestuurlijke samenwerking (efficiëntie) door en met de schoolbesturen. Ook is gestart met het evalueren en leren van huisvestingsconcepten, zoals het Educatief Centrum in Biddinghuizen. Juist deze leerpunten krijgen nu een plek in de kaders en wensen voor de onderwijshuisvesting in Dronten Centrum. De uitwerking krijgt binnen de (financiële) kaders van het accommodatiebeleid in 2018 zijn afronding.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Passend onderwijs en jeugdhulp

In 2017 zijn we gestart met een proces om te komen tot een nog betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp. Er bestaat al een intensieve samenwerking tussen gemeente / jeugdhulp en het onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan de medewerkers jeugdhulp die fysiek werkzaam zijn binnen de scholen vanuit de programma's Sterk in de klas en Sterk op school. Juist door deze intensieve samenwerking lopen we ook tegen bepaalde vraagstukken aan, o.a. op het gebied van verantwoordelijkheden en financiering. Hierbij valt te denken aan vragen als welke partij verantwoordelijk is voor het leveren van de benodigde ondersteuning en middelen. We werken toe naar bestuurlijk bekrachtigde afspraken in 2018.

De pilot Sterk Voorschools is vanwege goede resultaten verlengd en uitgebreid. De pilot bestaat uit dagbehandelingsgroep Beestenboel en de inzet van ambulante begeleiding bij voorschoolse voorzieningen en kinderen thuis. Beestenboel is in augustus naar SBO de Driemaster verhuisd, waardoor kinderen nog beter ondersteund worden en voorbereid worden op het basisonderwijs. De inzet van ambulante begeleiding voorziet in een behoefte en is uitgebreid naar 9 uur per week.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

In het beleidsplan VVE 2015-2018 is de aanpak van het resultaatgericht gaan werken beschreven. Het resultaatgericht werken en de daarbij behorende aanpak functioneert in 2017 naar tevredenheid. Door het principe "geld volgt kind", ontstaat er een heldere en transparante koppeling van middelen aan de doelgroepkinderen. Er is een scherper onderscheid tussen de bijdrage van instellingen aan VVE vanuit reguliere taken en aanvullende subsidiëring. De samenwerking tussen het consultatiebureau en voorschoolse voorzieningen gaat goed, of dit er ook daadwerkelijk toe leidt dat het bereik wordt vergroot evalueren we in 2018.

Bestuurlijk overleg onderwijs

Afgelopen jaar is het bestuurlijke overleg met onderwijspartners gestart. Dit overleg heeft inmiddels twee maal plaatsgevonden. Er is o.a. gesproken over inhoudelijke onderwerpen zoals de preventieve programma's die vanuit jeugdhulp geboden worden in het onderwijs, het armoedebeleid en de aansluiting van jeugdhulp - onderwijssteuning, maar ook over de inrichting van het bestuurlijk overleg en mogelijke gezamenlijke thema's. Het bestuurlijk overleg onderwijs wordt gecontinueerd in 2018.

Peuterspeelzaal

De wet en regelgeving ten aanzien van het peuterspeelzaalwerk is gewijzigd en alle peuterspeelzalen zijn per 1 januari 2018 omgebouwd tot peuteropvang, een vorm van kinderopvang. Dit proces valt onder de titel "Harmonisatie". De raad is hierover in november per brief geïnformeerd (U17.015650). Door de harmonisatie worden peuterspeelzalen onder de Wet Kinderopvang gebracht en gelden voor beide voorschoolse voorzieningen dezelfde kwaliteitseisen. De wijziging maakt dat de harmonisatie van voorschoolse voorzieningen een complexe operatie is. In 2017 is samen

met de opvangorganisaties onderzocht op welke wijze de harmonisatie zoveel mogelijk kan aansluiten bij het huidige aanbod en is er aan de harmonisatie vorm gegeven.

Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is soms een vergoeding aan ouders voor de kosten van eigen vervoer of openbaar vervoer, maar kan ook bestaan uit 'aangepast vervoer'. Aangepast vervoer is het vervoer van leerlingen per taxi of taxibus dat in opdracht van het college wordt uitgevoerd door een vervoersbedrijf. Begin 2017 heeft er een openbare Europese aanbesteding plaatsgevonden van het aangepast vervoer. Van de vijf inschrijvers was het aanbod van Taxicentrale Witteveen het aanbod met de beste prijs-kwaliteit verhouding. Het nieuwe contract is ingegaan op 1 augustus 2017. De uitvoering van het aangepast vervoer blijft binnen het geraamde budget in de gemeentebegroting.

Leerplicht / Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (VSV-ers)

Samen met de beide VO-scholen en Landstede Het Perron richten we een voorziening in, waar jongeren terecht kunnen die tijdelijk niet kunnen functioneren in een reguliere klas, het zogenaamde plustraject. Deze jongeren krijgen onderwijs, maar ook de ondersteuning die zij nodig hebben. Het doel van het plustraject is voorkomen dat jongeren het onderwijs voortijdig (zonder diploma of werk) verlaten. Het plustraject gaat begin 2018 van start.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen [verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 4							
PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
4	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2017	Dronten	1,8	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
			2017	Nederland	0		
4	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Dronten	0	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
			2017	Nederland	1,81		
4	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Dronten	21,59	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
			2017	Nederland	26,48		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 258.629**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-1.029	-831	-831	-817	14
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.441	-2.344	-2.624	-2.579	45
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.737	-2.738	-2.606	-2.908	-303
Subtotaal lasten	-6.207	-5.912	-6.060	-6.304	-243
Baten:					
4.1 Openbaar basisonderwijs	86	66	66	80	14
4.2 Onderwijshuisvesting	54	11	11	16	5
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	899	821	745	1.228	483
Subtotaal baten	1.038	897	822	1.324	502
Totaalsaldo van baten en lasten	-5.169	-5.015	-5.238	-4.980	259
0.10 Toevoegingen reserves (lasten)	-208	-309	-309	-309	-
0.10 Onttrekkingen reserves (baten)	6	10	315	310	-4
Subtotaal reserves	-202	-299	6	1	-4
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat	-5.003	-4.965	-4.891	-4.754	137

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 28.201

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 28.201	Voordeel	Een (andere) wijze van toerekening van Optisport aan de betreffende schoolbesturen zorgt in 2017 voor een voordeel.

4.2 Onderwijshuisvesting

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 50.607

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -166.418	Nadeel	Per saldo is hier geen sprake van een voor- of nadeel. Bij de afwikkeling van de staat van activa is namelijk gebleken dat de kapitaallasten naar de verschillende onderwijshuisvestingsonderdelen voor het Rooms-katholiek en Protestants-christelijk onderwijs in een andere onderlinge verdeling zijn begroot. Dit heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening.
€ 166.945	Voordeel	Zie bovenstaande toelichting.
€ 381.907	Voordeel	Per saldo is hier geen sprake van een voor- of nadeel. Bij de afwikkeling van de staat van activa is namelijk gebleken dat de kapitaallasten naar de verschillende onderwijshuisvestingsonderdelen voor de locaties Almere college, Ichthus college en Het Perron in een andere onderlinge verdeling zijn begroot. Dit heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening.
€ 478.840	Voordeel	Zie bovenstaande toelichting.
€ -797.050	Nadeel	Zie bovenstaande toelichting.
€ -13.617	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 179.822

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -35.440	Nadeel	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislasten dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ 152.534	Voordeel	De onderschrijding op leerlingenvervoer is o.a. te verklaren door de effecten van een gunstige aanbesteding per 1 augustus 2017. Ook zijn de lasten voor het vergoeden van openbaar vervoer lager door een gewijzigde dienstregeling. Het onderbrengen bij een lokale partner van het OV-maatjestraject heeft ook een gunstig effect gehad.
€ -66.603	Nadeel	Dit begrote saldo ontstaat omdat de lasten en baten die kunnen worden verrekend met de ontvangen RMC middelen niet volledig in de begroting zijn opgenomen.
€ 40.898	Voordeel	De huuropbrengsten die gekoppeld zijn aan de verhuur van de accommodatie De Landing aan kinderopvang zijn werkelijk verantwoord onder taakveld 4.3 maar begroot op taakveld 5.7. De indeling van de begroting is hier niet op aangepast.
€ 98.983	Voordeel	De huuropbrengsten die gekoppeld zijn aan de verhuur van de accommodatie De Stal aan kinderopvang zijn werkelijk verantwoord onder taakveld 4.3 maar begroot op taakveld 5.7. De indeling van de begroting is hier niet op aangepast.
€ -10.550	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 4

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -4.244

Dit nadeel betreft een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserves van dit programma. De grootste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
-€ 4.244	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma worden bij de Jaarstukken 2017 geen [budgetoverhevelingen](#) voorgesteld.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Algemene omschrijving

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Structuurvisie Dronten 2030](#)

[Oostkant Dronten Strategische Visie](#)

[Beheerplan Stranden en Voorlanden, 2008-2017](#)

[Groenbeleidsplan gemeente Dronten \(vastgesteld 2017\)](#)

[Algemene Subsidieverordening 2017](#)

[Speelruimteplan 2007](#)

[Erfgoedverordening 2016](#)

[Beheerplan kunst in de openbare ruimte](#)

[Samen in beweging, sportnota Dronten 2014-2017](#)

[Cultuurvisie 2015, supplement 2017](#)

[Verordening antidiscriminatievoorzieningen Dronten 2011](#)

[Ontwerpbeleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland](#)

[Beleidsnota Toerisme en Recreatie 2008](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 5		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	A. van Amerongen
5.2	Sportaccommodaties	A. van Amerongen
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	A. van Amerongen
5.4	Musea	A. van Amerongen
5.6	Media	A. van Amerongen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	A. van Amerongen
	Wijkgericht werken	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Kunstgrasveld BAS

In juni 2016 heeft de raad besloten dat er een onderzoek komt naar de mogelijkheden van een kunstgrasveld voor BAS voetbal. Samen met de vereniging zal worden gezocht in hoeverre er mogelijkheden zijn om te komen tot een budget neutrale oplossing.

Bestaande ontwikkelingen

Vervangingsinvesteringen Meerpaal

In december 2015 heeft college een akkoord bereikt met de Meerpaal over de vervangingsinvesteringen voor gebouw en niet gebouw gebonden vervangingen (15 december 2015 B15.001692). De raad is hiervan per brief op de hoogte gebracht (2 februari U16.000622/MO/KE)

Daarmee kwam een einde aan een jarenlange discussie.

Eén van de afspraken is dat de Meerpaal de niet gebouw gebonden vervangingen financiert en de gemeente vanaf 2020 binnen de budgettaire mogelijkheden de gebouw gebonden vervangingen. De gemeentelijke lasten voor de gebouw gebonden vervangingen worden vanaf 2020 gedekt uit de financiële vrijval. Hiervoor is jaarlijks € 25.000 beschikbaar. Dit bedrag valt jaarlijks vrij uit de rentelasten over het gebouw (in 2020 is dat € 25.000, in 2021 is dit € 50.000 etc.)

In 2020 moet de gemeente € 275.000 investeren op basis van het MOP. Dan is de voorziening nog niet gevormd. Deze investeringen kunnen worden geactiveerd en de afschrijving en rentelasten kunnen uit de vrijval worden gedekt. Vervolgens kan vanaf 2021 vanuit de vrijval van de rente, de voorziening wel worden opgebouwd. In 4 jaar tijd (2021- 2025) ontstaat een voorziening van in totaal € 375.000. In 2025 moet de eerstvolgende investering worden gedaan van € 203.000. Die kan dan volledig uit de voorziening worden gedekt.

Toekomstvisie zwembaden

Na besluitvorming over nieuwbouw zwembad Overboord in het najaar 2016 wordt een (extern) adviseur aangesteld die het nieuwbouwtraject begeleid. Vervolgens kunnen het ontwerp van het nieuwe zwembad en het bestek worden opgesteld en de voorbereidingen van het aanbestedingstraject in gang worden gezet. De gunning vindt eind 2017 plaats. Halverwege 2018 zijn naar verwachting alle vergunningen voor de bouw verleend en wordt gestart met de bouw. Met een bouwtijd van ruim een jaar wordt het nieuwe zwembad aan het eind van 2019 opgeleverd.

Begin 2017 wordt duidelijk op welke wijze burgerparticipatie volgens dorpsbelangen plaats kan vinden rondom de buitenbaden in Biddinghuizen en Swifterbant.

Ontwikkeling MFG Swifterbant

Na de aanbestedingsprocedure die start in de 2e helft van 2016, zal 2017 in het teken staan van het ontwerpproces, de voorbereiding van de omgevingsvergunning en de bestemmingsplanprocedure. Ingestoken wordt op een gezamenlijk oplopen van beide laatstgenoemde trajecten middels een coördinatiebesluit.

Parallel aan het ontwerpproces zal een beleidsnotitie worden opgesteld inzake het toewijzingsbeleid voor de gemeentelijke sociale huurwoningen alsmede een voorstel rond de bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen de gemeente. Extra kosten die nog voortvloeien uit het in 2016 aangenomen amendement rond het aanbesteden van het MFG Swifterbant zijn in de voortgangsrapportage meegenomen. De dekking van de overige kosten zijn voorzien uit de kapitaallasten voor de MFG gedeelten en het budget van € 5,1 miljoen waarmee de raad in mei 2016 heeft ingestemd. De financiën rond de huurwoningen zullen daarbij op een separate wijze in de financiële verantwoordingen zichtbaar worden gemaakt.

Ontwikkeling fase 2 MFG Biddinghuizen

Doorlopend project: Na vaststelling door de raad van de kaders voor financiering fase 2 in november 2015 zijn we nu samen met de stichting bezig om te komen tot planvorming MFG fase 2. De planvorming zal worden afgerond met een gezamenlijke realisatieovereenkomst op basis waarvan de raad de definitieve financiering kan vaststellen. Naar verwachting zal dat plaatsvinden in het 1e kwartaal van 2017.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

5.1 Sportbeleid en activering

Sportnota

De sportnota "samen in beweging 2013-2017" was aan een opvolger toe. Vanaf juli 2017 is gewerkt aan de nieuwe sportnota voor de jaren 2018 - 2021. Het college streeft naar een breed gedragen sportnota en heeft er om die reden voor gekozen de sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen te betrekken bij de ontwikkeling van het toekomstig sportbeleid. Ook aan de inwoners van Dronten is de gelegenheid geboden mee te denken en mee te praten over het sportbeleid. In juli en oktober 2017 zijn inspraakavonden georganiseerd in het gemeentehuis en de Open Hof in Dronten. De input die tijdens deze avonden is geleverd is verwerkt in de nota "Dronten in Beweging 2018 – 2021".

Buurtsportcoaches

De buurtsportcoaches (BSC) hebben in 2017 gezorgd voor vele sport- en beweegactiviteiten voor alle doelgroepen in alle kernen en wijken van Dronten. De meest in het oog springende projecten waren (S)Coolsport en de Koningsspelen in het voorjaar en de Sport- en Lifestyle markt "nieuwe stijl" en de Colour-run in het najaar. Naast de organisatie van activiteiten heeft de BSC ook gezorgd voor verbindingen tussen inwoners, organisaties en aanbieders van sportactiviteiten. Een goed voorbeeld hiervan is het sportconsult voor ouderen, waar ouderen een passend sportadvies krijgen en geïnformeerd worden over het sportaanbod in Dronten. Waar nodig worden ouderen door de BSC in contact gebracht met de juiste organisatie(s). Ook een voorbeeld van verbinding tussen BSC, inwoners en huisartsen is de gestarte wandelgroep in Swifterbant.

JOGG

In 2017 is Dronten JOGG-gemeente geworden. JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht. Het project is er op gericht jongeren in de leeftijd van 0 tot 19 aan te zetten tot een gezonder leven. Hierbij wordt er samen wordt gewerkt met de ouders, welzijns- en gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en scholen. Shanna Brizic, de coördinator Buurtsportcoaches van De Meerpaal, is aangesteld als JOGG-regisseur. Zij is het eerste aanspreekpunt voor alle betrokken organisaties en legt de verbindingen tussen alle partijen. De startactiviteit van JOGG Dronten heeft plaatsgevonden op vrijdag 13 oktober met de Color JOGG, een loopevenement voor jongeren in het centrum van Dronten.

Calisthenics

In september 2017 is het eerste calisthenicspark in Dronten geopend. Calisthenics is een vorm van buiten fitness waar je met gebruikmaking van je eigen lichaamsgewicht en minimale apparatuur oefeningen kunt doen. Het eerste park is gerealiseerd op het terrein van de CAH in Dronten.

De plannen voor een calisthenicspark in Biddinghuizen worden steeds concreter.

5.2 Sportaccommodaties

Kunstgrasveld BAS

Met BAS-voetbal is het afgelopen jaar diverse keren overleg gevoerd. Dit heeft nog niet geleid tot een passende oplossing. De nieuwe beleidsnota Sport biedt mogelijk nieuwe perspectieven om het voorstel van BAS-voetbal opnieuw te bekijken.

Toekomstvisie zwembaden

Buiten zwembaden

In 2017 hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van Dorpsbelangen Biddinghuizen en Dorpsbelangen Swifterbant over respectievelijk de buitenzwembaden De Alk en De Abelen. Het doel van de gesprekken was te onderzoeken in hoeverre de baden aantrekkelijker kunnen worden gemaakt voor bezoekers en op welke wijze de inwoners van beide dorpen betrokken kunnen worden bij het beheer van de zwembaden.

In Biddinghuizen zijn plannen ontwikkeld om het bad te renoveren en de functie van het bad te verbreden. Ook op het terrein van zelfbeheer is een visie ontwikkeld. De komende periode worden de ambitieuze ideeën op zowel bouwkundige/technische als bedrijfseconomische haalbaarheid getoetst. Bij dit onderzoek worden studenten van Hogeschool Windesheim uit Zwolle betrokken. Ook in Swifterbant wordt constructief nagedacht over het opwaarderen van het zwembad, verruiming van de openingstijden en de rol van de inwoners bij de exploitatie van het zwembad.

Nieuwbouw zwembad Overboord

Voor de voorbereiding en begeleiding van de aanbesteding en bouw van de nieuwbouw van zwembad Overboord en de risicodragende exploitatie van de binnensportaccommodaties, is een extern adviseur aangetrokken. De wijze van aanbesteden is voorbereid en gekozen is voor een DBMO aanbesteding (Design, Build,

Maintain en Operate). Vervolgens is de selectie- en gunningsleidraad voor het aanbestedingsproces vastgesteld.

Aanvullend op het nieuwbouwbudget is aanvullend budget vastgesteld voor extra duurzaamheidsmaatregelen in de nieuwbouw zwembad..

In september 2017 is de aanbesteding gestart met de selectiefase waarbij partijen zijn uitgenodigd deel te nemen. Hierop zijn 4 reacties binnengekomen. Deze partijen zijn uitgenodigd een inschrijving te doen (inmiddels heeft 1 partij zich teruggetrokken).

Gunning vindt volgens planning plaats in april 2018 en het nieuwe zwembad moet in januari 2020 gebruiksklaar worden opgeleverd

Nieuwe huisvesting Shoganai

Nadat de stichting Shoganai vele jaren gehuisvest was in een gedeelte van het voormalige schoolpand aan de Vierlander 1/3/5 in Dronten West is de judo stichting met ingang van 1 juni 2017 huurder van het pand aan de Jupiterweg 20 in het centrum van Dronten. Voor zowel Shoganai als voor de gemeente ene passende oplossing. Het pand van de Vierlander is in het najaar van 2017 gesloopt. Daarmee is uitvoering gegeven zoals dit in het accommodatiebeleid is vastgelegd, namelijk het slopen van oude semipermanente panden.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Cultuur

In 2017 zijn activiteitsubsidies cultuur verleend aan Stichting Wende, dansschool Joy-4All, Internationaal Zomerfestival en Flevotruckerstour. Stadsbeiaardier Frits Reynaert heeft 10 keer een concert gespeeld op het carillon van het gemeentehuis. Voor het onderhoud van de kunst in de openbare ruimte is er een onderhoudsplan. Het onderhoud wordt uitgevoerd door het bedrijf Kunstwacht. Met de provincie Flevoland zijn in 2017 afspraken gemaakt over de komst naar Dronten van een landschapskunstwerk. Dit kunstwerk zal in 2018 worden gerealiseerd. Het werk wordt een monument voor 100 jaar Zuiderzeewet.

In 2017 is besloten om de overeenkomst met kunstuitleen G-Art uit te breiden. Met ingang van 2018 zal een groter aantal kunstwerken van G-Art te zien zijn in de vergaderkamers van het gemeentehuis. De kunstwerken zijn gemaakt door kunstenaars met een verstandelijke of psychische beperking. Deze kunstenaars maken hun werk in verschillende ateliers in de regio onder begeleiding van professionele kunstenaars. G-Art is een bedrijf zonder winst oogmerk.

Op 30 maart 2017 heeft de raad het document "Cultuurvisie Dronten. Supplement 2017" vastgesteld. Het document beschrijft de lokale visie op cultuur, cultuureducatie, erfgoed en een burgerpanel voor cultuur. In een bijlage bij het document is een aantal actiepunten voor cultuur opgenomen. Dit heeft onder meer geleid tot verhoging van het budget voor cultuursubsidies en het instellen van een fonds voor kunstaankopen (met ingang van 2018). In december 2017 is een digitaal burgerpanel gestart. De eerste enquête van dit burgerpanel gaat over Theater De Meerpaal. We willen graag weten welke ideeën onze inwoners hebben voor het theater.

Cultuureducatie in het primair en secundair onderwijs wordt geleverd door De Meerpaal Kunstwerkplaats. Culturele vaardigheden zijn belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen en dragen bij aan het ontwikkelen van andere vaardigheden. De Meerpaal Kunstwerkplaats heeft een onderzoek uitgevoerd naar de wensen van de scholen bij het onderwerp cultuureducatie. Dit heeft geleid tot een andere werkwijze en vernieuwing van het aanbod. In het aanbod staan niet de traditionele culturele disciplines centraal, maar de culturele competenties van de leerlingen (zoals beleven, maken, reflecteren en presenteren). Hierdoor verbetert de aansluiting van cultuureducatie bij de wereld van het onderwijs.

Op 24 mei 2017 heeft De Meerpaal een wandschildering van Pierre van Soest feestelijk onthuld. Deze wandschildering is door de kunstenaar in 1967 aangebracht op twee metalen deuren van de "oude Meerpaal", maar na een verbouwing van De Meerpaal in 1988 is het kunstwerk in een opslag verdwenen. Het bedrijf Art Conservation heeft eerst de cultuurhistorische waarde van de wandschildering onderzocht en later de schildering

schoongemaakt en geconserveerd. Na 50 jaar is het kunstwerk opnieuw in De Meerpaal te zien. Het werk is, als cadeau voor het 50-jarig bestaan van De Meerpaal, in eigendom overgedragen aan De Meerpaal.

Op 9 september 2017 verscheen de publicatie "Monumenten Magazine. Erfgoed in Dronten". Het magazine is vijftig pagina's dik. In het magazine zijn foto's van de gemeentelijke monumenten te zien en worden de monumenten kort beschreven. We kunnen lezen over de bijzondere geschiedenis van de gemeente Dronten en er zijn verschillende interviews met personen die iets kunnen vertellen over het waardevolle erfgoed. Het motto van het magazine is de uitspraak "Het wordt nu de kunst voor Dronten om mooi oud te worden".

Eind 2016 heeft de gemeente de sculptuur "Vluchtelingen" van beeldend kunstenaar Nel van Lith gekocht. Dit beeldhouwwerk is op 11 oktober 2017 geplaatst in het Heuvelpark in Dronten. Volgens de kunstenaar is het kunstwerk zowel een symbool voor migratie als voor het open en diverse karakter van de gemeente Dronten.

Vervangingsinvesteringen Meerpaal

Geen nieuwe ontwikkelingen, hierover zijn in 2015 afspraken vastgelegd. Financieel speelt dit pas vanaf 2020.

Ontwikkeling MFG Swifterbant

Voor het MFG Swifterbant is 2017 een bewogen jaar geweest, maar wel met een duidelijk resultaat. Er gaat een MFC met circa 30 huurwoningen komen op de locatie 'Kombuis'.

De verdere invulling die nu wordt voorbereid gaat uit van een rol van OFW voor de sociale huurwoningen en mogelijk voor het MFC deel. Ook de rollen van Coloriet, de Meerpaal en FlevoMeer Bibliotheek worden betrokken bij de verdere invulling. De afspraken zullen in 2018 contractueel worden vastgelegd. Een gemeentelijke rol voor de sociale huurwoningen zou daarmee komen te vervallen.

Na het besluit afgelopen zomer is gestart met het bestemmingsplan en de stedenbouwkundige kaders. Een mogelijke door de kerk te initiëren ontwikkeling op de locatie 'Hoeksteen' zal daarbij waar mogelijk ruimtelijk worden afgestemd.

Op zijn vroegst zal begin 2019 worden gestart met de bouw.

Ontwikkeling fase 2 MFG Biddinghuizen

In 2017 is gewerkt aan de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst. Dit houdt in, dat er een ontwerp is gemaakt en een bestek is opgesteld, de aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend en er een aanbestedingsprocedure door de Stichting MFG2 is ingezet. In haar vergadering van februari 2018 zal de raad worden gevraagd de financiering definitief van te stellen en borg te staan voor het aantrekken van een lening bij de BNG. Begin maart 2018 wordt de ondertekening van de realisatieovereenkomst verwacht, waarna de bouw kan worden voorbereid. De start wordt in het derde kwartaal van 2018 verwacht. Het gebouw kan naar verwachting begin 2020 in gebruik worden genomen.

Pioniersbarak

In 2017 is de grond verkocht voor de bouw van 16 appartementen direct naast de dierenweide. De locatie is inmiddels bouwrijp gemaakt. In overleg met het bestuur Recreatiepark Dronten (dierenweide en minigolf) is de planvorming voor de herinrichting van het gebied ter hand genomen. De bouw van de pioniersbarak maakt onderdeel uit van deze plannen. In 2018 kunnen dus stappen worden gezet te realisatie van de pioniersbarak.

5.4 Musea

Oprichting en ontwikkeling HFA 2017

Na de ontvlechting van Nieuw Land Erfgoedcentrum is per 1 juli 2017 Het Flevolands Archief (HFA) van start gegaan. als gevolg van de opstart van deze organisatie die de wettelijke archieftaken uitvoert alsmede de historische archiefcollecties en archiefbescheiden van de Flevolandse gemeenten (m.u.v. Almere en NOP) de Provincie

en Waterschap Zuiderzeeland beheert, stond het afgelopen jaar in het teken van opzet en uitbouw van deze organisatie. Zowel in taakstelling als in personele bezetting wordt HFA bijgestaan door Het Utrechtse Archief (HUA). Dankzij de expertise van HUA kan het HFA zijn digitale beheer (ontwikkeling van e-depot) en digitale dienstverlening voor zijn partners en voor 'de buitenwereld' verder uitdragen.

Op 25 september jl. werd de Begroting 2018 uitgebracht evenals de Meerjarenbegroting (2017-2021). Op basis van summier beschikbaarheid van inkomsten en uitgaven werd in de meerjarenbegroting vooral een prognose tot 2021 afgegeven.

De verwachting is dat voor komend jaar een reële begroting zal worden uitgebracht en dat HFA zich vooral zal gaan richten op de realisering van het e-depot.

5.6 Media

Bibliotheekwerk

Het bibliotheekwerk in Dronten wordt uitgevoerd door FlevoMeer Bibliotheek. FlevoMeer heeft vestigingen in alle drie de kernen van de gemeente. In 2016/2017 heeft FlevoMeer een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke waarde van de bibliotheek.

Verschillende functies van de bibliotheek (lezen, informeren, ontmoeting en cultuur) zullen steeds meer de vijfde functie (ontwikkeling en educatie) gaan ondersteunen. Hierdoor draagt FlevoMeer bij aan het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners. De bibliotheek krijgt steeds meer een rol in een groter netwerk, waarin ook andere sectoren een plaats hebben (zorg, welzijn, onderwijs). Het bibliotheekwerk ontwikkelt zich van een toegangsweg tot schaarse informatie naar een wegwijzer in een tijd van informatieovervloed.

FlevoMeer was in 2017 onder meer actief met:

- Het vergroten van taalvaardigheid en digitale vaardigheid van onze inwoners (Bibliolab, Digisterker, Digicafé, leven lang leren, Boekstart, etc.);
- Ontmoeten en verbinden (serviceplein in De Meerpaal, het verhaal van Dronten, culturele activiteiten, kenniswerkplaats, etc.);
- Landelijke bibliotheekcampagnes (Boekenweek, Kinderboekenweek, Nationale voorleesdagen, Festival van het leren, etc.);
- Huis voor Taal voor diverse doelgroepen (laaggeletterden, digibeten, statushouders).

Het aantal betalende leden van de bibliotheek is in 2017 licht gedaald. Het totaal aantal leden is licht gegroeid. FlevoMeer heeft met behulp van een MOSAIC scan onderzocht bij welke bevolkingsgroepen er kansen liggen en wat dat betekent voor het aanbod in de bibliotheken. Kansen liggen er bij jonge gezinnen en bij welvarende ouderen. Belangrijke onderwerpen voor gezinnen zijn opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Ouderen zoeken vaak informatie over zorg en levensstijl. FlevoMeer wil de collectie en de dienstverlening nog beter laten aansluiten bij deze onderwerpen. Ook zullen samenwerkingspartners gezocht worden bij de kansrijke groepen en onderwerpen. In het kader van "Social Return On Investment" (SROI) bood FlevoMeer in 2017 twee werkervaringsplaatsen voor uitkeringsgerechtigden.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groenbeleidsplan

Op 1 juni 2017 is een nieuw groenbeleidsplan door de raad vastgesteld voor de groene waarden in de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. Het betreft een integraal groenbeleidsplan waarin ook het beleidsplan dorpsbossen en het bomenbeleidsplan in is opgenomen. Hiermee is nu een overzichtelijk beleidsdocument verkregen waarin de doelstellingen ten aanzien van de inrichting en het beheer van het openbaar groen gelegen in en rondom de dorpskernen zijn vastgelegd voor de komende jaren.

Burgerparticipatie in de openbare ruimte

De buurtontmoeting is een middel om ruimte te bieden aan ideeën en initiatieven van bewoners, waarbij de samenwerkende organisaties een faciliterende rol hebben. Tevens wordt een beeld verkregen hoe bewoners hun wijk ervaren.

In 2017 zijn er drie buurtontmoetingen georganiseerd te weten in de Kruizemunt (Dronten), Koolzaadhof (Biddinghuizen) en Spelwijk (Swifterbant). Bij alle drie de bijeenkomsten waren ongeveer 25 bewoners aanwezig. Er zijn diverse ideeën en suggesties opgehaald en diverse bewoners hebben aangegeven in werkgroepen de ideeën verder uit te willen werken. Concrete zaken zijn hierbij het realiseren van een fruitbos, gezamenlijk tuin- en snoeionderhoud organiseren en meedoen aan de Burendag.

Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme

In 2017 is samen met gebiedspartners een opdracht gegeven onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een gondelbaan over het Veluwemeer. Dit onderzoek wordt in 2018 voortgezet.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 5

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Coöperatie	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 21.524

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 5

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
5	% Niet-sporters	%	2016	Dronten	54,3	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			2016	Nederland	48,7		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 700.217**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:					
5.1 Sportbeleid en activering	-315	-107	-284	-342	-58
5.2 Sportaccommodaties	-3.216	-3.172	-3.219	-3.152	68
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-335	-297	-341	-266	75

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
5.4	Musea	-130	-151	-95	-89	6
5.6	Media	-1.580	-1.535	-1.535	-1.531	3
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.889	-9.676	-9.812	-9.304	508
Subtotaal lasten		-15.464	-14.938	-15.286	-14.683	603
Baten:						
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	1.607	1.537	1.478	1.469	-9
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	7	7
5.4	Musea	-	-	-	-	-
5.6	Media	38	38	38	40	2
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	881	837	911	1.009	97
Subtotaal baten		2.527	2.412	2.427	2.525	98
Totaalsaldo van baten en lasten		-12.937	-12.525	-12.858	-12.158	700
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-902	-78	-1.790	-1.789	1
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	1.917	1.003	2.725	3.360	635
Subtotaal reserves		1.015	925	935	1.571	636
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-11.923	-11.600	-11.923	-10.587	1.336

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

5.1 Sportbeleid en activering

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -57.702

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -53.261	Nadeel	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislasteren dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ -4.441	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

5.2 Sportaccommodaties

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 58.871

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 153.036	Voordeel	Het beschikbaar gestelde projectbudget voor de nieuwbouw Overboord is niet volledig benut. Er wordt voorgesteld het restant van € 127.246 over te hevelen naar 2018.
€ -109.584	Nadeel	De huuropbrengsten die gekoppeld zijn aan de verhuur van de accommodatie De Stal aan kinderopvang zijn werkelijk verantwoord onder taakveld 6.1. De indeling van de begroting is hier niet op aangepast.
€ -28.206	Nadeel	De huuropbrengsten die gekoppeld zijn aan de verhuur van de accommodatie De Landing aan kinderopvang zijn werkelijk verantwoord onder taakveld 6.1. De indeling van de begroting is hier niet op aangepast.
€ 82.386	Voordeel	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislsten dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ -38.760	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 81.723

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 54.365	Voordeel	Er zijn in 2017 geen subsidies verstrekt uit het maatschappelijk fonds. Er wordt voorgesteld dit budget van € 20.000 over te hevelen naar 2018. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van de reguliere middelen.
€ 27.358	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

5.4 Musea

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 6.062

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 6.062	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

5.6 Media

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 5.601

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 5.601	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 605.662

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 88.407	Voordeel	De lagere uitgaven op het beheer van het openbaar groen heeft diverse redenen. Door ziekte bij medewerkers van Impact zijn minder uren afgenomen. Diverse werkzaamheden zijn daarnaast uitgesteld naar 2018 door de natte omstandigheden in het veld van het afgelopen najaar/winter. Tot slot is er door de aannemers die volgens een bestek het groenonderhoud verrichten over 2017 geen prijsindex berekend. In de begroting is wel rekening gehouden met een prijsindex.
€ 70.570	Voordeel	In 2017 was rekening gehouden met de kapitaallasten voor de MFG2 Biddinghuizen. Deze investering is doorgeschoven naar 2018 waardoor er nu sprake is van vrijval.
€ -39.540	Nadeel	Het nadeel wordt veroorzaakt door indexering van de verleende subsidie. Er heeft geen functionele bijraming van het budget vanuit de in de begroting hiervoor aanwezige stelpost plaatsgevonden.
€ 394.214	Voordeel	Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor de voorzieningen in Swifterbant en er wordt voorgesteld deze over te hevelen naar 2018.
€ 35.445	Voordeel	In 2017 is gestart met de actualisatie van het Speelruimteplan. In afwachting van deze actualisatie zijn enkele vervangingen van speeltoestellen uitgesteld naar 2018.
€ 56.565	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 5

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ 635.722

Dit voordeel betreft een hogere onttrekking aan de bestemmingsreserves van dit programma. De grootste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 568.105	Voordeel	Dit betreft de bestemmingsreserve Onderwijsstation. Na volledige financiële afwikkeling valt het saldo vrij, conform de Nota Reserves en Voorzieningen 2016.
€ 66.000	Voordeel	Vanuit de bestemmingsreserve MFG2 Biddinghuizen zijn heeft de raad een budget beschikbaar gesteld voor de voorbereidingskosten. De werkelijke kosten worden onttrokken en hebben betrekking op 2016 en 2017.
€ 1.617	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningssaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 5	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling Maatschappelijk Fonds	20.000	A. van Amerongen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling projectbegeleiding nieuwbouw Overboord	127.246	A. van Amerongen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	9.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling voorzieningenniveau Swifterbant	400.000	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 5	556.246		

[Budgetoverheveling Maatschappelijk Fonds \(€ 20.000\)](#)

Het maatschappelijk fonds is ingesteld in 2012 om verenigingen / stichtingen (op maatschappelijk en cultureel gebied actief) die een noodzakelijke uitgave hebben, maar deze niet kunnen dragen, te ondersteunen. Het restant van het fonds wordt jaarlijks overgeheveld totdat het fonds is uitgeput.

[Budgetoverheveling projectbegeleiding nieuwbouw Overboord \(€ 127.246\)](#)

Er is een projectbudget beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van zwembad Overboord. Dit budget is beschikbaar voor een periode van drie jaren. Er wordt voorgesteld het overschot jaarlijks over te hevelen naar het volgende jaar.

[Budgetoverheveling ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme \(€ 9.000\)](#)

Met verschillende gebiedspartners wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een kabelbaan te realiseren als verbinding tussen het nieuwe- en oude land. Hiervoor is in 2017 een gezamenlijk budget bijeen gebracht. Er wordt voorgesteld het restant van dit budget over te hevelen om in 2018, samen met de gebiedspartners, de plannen nader uit te kunnen werken en de opdracht af te ronden.

[Budgetoverheveling voorzieningenniveau Swifterbant \(€ 400.000\)](#)

Dit budget is in de begroting opgenomen voor de gemeentelijke stichtingskosten voor bibliotheek en dorps huis Swifterbant. In 2017 zijn de kosten voor externe ondersteuning en advisering ten laste gebracht van de in de begroting aanwezige stelpost. Door het inzetten van de stelpost resteert er per saldo nog een bedrag van € 400.000. Er wordt voorgesteld dit over te hevelen naar 2018.

Programma 6 Sociaal domein

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die per 1 januari 2015 zijn overgeheveld naar de gemeente: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Besluit eigen bijdragen en financiële tegemoetkomingen 2013](#)

[Debiteurenbeleid Dronten 2013](#)

[Verordening handhaving sociale zaken 2013](#)

[Ontwikkelingsvisie en aanpak wijk- en buurtbeheer 2011-2015](#)

[Beleidsnota Toezicht en Handhaving Kinderopvang](#)

[Kaderstelling Wet inburgering 2007](#)

[Programma jeugdbeleid 2009](#)

[Beleidskaders herstructurering sociale werkvoorziening 2012](#)

[Drieluik Sociale Visie 2030 \(2013\)](#)

[Visie Awbz 'samen een eigentijdse aanpak voor Dronten ontwikkelen'](#)

[Visie op de jeugdhulp in Dronten 2014-2017](#)

[Visiedocument Dronten@work 2014](#)

[Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018](#)

[Vrijwilligerswerk en familie zorg 2015 - 2018](#)

[Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2015](#)

[Verordening jeugdhulp gemeente Dronten 2017](#)

[Notitie Doorontwikkeling CJG 2011](#)

[Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Dronten 2017](#)

[Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Dronten 2015](#)

[Verordening individuele studietoelage gemeente Dronten 2015](#)

[Re-integratie verordening Participatiewet 2016](#)

[Beleidsplan Armoede](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 6		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	P. van Bergen
6.2	Wijknetwerken	P. van Bergen
6.3	Inkomensregelingen	P. van Bergen
6.4	Begeleide participatie	P. van Bergen
6.5	Arbeidsparticipatie	P. van Bergen
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	P. van Bergen
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	P. van Bergen
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	P. van Bergen
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	P. van Bergen
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

(verhoogde) Asielinstroom en statushouders

Hoe de asielinstroom zich in 2017 gaat ontwikkelen is nog onduidelijk. Het college heeft in juli 2016 het verzoek van het COA gehonoreerd om de tijdelijke uitbreiding met 300 personen met nog 3 jaar te verlengen.

Dit tegen dezelfde voorwaarden als in 2014, geen extra kosten voor de gemeente op het gebied van veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs etc.

De verwachting is dat in de september circulaire meer duidelijk wordt over de bijdrage vanuit het Rijk. Daarna kunnen we voor u een kosten baten overzicht opstellen. De financiële consequenties zijn nu op PM gezet.

Statushouders:

Voor 2017 wordt gerekend op een taakstelling om 102 statushouders te huisvesten in Dronten. De toename maar ook de samenstellingen van gezinnen (ouders met kinderen, alleenstaanden, jongeren etc) zal een verdere beslag leggen op de woningvoorraad.

Enerzijds zien we een afnemende doorstroom op de (huur-) woningmarkt en anderzijds dat de beschikbare voorraad (gezinswoningen) niet aansluit bij de vraag naar woningen (alleenstaanden).

Door de toename van het aantal te huisvesten statushouders wordt ook de druk op de begeleiding groter, daarnaast is in het uitwerkingsakkoord vastgelegd dat de begeleiding uitgebreid dient te worden met een participatieverklaringstraject. Dit wordt een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen.

Gezien deze uitbreiding ontvangt een gemeente ook meer financiële middelen vanuit het Rijk. De bijdrage voor participatie en begeleiding is van € 1.000 opgehoogd naar € 2.370 voor elke statushouder boven de 18 jaar. Met vluchtelingenwerk is voor 2017 een nieuwe afspraak vastgelegd over de begeleiding.

Daarnaast vinden we als college het belangrijk dat statushouders zo snel mogelijk naar de arbeidsmarkt toe geleid worden (zie brede aanpak statushouder).

Project brede aanpak statushouders:

In de voortgangsrapportage 2016 hebben we u gemeld dat gezien de toename van het aantal statushouders de pilot is opengesteld voor meer deelnemers dan in eerste instantie is voorgesteld. We willen deze nieuwe inwoners zo snel mogelijk begeleiden naar school en werk. Dit betekent ook dat de kosten hoger zullen uitvallen voor deze pilot en er dus minder middelen overblijven voor een vervolg of een alternatief afhankelijk van het resultaat van de evaluatie. Na de evaluatie ontvangt u een voorstel over hoe nu verder.

Taakuitbreiding OBD (p.m.)

Het OBD (Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten) heeft de afgelopen jaren bij de invoering bij de transities veel inzet gepleegd. De werkdruk is sinds de invoering van de transities nog niet afgenomen. Daarnaast is het OBD bezig de vertegenwoordiging van cliënten vanuit de Jeugdwet vorm te geven. In 2016 heeft het OBD aangegeven dat de werkdruk hoog ligt en dit gevolgen heeft voor een volledige bezetting. Daarom heeft het OBD de gemeente gevraagd om ondersteuning voor het OBD. In de loop van 2016 wordt samen met het OBD gekeken hoe de ondersteuning kan worden vormgegeven en de continuïteit kan worden gewaarborgd in 2017 en volgende jaren.

Algemeen Maatschappelijk Werk (€ 46.000, incidenteel 3 jaar met dekking binnen sociaal domein)

In de voortgangsrapportage 2016 hebben we u gemeld over de wachtlijst bij het algemeen maatschappelijk werk. We hebben u ook gemeld dat hiervoor in 2016 extra financiële middelen aan MDF zijn toegekend om de wachtlijst te minimaliseren.

Samen met MDF wordt de wachtlijst gemonitord en besproken. Ook voor 2017 t/m 2019 willen we hiervoor extra middelen uit het sociale domein inzetten. Deze kosten worden gedekt binnen het sociale domein en vallen daarmee binnen het beleidsuitgangspunt van de budgetneutraliteit van de transitie.

Bestaande ontwikkelingen

Sociaal Domein algemeen

Eind april heeft de raad de 'Actualisatie beleid en uitvoering Sociaal Domein 2016' vastgesteld. In dit document is de ingezette koers uit het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (TSD) verder uitgewerkt en zijn thema's en speerpunten voor de komende jaren beschreven. De koers uit het beleidsplan en de in de Actualisatie beschreven thema's en speerpunten worden in 2017 doorgetrokken. Mochten de realisatiecijfers bij de jaarrekening 2016 en/of tussentijdse stuurcijfers daartoe aanleiding geven dan zal het college met nadere voorstellen voor de raad komen.

In de tweede helft van 2017 is de evaluatie van het beleidsplan TSD vormgegeven. De conclusies en aanbevelingen van deze evaluatie zullen de opmaat vormen naar de volgende beleidsperiode 2019 – 2022.

Integraal jeugdbeleid

In Dronten West is voor jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar een ontmoetingsplek ("chillpoint") ingericht in het voormalig semi-permanent schoolgebouw De Vierlander. Onder begeleiding van de jongerenwerkers van De Meerpaal komen jongeren hier gemiddeld twee avonden per week bij elkaar. Het gaat om een positieve groep jongeren, maar ook om jongeren die kwetsbaar zijn en gevoelig zijn voor experimenteren. Contact houden met deze jongeren is daarom van groot belang. Het gebouw De Vierlander staat op de nominatie voor sloop. Om die reden wordt gezocht naar een permanente ruimte voor een chillpoint in Dronten-West.

Radicalisering van allochtone jongeren is een landelijk probleem. Ook in Dronten is het beleid erop gericht de weerbaarheid van islamitische jongeren tegen radicale invloeden te vergroten en de allochtone jongeren zoveel mogelijk actief te laten deelnemen aan de Nederlandse samenleving. De contacten tussen de gemeente en de moskeeën zijn aangehaald. Periodiek worden gesprekken gevoerd om de ontwikkelingen met elkaar te bespreken en eventuele problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. De positie van het jongerenwerk in de Dronten Koers wordt steeds sterker. Het aantal hulpvragen van jongeren aan de jongerenwerkers van de Meerpaal is sterk toegenomen. De jongerenwerkers krijgen op basis van hun vertrouwensrelatie met de jongeren waardevolle informatie, waardoor zij in staat zijn problemen vroegtijdig te signaleren en waar nodig de jongeren snel door te verwijzen.

Tot slot kan worden gemeld dat er verzoeken zijn binnengekomen voor de aanleg van calisthenicspark. Calisthenics is een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. In de volksmond wordt het ook wel "buiten fitness" genoemd. In overleg met de jongeren waar de verzoeken vandaan komen, worden de mogelijkheden verder onderzocht. Zie verder tekst: gezondheidsbeleid.

Participatiewet

Uit de actualisatie beleid en uitvoering Sociaal Domein 2016 blijkt dat het tekort in de meerjarenbegroting van de Participatiewet verder oploopt. Dit was al duidelijk in het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (2014), maar het tekort is door extra bezuinigingen van het rijk nog verder opgelopen.

De raad heeft in 2014 besloten de tekorten voor 2015 en 2016 te dekken uit de bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein en tegelijkertijd is samen met de gemeente Kampen gewerkt aan een business case om te komen tot efficiëntere uitvoering van de Participatiewet (re-integratie en Wsw). Inmiddels is berekend dat de business case in eerste instantie ongeveer € 70.000 oplevert; dit is circa 10% van het begrote tekort (ruim € 700.000 in 2018).

In de kadernota 2017 is aangegeven dat het college bij de programmabegroting een aantal uitgewerkte opties komt om het tekort terug te dringen met daarbij een voorkeursvariant. Dit met als doel de Participatiewet aan het eind van deze beleidsperiode (2018) binnen de financiële kaders te kunnen uitvoeren. In het najaar van 2016 zijn scenariokeuzes aangeboden. Gezien de omvang van het tekort zal er naast verdere efficiency maatregelen ook gekeken worden naar inzet van ondersteuning en begeleiding aan de verschillende doelgroepen. In 2017 wordt het gekozen voorstel doorgevoerd en geïmplementeerd.

Minima/armoedebelaid

In 2017 zal het armoedebelidsplan conform de bouwstenen die in het beleidsplan zijn beschreven verder worden uitgevoerd. De opgestarte projecten in 2015 in het kader van preventie met het maatschappelijk middenveld en subsidiëring om armoede en schulden te voorkomen worden voortgezet. De ontwikkelde training vroegsignalering voor professionals en vrijwilligers zullen deels nog doorlopen in het eerste kwartaal van 2017. Daarnaast worden -indien de pilot succesvol is- klanten waarvan meerdere signalen bekend zijn op het gebied van betalingsachterstanden proactief benaderd. Het Beste Idee van Dronten zal worden voortgezet op basis van de ervaringen van 2015/2016. Net als in 2016 zullen in 2017 inwoners middels een campagne over het aanbod van de Collectieve zorgverzekering 'De Friesland' proactief worden geïnformeerd en middels de folder miniregelingen worden geïnformeerd over de mogelijkheden van het beleid van de gemeente Dronten. In 2017 zal uitvoering gegeven worden aan de motie betreffende het opzetten en uitvoeren van een minima effect rapportage in het kader van het armoedebelaid.

Vrijwilligers- en familiezorgbelaid

In 2017 zal Vraag Elkaar worden ingebed in de werkzaamheden van de Meerpaal Welzijn. De werkwijze van Vraag Elkaar wordt meegenomen door de medewerkers van de Meerpaal en wordt verder ingebed in de wijknetwerken in de gemeente Dronten. De proef met de regeling voor vergoeding van de VOG's aan vrijwilligers(organisaties) in de gemeente Dronten wordt geëvalueerd. Wanneer de behoefte onder de vrijwilligersorganisaties nog steeds bestaat is er een mogelijkheid dat de regeling een structureel karakter krijgt. De contacten tussen de Meerpaal Welzijn en de gidsen in de wijknetwerken zal verder worden vormgegeven. Hiermee wordt de samenwerking tussen de informele en formele zorg versterkt en kan daardoor direct bijdragen aan de eigen kracht van inwoners.

In het project Mantelkring Dronten voor mantelzorgers, uitgevoerd door LWPC (Lianne Wolfert Personal Coaching) worden mantelzorgers op basis van onder andere gezamenlijke interesses ondersteund in het maken en onderhouden van vriendschappen met elkaar. De bijeenkomsten en ontmoetingen die voor de mantelzorgers worden georganiseerd, geven mantelzorgers de gelegenheid om even echt iets voor zichzelf te doen; iets waarbij de zorgvrager niet betrokken is. Het feit dat dit een vrijetijdsbesteding is (in plaats van expliciet lotgenotencontact en/of thematische bijeenkomsten) wordt daarom bijzonder gewaardeerd. In 2017 kijken hoe we verder gaan met dit project.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

Transities Sociaal Domein overkoepelend

Ontwikkelingen Centrumregeling Flevoland

De Centrumregeling is in 2016 geëvalueerd en op basis daarvan is een aantal veranderingen doorgevoerd in de werkwijze, taakverdeling en bedrijfsvoering. In 2017 hebben de betrokken raden en colleges een aangepaste Centrumregeling vastgesteld en op basis hiervan zal het eerste kwartaal 2018 een nieuwe Dienstverleningshandvest (door het college) en inrichtingsplan (ambtelijk) worden vastgesteld.

Ten aanzien van de regionale inkoop Jeugd worden voorbereidingen getroffen om vanaf 2019 meerjarige contracten af te sluiten. De inkoop 2018 is nog zoveel mogelijk gericht op continuïteit (voortzetting subsidies en verlenging contracten). Wel is er een nieuwe

verdeling afgesproken tussen lokale en regionale inkoop; vanaf 2018 worden jeugd-GGZ en dyslexie lokaal ingekocht.

De Flevolandse gemeenten hebben een nieuw beleidskader voor de regionale taken Wmo ontwikkeld; het Regionaal Kompas 2018-2020. Dit kader bevat de speerpunten in het beleid voor de ondersteuning van dak- en thuislozen, zorgmijders, zwervjongeren, ex-gedetineerden, verslaafden, slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling en mensen die gebruik maken van beschermd wonen. Voor de uitvoering van de regionale taken Wmo ontvangt gemeente Almere jaarlijks een doeluitkering van ruim € 54 miljoen waarmee ondersteuning wordt ingekocht voor inwoners van Flevoland die onder de doelgroep van de regionale Wmo-taken vallen.

Een belangrijk onderdeel van het Regionaal Kompas is het verbeteren van de hulpverlening aan personen met verward gedrag. Hiervoor is met alle gemeenten, cliëntenorganisaties en belanghebbende Flevolandse partijen een plan van aanpak ontwikkeld om er voor te zorgen dat er uiterlijk 1 oktober 2018 sprake is van een sluitende keten. Landelijk wordt de voortgang van de aanpak gemonitord. De focus ligt op de inclusieve samenleving (niemand tussen wal en schip), een regionaal meldpunt 24/7 voor deze doelgroep, juiste en snelle beoordeling, passend vervoer naar de hulpverlening en het verbinden van de samenhang tussen zorg en veiligheid. Zowel op beleidsniveau als ook op uitvoeringsniveau (het Interventieteam) is gemeente Dronten nauw betrokken bij deze ontwikkelingen.

De bedoeling is dat vanaf 2020 of later alle gemeenten inhoudelijk en financieel verantwoordelijkheid dragen voor deze nu nog regionale taken. Vooruitlopend hierop is, op kosten van het regionale budget, in Dronten een experiment gestart voor maatschappelijke opvang van gezinnen in één woning om te voorkomen dat kinderen in een opvang voor dak en thuislozen terecht komen.

Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein

Op basis van de septembercirculaire (ten opzichte van de meicirculaire) zien we een lichte daling van de budgetten voor Jeugd en re-integratie. Bij Wmo zien we een stijging voor de Huishoudelijk Hulp en een lichte daling bij Maatwerk Begeleiding (Wmo nieuw).

Budgettaire ontwikkelingen Wmo

Bij de Wmo zien we een stabiel beeld. Wel nemen de inkomsten uit de Eigen Bijdrage verder af. Dit komt door veranderende regelgeving vanuit het rijk en waarschijnlijk ook door stapeling van voorzieningen bij huishoudens.

Budgettaire ontwikkelingen Jeugd

Uit de eerste halfjaarrapportage Sociaal Domein (najaar 2017) blijkt ten aanzien van Jeugdhulp een trendbreuk ten opzichte van 2015 en 2016. Het beeld vanuit het derde kwartaal is dat het tekort op de Jeugdhulp verder groeit; zowel lokaal als regionaal. De belangrijkste oorzaak voor het tekort is dat meer jeugdigen een beroep doen op jeugdhulp, ten opzichte van 2016 een stijging van circa 20%. Uit de nadere analyse van de regionale data volgt dat in Dronten relatief veel jeugdigen in residentiële behandelgroepen verblijven. Dit zijn de duurste residentiële voorzieningen. Het aantal pleeggezinnen in Flevoland is niet toereikend om aan de vraag te voldoen. Het komt daarom voor dat jeugdigen waarvoor pleegzorg passend is, geplaatst worden in een minder passende en duurdere voorziening (gezinshuis of behandelgroep).

Uit nadere analyse van de lokale data volgt dat de overschrijding met name wordt veroorzaakt door toename van het aantal specialistische behandelingen op offertebasis (met name systeemtherapie).

Op basis van de analyse zijn onder meer de volgende maatregelen in gang gezet:

- Regionale afspraken o.b.v. het Zorglandschap Jeugd, ontwikkeling van alternatieve verblijfsvormen, ombuiging behandelgroepen met 50% in de komende 4 jaar;
- Eén van de gedragsdeskundigen is verantwoordelijk gemaakt voor het monitoren van de inzet van residentiële jeugdhulp in het vrijwillig en het gedwongen kader;
- Pleegzorgcampagne 2018 specifiek gericht op Dronten;

- Werkproces voor offertes aangescherpt en meer controle op de inzet. De eindcijfers 2017 regionaal en lokaal zijn verwerkt in de jaarrekening.

Budgettaire ontwikkelingen Participatiewet

Bij de Participatiewet is het financiële beeld gelijk gebleven. De uitgaven blijven binnen de geraamde begroting; de begroting is echter opgehoogd met een bijdrage uit de bestemmingsreserve. De inkomsten uit de integratie-uitkering van het rijk zijn niet voldoende om de uitgaven structureel te dekken.

Samenvattend

We constateren dat over het geheel de uitvoering van de Participatiewet en Jeugdwet niet uitkomt met het beschikbare budget en dat bij de Wmo vooralsnog voldoende ruimte is. Door het hogere tekort op de Jeugdwet zal de ruimte in de bestemmingsreserve niet meer voldoende zijn om de tekorten te dekken. Het resterende tekort op het Jeugdbudget is aangevuld uit de algemene reserve.

Evaluatie Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015 - 2018

De eerste fase van de evaluatie (zelfevaluatie en informatie verzamelen) is medio december afgerond. Naast interne organisatie en bestuur zijn ook partners uit het voorveld en de cliëntenraad (OBD) in deze fase betrokken. Daarnaast zijn de afgelopen periode een aantal 'quick scans' uitgevoerd op de thema's Dronter Koers en bedrijfsvoering & inkoop. De tweede fase (objectief beeld door onafhankelijk bureau van zelfevaluatie) is gestart in december en zal eind eerste kwartaal opgeleverd worden. We verwijzen u hiervoor naar de raadsinformatiebrief (u18.005572).

Implementatie nieuw sturingsinstrument

Afgelopen najaar zijn voorbereidingen getroffen voor de implementatie van een nieuw sturingsinstrument. Dit sturingsinstrument geeft inzicht in trends en achtergronden van verschillende profielen huishoudens en hoe deze zich ontwikkelen. Met deze informatie is het mogelijk om beleidsdoelen concreter te formuleren en een begin te maken met het sturen op maatschappelijke effecten. In het eerste kwartaal van 2018 zien we de eerste test resultaten. Op basis van de kengetallen van de jaarrekening (aantal gebruikers en uitgaven) is er een tweede oplevering gepland in het derde kwartaal.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Statushouders

Stijgende taakstelling

Tot en met 2016 is de taakstelling voor de gemeente Dronten gestegen. Alhoewel de instroom in 2017 weer daalt, is in totaal de doelgroep gegroeid. Dit vraagt van de gemeente meer inzet om iedereen te begeleiden.

Onderstaande tabel geeft de taakstelling van de afgelopen jaren weer.

2012	2013	2014	2015	2016	2017
11	27	38	70	103	55

Integrale aanpak

Vanwege de verhoogde toestroom van statushouders naar de gemeente Dronten zijn er diverse acties ingezet om het integratieproces van statushouders te verbeteren. Om de juiste invulling te geven aan de begeleiding naar werk is een extra fte ingezet als regisseur. Daarnaast worden er sinds 2016 taal-werk trajecten bij Impact ingekocht voor deze doelgroep. Tevens is een extra fte in de vorm van een trainee ingezet die een proces is aangegaan met statushouders en organisaties om vanuit en samen met de samenleving de integratie van statushouders te verbeteren. Er is opgehaald waar de knelpunten liggen en er is een begin gemaakt met de verbetering van de integratie. Organisaties en statushouders gaan in 2018 samen met de gemeente aan de slag met de verdere uitvoering. De gemeente heeft hierin een regierol. Met dit proces wordt invulling

gegeven aan de extra benodigde begeleiding. Hiervoor wordt dan ook het budget vanuit het Rijk voor extra begeleiding ingezet.

Versterking algemene voorzieningen Wmo

Bij de Voortgangsrapportage heeft de raad extra middelen uit het Wmo-budget beschikbaar gesteld voor verdere versterking en intensivering van de algemene vrij toegankelijke voorzieningen.

Voor de inzet van deze middelen is een uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2017-2018 gemaakt die gebaseerd is op de maatschappelijke agenda van gemeente en maatschappelijke partijen. Zwaartepunt van dit uitvoeringsprogramma ligt bij preventie en vroegsignalering waarbij het uiteindelijke doel is om tot afschaling van (individuele) maatwerkvoorzieningen te komen. Concreet hebben we dit najaar de volgende stappen gezet:

- met de GGD en De Meerpaal-Welzijn is een programma gezonde leefstijl ontwikkeld die we in 2018 gaan uitvoeren;
- met de Meerpaal is gestart met een nieuwe landelijke werkwijze 'Welzijn in de wijk' (vergelijkbaar met een moderne variant van het opbouwwerk). Dit houdt in het stimuleren van sociale samenhang, het activeren van informele steun en hulpbronnen en het bevorderen van de participatie en emancipatie van bewoners;
- bij de jaarlijkse dag van de Mantelzorg hebben we dit jaar voor het eerst een 'compliment' ter waarde van € 80,- via de Dronter Pas aan alle mantelzorgers beschikbaar gesteld;
- in het kader van arbeid en mantelzorg heeft de gemeente een erkenning gekregen als een 'mantelzorg vriendelijke' organisatie. De gemeente heeft hierin een voortrekkersrol genomen; een aantal bedrijven en organisaties (waaronder De Meerpaal en Schaap Holland) zal dit voorbeeld volgen in 2018;
- om eenzaamheid bij ouderen tegen te gaan hebben onze thuiszorgorganisaties (met name Familiehulp) de taak gekregen om naast de uitvoering van de reguliere huishoudelijk hulp te inventariseren waar deze inwoners nog meer behoefte aan hebben. Vervolgens gaat 'Vraag Elkaar' met deze vragen aan de slag.

Integraal Jeugdbeleid

In Dronten West is aan het Beursplein een permanente ruimte gevonden voor een chillpoint voor jongeren. Tot maart 2017 maakten de jongeren gebruik van het semipermanente schoolgebouw De Vierlander. Het chillpoint aan het Beursplein is wekelijks op verschillende avonden geopend voor jongeren. De jongerenwerkers van de Meerpaal zijn aanwezig tijdens deze avonden. Inmiddels maken ruim 80 jongeren gebruik van het chillpoint. De jongerenwerkers van de Meerpaal benutten de ruimte in ook voor het organiseren van themabijeenkomsten voor jongeren.

De raad heeft afgelopen najaar gevraagd om de mogelijkheden na te gaan voor een chillpoint in Swifterbant. Samen met ondermeer de jongerenwerkers van de Meerpaal wordt dit in de eerste helft van 2018 uitgewerkt.

De gemeente Dronten en de Fatih moskee hebben goede contacten en werken constructief samen, met name op het terrein van jeugdbeleid. Vanuit deze samenwerking is het idee ontstaan om een groep van 10 Turkse jongeren in de leeftijd van 16 tot 20 jaar deel te laten nemen aan de weerbaarheidstraining Diamant. De training is verzorgd door de Stichting Interculturele Participatie en Integratie (SIPI). De Diamant-training bestaat uit een tiental interactieve bijeenkomsten waarin onder begeleiding van twee ervaren trainers wordt gewerkt aan onder meer het zelfvertrouwen van de jongeren, het vergroten van het incasseringsvermogen en het hanteren van conflicten.

De positie van de jongerenwerkers van De Meerpaal binnen de Dronter Koers is in 2017 verstevigd. De jongerenwerkers zijn beter aangesloten op de wijkteams; er wordt vaker over en weer doorverwezen. Ze signaleren problemen vroegtijdig, zetten in op de eigen kracht van jongeren en verwijzen waar nodig door naar de juiste hulpverlening. Hiermee spelen zij een belangrijke rol in het zogenaamde "voorveld".

Cliëntinitiatief jeugdhulp

Een aantal ouders heeft aangegeven dat de aanpak in de Dronter Koers en daaraan gekoppeld de ondersteuning die ingekocht is door de gemeente voor de vraag van hun kind niet voldoende passend is. Het betreft een specifieke doelgroep. De gemeente heeft de ouders gevraagd een plan op te stellen om hierin verbetering aan te brengen. De ouders hebben hieraan gehoor gegeven en het plan heeft geleid tot de pilot levensloopregisseur autisme (verwerkt in de deelopereenkomst Preventie).

Cliëntenparticipatie

De OBD beschikt inmiddels over extra personele ondersteuning in de vorm van een secretaris. Verder zijn de gemeente en OBD in gesprek over de ondersteuning van het OBD na 2018.

6.2 Wijkteams

Tijdelijke capaciteitsuitbreiding jeugd

In 2016 werd een formatieonderzoek uitgevoerd bij sociale zaken en bij het team van de gidsen jeugd. De uitkomst van dit onderzoek bevestigde de dagelijkse praktijk, namelijk dat er te weinig capaciteit was om de taken in het kader van de Jeugdwet uit te voeren op het kwaliteitsniveau dat wij willen. Er is daarom een bedrag van € 480.000 vrijgemaakt om dit probleem te ondervangen. Het betreft tijdelijke middelen voor de duur van 2 jaar. Er werd snel begonnen met de werving en selectie van nieuwe medewerkers, waarvan de eersten in maart-april 2017 gestart zijn. Er is een aantal nieuwe gidsen jeugd aangesteld, en er is ook ingezet op secretariële en administratieve capaciteit. De effecten van deze uitbreiding zijn positief. Er zijn geen medewerkers meer uitgevallen vanwege de hoge werkdruk, inwoners worden sneller geholpen en er is meer ruimte voor de gidsen om eenvoudige hulpvragen zelf af te handelen in plaats van door te verwijzen.

Toegang, werkwijze en preventie jeugd

De Dronter Koers is bekend in geheel Flevoland en zelfs buiten onze provinciegrenzen. Er is dan ook veel belangstelling voor onze werkwijze en inzet op preventie. In de afgelopen maanden zijn we met enige regelmaat benaderd om meer informatie te geven en/of mee te werken aan onderzoeken en werkbezoeken. Uit de opname van het praktijkverhaal vanuit Dronten in het landelijke digitale magazine "Van nul tot later als ik groter ben" blijkt de landelijke waardering voor onze inzet op preventie. In deze publicatie zijn 15 praktijkverhalen en een artikel over werkende factoren opgenomen.

In 2017 is de inzet van de preventieve activiteiten Sterk in de Klas en het Schoolmaatschappelijk Werk voor de jaren 2017 en 2018 tijdelijk opgehoogd omdat niet meer voldaan kon worden aan de vraag. Daarnaast is een schoolmaatschappelijk werker/gids op Het Perron gestart vanuit de tijdelijke capaciteitsuitbreiding jeugd.

In de deelopereenkomst preventie wordt in 2018 voorzien in informatieavonden voor ouders door verloskundigen en extra ambulante begeleiding voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, ter versterking van de voorschoolse aanpak.

Verder is in 2017 de pilot echtscheidingen uitgevoerd. De pilot voorziet in een aanbod op maat voor jeugdigen en hun ouders in complexe echtscheidingen. Onder meer zijn groepstrainingen uitgevoerd.

De pilot op het AZC, ter voorbereiding op de overdracht van de taken van jeugdhulp op het AZC naar de gemeente, is in 2017 uitgevoerd en loopt door in 2018.

De pilot versterking toegang is positief geëvalueerd. In de pilot ondersteunen gidsen Veilig Verder gezinnen (m.b.v. de methodiek Samen Veilig) met als doel de veiligheid in het gezin te herstellen in het vrijwillig kader. Vanaf 2018 is de pilot ingebed in onze lokale toegang. In 2015 en 2016 werden gemiddeld 22,5 trajecten per jaar uitgevoerd door de gecertificeerde instelling, in het pilotjaar waren in september (evaluatiemoment) al 26 trajecten door onze gidsen Veilig Verder gerealiseerd. De tevredenheid van de lokale toegang over werkwijze nam in de pilotperiode aanzienlijk toe.

Eind 2017 is een traject gestart met Windesheim Flevoland om te komen tot een meerjarig onderzoek naar de effecten van de inzet op preventie op langere termijn. In januari 2018 wordt de onderzoeksopzet opgeleverd.

6.3 Inkomensregelingen

Inzet Klijnsmagelden

In 2017 heeft de gemeente van het rijk extra gelden ontvangen met als doel om alle kinderen in minimagezinnen meer mee te kunnen laten doen aan de samenleving. Samen met de maatschappelijke partners is een plan van aanpak opgesteld. Afgesproken is dat we de komende jaren enerzijds ervoor zorgen dat de gemeente kinderen in armoede dezelfde kansen biedt als hun leeftijdsgenootjes en anderzijds wil de gemeente het bereik onder kinderen in armoede verhogen. In 2017 hebben we o.a. bereikt:

- Plan van aanpak is geïmplementeerd en gedeeld met alle maatschappelijke organisatie en scholen;
- De Pas van Dronten is uitgebreid met ontbrekende producten voor kinderen om op school mee te kunnen doen (naast deelname aan sport en cultuur wat al met de Pas mogelijk was);
- Het tegoed voor kinderen op de Pas is verhoogd én alle scholen in Dronten zijn aangesloten op de Pas;
- Beste idee van Dronten is uitgebreid qua budget zodat er meer initiatieven (mede gericht op kinderen in armoede) kunnen 'winnen';
- Communicatie over de regelingen is versterkt (o.a. met nieuwe communicatie-uitingen gericht op kinderen);
- Alle vrijwilligers van maatschappelijke partners die met (gezinnen met) kinderen werken en professionals op circa 24 scholen zijn getraind in het vroegsignaleren van armoede bij kinderen;
- Er is een netwerkregisseur armoede aangesteld die periodiek overlegt met de maatschappelijke partners hoe er meer kinderen gevonden kunnen worden.

In 2018 gaan we verder op deze ingeslagen weg.

Minima-effectenrapportage uitgevoerd

Er is een minima effecten rapportage uitgevoerd met als doel inzicht te geven in de koopkracht van de armste groepen in de gemeente en inzichtelijk te maken welke groepen huishoudens in de gemeente goed profiteren van de verschillende (landelijke en lokale) inkomensondersteunende maatregelen en welke groepen minder goed. De komende periode worden de drie transities en armoedebeleid 2015-2018 geëvalueerd en start een doorontwikkeling van het sociaal domein. De resultaten van de minima effectenrapportage zullen daarin worden meegenomen. Waar relevant zullen de aanbevelingen uit het rapport een plek krijgen in het nieuwe beleidsplan Sociaal domein 2019-2022 die aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Algemeen Maatschappelijk Werk

Voor het wegwerken en het beheersen van de wachtlijsten is aan Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland vanaf 1 november 2016 gedurende 3 jaar een subsidie toegekend van € 46.000 per jaar. De extra inzet heeft effect gesorteerd want per 1 december 2017 bestaat er geen wachtlijst meer. Overigens is de verwachting dat de extra middelen gedurende de toegekende periode nodig zullen blijven om te voorkomen dat er weer een wachtlijst ontstaat.

6.4 Begeleide participatie

Netwerkplatform Kampen en Dronten

De voortgang van het netwerkplatform heeft in 2017 verschillende tempo's gekend. In het tweede kwartaal van 2017 heeft de leidinggevende van het netwerkplatform zijn opdracht teruggegeven vanwege de grote verschillen tussen de beide gemeenten in het tempo van de (door)ontwikkeling van de transitie Participatiewet. Er is toen besloten om de samenwerking op zo'n manier vorm te geven dat deze past bij de intenties en ambities en bij de behoeften van de uitkeringenbestanden.

Vanaf het derde kwartaal zien we dat Kampen een grote inhaalslag heeft gemaakt. De drie ambassadeurs van respectievelijk Dronten, Kampen en IMPact hebben laten zien dat er vol enthousiasme en vertrouwen kan worden samengewerkt. In korte tijd hebben de drie partijen vanuit de uitvoering een mooie basis gelegd voor het netwerkplatform. Begin 2018 hebben we u per brief (U18.001524) gedetailleerd geïnformeerd aan de hand van cijfermatige informatie.

Stichting IMPact

IMPact is in augustus gestart met het opstellen van een nieuw ondernemingsplan. Voor het opstellen hiervan heeft IMPact gekozen voor een uitgebreide route met veel ruimte voor consultatie. Er is gesproken met vertegenwoordigers van hun opdrachtgevers, strategische partners, klanten en belangengroepen van zowel werkgevers als werknemers. Het plan geeft een antwoord op de vraag wat de toegevoegde van IMPact naar de toekomst toe is. In december heeft het bestuur van het werkvoorzieningschap besloten het plan voorlopig vast te stellen en de gemeenteraden van Dronten en Kampen de gelegenheid te geven de wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Verordening en Nadere Regels Wmo

Er is een nieuwe verordening en nadere regels Wmo vastgesteld. Gemeenten Dronten voldoet daarmee aan de meest recente vereisten en jurisprudentie is verwerkt in onze regelgeving.

Toezicht Wmo

Gemeenten zijn verplicht om op grond van artikel 6 Wmo een toezichthouder aan te wijzen voor tenminste het WMO toezicht op calamiteiten en geweld. Het betreft het toezicht op zowel lokale en regionale taken Wmo. Hiervoor is de GGD aangewezen. Vanaf dit jaar is deze aanwijzing uitgebreid met signaal gestuurd en proactief toezicht. De GGD ontwikkelt in samenspraak met gemeenten, aanbieders en cliëntenorganisaties kwaliteitskaders voor de verschillende voorzieningen.

Aanbesteding hulpmiddelen Wmo

Na een gezamenlijke aanbesteding met de gemeente Noordoostpolder, Urk en Steenwijkerland zijn we in 2017 gestart met een nieuwe overeenkomst voor het leveren en onderhouden van hulpmiddelen binnen de Wmo. Voor de gemeente Dronten en onze inwoners betekende dit dat we onze leverancier behielden en dat we een contract kregen met betere voorwaarden ten opzichte van de overige overeenkomst.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

18- 18+

Voor jongeren tussen de 16 en 27 die lange tijd gebruik maken van een 24uurs jeugdhulpvoorziening of van beschermd wonen, is de overstap naar zelfstandig wonen te groot. Sommige jongeren blijven daardoor te lang in een instelling wonen. Voor deze jongeren komt er begin 2018 een innovatieve vorm van jongerenhuisvesting met begeleiding naar zelfstandigheid; Woonstart Dronten. In dit project wordt voor maximaal 10 jongeren een mix van wonen, leren, werken en coaching samengebracht. Woonstart is wonen mét begeleiding van een jeugdhulpinstelling en gericht op doorstromen naar zelfstandig wonen.

Schoon en leefbaar huis (HH)

Per 1-1-2017 zijn de tarieven voor een schoon en leefbaar huis aangepast. Hierdoor zien we zoals verwacht een stijging van de uitgaven. Deze stijging kan worden opgevangen binnen de beschikbare begrote middelen HH.

Ook de werkwijze is aangepast zodat deze aansluit bij de laatste jurisprudentie. Alle inwoners hebben in het 3^e kwartaal een brief gekregen en een folder zodat duidelijk is

wat zij kunnen verwachten van een schoon en leefbaar huis. De raad heeft voor het zomerreces hierover een brief (U17.008538) met achtergrond informatie ontvangen.

Maatwerk Wmo

Voor de nieuwe taken die we vanaf 2015 uitvoeren (begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf) zijn de tarieven per 1-1-2017 aangepast. Daarmee zijn we tegemoet gekomen aan de wensen van de zorgaanbieders. Voor de inwoners betekent het meer flexibiliteit en maatwerk.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Actieplan

Jeugdigen die gebruik maken van jeugdhulp, krijgen in de overgang naar de zelfstandigheid vaak te maken met specifieke problemen (ontbreken van ondersteuning door ouders, stopzetting gedwongen kader, geen huisvestingsmogelijkheden). Maar er zijn meer doelgroepen waarbij de overgang naar volwassenheid niet vanzelf gaat. In 2017 is het integrale "actieplan 16 tot 27 jaar: Doen wat nodig is" opgesteld. Hierin zijn de acties opgenomen die binnen de gemeente Dronten worden opgepakt om een soepele overgang te stimuleren naar de volwassenheid voor jongeren die een extra steuntje nodig hebben. De actie met de meeste prioriteit: komen tot een woonvorm voor jeugdigen die uitstromen uit jeugdhulp of beschermd wonen, heeft geleid tot de pilot Woonstart (zie ook maatwerkdienstverlening 18+).

Passend onderwijs en jeugdhulp

Naast de inzet van preventie worden ook onderwijszorg arrangementen ingezet. Op dit moment wordt per jeugdige maatwerk geleverd. In samenwerking met het samenwerkingsverband zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een groepsaanbod (collectieve voorziening) in 2018.

Verordening en Nadere Regels Jeugdhulp

Er is een nieuwe verordening en nadere regels Jeugdhulp vastgesteld. Gemeente Dronten voldoet daarmee aan de meest recente vereisten en jurisprudentie is verwerkt in onze regelgeving.

Ondersteuning jeugdhulp

Het aanbod en de tarieven voor het leveren van de ondersteuning zijn per 1-1-2017 aangepast. Daarmee zijn we tegemoet gekomen aan de wensen van de zorgaanbieders. Voor de inwoners betekent het meer flexibiliteit en maatwerk. In het inkooptraject voor 2018 is nog een aantal verbeteringen doorgevoerd. Voor jeugdigen die gebruik maken van aanbieders die ondersteuning leveren op meer dan 25 km afstand van Dronten en waarvoor aanbieders vervoer moeten regelen, is een compensatie voor het vervoer ingesteld. Daarnaast is voor kortdurend gespecialiseerd verblijf een extra tarief toegevoegd.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Programma Zorglandschap en Stip op de horizon

Voor de aanpak van de knelpunten in de regionale jeugdhulp is het Programma Zorglandschap opgesteld. In een aantal werkgroepen worden de onderdelen uit het programma uitgewerkt en ingevoerd. In 2017 is met name gewerkt aan:

- crisishulp op orde;
- action learning op de instroom in crisis en residentiële jeugdhulp;
- onderzoek naar de mogelijkheid om te komen tot een integrale crisisdienst 0-100 jaar;
- plan voor een ambulant spoed/crisisteam voor 4 gemeenten (Zeewolde, Noordoostpolder, Almere en Dronten);
- alternatieven voor verblijf/flexibilisering van het verblijf;
- feiten en cijfers.

In november 2017 is een druk bezochte conferentie geweest over het Zorglandschap waarin vanuit Dronten meegewerkt is aan twee workshops. Een belangrijk document dat in 2017 is opgesteld is de 'Stip op de Horizon'. In dit document zijn de bestuurlijke afspraken (gemeenten en aanbieders) opgenomen om in een aantal jaren 50% van het aanbod behandeld wonen af te bouwen en hiervoor in de plaats passend, flexibel aanbod dichtbij de jeugdigen te realiseren.

Regionale inkoop

Voor de inkoop van jeugdhulp voor jongeren die aangewezen zijn op 7 x 24 uren zorg, betekent 'Stip op de horizon' een nieuwe manier van inkopen. Om de doelstelling te kunnen halen, zal niet op niveau van de individuele aanbieder ingekocht worden. Voor 2019 is inmiddels een inkooptraject gestart uitgaande van een meerjarig contract met een lumpsum bekostiging en uitvoering door één (consortium van) aanbieder(s). De jeugd-GGZ en de dyslexiezorg zijn met ingang van 2018 lokaal ingekocht. De jeugd-GGZ nog via de aankoopcentrale met lokaal addendum en de dyslexiezorg via een lokale aanbestedingsprocedure.

Samenwerkingsafspraken

In maart 2017 zijn tijdens een miniconferentie de samenwerkingsafspraken tussen de gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de Gecertificeerde Instellingen ondertekend. Er zijn brochures uitgebracht over het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling en vanaf maart voert de gemeente de jeugdbeschermingstafels zelf uit.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 6

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMpact)	GR	Bestuur GR	Bijdrage 2017 op basis van 59,54 AJ WSW € 1.842.767
Regionale Sociale Recherche	GR	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage 2017 tot uittreding € 76.914
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 101.132

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 6

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
6	Banen	per 1.000 inwoners	2017	Dronten	623,3	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			2017	Nederland	758,2		
6	Personen met bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw. 18 jr en ouder	2017	Dronten	28,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
			2017	Nederland	41,9		

6	Netto arbeidsparticipatie	%	2016	Dronten	67,4	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			2016	Nederland	65,8		
6	Aantal re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	eerste half jaar 2017	Dronten	37,3	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
			eerste half jaar 2017	Nederland	27,1		
6	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	eerste half jaar 2017	Dronten	34	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op aantal deelnemende geme
			eerste half jaar 2017	Nederland	54		
6	% Kinderen in armoede	%	2015	Dronten	4,82	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
			2015	Nederland	6,58		
6	% Jeugdwerkloosheid	%	2015	Dronten	0,97	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
			2015	Nederland	1,52		
6	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	eerste half jaar 2017	Dronten	7,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
			eerste half jaar 2017	Nederland	8,8		
6	Jongeren met jeugdreclassering	%	eerste half jaar 2017	Dronten	-	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregelen opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
			eerste half jaar 2017	Nederland	0,4		
6	Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede half jaar 2016	Dronten	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregelen opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
			tweede half jaar 2016	Nederland	1		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 297.087**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.586	-1.851	-2.923	-1.723	1.200
6.2	Wijkteams	-4.914	-3.154	-4.643	-3.806	837
6.3	Inkomensregelingen	-13.937	-12.511	-13.661	-14.654	-993
6.4	Begeleide participatie	-4.818	-3.234	-4.111	-3.425	686
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.160	-5.865	-5.843	-5.793	49
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.108	-2.632	-1.860	-1.116	744
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-7.937	-6.105	-6.803	-9.879	-3.076
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-795	-715	-876	-1.063	-187
Subtotaal lasten		-40.254	-36.067	-40.720	-41.459	-739
Baten:						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	147	29	97	283	186
6.2	Wijkteams	-	-	66	74	8
6.3	Inkomensregelingen	9.355	9.233	10.414	11.510	1.096
6.4	Begeleide participatie	37	-	263	102	-161
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	6	156	222	66
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	609	775	660	500	-160
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	2	2
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-
Subtotaal baten		10.149	10.044	11.657	12.693	1.036
Totaalsaldo van baten en lasten		-30.105	-26.023	-29.064	-28.766	297
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-1.717	-19	-587	-619	-32
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	562	-128	2.217	2.728	511
Subtotaal reserves		-1.156	-147	1.629	2.109	480
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-31.629	-26.519	-27.776	-26.882	894

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 1.386.371

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 110.182	Voordeel	De trajecten voor maatschappelijke begeleiding uitgevoerd door Vluchtelingenwerk duren 18 maanden en lopen dus over boekjaren heen. Deze trajecten worden in delen door Vluchtelingenwerk gefactureerd, maar tot oktober 2017 door het COA in één keer aan ons uitbetaald. Hierdoor ontstaat er een verschil tussen de inkomsten- en uitgavenstroom. Daarom wordt voorgesteld het saldo over te hevelen ter dekking van de lopende trajecten.
€ 679.203	Voordeel	Bij opvang asielzoekers is aan gelden verhoogde asielinstroom en gelden faciliteitenbesluit opvangcentra een voordeel. Er wordt voorgesteld dit over te hevelen naar 2018.
€ 29.397	Voordeel	Jaarlijks wordt voor toezicht en handhaving Kinderopvang een inschatting gemaakt van de kosten gebaseerd op de jaarlijkse inspectie, nieuwe aanmeldingen en mogelijke handhavingstrajecten. In 2017 is een positief saldo ontstaan door een afrekening over 2016 en doordat er geen handhavingstrajecten zijn ingezet.
€ 325.772	Voordeel	Algemene voorzieningen Wmo: De werkelijke salariskosten zijn € 8.452 lager dan begroot en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Het resultaat bestaat uit de stelpost Wmo van € 68.538 en minder uitgaven aan algemene voorzieningen Wmo van € 98.782. Verder wordt bij de budgetoverhevelingen verzocht om € 150.000 over te hevelen naar 2018 m.b.t. versterking voorveld Wmo (€ 75.000) en het mantelzorgcompliment (€ 75.000).
€ 331.100	Voordeel	Prog.buro Transities: Bij budgetoverhevelingen wordt voorgesteld om € 190.000 over te hevelen naar 2018. Een bedrag van € 141.100 is minder uitgegeven en kan aangemerkt worden als positief resultaat Sociaal Domein.
€ -93.997	Nadeel	De kosten voor de Regiotaxi worden met € 93.997 overschreden. Deze post moet in samenhang gezien worden met Woningaanpassingen, Rolstoelen en Vervoer. Zie taakveld 6.6. Per saldo over deze posten is sprake van een overschot.
€ 4.714	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

6.2 Wijkteams

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 844.829

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 50.703	Voordeel	De werkelijke salaris kosten zijn € 11.466 hoger dan begroot en worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Aan uitvoeringskosten Wmo is € 62.168 minder uitgegeven dan geraamd door minder inhuur personeel.
€ -173.627	Nadeel	Front- en backoffice Wmo en Jeugd: Dit nadeel wordt o.a. veroorzaakt door overschrijdingen en projecten in de Regio voor € 97.000. De Lokale overschrijding bedraagt € 76.627 en wordt voor € 34.864 veroorzaakt door de afrekening 2016.
€ 933.000	Voordeel	Toegang werkwijze en preventie Jeugd: De werkelijke salariskosten zijn € 73.060 lager dan begroot en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Binnen deze post staat de onttrekking ter dekking van het verwachte tekort Jeugd begroot. Na de septembercirculaire was dit € 620.000. Aan uitbestede werkzaamheden is € 217.072 minder uitgegeven. Bij de overhevelingen wordt verzocht om € 23.200 weer ter beschikking te stellen in 2018 voor de Pilot Jeugd AZC (€ 13.200) en inzet van ontvangen middelen van de gemeente Almere ten behoeve van de meldcode kindermishandeling (€ 10.000).
€ 34.753	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000. Betreft de posten CJG en Wijk- en buurtbeheer.

6.3 Inkomensregelingen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 102.487

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 50.654	Voordeel	De uitgaven op het inkomensdeel zijn € 50.654 lager dan aangenomen bij de Slotrapportage 2017. Dit voordeel is gestort in de Reserve Inkomensdeel.
€ -126.953	Nadeel	Debiteuren Sociale Zaken: Het debiteurensaldo is met € 461.069 toegenomen. De beoordeling van het debiteurensaldo geeft aan dat de voorziening met € 588.022 verhoogd moet worden. Per saldo is sprake van een nadeel van € 126.953.
€ 104.964	Voordeel	Besluit Zelfstandigen (BBZ): Ten opzichte van de opgenomen prognose in de begroting is sprake van een voordelig saldo (uitgaven/inkomsten) van € 104.964.
€ 27.185	Voordeel	Algemene uitgaven SZ: De kosten voor contributies e.d. alsmede de proces- en griffiekosten voor beroep en bezwaar zijn lager dan geraamd.
€ 79.037	Voordeel	Armoedebeleid beleid: Bij het onderdeel budgetoverhevelingen wordt u verzocht dit bedrag (€ 79.037) in 2018 weer ter beschikking te stellen.
€ -35.933	Nadeel	Armoedebeleid uitvoering: Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding op

		de kosten Toegankelijkheidsfonds (€ 26.000) en een overschrijding op de Collectieve Zorgverzekering (€ 10.000).
€ 3.533	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

6.4 Begeleide participatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 525.447

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	
€ 191.305	Voordeel	Uit de jaarrekening van Impact blijkt in totaal een voordeel voor Dronten van € 191.305. Er was een tekort in 2017 begroot van € 356.475. Het werkelijke tekort 2017 bleek € 202.205. Dit levert een voordeel op van € 154.270. Hiernaast waren er in 2017 2,34 AJ's minder dan begroot en steeg de uitkering per AJ met € 631. Per saldo levert dit een voordeel op van € 21.523. Door het vervallen van een nog te betalen balanspost voorgaande jaren en overige is nog sprake van een voordeel van € 15.512.
€ 63.268	Voordeel	Het ESF project Arbeidskansen & Flevoland II heeft in 2017 een voordelig resultaat opgeleverd van € 63.268. Het project is in 2017 niet geheel afgerond en loopt in 2018 nog door. Bij de budgetoverhevelingen wordt u verzocht het restant aan kosten en opbrengsten budgetneutraal over te hevelen naar 2018.
€ 143.143	Voordeel	De uitvoering van de P-wet Re-integratie heeft € 143.143 minder gekost. Dit wordt veroorzaakt doordat de buffer van 10% (€ 80.958) niet aangesproken hoefde te worden. Het overige voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven Worfast en Diagnose arbeidsmedisch onderzoek.
€ 33.960	Voordeel	De werkelijke salariskosten P-wet re-integratie zijn € 33.960 lager dan begroot en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ 62.996	Voordeel	De kosten voor inhuur en uitbestede werkzaamheden P-wet re-integratie zijn € 62.996 lager dan begroot.
€ 6.933	Voordeel	Betreft een voordeel op het transitiebudget Participatiewet. Bij de budgetoverhevelingen wordt u verzocht dit bedrag in 2018 weer ter beschikking te stellen.
€ 17.500	Voordeel	Betreft (nog) niet uitgegeven incidenteel budget ten behoeve van taal-werk trajecten voor statushouders. Bij de budgetoverhevelingen wordt u verzocht dit bedrag in 2018 weer ter beschikking te stellen voor dit doel.
€ 6.342	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 115.448

Volledigheid Eigen bijdrage CAK

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie.

Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 32.912	Voordeel	Huishoudelijke Ondersteuning: De werkelijke salariskosten zijn € 103.919 hoger dan begroot en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De positieve taakstelling van € 113.765 hoefde niet te worden ingezet. De uitgaven Huishoudelijke Ondersteuning (ZIN) waren € 23.066 lager dan begroot. Zie ook taakveld 6.71 voor de Huishoudelijke Ondersteuning (PGB).
€ 51.103	Voordeel	Voor beschermd wonen is van de gemeente Almere het overschot 2017 ontvangen voor een bedrag van € 40.183. Tevens is van de gemeente Almere een bedrag ontvangen van € 10.920 voor de aanpak van personen met verward gedrag. Bij de budgetoverhevelingen wordt u verzocht om deze bedragen (totaal € 51.103) in 2018 weer ter beschikking te stellen.
€ 297.642	Voordeel	Op de post woningaanpassingen zijn de werkelijke salariskosten € 10.596 lager dan begroot en deze worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Aan daadwerkelijke woningaanpassingen is dit jaar € 174.928 minder uitgegeven dan begroot. De uitgaven voor rolstoelen zijn € 25.989 hoger dan begroot en op de post Wmo vervoer is € 138.107 minder uitgegeven dan geraamd. Zie ook de overschrijding van € 93.997 op de Regiotaxi onder taakveld 6.1 die in samenhang met deze posten moet worden gezien.
€ -251.815	Nadeel	Maatwerk Begeleiding Wmo (ZIN) wordt met € 251.815 overschreden. Zie ook taakveld 6.71 Maatwerk Begeleiding Wmo (PGB) waar een overschot is van € 247.615.
€ -14.394	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de

		begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.
--	--	---

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 583.981

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -205.436	Nadeel	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen: De toegerekende salariskosten zijn met € 45.523 overschreden en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Aan eigen bijdragen is € 159.913 minder ontvangen dan begroot. Dit zagen we al eerder in 2016 en blijkt structureel en niet incidenteel en wordt mede veroorzaakt door het wijzigen van de regeling door het ministerie van VWS.
€ 413.785	Voordeel	Maatschappelijke Begeleiding Wmo (PGB): De toegerekende salariskosten zijn € 51.505 lager dan begroot en worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Bij Huishoudelijke Ondersteuning (PGB) is € 114.665 minder uitgegeven dan begroot. Aan Maatschappelijke Begeleiding (PGB) is € 247.615 minder uitgegeven dan begroot. Zie ook taakveld 6.6 voor uitgaven Zorg In Natura (ZIN.)
€ 375.632	Voordeel	Aan Ondersteuning Jeugd (PGB) is € 375.632 minder uitgegeven dan geraamd. Dit betreft de Ambulante Begeleiding. Zie ook de overschrijding van € 771.189 op taakveld 6.72 Ondersteuning jeugd (ZIN).

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -3.074.364

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -963.946	Nadeel	Het budget Ondersteuning Jeugd (ZIN) is met € 963.946 overschreden. Zie ook de lagere uitgaven van € 375.632 Ondersteuning Jeugd (PGB) bij taakveld 6.71. Per saldo (ZIN/PGB) is sprake van een overschrijding van € 588.314. De overschrijding is toe te schrijven aan de ambulante behandeling.
€ -391.208	Nadeel	Het budget voor Landelijk Transitie Arrangement & overige (LTA) is met € 391.208 overschreden. Het onderhanden werk werd t/m 2016 door de VNG bijgehouden. Vanaf 1-1-2018 dienen aanbieders het LTA via het berichtenverkeer rechtstreeks bij de gemeenten in rekening te brengen. Zij moesten daartoe de geleverde zorg t/m 2017 afrekenen. Het vastgestelde OHW is niet voldoende gebleken.
€ -1.719.210	Nadeel	De Regionale Hulp Jeugd is met € 1.719.210 overschreden.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -187.113

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -34.578	Nadeel	Hulp in het kader van Veiligheid: De toegerekende salariskosten zijn € 34.578 hoger dan begroot.
€ -152.535	Nadeel	Hulp in het kader van Veiligheid: De regionale lasten zijn € 152.535 hoger dan begroot.

Mutaties reserves programma 6

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ 479.790

Dit voordeel betreft een hogere onttrekking aan de bestemmingsreserves van dit programma. De grootste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -50.654	Nadeel	Hogere storting in de bestemmingsreserve WWB Inkomensdeel dan begroot bij de Slotrapportage 2017.
€ 511.380	Voordeel	Hogere onttrekking: restant beschikbaar saldo uit de Bestemmingsreserve Sociaal Domein ter demping van het verlies 2017 in het Sociaal Domein.
€ 19.064	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningsaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 6	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling faciliteitenbesluit	381.126	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling opvang asielzoekers	578.075	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling maatschappelijke begeleiding	136.252	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling meldcode kindermishandeling	10.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling pilot AZC jeugd en gezinscoach	13.200	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling mantelzorgcompliment	75.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling inkomensregelingen Klijnsmagelden	79.037	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling versterking algemene voorzieningen WMO	75.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling inhuur Sociaal domein	190.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling Woonstart, Opvang en Beschermd wonen	51.103	P. van Bergen	Sociaal Domein

Budgetoverheveling project Transitie Participatiewet	6.933	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling TaalWerk Trajecten voor Statushouders	17.500	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling ESF-subsidie Arbeidskansen & Flevoland II (WWB Werkdeel) budgettair neutraal	0	P. van Bergen	Sociaal Domein
Totaal Programma 6	1.613.226		

Budgetoverheveling faciliteitenbesluit (€ 381.126)

Het over te hevelen budget is opgebouwd uit twee elementen. Het bestaat uit het saldo van het product ad. € 158.971 en de nog te ontvangen middelen over 2017 ad. € 222.155 in de Mei-circulaire 2018. Om invulling te kunnen geven aan het vastgestelde plan van aanpak statushouders wordt u voorgesteld dit budget over te hevelen.

Budgetoverheveling opvang asielzoekers (€ 578.075)

Het restant van de ontvangen middelen die zijn toegekend vanuit het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom van € 520.482 wordt voorgesteld om over te hevelen naar 2018. Toekenning van de bedragen vindt achteraf plaats op basis van realisatiecijfers. Daarom lopen de uitgaven en inkomsten niet synchroon. In de decembercirculaire 2017 is nog € 26.581 ontvangen die niet meer zijn verwerkt in de begroting, maar wel benodigd zijn in 2018. Tot slot wordt de declaratie over het 4e kwartaal 2017 effectief ontvangen bij de Mei-circulaire 2018 (€ 26.581). Overheveling is nodig om in 2018 invulling te kunnen geven aan het vastgestelde plan van aanpak statushouders.

Budgetoverheveling maatschappelijke begeleiding (€ 136.252)

Voor maatschappelijke begeleiding van statushouders worden gelden van het COA ontvangen. Met ingang van oktober 2017 worden deze middelen via gemeentefonds uitgekeerd. Deze zijn bestemd voor Vluchtelingenwerk. Een traject voor maatschappelijke begeleiding duurt 18 maanden. De in 2017 gestarte trajecten worden zodoende in 2018 financieel afgerond. Daarom wordt voorgesteld om het positieve saldo en het nog te ontvangen budget in de Mei-circulaire 2018, over de periode okt. 2017 - dec.2017, over te hevelen.

Budgetoverheveling meldcode Kindermishandeling (€ 10.000)

In november 2017 hebben wij van de gemeente Almere € 10.000 ontvangen voor het aanscherpen van de meldcode kindermishandeling. Hiervoor is een opdracht uitgezet die wordt uitgevoerd in 2018. Wij verzoeken u dit bedrag over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling Pilot AZC Jeugd- en gezinscoach (€ 13.200)

Voor de Pilot AZC Jeugd- en gezinscoach is door Menzis COA Administratie een bedrag van € 63.758 beschikbaar gesteld. Hierop is in 2017 € 50.558 uitgegeven. Het restant wordt in 2018 besteed. Wij verzoeken u € 13.200 over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling mantelzorgcompliment (WMO) (€75.000)

Aan activiteitsubsidies is € 75.000 minder uitgegeven omdat rekening gehouden moest worden met de uitgaven voor het mantelzorgcompliment. Hiervoor hadden wij € 80.000 bestemd. De aanmelding voor het mantelzorgcompliment is gestart eind 2017 en loopt nog door tot november 2018. Feitelijk kan in de planning nog gedurende een groot deel van het jaar 2018 hierop een beroep worden gedaan. Dat is dan ook de reden om dit budget over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling Armoedebeleid (€ 79.037)

In 2017 zijn de Klijnsmagelden aan de begroting van het armoedebeleid 2015-2018 toegevoegd. In het vierde kwartaal 2017 is conform het plan van aanpak gestart met het inzetten van de gelden om meer kinderen te vinden en de producten voor kinderen in armoede uit te breiden. In de drie maanden was het niet mogelijk om alle activiteiten in te voeren. In 2018 worden de middelen ingezet op de activiteiten die vanuit 2017, in

2018 doorlopen (o.a. preventie, vroegsignalering, netwerkregisseur armoede, Pas van Dronten). Wij verzoeken u € 79.037 over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling Versterking voorveld WMO (€ 75.000)

Bij de Voortgangsrapportage heeft de raad voor 2017 en 2018 extra middelen beschikbaar gesteld voor verdere versterking en intensivering van de algemene vrij toegankelijke voorzieningen. Voor de inzet van deze middelen is een uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2017-2018 gemaakt die gebaseerd is op de maatschappelijke agenda van gemeente en maatschappelijke partijen. Zwaartepunt van dit uitvoeringsprogramma ligt bij preventie en vroegsignalering waarbij het uiteindelijke doel is om tot afschaling van (individuele) maatwerkvoorzieningen te komen. Van het beschikbare budget voor 2017 ad € 335.000 was al eerder € 235.000 overgeheveld naar 2018. Nu blijkt, dat voor het resterende budget van € 100.000 inmiddels projecten zijn gefinancierd tot een bedrag van € 25.000. Gelet op het grote beslag, dat nu al ligt op bovengenoemde uitvoeringsprogramma wordt voorgesteld om nogmaals een bedrag ad € 75.000 over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling diverse inhuur programmabureau Transitie (€ 190.000)

Een aantal activiteiten zijn later gestart en ingehuurd dan oorspronkelijk gepland of lopen langer door:

1. Aansluiting onderwijs en jeugdhulp/ aparte opdracht in 2017 gestart loopt door in 2018 (Voorstel overheveling € 30.000);
2. Evaluatie en opstellen nieuw beleidsplan SD, gestart in 2017 loopt door in 2018 (voorstel overheveling € 75.000);
3. Kostprijsbepaling jeugd en WMO oorspronkelijk gepland eind 2017, in 2018 opgestart (voorstel overheveling € 30.000);
4. Beleid en uitvoering nieuwe wijze KTO is gestart in 2017 en in 2018 verder vormgegeven en nog uitgevoerd worden (€ 25.000);
5. Opstellen maatschappelijke agenda, inhuur later gestart en loopt door tot 30-06 (voorstel overheveling € 30.000).

Totaal wordt voorgesteld € 190.000 over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling Woonstart, Opvang en Beschermd wonen (€ 51.103)

Van gemeente Almere zijn extra inkomsten ontvangen vanuit het overschot regionale taken Wmo waarvoor gemeente Almere een doeluitkering ontvangt. Tot nu toe is er jaarlijks sprake van een overschot op de post beschermd wonen. Bestuurlijk is afgesproken om overschotten naar rato te verdelen over de Flevolandse gemeenten. Het overschot regionale taken Wmo over het jaar 2015, ontvangen in 2017, is verwerkt in de Voortgangsrapportage en langs die weg in de Reserve Sociaal Domein gestort.

Het overschot regionale taken Wmo 2017, ontvangen in het jaar 2017, bedraagt € 40.183. Daarnaast is een bedrag ontvangen voor de aanpak personen met verward gedrag € 10.920. Bij elkaar geteld zijn dit de extra baten op deze post.

Wij stellen voor het overschot regionale taken Wmo beschikbaar te houden voor de doelgroep kwetsbare jong volwassenen. Middels de raadsbrief U17.018332 is de gemeenteraad geïnformeerd over het voornemen om het overschot te gebruiken als dekking voor het project Woonstart, een woonvoorziening met begeleiding voor jongeren tot 27 jaar.

Budgetoverheveling Project Transitie Participatiewet (€ 6.933)

Bij de start van de transitie en beleidsplan 2015-2018 Participatiewet is projectgeld beschikbaar gesteld. Het overgrote deel daarvan is ingezet bij de implementatie van het nieuwe beleid in de jaren 2015-2016. Eind 2017 is een eerste start gemaakt met de evaluatie van het beleidsplan welke in 2018 doorloopt. De middelen willen we in 2018 inzetten om te komen tot een gedragen overall thematiek en proces voor het nieuwe beleidsplan Participatiewet.

Budgetoverheveling Taal-Werk Trajecten voor Statushouders (€ 17.500)

Het begrote budget op de post uitvoering inburgering is ingezet voor taal-werk trajecten voor statushouders bij Impact. Het over te hevelen budget wordt in 2018 ingezet voor dezelfde trajecten. De kosten voor de taal-werk trajecten die in 2018 boven de € 17.500 uitkomen worden vanuit de extra middelen voor statushouders betaald.

Budgetoverheveling ESF-subsidie Arbeidskansen & Flevoland II (WWB Werkdeel)

In het kader van het ESF project Arbeidskansen & Flevoland II is in 2017 € 263.000 opgenomen als te realiseren opbrengsten. Hiervan is 100.860 daadwerkelijk ontvangen in 2017. Wij verwachten het restant van € 162.140 aan opbrengsten in 2018 nog te ontvangen maar hiervoor moeten nog kosten gemaakt worden. Wij verzoeken u € 162.140 zowel aan de opbrengst- als aan de kostenkant over te hevelen naar 2018. De overheveling is hiermee budgettair neutraal.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Register gemeenschappelijke regelingen Dronten 2015](#)

[Gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland' 2016](#)

[Gezondheidsnota 2014-2017](#)

[Algemene Subsidieverordening 2017](#)

[Regioplan Wind 2016](#)

[Aansluitverordening riolering 2016](#)

[Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2017](#)

[Verbreed Gemeentelijk Riolering Plan 2016](#)

[Verordening afvalstoffenheffing 2017](#)

Afvalbeleidsplan 2021

[Beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Dronten 2015](#)

[Verordening begraafplaatsrechten 2017](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 7		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
7.1	Volksgezondheid	P. van Bergen
7.2	Riolering	A. van Amerongen
7.3	Afval	A. van Amerongen
7.4	Milieubeheer	A. van Amerongen
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Asbesttaken (€ 88.000 structureel)

Gemeenten en provincies hebben een deel van hun uitvoerende taken ondergebracht bij omgevingsdiensten en bundelen daarmee kennis, kunde en capaciteit. De omgevingsdienst krijgt op deze wijze ook beter de mogelijkheid om ketentoezicht vorm te geven / te organiseren op regionaal niveau. De kwaliteitscriteria verlangen eenzelfde deskundigheid en capaciteit voor de asbesttaak. Deze criteria zijn per 14 april 2016 wettelijk verankerd in de Wet VTH. Tot nu toe vond lokaal de asbesttaken ad-hoc plaats en deze willen we nu volgens de kwaliteitscriteria in de Wet VTH laten plaatsvinden door een deskundige van de omgevingsdienst conform het basistakenpakket.

Voor de gemeente Dronten werd in 2015 (gedeeltelijk) toezicht uitgevoerd bij asbestsloop door bedrijven. De omvang van de taak, gemeten naar de landelijke maatstaf, is echter zo groot dat een professionele uitvoering van het asbesttoezicht niet binnen de eerder overgedragen capaciteit kan worden uitgevoerd. Uitrui met de overgedragen capaciteit voor Wabo-toezicht is niet mogelijk omdat de aard van het werk een andere expertise vraagt. De gemeente Dronten heeft daarom een aparte maatwerkaanbieding voor de uitvoering van de asbesttaken ontvangen.

Veel gemeenten hebben nog niet de bedrijfsmatige asbesttaken uitbesteed aan de omgevingsdienst conform het basistakenpakket. Dat geldt ook voor Dronten. De omgevingsdiensten zijn juist voor deze keten gerelateerde taken opgericht. In de Kadernota 2017 was hier een p.m. post voor opgenomen. De werkzaamheden ten

aanzien van het toezicht op asbest zijn beknopt omschreven in de maatwerkaanbieding. Hierbij is geraamd welke capaciteit nodig is voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Er is een onderverdeling gemaakt in de taken:

- beoordelen enkelvoudige sloopmelding asbest;
- beoordelen van asbestinventarisatierapporten (basistaak);
- beoordelen ISZW melding asbestsanering (basistaak);
- toezicht op het verwijderen van asbest door bedrijven (basistaak);
- controle vrijgave en stortbonnen (basistaak);
- toezicht bij calamiteiten, asbestbranden;
- het juridisch, incl. strafrechtelijk afhandelen van overtredingen;
- toezicht bij afvalinzamelstations.

In de maatwerkaanbieding van de OFGV is een onderverdeling gemaakt in de taken die onder de zogenoemde basistaken vallen die door de gemeenten verplicht ondergebracht dienen te worden bij een omgevingsdienst en extra taken. Voor de basistaken (verplichte taken) bedragen de kosten € 88.000 (0,85 Fte).

Bestaande ontwikkelingen

Volksgezondheid

Activiteiten op het terrein van de speerpunten als genoemd in de Nota Lokaal gezondheidsbeleid worden in 2017 gecontinueerd.

De huidige Nota lokaal gezondheidsbeleid heeft een looptijd tot en met 2017. In dit verband zal in 2017 worden geëvalueerd of de in de nota opgenomen speerpunten van beleid daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Tevens zal er onderzoek worden gedaan naar de effectiviteit van het ingezette beleid aan de hand waarvan kan worden bepaald of bijstelling noodzakelijk is. In de nieuwe gezondheidsnota zal ook aandacht worden besteed aan de veranderende rol van de GGD. Eind 2017 zal een nieuwe dan wel aangepaste Nota lokaal gezondheidsbeleid ter besluitvorming worden voorgelegd. Voor 2017 beschikt de gemeente ook weer over een bijdrage vanuit de regeling Gezond in de Stad (GIDS gelden). Hiermee worden project ondersteunt die bijdragen aan verbetering van de gezondheid van diverse doelgroepen. Een van de plannen is het realiseren van zogenaamde calisthenics parken.

Calisthenics is een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. Het doel van calisthenics is een krachtig en lenig lichaam op te bouwen. In Biddinghuizen hebben jongeren contact met de gemeente en wordt inmiddels gewerkt aan een plan om te komen tot een calisthenicsvoorziening in Biddinghuizen. Ook zijn er gesprekken gaande met de CAH om samen op het terrein van de CAH een park te ontwikkelen. Beide ontwikkelingen zijn mede in het kader van het gezondheidsbeleid en worden kunnen financieel ondersteund worden door de bijdrage Gezond in de Stad van het Rijk. De raad zal per brief op de hoogte worden gehouden.

Windbeleid

In 2016 zal door de betrokken overheden (gemeenten Dronten, Lelystad, Zeewolde en de provincie Flevoland) het Regioplan Wind worden vastgesteld. Daarmee is er een structuurvisie die het ruimtelijk kader biedt voor initiatiefnemers tot de ontwikkeling van windparken. Aanvankelijk zou een projectbureau worden opgestart worden met EFRO-subsidie. Deze subsidie is niet verkregen. Gemeente Lelystad wenst vooralsnog niet te participeren in een projectbureau. De gemeenten Dronten en Zeewolde zijn een EU-aanbesteding gestart voor het inrichten van een projectbureau. Deze is in september 2016 afgerond.

In de kadernota 2016 (begroting 2016) is door de gemeenteraad 5 x € 90.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de financiering van het projectbureau. Vooralsnog wordt voorgesteld deze middelen in de begroting te handhaven en in 2017 te bekijken of deze middelen nog benodigd zijn. De reden is dat er nu gekozen wordt om de kosten van het projectbureau te dekken via de nota 'Kostenverhaal' en anterieure overeenkomsten met initiatiefnemers. De nota 'Kostenverhaal' zal hier in 2016 op aangepast worden en aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Afvalbeleidsplan 2016 – 2021

Het Afvalbeleidsplan is door de raad in juni 2016 vastgesteld en bevat het beleid en de hoofdlijnen van uitvoering om uiterlijk 2020 de scheiding van het huishoudelijk afval zodanig verbeterd te hebben dat er per inwoner nog maximaal 100 kg restafval wordt aangeboden, een afvalscheidingspercentage van 75% wordt behaald en dat de herbruikbare waardevolle afvalstromen (zoals gft, plastic, blik, drankenkartons, oud papier en karton, glas, textiel etc.) zoveel mogelijk gescheiden worden ingezameld. De gekozen beleidslijn is per 1 oktober 2016 de inzamelfrequentie van het restafval bij de laagbouw terug te brengen naar 1 maal per 4 weken en per 1 oktober 2017 gefaseerd over te gaan op omgekeerd inzamelen waarbij de inzameling van restafval plaats vindt via ondergrondse containers op wijkniveau en de overige fracties via huis aan huis inzameling.

In 2017 zal het Afvalbeleidsplan nader worden geconcretiseerd en de invoering van omgekeerd inzamelen per 1 oktober 2017 worden voorbereid. Vanaf 1 oktober zal worden gestart met de plaatsing van de ondergrondse containers en invoering van omgekeerd inzamelen.

Belangrijke onderdelen zijn het opstellen van een implementatieplan, communicatieplan en plaatsingsplan van de ondergrondse containers. De informatie naar de burger is belangrijk en wordt vormgegeven door algemene informatie en aangevuld met informatieavonden op wijkniveau over directe effecten en plaatsing van ondergrondse containers. In de uitvoeringsfase aandacht voor de operationele zaken zoals aanschaf inzamelmiddelen, aanschaf inzamelvoertuig en aanleg van de ondergrondse- en bovengrondse inzamelinfrastructuur. De effecten en resultaten zullen worden gemeten.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

7.1 Volksgezondheid

Volksgezondheid

De transitie sociaal domein heeft een duidelijke doorwerking gehad op het lokale gezondheidsbeleid. Waar de aandacht in de eerste jaren vooral uitging naar een goede 'landing' van de nieuwe taken, krijgt gezondheidspreventie nu steeds meer aandacht. Gezondheid wordt als een integraal onderdeel van het sociaal domein beschouwd. Daarom nemen wij bij de evaluatie en doorontwikkeling van het Sociaal Domein het lokale gezondheidsbeleid mee en zal dit gestalte krijgen in de nieuwe beleidsnota Sociaal domein.

Gezond in de Stad

In het kader van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad ontvangt de gemeente Dronten een rijksvergoeding om gezondheidsachterstanden op lokaal niveau aan te pakken. In 2017 is de rijksvergoeding onder meer ingezet voor:

- Het betalen van de jaarlijkse bijdrage aan de Stichting Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) (Zie voor toelichting paragraaf 5.1 Sportbeleid en Activering);
- De realisatie van het eerste callisthenicspark voor de gemeente Dronten op het terrein van de CAH Dronten (zie voor een toelichting paragraaf 5.1.);
- De lancering van de Dronter Wijzer, een programma waarmee zowel inwoners als professionals antwoord kunnen krijgen op vragen over gezondheid, zorg, werk, opvoeden of opgroeien in de gemeente;
- De uitvoering van het project Dronten Beweegt naar Werk, waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt letterlijk in beweging worden gebracht in hun weg naar (betaalde) arbeid;
- De implementatie van de Pas van Dronten. Een pas waarmee alle inwoners kennis kunnen maken met sport en uitjes in de gemeente Dronten en waarmee mensen met een kleinere portemonnee via een tegoed op de Pas ook vanuit de toegankelijkheidsbijdrage de mogelijkheid wordt geboden deel te nemen aan culturele en sportieve activiteiten in de gemeente Dronten.

In 2017 is een vervolg aanvraag ingediend en toegekend. Ook voor de jaren 2018-2021 ontvangt de gemeente een jaarlijkse bijdrage (circa € 94.000) uit het stimuleringsprogramma GIDS.

7.3 Afval

Afvalbeleidsplan 2016-2021

Uitvoering van het beleid gebeurt in 2 stappen. Stap 1: in oktober 2016 is de inzamelfrequentie van het restafval teruggebracht naar 1 maal per 4 weken. In enkele gevallen is maatwerk geleverd als deze frequentie bij veel medisch afval tot problemen zou leiden.

Het beeld van 2016 heeft zich doorgezet en gestabiliseerd in 2017. Effect is dat de hoeveelheid ingezameld restafval is afgenomen met ca. 30%. In 2017 is ca. 5400 ton restafval ingezameld (135 kg/ inwoner); vóór de maatregel was dat ca. 190 kg/ inwoner. Het afvalscheidingspercentage 2017 zal op ruim 70% uitkomen t.o.v. ruim 60% in 2016.

Voor de invoering van stap 2, het omgekeerd inzamelen (restafval via ondergrondse containers), is een voorlopig plaatsingsplan opgesteld om daarmee in gesprek te gaan met de inwoners met ruimte voor gesprek en aanpassingen. De 11 informatie avonden kenden een goede opkomst. Op basis van opmerkingen tijdens de avonden en de ingediende zienswijzen zijn locaties heroverwogen en waar nodig en mogelijk aangepast.

Het gekozen proces is lastig gebleken omdat wijzigingen weer nieuwe discussies opleveren. In het najaar is gestart met aanleg van ondergrondse containers bij diverse hoogbouw locaties (naast restafval vaak ook andere fracties); dit in overleg met OFW en/of VVE's. Tevens zijn bestaande oude glas- en textielbakken in de centra vervangen.

Daarna is een start gemaakt met de aanleg van de overige containers.

In januari 2018 wordt in Swifterbant en Biddinghuizen en enkele wijken van Dronten overgegaan op omgekeerd inzamelen; in maart in de rest van Dronten.

Voor de lediging van de ondergrondse containers is een nieuw inzamelvoertuig aangeschaft en daarmee kunnen enkele bestaande contracten worden beëindigd.

Bij het gebruik van de afvalpassen voor het openen van de containers is bijzondere aandacht geschonken aan het aspect privacy en zijn de bewoners daarover geïnformeerd. Kort gezegd: er vindt geen opslag plaats van gegevens over inworp in de container.

Bezoeken milieustraat

Het aantal bezoeken aan de milieustraat en daarmee betere scheiding van afval naar grondstoffen neemt jaarlijks nog steeds toe. In 2017 kwamen de inwoners 42.500 maal naar de milieustraat; een stijging van ca. 10% t.o.v. 2016.

7.4 Milieubeheer

Schaliegas

Het kabinet heeft besloten tot 2023 niet naar schaliegas te boren.

Conform het kabinetsbesluit is deze besluitvorming over schaliegas opgenomen in de Ontwerpstructuurvisie Ondergrond. De termijn waarop commerciële opsporing en winning is uitgesloten, is verlengd tot 2023. Voor de periode daarna is de besluitvorming onbekend. In ieder geval is duidelijk dat de winning van schaliegas is uitgesloten in de gebieden die in het PlanMER Schaliegas als uitsluitingsgebieden zijn opgenomen (stedelijk gebied, Natura 2000-gebieden, grote wateren alsmede waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en daaromheen liggende boringvrije zones ter bescherming van die winning, alle tot een diepte van 1000 m).

Mocht in de toekomst, mede op grond van de onderzoeksresultaten, besloten worden dat schaliegaswinning kan plaatsvinden, dan zal een gebiedsspecifieke afweging worden gemaakt, waarbij de decentrale overheden worden betrokken. Daarbij wordt rekening gehouden met de reeds geaccommodeerde (ondergrond)functies.

Asbesttaken

In de Kadernota 2017 was hier een p.m. post voor opgenomen. De werkzaamheden ten aanzien van het toezicht op asbest zijn beknopt omschreven in de maatwerkaanbieding

van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV), hierin is een onderverdeling gemaakt in de taken die onder de zogenoemde basistaken vallen die door de gemeenten verplicht ondergebracht dienen te worden bij een omgevingsdienst en extra taken. Voor de basistaken (verplichte taken) bedragen de kosten € 88.000 (0,85 Fte).

Per 1 januari 2017 worden deze asbesttaken (basistaken) structureel uitgevoerd door de OFGV. De OFGV rapporteert hier jaarlijks over in hun jaarverslag.

Windbeleid

In 2016 is het Regioplan Wind vastgesteld. Daarmee is er een structuurvisie die het ruimtelijk kader biedt voor initiatiefnemers tot de ontwikkeling van windparken.

In samenwerking met de gemeente Zeewolde en Lelystad is een projectbureau Wind ingesteld, dat ook in gezamenlijkheid wordt bekostigd. Hiervoor is in de kadernota 2016 door de gemeenteraad 5 x € 90.000 per jaar beschikbaar gesteld, voor de looptijd van in totaal 5 jaar. Vooralsnog wordt het projectbureau hieruit betaald.

Het projectbureau is sinds eind 2016 operationeel en ondersteunt de gemeenten bij het daadwerkelijk realiseren van de windparken. De taken van het projectbureau zijn o.a.:

- Vanuit de belangen van de gemeenten/provincie meedenken bij het opstellen van de Rijksinpassingsplannen, de participatievoorstellen en het realiseren van de windparken;
- Het zorgdragen voor het opstellen van de benodigde overeenkomsten, onderzoeken, vergunningen e.d.;
- Het opstellen van een gezamenlijke strategie en het (mede)voeren van de onderhandelingen met de initiatiefnemers.

Inmiddels is de Nota kostenverhaal vastgesteld en zullen de voorbereidingskosten in samenhang met de bouwleges op de initiatiefnemer worden verhaald middels anterieure overeenkomsten met initiatiefnemers.

De projectgebieden Noord, Oost en West zijn inmiddels in volle gang en de eerste anterieure overeenkomst met projectgebied Noord is gepland in het eerste kwartaal van 2018.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 7

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2017
GGD Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 720.770
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	NV	Stemrecht/zeggenschap op basis van 48 aandelen	De gemeente staat garant voor een geldlening van de NV. Voor deze garantiestelling ontving de gemeente een provisie in 2017 van € 98.898
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 700.142 inclusief teruggave jaarrekeningresultaat 2016 € 33.826

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 7

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
7	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	Dronten	169	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
			2016	Nederland	187		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 209.998**.

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2016	2017	2017	2017	2017
Lasten:						
7.1	Volksgezondheid	-746	-1.028	-1.011	-878	133
7.2	Riolering	-2.332	-2.012	-2.057	-1.945	112
7.3	Afval	-4.190	-3.224	-3.404	-3.792	-388
7.4	Milieubeheer	-989	-1.044	-1.047	-1.249	-201
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-548	-350	-358	-363	-5
Subtotaal lasten		-8.805	-7.659	-7.877	-8.227	-349
Baten:						
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-	-
7.2	Riolering	2.580	2.508	2.508	2.409	-100
7.3	Afval	4.791	4.343	4.523	4.879	356
7.4	Milieubeheer	5	4	4	242	239
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	364	320	320	384	64
Subtotaal baten		7.740	7.175	7.355	7.914	559
Totaalsaldo van baten en lasten		-1.065	-484	-522	-312	210
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	-	-	-35	-35	-
Subtotaal reserves				-35	-35	
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-1.065	-484	-557	-347	210

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

7.1 Volksgezondheid

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 132.616

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 30.824	Voordeel	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislasten dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.
€ 101.792	Voordeel	Dit voordeel is het restant van de ontvangen Rijksmiddelen voor Gezond In De Stad (GIDS). Er wordt voorgesteld deze over te hevelen.

7.2 Riolering

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 12.282

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 142.359	Voordeel	Het positieve resultaat valt in een aantal onderdelen uiteen. De inhuur van personeel is in 2017 minder geweest dan op voorhand verwacht (€ 55.700). Dit omdat in de samenwerking afvalwaterketen minder activiteiten zijn uitgevoerd. Ook was het niet noodzakelijk bepaalde reguliere onderhoudswerkzaamheden uit te voeren (€ 43.000). Daarnaast was er een reservering gedaan voor een bijdrage aan het project De Noord/Gangboord (€ 61.000). Echter, de uitvoering daarvan gebeurt pas in 2018.
€ -34.366	Nadeel	In 2017 zijn er minder aanvragen voor een rioolaansluiting binnengekomen dan begroot.
€ -95.711	Nadeel	De baten rioolheffing zijn lager uitgevallen dan begroot.

7.3 Afval

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -31.959

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -42.675	Nadeel	Minder opbrengsten afvalstoffenheffing gerealiseerd dan begroot.
€ -180.000	Nadeel	Hogere incidentele kosten voor invoering nieuw systeem van inzamelen door extra mailingen, communicatie, nieuwe passen, aanpassing aan de hardware milieustraat en externe ondersteuning en meer kosten voor de scheiding plus transport als gevolg van de zeer sterke stijging van de hoeveelheid ingezameld PMD (wederom 250 ton extra) .
€ -56.000	Nadeel	Hogere kosten als gevolg van de aanschaf van containers voor PMD. De inzameling met containers heeft extra kosten gevergd.
€ -270.000	Nadeel	De begrote onttrekking aan de voorziening (€ 148.611) is niet nodig gebleken, daarnaast vindt een storting (€ 120.341) plaats in de voorziening.
€ 153.000	Voordeel	De kapitaallasten zijn lager, omdat de extra kapitaallasten voor investeringen ondergrondse

		containers en nieuw voertuig pas in de loop van het jaar zijn ingegaan.
€ 400.000	Voordeel	Door betere afvalscheiding zijn diverse afvalstromen/ grondstoffen met een opbrengstfactor gestegen en zijn daarmee hogere inkomsten bereikt; met name wordt dit veroorzaakt door de PMD-fractie (naast hogere kosten voor scheiding dus ook hogere inkomsten).
€ -36.284	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

7.4 Milieubeheer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 37.419

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 34.018	Voordeel	Per saldo laat het taakveld Milieubeheer een positief saldo zien van € 34.018. Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door het ontvangen jaarrekeningresultaat 2016 van de OFGV.
€ 3.402	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 59.639

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 60.964	Voordeel	In 2017 zijn er meer begrafenissen geweest. Tevens zijn er meer mensen die kiezen voor verlenging van de grafrechten dan vooraf is ingeschat.
€ -1.325	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 7

Dit programma heeft geen afwijkingen.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningssaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de [budgetoverhevelingen](#) bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 7	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling Gezond in de Stad	101.792	P. van Bergen	Sociaal Domein
Totaal Programma 7	101.792		

Budgetoverheveling Gezond in de Stad (€ 101.792)

Om in 2018 verdere uitvoering te kunnen geven aan de in 2017 opgestarte projecten zoals "bewegen naar werk", JOGG en AED's, is het noodzakelijk om de nog resterende Rijksmiddelen over te hevelen. Deze middelen moeten binnen 4 jaar besteed worden.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Geactualiseerde Woonvisie 2016](#)

[Welstandsnota 2013](#)

[Bouwbesluit 2012](#)

[Nota grondbeleid 2016](#)

[Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)

[Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten \(Afwijkingenbeleid\)](#)

[Beleidsnota Studentenhuisvesting \(Afwijkingenbeleid\)](#)

[Bouwverordening 2002](#)

[Legesverordening 2016](#)

[Procedureregeling planschade vergoeding 2005](#)

[Leefbaarheidsmonitor 2014](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Programma 8		
Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke ordening	P. van Bergen
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	A. van Amerongen
8.3	Wonen en bouwen	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2017?

Doelstellingen Kadernota 2017 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2017

Nieuw beleid

Omgevingswet (€ 30.000, incidenteel 2017 en 2018)

In 2017 worden de eerste stappen gezet in de uitrol van de nieuwe omgevingswet. In het 4de kwartaal van 2016 wordt u hierin meegenomen aan de hand van een procesvoorstel. Naar verwachting is deze eerste claim van € 30.000 niet toereikend voor de implementatie van de omgevingswet. Uit het procesvoorstel en het plan van aanpak zal moeten blijken welke aanvullende middelen nog meer noodzakelijk zijn voor de verdere implementatie van de omgevingswet.

Woonvisie (€ 30.000, incidenteel 2017 en 2018)

Eind juni 2016 heeft de raad de nieuwe Woonvisie vastgesteld. Deze visie is het kader voor de in de periode tot 2021 uit te voeren activiteiten. Aan de hand van een nog op te stellen uitvoeringsagenda wordt nader gezien wanneer wat wordt opgepakt. Voor 2017 is in ieder geval van belang het realiseren c.q. ophogen van de in de woonvisie opgenomen woningbouwproductie; dit vraagt een optimale aansluiting van de diverse in voorbereiding zijnde woningbouwplannen bij wat de markt vraagt. Extra aandacht is daarbij ook nodig voor marketingactiviteiten. Verder moeten eind 2016 de prestatieafspraken met OFW zijn afgerond; dan is ook duidelijk aan welke thema's c.q. doelgroepen in 2017 prioriteit wordt gegeven.

Luchtfoto's (€ 15.000)

Elk jaar worden door de gemeente Dronten luchtfoto's genomen. Deze luchtfoto's zijn belangrijk voor de ondersteuning van werkprocessen en de actualisatie van

basisregistraties zoals de BGT en de BAG. De ontwikkeling rondom digitale mogelijkheden van luchtfoto's gaat snel. Vanaf 2017 gaan we ook 360 graden foto's inwinnen, omdat het daarmee mogelijk is om vanuit perspectief ook achter woningen te kijken.

Bestaande ontwikkelingen

Hanzekwartier

De ontwikkelingen van het Hanzekwartier beginnen nu concreet vorm te krijgen met de nieuwbouw bij de Scholenzone en de planontwikkeling aan de Havenkade. Ook bij het station zijn concrete plannen voor nieuwbouw van woningen en in combinatie met Retail functies. In 2017 zal aan de weg De Noord groot onderhoud en een reconstructie worden uitgevoerd. Afhankelijk van de verkoopresultaten zal de eerste woningbouw aan De Noord ter hoogte van het voormalige Ottoplein in uitvoering zijn. Daarnaast is met projectontwikkelaar(s) de planuitwerking van de locatie Havenkade gaande.

Woningbouwontwikkelingen Swifterbant

De verwachting is dat in 2017 op basis van het nieuw ingestoken participatietraject tot de formulering van een nieuwe woningbouwstrategie voor Swifterbant zal worden gekomen.

De Gilden / Het Palet

In De Gilden vinden nog op enkele locaties bouwwerkzaamheden plaats. Een grote locatie die nog ontwikkeld moet worden betreft de wateras (nabij het centrum van Dronten-west). Op deze locatie zijn enkele ontwikkelaars bezig (grondgebonden) woonproducten te ontwikkelen nadat eerder al de ambitie om hier appartementen te ontwikkelen verlaten was. In 2017 moeten deze plannen in verkoop zijn. De landschappelijke hoofdstructuur van Het Palet is inmiddels aangelegd, daarmee heeft de wijk vorm gekregen en een groene uitstraling. De routes voor langzaam verkeer zijn tevens aangelegd en in deze hoofdstructuur opgenomen. In 2017 wordt een aanvang gemaakt met de bouwwerkzaamheden in Het Palet en de gronden die hiervoor in beeld zijn in eigendom bij de gemeente en bouwrijp. Na de crisis op de woningmarkt laat de markt zien nu weer duidelijk in beweging te zijn. Het Palet is volop in beeld voor zowel reguliere bouwproducten als ook voor innovatieve concepten. De kavelverkoop van de Wisentzone loopt nu in vrije verkoop gestaag door nadat de eerste 14 kavels via een verloting waren uitgegeven.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2017?

8.1 Ruimtelijke ordening

Omgevingswet

Als gevolg van het uitstel van de Omgevingswet besloot u tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2018 de implementatie in onze gemeente een jaar door te schuiven.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Hanzekwartier

In 2017 zijn er belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van het Hanzekwartier:

- de Noord tussen de rotondes met Oeverloper en de Energieweg is heringericht met een middenberm en een verbreed fietspad aan de oostzijde. De afwerking, waaronder het planten van nieuwe bomenrijen gebeurt in het voorjaar van 2018;
- de woningbouw (41 appartementen en 8 eengezinsrijwoningen) naast woonwinkel Rikken is gestart en wordt in 2018/2019 opgeleverd;
- de locatie voor het appartementengebouw bij de dierenweide is bouwrijp gemaakt. De start van de bouw van de 16 appartementen is begin 2018 te verwachten. Als gevolg daarvan is nu ook de planvorming voor de herinrichting van de dierenweide, de bouw van de pioniersbarak en de minigolf ter hand genomen;

- in de laatste raadsvergadering van 2017 is het bestemmingsplan Havenkade met bijbehorende grondexploitatie vastgesteld. Hiermee wordt een bedrijfsperceel verworven en kan de ontwikkeling van de Havenkade ter hand worden genomen. In totaal worden in het plangebied Havenkade door ontwikkelaar/bouwer Van Wijnen 144 woningen en appartementen gerealiseerd. Start bouw is voorzien in 2019. Deze woningen en appartementen worden volledig gasvrij gebouwd.

Woningbouwontwikkeling Swifterbant

De zoektocht naar een geschikte woningbouwlocatie in Swifterbant nadert de eindfase. Onder voorzitterschap van de heer Withaar onderzoekt de werkgroep van Swifterbanters vanaf het voorjaar de mogelijke woningbouwlocaties. Voor de locaties die nu in beeld zijn, is een klankbordgroep samengesteld en zijn er informatieavonden belegd waarop iedereen zijn stem kon laten horen. De werkgroep bereidt een advies voor over één of meerdere woningbouwlocaties in het dorp. De verwachting is dat we dit advies begin 2018 tegemoet kunnen zien.

Voormalig tuincentrum De Boeg - Dronten

Voor deze locatie zijn gesprekken, met ontwikkelaar Van der Steeg, gaande met het oog op een herontwikkeling tot woningbouw. Een aanbod voor het verkrijgen van het bloot eigendom is reeds verkregen van het Rijksvastgoedbedrijf. Op deze locatie komt seniorenhuisvesting in de vorm van appartementen en patiowoningen. Hiervoor zal een planologische procedure moeten worden doorlopen. Deze ontwikkeling is passend in de Woonvisie.

Voormalige garage Dijkstra - Giekstraat in Dronten

Junco Vastgoed ontwikkelt op deze locatie 23 niet zelfstandige zorgappartementen voor ouderen met regieverlies. De verwachte oplevering is zomer 2019.

De Gilden / Het Palet

In 2017 leverden we 87 woningen op in De Gilden/ Palet. Daarnaast sloten we een koop-/realisatie overeenkomst met Bramer voor de ontwikkeling van een supermarkt (Lidl) in het centrum van Dronten-west in combinatie met 20 appartementen. In de laatste fase van de Wisentzone verkochten we het afgelopen jaar 31 particuliere kavels. Inmiddels maakten we ook de overstap van De Gilden naar Het Palet. Grote delen van Het Palet zijn al bouwrijp gemaakt. We verkochten daar grond aan diverse CPO initiatieven, waaronder 6 schuurwoningen. Dit past in onze ambitie om open te staan voor innovatieve woonconcepten.

8.3 Wonen en bouwen

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De verantwoordelijkheid van het toetsen voor constructies e.d. onderbrengen bij de particuliere sector zal worden geborgd in het wetsvoorstel Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De stemming over dit wetsvoorstel in de Eerste Kamer is uitgesteld. Wat dit uiteindelijk voor de Wkb gaat betekenen is onduidelijk maar de geplande voorbereiding is vooralsnog op een laag pitje gezet. De wet wordt in ieder geval uitgesteld tot 2019.

Omgevingsvergunningen

In de Voortgangsrapportage 2017 gaven wij aan dat de prognose van het aantal omgevingsvergunning achter bleef. We raamden de verwachte legesopbrengsten dan ook af. In het laatste kwartaal van 2017 is de bouw landelijk gezien sterk aangetrokken. Ook in onze gemeente resulteerde dit in een flinke toename van het aantal aanvragen omgevingsvergunningen. Hierdoor overstijgen de opbrengsten, in de maanden november en december zelfs de oorspronkelijke begroting.

Wonen en woonvisie

In de uitvoeringsagenda 2017 (ter kennisname aan u gezonden) is omschreven welke activiteiten worden uitgevoerd. Met de binnenkort op te stellen uitvoeringsagenda 2018 wordt dit vervolgd. In 2017 zagen we dat de woningmarkt een sterk herstel vertoonde. We zien dat terug in de vraag die over de gehele breedte opmerkelijk goed is. We zien het over 2017 echter nog niet terug in het aantal opgeleverde woningen, dit vraagt meer tijd maar zal vanaf 2018 duidelijker zichtbaar zijn. Belangrijke acties die in 2017 zijn gerealiseerd: nieuwe prestatieafspraken met OFW (met daarin doorvertaald diverse thema's uit de Woonvisie), invoering van de zogenaamde Blijverslening ten behoeve van woningaanpassingen, de start van de campagne Lang Zult U Wonen (senioren bewust maken van het belang van een veilige en comfortabele woning) en de toevoeging van 85 studentenunits op de campus CAH.

Er zijn 127 woningen nieuw bijgebouwd in heel 2017. In het eerste kwartaal 2018 zijn er 67 woningen opgeleverd.

Evaluatie beleid huisvesting arbeidsmigranten en studenten

Naar aanleiding van een verzoek van de gemeenteraad in februari 2017 voerde onderzoeksbureau Rigo Research en Advies een evaluatie uit van ons gemeentelijk beleid voor de huisvesting van studenten en tijdelijke arbeidsmigranten. Dit rapport boden we u in oktober 2017 aan. Op basis van de rapportage onderzoekt het college momenteel een aantal mogelijkheden voor het betreffende beleid. Het college komt hier in 2018 bij u op terug.

Bedrijventerreinen

Het algehele economisch herstel is ook terug te zien in de uitgifte van de bedrijventerreinen. In 2017 is 3,3 hectare nieuwe bedrijventerrein uitgegeven. In 2016 was dit nog 1,1 hectare. Met de komst van een acquisiteur bedrijventerreinen in 2018 wordt de positieve ontwikkeling van de groei van de uitgifte verder vormgegeven.

Luchtfoto's (€ 15.000)

Het implementatietraject van de 360 graden foto's van cycloMedia is in 2017 afgerond. De foto's gebruiken we onder andere voor het project 'oneigenlijk grondgebruik' en ten behoeve van de BAG. Dit vooral als signaleringsfunctie voor vergunningsvrije bouwwerken. Op deze wijze, mede doordat de luchtfoto's nu ook in perspectief (bijna 3D) bekeken kunnen worden, kunnen we nu o.a. zien of er bijvoorbeeld sprake is van een overkapping of een uitbouw.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen [verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

Programma 8							
PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
8	Inwoners	aantal	2017	Dronten	40.746	CBS - Bevolkingsstatistiek	
8	Demografische druk	%	2017	Dronten	71,2	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
			2017	Nederland	69		

8	Huishoudens	aantal	2017	Dronten	17.112	CBS - Huishoudens	Het totaal aantal huishoudens.
8	Huishoudgrootte	aantal personen per huishouden	2017	Dronten	2,38	CBS - Huishoudens	Het gemiddeld aantal personen per huishouden.
			2017	Nederland	2,19		
8	Nieuwbouw	aantal per 1.000 woningen	2015	Dronten	7,0	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
			2015	Nederland	6,4		

Wat heeft dit gekost in 2017?

Financieel sluit dit programma het jaar 2017 af met een resultaat van: **€ 20.821.805.**

Dit is een resultaat ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve	Begroting na	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2016	Begroting	wijzigingen	2017	2017
			2017	2017		
Lasten:						
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.182	-1.289	-949	-844	105
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-8.499	-2.296	-2.127	-2.458	-331
8.3	Wonen en bouwen	-2.039	-1.484	-1.484	-1.392	93
Subtotaal lasten		-11.720	-5.070	-4.561	-4.693	-133
Baten:						
8.1	Ruimtelijke ordening	62	4	4	209	206
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.761	2.333	2.164	22.400	20.236
8.3	Wonen en bouwen	1.135	1.145	895	1.408	513
Subtotaal baten		6.959	3.482	3.063	24.018	20.954
Totaalsaldo van baten en lasten		-4.762	-1.588	-1.498	19.324	20.822
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-1.090	-	-2.624	-2.801	-178
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	2.533	-	877	877	-
Subtotaal reserves		1.442		-1.747	-1.924	-178
Geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat		-3.048	-1.546	-3.203	17.442	20.645

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2017 en de werkelijkheid 2017. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 25.000 en hoger.

8.1 Ruimtelijke ordening

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 310.799

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 192.641	Voordeel	In 2017 heeft voor enkele ruimtelijke plannen kostenverhaal plaatsgevonden en zijn er bijdragen ontvangen vanuit anterieure overeenkomsten voor ruimtelijke ontwikkeling. Deze opbrengsten worden toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserves.
€ 75.000	Voordeel	Dit budget betreft het restant voor het de recreatieve voorzieningen Hanzekwartier. Er wordt voorgesteld deze over te hevelen naar 2018.
€ 43.158	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 19.905.493

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 19.928.111	Voordeel	Op hoofdlijnen bestaat het resultaat op dit taakveld uit drie onderdelen. Ten eerste is er vrijval van de aanwezige voorzieningen van € 421.000. Daarnaast worden een drietal exploitaties afgerond wat een totaal positief effect heeft van afgerond € 1.200.000. Tot slot heeft de commissie BBV eind 2017 aangegeven dat het verplicht is om tussentijds winst te nemen volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit leidt in 2017 tot een resultaat van afgerond € 18.200.000. In de paragraaf Grondbeleid wordt een meer gedetailleerde en nadere toelichting gegeven.
€ -22.619	Nadeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

8.3 Wonen en bouwen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 605.514

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 104.375	Voordeel	Dit voordeel wordt veroorzaakt door een BBV-wijziging 2017. Deze wijziging leidt tot activering van de voorbereidingskosten grondexploitatie.
€ 33.549	Voordeel	In 2017 zijn minder werkzaamheden uitbesteed ten behoeve van het landmeten. Daarnaast zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd.
€ 463.882	Voordeel	Dit voordeel is veroorzaakt door 36 openstaande omgevingsaanvragen op 31-12-2017, die beschikt worden in 2018 (aanvraagdatum is leidend). Een voorbeeld hiervan is het Reevesluiscomplex.
€ 3.708	Voordeel	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging). Dit is het totaal van alle individuele afwijkingen beneden de € 25.000.

Mutaties reserves programma 8

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -177.585

Dit nadeel betreft een hogere dotatie aan de bestemmingsreserves van dit programma. De grootste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
-€ 69.660	Nadeel	Betreft de dotatie aan de bestemmingsreserve Bijdragen ruimtelijke ontwikkeling.
-€ 107.925	Nadeel	Betreft de dotatie aan de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Budgetoverhevelingen 2017

Voor dit programma wordt voorgesteld om een aantal budgetten van het boekjaar 2017 naar het boekjaar 2018 over te hevelen. Deze budgetten zijn getoetst aan de met de raad afgesproken richtlijnen hiervoor. In een enkel geval wordt een budget (op basis van de bijgestelde projectplanning) naar een later jaar overgeheveld. Het niet benutten van deze budgetten in 2017 levert een positief rekeningssaldo op voor de Jaarstukken 2017. Daar waar een negatief bedrag in de tabel staat gaat het om een herziening van een eerder opgenomen budgetoverheveling (Voortgangs- of Slotrapportage 2017).

In de volgende tabel worden de budgetoverhevelingen bij deze Jaarstukken 2017 voor dit programma op een rij gezet.

Omschrijving programma 8	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling invoering Omgevingswet	24.000	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling recreatieve voorzieningen Hanzekwartier	75.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 8	99.000		

Budgetoverheveling invoering Omgevingswet (€ 24.000)

Als gevolg van het doorschuiven van de Omgevingswet door het Rijk qua invoeringsdatum is besloten dat ook Dronten later gaat starten. Toch zullen we in 2018 voorbereidende werkzaamheden moeten en willen verrichten. Om die reden wordt voorgesteld het restantbudget over te hevelen naar 2018.

Budgetoverheveling recreatieve voorzieningen Hanzekwartier (€ 75.000)

Dit budget was beschikbaar gesteld voor tijdelijke inrichtingsmaatregelen in het Hanzekwartier, voor zo lang de herontwikkeling nog geen aanvang had genomen. Het eerste deel van het Hanzekwartier ondergaat nu een versnelling met de plannen van de projectontwikkelaar voor de Havenkade. Daarom is afgezien van tijdelijke maatregelen. Recentelijk is de bestuurlijke wens geuit voor een pop-up park elders in het Hanzekwartier. Er wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2018 om dit mogelijk te maken.

3.2 Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmaverantwoording is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen en legesverordening. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges. Uitgangspunt in onze gemeente is dat de leges, rechten en tarieven maximaal kostendekkend zijn. Dit wil zeggen dat de op de belastingplichtige te verhalen kosten in de tarieven dienen te worden opgenomen;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen en bouwleges, stijgen niet meer dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie (0,7% ten opzichte van 2016). (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 0,4% + prijzen derden 1%):2);
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2017.

De uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- De gemeentelijke belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Gerealiseerde inkomsten

Voor de lokale heffingen is er per saldo sprake van een voordeel van € 312.000 in het verslagjaar. In de programma's en bij de algemene dekkingsmiddelen wordt dit nader toegelicht.

In de volgende tabel staan de geraamde en werkelijke inkomsten van de lokale heffingen in 2017 samengevat:

Opbrengsten lokale heffingen (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Baten:					
0.61 & 0.62 Onroerende zaakbelasting	8.824	9.052	9.127	8.959	-168
7.3 Afvalstoffenheffing	3.590	3.846	3.846	3.803	-43
7.2 Rioolheffing	2.350	2.241	2.241	2.195	-46
0.2 Burgerzaken	429	383	383	442	60
8.3 Omgevingsvergunningen	1.027	1.097	847	1.313	467
2.1 Kabels en leidingen	84	63	63	119	56
3.4 (Water)toeristenbelasting	884	1.037	982	899	-83
3.4 Forensenbelasting	79	182	130	111	-19
3.3 Marktgelden	24	28	23	23	
7.5 Grafrechten	360	320	320	381	61
0.64 Hondenbelasting	259	285	275	276	1
1.2 Openbare orde en veiligheid	47	41	41	50	9

Opbrengsten lokale heffingen (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
0.64 Precariorechten	956	915	915	956	41
0.64 Reclamebelasting	179	190	190	153	-37
Totale opbrengst lokale heffingen	19.097	19.678	19.381	19.680	299

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Bij de begroting 2017 is gebruik gemaakt van de trendmatige verhoging van de WOZ-waarden per 1 januari 2016 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Deze waarden afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst. Voor 2017 heeft de gemeente € 19.869 meer opbrengsten dan begroot ontvangen voor de OZB eigenaar woningen. Voor OZB gebruiker niet-woningen heeft de gemeente een bedrag van € 187.569 minder ontvangen dan begroot in 2017.

Afvalstoffenheffing

In de onderstaande tabel wordt de 100% kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2017	Rekening 2017	Rekening 2017
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		-3.673.790	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		1.078.002	
Netto kosten taakveld			-2.595.788
Overhead (incl. omslagrente)	78%	-560.033	
BTW	21%	-526.858	
Dotatie aan voorziening		-120.341	
Totaal toe te rekenen kosten			-1.207.232
Totale kosten			-3.803.020
Opbrengst heffingen			3.803.019
Dekkingspercentage			100%

Rioolheffing

In de onderstaande tabel wordt de 100% kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2017	Rekening 2017	Rekening 2017
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		-1.777.560	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		0	
Netto kosten taakveld			-1.777.560
Overhead (incl. omslagrente)	78%	-162.579	
BTW	21%	-190.128	
Dotatie aan voorziening		-65.023	
Totaal toe te rekenen kosten			-417.730

Totale kosten			-2.195.290
Opbrengst heffingen			2.195.289
Dekkingspercentage			100%

(Water)Toeristenbelasting

De opbrengst van de toeristenbelasting in 2017 is € 82.786 minder dan begroot. De reden is dat definitieve aanslagen toeristenbelasting worden opgelegd op basis van de aangiften van de ondernemers. De aangiften vinden plaats in het 1e kwartaal van 2018. Op basis van de laatste verwachtingen blijven deze achter bij hetgeen geraamd is.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. In het jaar 2017 is € 18.909 minder binnengekomen dan begroot. De reden is dat de opbrengst achterblijft, omdat vakantiebungalows steeds meer als permanente verblijfplaats worden gebruikt en de eigenaren ingeschreven staan in de gemeente Dronten. Daarnaast veroorzaken afschrijvingen van caravans, mobile homes en houten chalets waardevermindering, waardoor de hiervoor op te leggen forensenbelasting lager wordt, conform de staffel.

Marktgelden

Voor een plaats op de weekmarkt dienen leges te worden betaald. Voor het jaar 2017 is € 22.822 ontvangen. Dit is nagenoeg gelijk aan het begrote bedrag. Aanvullend bieden wij u inzicht in hoe de huidige marktgelden zich verhouden tot de markten van vergelijkbare gemeenten in de omgeving, zoals beantwoord tijdens de raadsvragen van de slotrapportage (vraag 24 VVD). In onderstaande tabel kunt u zien dat sprake is van een gedifferentieerd tarief voor de markten in Biddinghuizen en Swifterbant.

Marktgeldverordening 2018	Dronten	Biddinghuizen	Swifterbant	Emmeloord	Zeewolde	Elburg
Marktdag	Woensdag	Woensdag	Dinsdag	Donderdag	Vrijdag	Dinsdag
Marktkraam van 6 meter	€ 564,30	€ 467,70	€ 467,70	€ 713,84	€ 531,00	€ 300,96
Elektriciteit: verlichting	€ 80,45	€ 80,45	€ 80,45			
Elektriciteit: andere gevallen	€ 141,70	€ 141,70	€ 141,70			
Elektriciteit per Kwh					€ 0,93	
Elektriciteit per Kwh < 10 Kw						€ 166,95
Elektriciteit per Kwh > 10 Kw						€ 328,95
Per marktdag (jaar = 45 marktdagen) exclusief elektra	€ 12,54	€ 10,39	€ 10,39	€ 15,86	€ 11,80	€ 6,69
Per marktdag (jaar = 45 marktdagen) inclusief elektra max 10 Kw/marktdag	€ 14,33	€ 12,18	€ 12,18	€ 15,86	€ 12,01	€ 10,40
Het in behandeling nemen van de aanvraag	€ 212,30	€ 212,30	€ 212,30	€ 24,70	€ 59,00	€ 218,15

Grafrechten

Voor het jaar 2017 is € 380.964 aan baten begraafplaatsrechten ontvangen. Dit is meer dan begroot. De reden is dat in 2017 18 begrafenissen meer geweest zijn dan vooraf is ingeschat. Tevens zijn er meer mensen die kiezen voor verlenging van de grafrechten dan vooraf is ingeschat.

Hondenbelasting

Voor de hondenbelasting is in 2017 € 522 meer ontvangen dan begroot.

Precariobelasting

In het jaar 2017 is € 955.937 aan opbrengsten precariobelasting binnengekomen. Dit is € 40.937 meer aan opbrengsten dan begroot. Het voorstel is om deze meeropbrengsten te reserveren om de daling van 2022-2025 op te vangen.

Reclamebelasting

Voor reclamebelasting is in 2017 € 37.476 minder ontvangen dan begroot. De reden is dat minder aanslagen zijn opgelegd door GBLT in verband met leegstand. Een nadere analyse over deze effecten wordt in 2018 door GBLT uitgevoerd.

Lokale lastendruk

De gemeentelijke lastendruk is sinds 2013 op hetzelfde niveau gebleven. In de volgende tabel staat de gemeentelijke lastendruk van een gemiddelde woning in Dronten:

Belastingsoort	2015	2016	2016*	2017
Afvalstoffenheffing	241,20	241,20	241,20	242,90
Rioolheffing	139,80	139,80	139,80	125,90
Onroerende zaakbelasting:				
- Eigenaar woning 2015 (waarde € 178.000)	298,51			
- Eigenaar woning 2016 (waarde € 178.000)		296,55		
- Eigenaar woning 2016 (waarde € 198.000)			329,87	
- Eigenaar woning 2017 (waarde € 198.000)				328,28
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	381,00	381,00	381,00	368,80
Totaal lastendruk (met eigen woning)	679,51	677,55	710,87	697,08

* Vergelijking lastendruk 2017 met 2016 met aangepaste woningwaarde 2016.

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de volgende heffingen: afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting (voor wat betreft de eerste hond). Door de aanscherping van het rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Sec voor 2017 is voor € 309.371 aan kwijtscheldingen verleend. Daarnaast is over voorgaande belastingen jaren (2013 t/m 2016) € 40.571 aan kosten kwijtscheldingen in rekening gebracht. In totaal zijn de lasten 2017 voor kwijtscheldingen daarom € 349.942 waar, na de Slotrapportage 2017, € 368.432 begroot was. De lasten zijn hiermee € 18.490 lager dan begroot.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In december 2017 is de geactualiseerde nota risicomanagement door de raad vastgesteld. In de financiële verordening 2016 is de verplichting tot een vierjaarlijkse nota vervallen. De geactualiseerde nota is een goede basis om als beleidslijn te hanteren en hierover jaarlijks in de jaarrekening en begroting te rapporteren. De wijzigingen voortkomend uit de gewijzigde BBV (2016) zijn verwerkt in het wettelijk kader en de beleidskaders. Bij de beoordeling van het financiële gevolg is de bandbreedte aangepast. Deze aanpassing is ook in de risicotabel 2017 verwerkt. De paragraaf weerstandsvermogen bevat de volgende onderdelen:

- Weerstandscapaciteit;
- Risico-inventarisatie;
- Relatie benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit;
- Kengetallen;
- Interbestuurlijk toezicht (nieuw).

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft (onder andere onderwijs en sociale zaken).

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en controlinstrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De Algemene reserve;
2. De post onvoorzien eenmalig;
3. De stille reserves.

Algemene reserve

In de nota Reserves en voorzieningen 2016 die in juni 2016 door de raad is vastgesteld is het onderscheid in Algemene reserve vrij en Algemene reserve niet vrij besteedbaar vervallen in verband met het niet meer toerekenen van fictieve rente aan reserves. De Algemene Reserve Nuon is ook samengevoegd met de Algemene Reserve. Indien de Algemene reserve substantieel afneemt, verwerken we de structurele rente-effecten in de begroting.

In de nieuwe nota Reserves en voorzieningen 2016 is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 98,5 miljoen in 2017 moet de buffer dus minimaal € 9,9 miljoen zijn. De Algemene reserve is ultimo 2017 in totaal € 70,7 miljoen en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 voor incidentele uitgaven. Hiervan is € 62.408 besteed in 2017 aan 6 onderwerpen en is er € 79.592 overgebleven.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	1-1-2017	31-12-2017
Algemene reserve	51.378.381	70.678.836
Bestemmingsreserves	10.251.992	9.050.611
Onvoorzien	46.778	79.592
Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	61.677.151	79.809.039

De bestemmingsreserves in de tabel zijn exclusief de dekkingsreserves voor kapitaallasten en exclusief de bestemmingsreserves BTW compensatiefonds en accommodatiebeleid berekend.

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- De onbenutte belastingcapaciteit;
- De post onvoorzien structureel.

Conclusie:

Dronten heeft een structurele weerstandscapaciteit van € 33.148, zijnde (1,97% minus 1,6% x € 8.959.000) in de exploitatie. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

1. Onroerende Zaakbelasting (OZB);
2. Riool- en afvalstoffenheffing;
3. Leges en andere heffingen.

Ad. 1: OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) tussen gemeenten en rijk wordt jaarlijks de macronorm vastgesteld. Voor 2017 is deze macronorm bepaald op 1,97%.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen, wordt de OZB-stijging vergeleken met de toegestane macronorm. In 2017 was de totale OZB-opbrengst 1,6% hoger dan in 2017 (zie tabel). Dat is lager dan de macronorm. In de paragraaf lokale heffingen is dit verschil toegelicht. In onderstaande tabel is te zien dat er voor 2017 sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de OZB:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	Vershil	Stijging / daling
OZB gebruikers	1.495.000	1.708.000	1.418.000	1.244.800	-173.200	-0,8%
OZB eigenaren	7.009.000	7.591.000	7.406.000	7.714.200	308.200	2,4%
Totaal	8.504.000	9.299.000	8.824.000	8.959.000	135.000	1,6%
verloop	2,4%	9,3%	-5,1%	1,6%		

Ad. 2: Riool- en afvalstoffenheffing

De rioolheffingen en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het vGRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 17,1 miljoen per ultimo 2017. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het vGRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen. Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 1,7 miljoen per eind 2017.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

Ad. 3: Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Risico-inventarisatie

Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie van onze gemeente, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

Wij gaan uit van de risico-inventarisatie zoals opgesteld bij de begroting 2017, het jaarverslag 2016 en de actualisatie bij het opstellen van dit jaarverslag. De risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

Risicokaart Dronten

		IMPACT (in euro's)				
		< 25.000	25.000 tot 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
K A N S	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4				2	2
	Gemiddeld (41-60%) Score 3		1		3	2
	Klein (21-40%) Score 2		2	2	1	
	Zeer klein (1-20%) Score 1	1	1	3	5	3

Leeswijzer: het getal 3 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze drie risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Exogene risico's:					
Uitkeringen van het rijk	0	70	500.000	Structureel	20
Transities Sociaal Domein	6	80	3.000.000	Structureel	20
Werkvoorzieningschap Impact, exploitatietekort Wsw	6	70	400.000	Structureel	16
Inkomensdeel Participatiewet	6	50	200.000	Structureel	12

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Leerlingenvervoer	4	40	50.000	Structureel	6
Bijstand zelfstandigen	6	50	30.000	Structureel	6
Bodemsaneringen	7	20	500.000	Incidenteel	5
Renteontwikkelingen	0	10	50.000	Structureel	3
Minimabeleid	6	10	50.000	Structureel	3
Regelgeving Vpb en BBV	0	-	-	Vervallen	-
Precariobelasting nutsnetwerken	0	-	-	Vervallen	-
Endogene risico's:					
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties*	8	50	4.000.000	Structureel	20
leges omgevingsvergunning	8	70	300.000	Structureel	16
Eigenaarschap sociale huurwoningen MFG Swifterbant	8	50	1.000.000	Incidenteel	15
Programma dienstverlening / BRP	0	50	100.000	Structureel	12
Kosten ICT	0	50	100.000	Structureel	12
Personeel (terugkeergarantie)	0	40	200.000	Structureel	8
Procedures subsidies	5	40	50.000	Incidenteel	6
Garantstellingen OFW (WSW-regeling)	8	1	1.170.000	Incidenteel	5
Garantstelling HVC	7	10	1.000.000	Incidenteel	5
Schade vandalisme	0	40	30.000	Incidenteel	4
Overige garantstellingen	0	5	120.000	Incidenteel	4
Lagere inkomsten begraafplaats	7	40	30.000	Structureel	4
Gladheidbestrijding	2	20	100.000	Incidenteel	4
Garantstelling Impact	6	10	250.000	Incidenteel	4
Aansprakelijkheidsclaim	0	10	250.000	Incidenteel	4
Europese aanbestedingen	0	10	150.000	Incidenteel	4
Gebruik accommodaties	0	5	50.000	Incidenteel	3
Reintegratieprocedure personeel	0	5	40.000	Incidenteel	2
Kosten bestuursdwang	0	10	15.000	Incidenteel	1
OFGV kostprijsberekening	7	-	-	Vervallen	-
Beheerkosten openbare ruimte	2	-	-	Vervallen	-
Totaal			13.735.000		

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting >8 risicoscores

Risico Uitkeringen van het rijk

Toelichting

De algemene uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de algemene uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting.

Beheersmaatregel

Omdat de meerjarenraming sluitend is zijn bezuinigingsmaatregelen op dit moment niet nodig.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, de algemene uitkering is bij de mei-circulaire 2017 in positieve zin bijgesteld waardoor de uitkering meerjarig hoger uitviel dan primair begroot. De effecten van de uitkering Sociaal Domein zijn hierin niet meegenomen. De kortingen en financiële effecten daarvan zijn bovenstaand benoemd onder het risico transities Sociaal Domein.

Risico Transities sociaal domein

Toelichting

Het financiële risico op de transities sociaal domein is dat de nieuwe taken niet binnen de overgedragen rijksbudgetten kunnen worden uitgevoerd. Het Rijk heeft voor de Wmo en de Jeugdwet nieuwe objectieve verdeelmodellen ontwikkeld die gefaseerd ingevoerd zijn per 2016. Dit levert voor jeugdhulp zoals verwacht een stevig tekort op dat binnen de huidige budgetten niet kan worden opgevangen. Ook bij de Participatiewet is een extra korting doorgevoerd. Onderstaand worden de risico's per transitie nader toegelicht.

Beheersmaatregel

Door een goede monitoring van budgetuitputting te organiseren houden we continu zicht op de uitgaven, zodat we kunnen bijsturen wanneer dit nodig is. Daarnaast is eind 2014 een bestemmingsreserve transities sociaal domein gecreëerd (samenvoeging van een drietal bestaande reserves ter hoogte van bijna € 2 miljoen) om overgangskosten in de eerste jaren te kunnen opvangen. In 2015 en 2016 is per saldo 2,6 miljoen aan deze bestemmingsreserve toegevoegd. Dit positieve saldo is relatief gezien de forse taakstelling voor komende jaren. Voor 2017 is een onttrekking van 1,7 miljoen begroot om voorzienbare tekorten en incidentele kosten te dekken. Voor 2018 is een onttrekking van 2,3 miljoen begroot. Na een ingroei periode van vier jaar zouden de rijksmiddelen structureel toereikend moeten zijn. In 2018 wordt het beleid sociaal domein geëvalueerd.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Ja, in 2017 zijn de uitgaven 1,4 miljoen hoger uitgevallen dan begroot. Deze overschrijding kan niet meer volledig binnen de bestemmingsreserve sociaal domein worden opgevangen. In deze jaarrekening maakt de overschrijding voor ruim € 900.000 onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat.

Risico's transitie Wmo/AWBZ

Toelichting

De transitie Wmo/AWBZ bevat onder meer de volgende risico's:

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe;
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Juridische risico's (bezwaarschriften/uitspraken Centrale Raad van Beroep);
- Onvoldoende gebruik van voorliggende algemene voorzieningen;
- Toename van verwarde mensen in schrijnende omstandigheden;
- Toename van onregelde huishoudens van mensen met verstandelijke beperkingen en/of geestelijke gezondheidsproblemen;
- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel

- Een deel van ons budget reserveren we voor onvoorziene uitgaven in een stelpost;
- Door de contractering te baseren op kostprijzen betalen we de werkelijke kosten in plaats van de kosten op historische grondslag;
- Opgedane ervaringen zijn verwerkt in de inkoopovereenkomsten 2017 en 2018;
- Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen worden meer gevonden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners;
- Met de doorontwikkeling van het interventieteam en de samenwerking met verschillende partijen wordt ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen het interventieteam en de crisisdienst GGZ. In regionaal verband wordt het functioneren van de crisisdienst GGZ besproken en afspraken gemaakt over oplossingen;

- De gemeente stuurt op een breed palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, het financiële risico is in 2017 afgenomen door stijgende budgetten. Maar omdat vanaf 2018 weer een daling van het budget wordt voorzien is dit niet structureel.

Risico's Jeugdwet

Toelichting

Met het gefaseerd doorvoeren van het objectieve verdeelmodel in 2016 neemt het financiële risico bij de Jeugdwet behoorlijk toe. Bij de Jeugdwet is er naast het financieel risico (ontoereikend budget) ook sprake van de volgende risico's:

- De uitvoering van beleid geeft niet de gewenste resultaten of leidt tot ongewenste resultaten;
- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel

- Om de kosten te beheersen en tussentijds de uitvoering/ beleid te kunnen aanpassen zijn er in de evaluatie en in de scenario's Sociaal Domein diverse "knoppen" benoemd waaraan gedraaid kan worden tijdens de komende beleidsperiode;
- De gemeente stuurt op een breed palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Ja, de uitgaven Jeugdwet zijn in 2017 1,97 miljoen hoger uitgevallen dan begroot. Het aantal inwoners dat een beroep heeft gedaan op jeugdhulp is ten opzichte van het jaar 2016 gestegen met 20%. In de rapportage sociaal domein over het eerste half jaar van 2017 zijn deze cijfers toegelicht. Het tweede half jaar van 2017 bevestigt het beeld van het eerste half jaar. Naar aanleiding van de halfjaarrapportage zijn acties uitgezet om meer te sturen op instroom en doorstroom voor met name de meer intensieve vormen van jeugdhulp.

Risico Participatiewet

Toelichting

De financiële kaders van de Participatiewet bevatten onder meer de volgende risico's: de doelgroep wordt groter, meer mensen doen een beroep op bijstand en de beschikbare re-integratiemiddelen lopen terug (oplopend tot 21% in 2018). Het Wsw-budget maakt vanaf 1 januari 2015 onderdeel uit van het Participatiebudget. Ook dit brengt risico's met zich mee, omdat de beschikbare middelen voor mensen met een Wsw-indicatie omlaag gaan. In de Memorie van Toelichting van de Participatiewet is uitgegaan van een daling met ongeveer € 500 per arbeidsjaar per jaar, van € 25.900 in 2014 tot circa € 22.700 in 2020. In de kadernota 2014 is aangegeven dat de uitvoering van de Participatiewet binnen de door het rijk beschikbaar gestelde kaders dient plaats te vinden. Een uitzondering hierop zijn de genoemde exploitatietekorten van het SW-bedrijf Impact die onderstaand als apart risico zijn beschreven.

Beheersmaatregel

Op grond van het projectplan Participatiewet zijn begin 2017 maatregelen uitgewerkt die kunnen leiden tot het terugdringen van het tekort op het Participatiebudget. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in scenario's waarbij risico's zijn benoemd. In april 2017 heeft de raad gekozen voor een scenario waarbij de hogere uitgaven voor de jaren 2017 (€ 392.000) en 2018 (€ 349.000) worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve sociaal domein. In dit scenario zit ook een aantal efficiency maatregelen.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan:

Nee, in 2017 zijn de kosten participatie (excl. Wsw) binnen het verhoogde budget gebleven.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap Impact

Toelichting

IMPact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMPact. Vanaf 2011 staat de gemeente garant voor geldleningen van IMPact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van IMPact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen. IMPact had begroot het jaar 2017 af te sluiten met een verlies van € 1.4 miljoen. De gemeenten Kampen en Dronten hebben dit tekort bevoorschot in de verhouding 75%-25% om een liquiditeitstekort in 2017 te voorkomen.

Beheersmaatregel

IMPact heeft een nieuw Ondernemingsplan opgesteld in 2017 voor de jaren 2018 – 2021. In dit plan stelt IMPact een scenario 'Lokaal investeren' voor. Hierin ligt de koers voor de toekomst waarmee antwoord gegeven wordt op de toegevoegde waarde en de betaalbaarheid. De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij IMPact aan de hand van maandrapportages.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Het risico heeft zich gedeeltelijk voorgedaan. Het totale negatieve exploitatieresultaat van IMPact voor 2017 komt nu uit op € 809.000 in plaats van de begrote € 1.425.900. Voor Dronten betekent dit dat de bijdrage in het werkelijke tekort € 202.205 (25% van 809.000) bedraagt i.p.v. de begrote € 356.475. Daarnaast zijn er in 2017 voor Dronten nog meevallers geweest ten bedrage van in totaal € 37.037. Het totale werkelijke tekort 2017 voor Dronten bedraagt € 165.168 (€ 202.205 -/- € 37.037).

Risico inkomensdeel P-wet

Toelichting

Er kunnen begrotingstekorten ontstaan bij hogere uitgaven voor het inkomensdeel P-wet zonder dat daar extra rijksinkomsten tegenover staan. In 2015 is een nieuw verdeelmodel geïntroduceerd dat de bijstandskans bepaalt op het niveau van het huishouden en rekening houdt met de invloed van factoren op het niveau van buurt en gemeente. Op deze manier is nauwkeuriger te voorspellen hoeveel een gemeente nodig heeft aan bijstandsbudget.

Er loopt een bezwaarprocedure tegen de hoogte van de uitkering voor de jaren 2015 en 2016. De gronden van bezwaar zijn gebaseerd op de berekeningsgrondslag voor de bepaling van het budget Inkomensdeel P-wet. Dit bezwaar is ongegrond verklaard door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Inmiddels is er pro forma beroep ingesteld.

Beheersmaatregel

Er wordt gebruik gemaakt van instroom beperkende en uitstroom bevorderende maatregelen om de uitgaven op het inkomensdeel P-wet te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving. In 2017 is extra ingezet op het onderzoeken van fraudesignalen (mensen die mogelijk onterecht een uitkering ontvangen). Voor deze inzet is een voorschot genomen op een te verwachten overschot op het inkomensdeel P-wet. Indien achteraf blijkt dat het inkomensdeel P-wet niet toereikend is, worden deze kosten ten laste van de bestemmingsreserve inkomensdeel gebracht. Deze bestemmingsreserve is gemaximeerd op € 1,5 miljoen. Voor incidentele overschrijdingen inkomensdeel P-wet wordt deze bestemmingsreserve inkomensdeel ingezet. De vangnetregeling van het Rijk gaat uit van een eigen risico drempel van 5%.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, de uitgaven op het inkomensdeel P-wet zijn lager dan de rijksinkomsten. Het overschot van ruim € 50.000 wordt in deze jaarrekening toegevoegd aan de bestemmingsreserve inkomensdeel. De uitgaven van extra inzet handhaving konden worden gedekt uit het budget inkomensdeel P-wet.

Risico regelgeving Vpb en BBV - vervallen

Toelichting

Door wijzigingen in de BBV kunnen o.a. minder rentekosten en algemene kosten worden doorgerekend aan de grondexploitaties. Per 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen (hierna Vpb) in werking getreden. In april 2016 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd.

De wijzigingen hebben negatieve gevolgen voor onze begroting.

Beheersmaatregel

De effecten op onze meerjarenbegroting zijn in 2017 doorgerekend en in de begroting 2018 volledig verwerkt.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan:

Ja, het nadelige effect over 2017 is in deze jaarrekening verwerkt. De structurele effecten zijn in de begroting 2018 meegenomen waarmee het risico is vervallen.

Risico precariobelasting nutsnetwerken - vervallen

Toelichting

In 2017 is de wetgeving precariobelasting definitief aangepast. De overgangstermijn is door de Tweede Kamer teruggebracht naar 5 jaar waarin nog maximaal het tarief 2016 kan worden opgelegd. Ingaande 2022 is er dan sprake van een structureel lagere opbrengst ten opzichte van 2016 van ruim € 900.000.

Beheersmaatregel

Op basis van het door de Tweede kamer aangepaste wetsvoorstel is nagegaan op welke wijze we de komende jaren omgaan met precariobelasting. In de begroting 2018 is vastgesteld de precario voor 2018-2021 op het niveau 2016 te houden maar in de begroting de opbrengsten jaarlijks af te ramen met € 100.000 per jaar. De meeropbrengsten in deze 4 jaar worden gereserveerd om de daling in 2022-2025 op te vangen. Hiermee is het risico vervallen omdat de begroting ingaande 2018 is aangepast aan de nieuwe wetgeving.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, de wetswijziging is vastgesteld en kent een overgangstermijn van 5 jaar.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De stand van de reserve grondexploitatie per 1-1-2018 bedraagt € 0. De woningmarkt vertoont een herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen in 2017 zien we de effecten van het huidige lichte economisch herstel terug in de verkoop van 3,3 ha bedrijfskavels.

In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheersmaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een negatief effect op de geprognosticeerde resultaten. Bij het opstellen van de perspectiefnota 2018 (bij de jaarrekening 2017) zijn deze effecten financieel verwerkt.

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden zowel bij de slotrapportage als bij de jaarrekening geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld. In 2014 is een aantal maatregelen genomen om een negatief resultaat op grondexploitaties te beperken. Ook zijn de parameters voor opbrengst- en kostenstijging voor de periode 2018-2028 aangepast. In juni 2016 is de woonvisie 2016-2021 vastgesteld met een indicatief woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar.

Als specifieke risico maatregel is op advies van de accountant een verliesvoorziening van de opbrengsten na 2028 binnen de grondexploitatie Poort van Dronten fase1 gevormd.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, in 2017 zijn een aantal grondexploitaties afgesloten met een positief resultaat van bijna 1,2 miljoen waarvan in deze jaarrekening wordt voorgesteld een deel te storten in de algemene reserve AD en een deel in de bestemmingsreserve Dierenweide in verband met een eerder raadsbesluit hieromtrent. Daarnaast is in verband met gewijzigde regelgeving conform de POC methode een tussentijdse winstneming verwerkt van € 18,2 miljoen. Van dit resultaat wordt bij deze jaarrekening voorgesteld € 5 miljoen te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve "nog niet afgesloten grondexploitaties".

Risico leges omgevingsvergunningen

Toelichting

De inkomsten op leges omgevingsvergunningen (activiteit bouw) blijven de afgelopen jaren achter bij de begrote inkomsten. Ook de wetswijziging voor vergunningsvrij bouwen heeft tot een lager aantal aanvragen ingaande 2015 geleid.

Beheersmaatregel

Bij de legesverordening 2016 is besloten de legestarieven omgevingsvergunningen voor 3 jaar (2016-2018) met 10% te verhogen waarmee de maximale kostendekkendheid van deze leges beter wordt benaderd en de inkomsten beter aansluiten bij de begroting. In 2018 wordt onderzocht wat de structurele effecten zijn van het wetsvoorstel

Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB).

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan

Nee, in 2017 zijn de inkomsten bij de voortgangsrapportage met € 250.000 afgeraamd omdat de inkomsten op dat moment achterbleven bij de begroting. In december zijn leges ontvangen voor meerdere aanvragen die in 2018 worden afgerond. Hierdoor zijn de legesinkomsten hoger dan begroot.

Risico eigenaarschap sociale huurwoningen MFG Swifterbant

Toelichting

Door de raad is in mei 2016 ingestemd met het voorstel tot eigenaarschap en exploitatie van de 30 te bouwen sociale huurwoningen in het project MFG Swifterbant waardoor een risico voor de gemeente ontstond. In 2017 zijn de ontwikkelingen MFG Swifterbant in een nieuw daglicht komen te staan. Dit heeft ertoe geleid, dat de raad op 28 september 2017 besloten heeft om tot een ontwikkeling van het project MFG Swifterbant op de locatie Kombuis over te gaan. Dit is voor OFW mede aanleiding geweest om hun standpunt ten aanzien van Swifterbant te heroverwegen. De intenties van OFW zijn om thans wel de 30 sociale huurwoningen in eigendom te ontwikkelen en te exploiteren. Sterker nog, er wordt zelfs onderzocht in hoeverre het Multifunctioneel Centrum ook in eigendom van OFW kan worden ontwikkeld. Ontwikkeling door OFW leidt er toe, dat het risico in verband met het door de raad beschikbaar gestelde investeringsvolume kan komen te vervallen. Dit zal in 2018 duidelijk worden.

Beheersmaatregel

Gezien lopende gesprekken met OFW niet van toepassing.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan?

Risico is niet gewijzigd vanwege nog lopende gesprekken, met vooruitzicht dat in 2018 het risico mogelijk kan komen te vervallen.

Risico programma dienstverlening/BRP

Toelichting

Er is een risico op hogere lasten als gevolg van ontwikkelingen in het "Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (i-NUP) en aanvullende eisen van het rijk. Een ontwikkeling waarvan de financiële impact op dit moment nog onduidelijk is betreft de modernisering GBA (Basisregistratie Personen = BRP). De gevolgen van dit risico zijn deels structureel en deels incidenteel. De minister heeft in juni 2017 besloten tot een periode van bezinning op de operatie BRP. De consequenties hiervan worden in 2018 uitgewerkt.

Beheersmaatregel

Egem-I en de uitvoering van NUP is ondergebracht in het programma dienstverlening. De programmamanager is verantwoordelijk voor monitoring van het beschikbare budget. Wat betreft de voorbereiding op het BRP is in 2017 het proces binnengemeentelijke levering persoonsgegevens geoptimaliseerd. In 2018 worden de brondocumenten gedigitaliseerd.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan?

Nee, een deel van het programmabudget dienstverlening is in verband met nog niet uitgevoerde werkzaamheden overgeheveld naar 2018.

Risico kosten ICT

Toelichting

Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico informatieveiligheid. In het kader van de wet datalekken kan een boete van € 820.000 worden opgelegd.

Beheersmaatregel

De teammanager IM (informatiemanagement) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT budgetten. De ICT-adviesgroep richt zich op ontwikkelingen en prioritering van ICT. In 2017 is een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan vastgesteld waarbij ook extra middelen zijn gevraagd die in de voortgangsrapportage 2017 en begroting 2018 zijn verwerkt.

Het informatieveiligheidsbeleid is in 2014 door het college vastgesteld. In december 2015 is het informatieveiligheidsplan vastgesteld, waarmee invulling wordt gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de risicoscan die in 2015 is uitgevoerd.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan?

Nee, de ICT kosten zijn binnen de beschikbare budgetten gebleven. In het kader van de wet datalekken zijn geen boetes aan de gemeente opgelegd.

Risico personeel

Toelichting

Afgelopen jaren zijn een 3-tal ambtenaren in hun woonplaats wethouder geworden. Deze ambtenaren zijn met politiek verlof. Op het moment dat zij geen wethouder meer zijn, kunnen zij weer aanspraak maken op een functie bij de gemeente. Aangezien hun functies inmiddels weer zijn ingevuld, worden zij op dat moment bovenformatief wanneer er geen passende functie beschikbaar is. Daarnaast zijn 3 collega's voor een langere periode gedetacheerd. Wanneer deze detachering wordt beëindigd is het ook onzeker of op dat moment een passende functie voor deze collega's beschikbaar is.

Beheersmaatregel

Op het moment dat een collega aangeeft aanspraak te maken op de afspraken binnen het politiek verlof c.q. terugkeergarantie wordt gezocht naar een passende functie. Wanneer geen passende functie beschikbaar is, wordt een traject van werk naar werk gestart waarbij een periode van 2 jaar geldt. Zonder resultaat wordt daarna een ww-traject gestart. We kiezen er op dit moment niet voor een voorziening te treffen, aangezien het zeer onzeker is of en wanneer iemand gebruik zal maken van de regeling.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan?

Nee, in 2017 is een collega teruggekeerd van politiek verlof en op een passende functie binnen de organisatie ingestroomd.

Risico aansprakelijkheidsclaim - nieuw

Toelichting

De gemeente kan geconfronteerd worden met een aansprakelijkheidsclaim. De gemeente is in 2017 gedagvaard in een civiele procedure bij de rechtbank. De rechtbank is gevraagd de gemeente te veroordelen tot betaling van een schadeloosstelling wegens onrechtmatig handelen. De comparitie zitting is in het najaar 2017 geweest. De rechtbank Midden Nederland heeft in maart 2018 eindvonnis gewezen in deze zaak, en

alle vorderingen afgewezen. De motivering achten wij overtuigend. Er kan echter beroep worden ingesteld.

Beheersmaatregel

Als gemeente zijn we alert op juiste toepassing van wet- en regelgeving. In de onderhavige casus wordt het risico als laag ingeschat dat de claim alsnog wordt toegekend.

Heeft het risico zich in 2017 voorgedaan?

Nee, de rechtbank heeft in maart 2018 een voor de gemeente positief eindvonnis gewezen. De partij die de schadeclaim heeft ingediend kan echter nog in beroep gaan.

Risico OFGV kostprijsberekening - vervallen

Toelichting

Het bestuur OFGV heeft in 2017 een herziene kostprijsberekening vastgesteld. De financiële gevolgen hiervan zijn in de begroting 2018 verwerkt en daarmee is het risico vervallen.

Risico beheerkosten openbare ruimte - vervallen

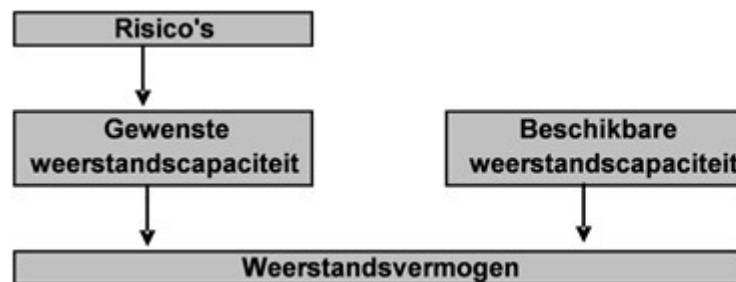
Toelichting

In 2016 is het beheerplan wegens geactualiseerd (2016-2020). Daarmee is het risico vanuit het vorige beheerplan vervallen. Ook is voor de hogere kosten van onkruidbestrijding in de begroting 2016 structureel een extra budget opgenomen.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2017 berekend op € 13,7 miljoen. Om dat op te vangen, is de benodigde incidentele weerstandscapaciteit dus € 13,7 miljoen. Er is € 79,8 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar (Algemene reserves en vrije Bestemmingsreserves). Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen en de structurele risico's ook voor 3 jaar te kunnen afdekken.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt ratio weerstandsvermogen genoemd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de ratio weerstandsvermogen berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	13.400.000	11.900.000	14.265.000	13.735.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	29.062.000	61.677.151	49.186.000	79.809.039
Ratio weerstandsvermogen*	2,2	5,2	3,4	5,8
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

* Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand in %

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio Weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Het is moeilijk om risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de aanpak conform de nota Risicomanagement is hier vanaf 2010 verbetering in aangebracht;
- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen 3 jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Kengetallen

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C-documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie. Zie hiervoor ook [bijlage Financiële positie/ structureel evenwicht](#).

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV moeten opnemen.

Verloop kengetallen

Kengetallen	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Netto schuldquote	-/- 23%	-/- 18%	-/- 23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/- 26%	-/- 33%	-/- 28%
Solvabiliteitsratio	76%	75%	93%
Structurele exploitatieruimte	3,0%	2,1%	2,0%
Grondexploitatie	15%	29%	26%
Belastingcapaciteit	95%	98%	92%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken.

De VNG adviseert een maximum-norm van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn met +/- 38% nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. (Categorie A, minste risico, zie onderstaande tabel)

Er is nog een tweede kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen. Hiervoor geldt dezelfde categorie. Met +/- 42% zijn we ook hier nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. (Categorie A, minste risico, zie onderstaande tabel)

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen.

Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen. Hoe hoger het getal, des te hoger de buffer. Dronten ligt met 94% nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. (Categorie A, minste risico, zie onderstaande tabel)

De structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Dronten valt ook met dit kengetal (2%) binnen de normen. (Categorie A, minste risico, zie onderstaande tabel)

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%.

Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen. Dronten valt met 26% binnen de normen die door de VNG zijn aangegeven. (Categorie B, gemiddeld risico, zie onderstaande tabel)

De belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten in 2017 € 697 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 198.000. Dronten valt met 92% binnen de normen die door de VNG zijn aangegeven. (Categorie A, minste risico, zie onderstaande tabel)

Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen een signaalfunctie. Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. De VNG adviseert de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. Deze testen geven ook informatie over de financiële positie. Onderstaand de signaleringswaarden per kengetal:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	B. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen			
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Inleiding

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Toezihtgebieden

Het college van B&W moet op een zestal beleidsthema's voldoen aan een aantal wettelijke afspraken. In deze paragraaf staan we stil bij deze zes thema's en in hoeverre we per thema aan de wettelijke afspraken hebben voldaan. Dit wordt aangegeven met "terugblik".

Het IBT betreft de onderstaande toezichtgebieden:

1. Financiën

Algemeen

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Terugblik

De gemeente Dronten heeft een separate hoofdstuk in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Het aanbieden van deze jaarrekening behoort tot één van de wettelijke taken op het gebied van financiën. De jaarrekening dient altijd voorzien te zijn van een accountantsverklaring. Dronten viel, met inachtneming van art. 203 van de Gemeentewet vanaf begroting 2016 onder repressief toezicht van de provincie met de kleur groen. Dit toezichtregime zal ook in begroting 2018 worden gecontinueerd.

2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Bouwen en Milieu)

Algemeen

Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.

Terugblik

In kader van het IBT wordt jaarlijks een verslag Vergunningen en Handhaving (VH) opgesteld. Het Verslag VH over de jaren 2016 en 2017 is een gecombineerd verslag over de beide jaren en wordt in mei 2018 aan de raad aangeboden. Voor de inhoud verwijzen wij u naar het desbetreffende rapport, gezien de veelheid van speerpunten. De belangrijkste conclusie is dat de uitvoering van de meeste speerpunten redelijk goed op orde is. Op de ambitieuze planning mag dit een goede score worden genoemd.

3. Ruimtelijke ordening

Algemeen

De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.

Terugblik

In kader van het IBT wordt jaarlijks een verslag Ruimtelijke ordening opgesteld. Het Verslag RO over het jaar 2017 wordt in mei 2018 aan de raad aangeboden. Voor de inhoud verwijzen wij u naar het desbetreffende rapport.

Bestemmingsplannen:

Uit het jaarverslag blijkt dat het merendeel van de bestemmingsplannen actueel is. Een aantal bestemmingsplannen zijn ouder dan 10 jaar, maar het merendeel van deze plannen worden opgenomen in hernieuwde bestemmingsplannen die in voorbereiding zijn (bijvoorbeeld bestemmingsplan Woongebieden, Wijland of Bedrijventerreinen). Voor een aantal bestemmingsplannen geldt dat ze nog van toepassing zijn op kleine gebieden, die bij de actualisatieslag tussen twee plannen zijn gevallen (hierbij moet gedacht worden aan bermen, sloten, wegen) en waar niet direct ontwikkelingen te verwachten zijn. Deze wijzigingen worden bij eerstvolgende herziening van de aangrenzende bestemmingsplannen meegenomen.

Structuurvisie:

De gemeente beschikt voor het hele grondgebied over een actuele structuurvisie "Dronten

2030" en voor het Hanzekwartier is dit de structuurvisie "Hanzekwartier". In 2017 is opdracht gegeven voor een tussentijdse rapportage over de actuele stand van zaken rondom woningbouwlocaties. De resultaten hiervan worden in het tweede kwartaal van 2018 verwacht.

4. Huisvesting vergunninghouders

Algemeen

Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.

Terugblik

In het kader van IBT legt de gemeente met de 'rapportage halfjaarlijks toezichtverslag realisatie taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden gemeente' elk half jaar verantwoording af aan de provincie over de mate waarin de taakstelling is gerealiseerd. Deze rapporten zijn 27 juli 2017 en 6 februari 2018 aan de raad toegezonden. Uit deze rapportages blijkt dat de gemeente aan haar taakstelling heeft voldaan. Dit is op 28 februari 2018 bevestigd door de provincie middels een brief. Aangezien we de taak ten

aanzien van huisvesting adequaat hebben uitgevoerd blijft de intensiteit van het provinciaal toezicht laag.

5. Archiefwet

Algemeen

Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.

Terugblik

In kader van het IBT en volgens de Archiefwet wordt jaarlijks een verslag van de Archief KPI's opgesteld door de gemeentearchivaris. Het verslag over 2016 is in september 2017 aan zowel de raad als provincie aangeboden. In 2017 is het volgende bereikt:

- De overdracht van archiefblok De Gemeente Dronten 1972-1991 en Notulen van de Gemeenteraad 1972-1991 zijn formeel geregeld;
- Na controle blijkt dat de serverruimte volledig voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Een verbeterplan blijkt niet noodzakelijk;
- Het archief van afdeling Burgerzaken voldeed niet aan de geldende wet- en regelgeving. De archiefbescheiden uit dit archief zijn inmiddels verplaatst naar de algemene archiefruimte, welke wel voldoet.

De algemene strekking in het verslag over 2017 is dat de gemeente Dronten goed op weg is om het archiefbeheer binnen de organisatie conform wet- en regelgeving in te richten en uit te voeren.

6. Monumenten en archeologie

Algemeen

Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.

Terugblik

Voor het onderwerp "monumenten en archeologie" is afgesproken dat de gemeenten tweejaarlijks toezichtinformatie aan de provincie verstrekken in de vorm van de Monitor Erfgoedinspectie die iedere twee jaar door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt uitgebracht. Het ministerie stelt de Monitor Erfgoedinspectie op aan de hand van de gegevens die door de gemeenten worden aangeleverd. Het deel "monumenten en archeologie gemeente Dronten" van de Monitor Erfgoedinspectie 2015-2016 is in januari 2017 bij de provincie ingediend.

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

In dit onderdeel worden 5 invalshoeken van de grondexploitatie nader belicht:

1. Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma;
2. Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
3. Analyse resultaat grondexploitatie 2017;
4. Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar 2017;
5. Ontwikkelingen per complex.

Voor inzicht in het verloop van de boekwaarden en de reserves en voorzieningen grondexploitaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Voor een nadere onderbouwing en toelichting wordt verwezen naar de bijlage Jaarverslag grondexploitatie 2017/Perspectiefnota 2018 horende bij deze jaarrekening.

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Onderdeel	Omschrijving	Achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld in raadsvergadering 11-2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
c.	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie	ad 1) Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld
		2) Perspectiefnota 1-1-2018	ad 2) Vastgesteld bij Jaarrekening 2017
d.	Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
e.	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 23-06-2016

Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma

Dit onderdeel geeft op hoofdlijnen de inhoud weer van de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" vastgesteld door de raad op 24 november 2016. Dit is een geactualiseerde versie van de nota uit 2010. Deze actualisatie is mede op verzoek van de raad en advies van de accountant als gevolg van de wijzigingen in de BBV regels. Per 1 januari 2016 wordt de gemeente en dan met name voor het onderdeel de grondexploitaties vennootschapsbelasting plichtig.

Doelstelling

Met de Nota Grondbeleid wil de gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen.
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap.
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Kaders

Daarnaast wordt grondbeleid in de gemeente niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie. Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de Wet Markt en Overheid. (deze instrumenten worden in 2019 onderdeel van de Omgevingswet). De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving:
marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan;
- Financiën:
wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd:
wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een

- verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project:
wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Competenties:
zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Nieuwe ontwikkelingen

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van zuiverdere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 2-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016. Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie. Eind 2017 heeft de commissie het moment van tussentijds winst nemen aangescherpt (maart 2018 uitgewerkt in aanvullende notitie) en de methode waarmee dit dient te gebeuren (percentage of completion).

De vroegere categorieën NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) en VGHS (voorraad gronden en hulpstoffen) zijn met ingang van 2016 op een andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoord binnen het onderdeel grondexploitatie. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB-)plichtig. Voor het jaar 2016 is een definitieve aangifte gedaan. Zie [taakveld 0.9 VpB](#).

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal:

- Een evenwichtige groei:
De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 250 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen.
- Inspelen op vergrijzing:
Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40% van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt een woningvoorraad die voldoende toegankelijk is.
- Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen:
Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten,

vergunning/statushouders en woonwagenbewoners. De komende jaren nemen meerdere van deze doelgroepen in aantal toe. Voor hen moet voldoende en passende huisvesting beschikbaar zijn.

- **Leefbare kernen:**
Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. In relatie tot het wonen vragen wij nader aandacht voor de spreiding van bijzondere doelgroepen, buurtbemiddeling en het toepassen van het politiekeurmerk veilig wonen.
- **Ruimte bieden voor particulier opdrachtgeverschap en collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO):**
Dit is voor de gemeente een belangrijke doelgroep; de gemeente wil de individuele woonconsument die voor zelfbouw kiest alle ruimte bieden. Ook worden CPO- initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd.

Grondbeleid van het rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft de Tweede Kamer in haar brief d.d. 25 november 2015 geïnformeerd over de visie van het kabinet op het grondbeleid in het licht van de maatschappelijke opgaven. In deze brief geeft zij aan hoe ze het instrumentarium voor het grondbeleid wil verbeteren met een Aanvullingswet Grondeigendom, die zal opgaan in de Omgevingswet.

Voor actief grondbeleid geeft de huidige wetgeving al voldoende instrumenten, zoals onteigening, het voorkeursrecht en herverkaveling in het landelijk gebied. Deze instrumenten zitten nu nog in verschillende wetten. De minister van Infrastructuur en Milieu wil het gebruik van deze instrumenten vereenvoudigen door ze toegankelijker te maken en waar mogelijk te harmoniseren.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

In juli 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het wetsvoorstel 'Omgevingswet' naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit betreft een omvangrijke stelselwijziging, waarbij het Omgevingsrecht fundamenteel op de schop gaat. 40 sectorale wetten, 117, AMvB's en honderden ministeriële regelingen worden vereenvoudigd, versoberd en gebundeld in één samenhangende Omgevingswet. Binnen deze Omgevingswet komt ook het wettelijk kader voor het grondbeleid, zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Crisis en herstelwet en de afdeling grondexploitatie van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt. Naar verwachting blijft de Onteigeningswet als zelfstandige wet bestaan. Er wordt vanuit gegaan dat in 2019 deze wet operationeel wordt, nadat deze door de 2de en 1ste Kamer is goedgekeurd.

Nieuwe projecten/grondexploitaties

In 2017 is voor de ontwikkeling binnen het ontwikkelgebied Hanzekwartier een nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Het betreft hier de ontwikkeling van de Havenkade (circa 145 woningen). Binnen Het Palet worden de meerdere nieuwe ontwikkelingsvormen verder uitgewerkt.

De studie naar een mogelijke woningbouwlocatie in Swifterbant zal verder worden vorm gegeven. Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen is een nieuw uitwerkingsplan van toepassing met ruimere ruimtelijke mogelijkheden. Bij de bedrijventerreinen Poort van Dronten 1 en 2 wordt met name de acquisitie voor Agrofood gerelateerde bedrijven versterkt.

Analyse resultaat grondexploitatie

Financieel sluit de grondexploitatie het jaar 2017 af met een resultaat van:

€ 19.845.711.

Dit resultaat zal op onderdelen in het hiernavolgende nader worden toegelicht.

Algemene reserve (grex) 31-12-2017/ 01-01-2018	-
---	----------

Rentetoevoeging 2017	1,94%	-
-----------------------------	--------------	----------

Mutaties voorzieningen:	Stand 1-1-2017	Benodigd 31-12-2017	Mutaties 2017	Resultaat 2017
115 De West-kantoren	-14.505	-3.842	-10.664	
127 HZ-Havenkade		-493.230	493.230	
161 Poort van Dronten 1e fase risico VZ 10 jr	-8.520.282	-7.302.197	-1.218.085	
231 De Graafschap - 1e fase	-1.303.683	-1.780.879	477.196	
240 De Voor		-28.763	28.763	
subtotaal	-9.838.470	-9.608.911	-229.560	
Rente 2017 1,94%	-190.866		-190.866	
Totaal	-10.029.336	-9.608.911	-420.426	-420.426

Mutaties exploitatieresultaten:	Afwaardering	Afwikkeling	POC	
173 Havenkom		-55.357		
153 Delta 3e fase		-453.355		
125 Heuvelpark De Noord		-673.707		
Woningbouw			-6.024.519	
Bedrijventerreinen			-9.523.790	
Bijzondere bebouwing			-2.694.556	
Totaal		-1.182.419	-18.242.865	-19.425.284

Resultaat positief 2017	-19.845.710		-19.845.710
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)			5.000.000
Bestemmingsreserve Inrichting Dierenweide			673.707
Dotatie positief resultaat grondexploitatie aan reserve AD			14.172.003
Algemene reserve (grex) 31-12-2017			0

Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar

Activiteiten algemeen

Ten aanzien van de planontwikkeling heeft de focus in 2017 gelegen op de verdere uitwerking van de plannen De Gilden (Het Palet), Heuvelpark De Noord en De Helling, De Graafschap, De Voor, Bloemenzoom, Het Hanzekwartier (Scholenzone, Ottoplein, Havenkade) en de Poort van Dronten fase 1 en 2.

De uitvoeringsactiviteiten zijn vooral gericht geweest op De Gilden (afwerking openbare ruimte en bouwrijpmaken Het Palet), Heuvelpark De Helling, Havenkom, ECU, De Graafschap 1e fase, Bloemenzoom, Kantoortvillen De West, Poort van Dronten. Het verloop van alle uitgaven en opbrengsten is opgenomen in de "Staat van boekwaarden grondexploitatie".

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels

rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van zuiverder toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 3-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016 en recentelijk in maart 2018 een toelichting op de tussentijdse winstneming middel de POC- methode (percentage of completion) zoals beschreven in de notitie Grondexploitatie 2016.

Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie. N.a.v. de accountantscontrole 2016 is voor de Poort van Dronten 1e fase een extra risicovoorziening, zijnde een vermindering van de opbrengsten na 10 jaar en aanpassing van de parameters, opgenomen als extra beheersmaatregel.

De vroegere categorieën NIEGG (Niet In Exploitatie Genomen Gronden) en Voorraad Gronden en Hulpstoffen (VGHS) zijn nu op andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële Vaste Activa (MVA) op de balans.

Per saldo is de boekwaarde van alle gronden in 2017 toegenomen met € 14,3 mln. (inclusief afwaarderingen/afwikkelingen van € 1,2 mln). In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Verloop boekwaarden 2017 (x € 1 mln.)	Gronden in exploitatie			
	Woningbouw	Bedrijventerreinen	Bijzondere bebouwing	Totaal
Boekwaarde 1-1-2017	11,3	7,5	6,1	24,9
Totaal	11,3	7,5	6,1	24,9

Uitgaven

Verwervingen	2,7	0,0	0,0	2,7
Organisatiekosten	1,3	0,2	0,3	1,8
Beheerskosten	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Uitvoeringskosten	2,4	0,2	0,0	2,6
Rente	0,2	0,1	0,1	0,4
Afdracht fonds bovenwijks	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal uitgaven	6,7	0,5	0,2	7,3

Opbrengsten

Bijdragen	0,0	0,0	0,0	0,0
Subsidies	0,0	0,0	0,0	0,0
Opbrengst grondverkoop	-9,9	-2,5	-0,2	-12,6
Totaal opbrengsten	-9,9	-2,5	-0,2	-12,6

Totaal uitgaven/opbrengsten	-3,2	-2,0	0,1	-5,1
------------------------------------	-------------	-------------	------------	-------------

Afboekingen, afwaarderingen en afwikkelingen

Afboekingen tlv voorzieningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Afwaarderingen	6,0	9,5	2,7	18,2
Afwikkelingen	0,7	0,5	0,0	1,2
Totaal afwaardering etc.	6,7	10,0	2,7	19,4

Totaal mutaties boekwaarde	3,5	8,0	2,8	14,3
-----------------------------------	------------	------------	------------	-------------

Boekwaarde 31-12-2017	14,8	15,5	8,9	39,2
------------------------------	-------------	-------------	------------	-------------

De complexen Havenkom (173), Delta 3e fase (153) en Heuvelpark De Noord (125) zijn per 31-12-2017 afgewikkeld. Dit heeft geleid tot een winstneming van € 1,2 mln. Het resultaat van Heuvelpark De Noord wordt gestort in de bestemmingsreserve "Inrichting Dierenweide". Dit conform het raadsbesluit bij de vaststelling van de

grondexploitatie. Afhankelijk van de inrichtingskosten kan een deel of het geheel als budget gebruikt worden voor de herinrichting van de Dierenweide almede de aanleg van een fietsverbinding.

Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming zoals beschreven in de nadere toelichting van maart 2018 (aanvullende notitie commissie BBV) is een tussentijdse winst berekend met toepassing van de POC-methode van € 18,2 mln. De POC methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op startwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuw gevormde bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties". Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen (zie ook notitie grondexploitaties 2016 commissie BBV paragraaf 5.3). Verder gelden de geformuleerde nieuwe beleidsregels zoals opgenomen in de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" met toepassing van de huidige BBV-voorschriften (inclusief aanvullende notitie maart 2018).

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de Staat van boekwaarden 2017. Onderstaande tabel geeft de berekening van de POC-winst per complex weer alsmede de eerder genoemde afwikkeling van de complexen.

Complex	Kosten %	Opbrengst %	POC	Startwaarde	Onzekerheid	Startwaarde na onzekerheid	POC-berekening	Correctie > 10 jaar negatieve boekwaarde	POC-winst	Afwikkeling
Woningbouw										
030 De Gilden hoofdstructuur	0%	100%	0%	-€ 854.424	€ -	-€ 854.424	€ -		€ -	
031 De Gilden 1e fase	97%	94%	91%	-€ 2.235.591	€ -	-€ 2.235.591	-€ 2.034.505		-€ 2.034.505	€ -
032 De Gilden 2e fase	95%	98%	93%	-€ 1.758.284	€ -	-€ 1.758.284	-€ 1.637.383		-€ 1.637.383	€ -
034 De Gilden - Het Palet	58%	29%	17%	-€ 1.081.933	€ -	-€ 1.081.933	-€ 179.510		-€ 179.510	
125 Heuvelpark De Noord	100%	100%	100%	-€ 673.311	€ -	-€ 673.311	-€ 673.311		€ -	-€ 673.707
126 HZ-Ottoplein	37%	100%	37%	-€ 15.723	€ -	-€ 15.723	-€ 5.823		-€ 5.823	
127 HZ-Havenkade	0%	0%	0%	€ 493.229	€ -	€ 493.229	€ -		€ -	
171 Heuvelpark De Helling	55%	100%	55%	-€ 3.891.173	€ -	-€ 3.891.173	-€ 2.128.075		-€ 2.128.075	
173 Havenkom	100%	100%	100%	-€ 55.324	€ -	-€ 55.324	-€ 55.324		€ -	-€ 55.357
193 De Ark	69%	64%	44%	-€ 88.990	€ -	-€ 88.990	-€ 39.223		-€ 39.223	
231 De Graafschap 1e fase	74%	19%	14%	€ 1.780.879	€ -	€ 1.780.879	€ 255.807		€ -	
240 De Voor	99%	66%	66%	€ 28.763	€ -	€ 28.763	€ 18.904		€ -	
subtotaal									-€ 6.024.519	-€ 729.064
Bedrijventerreinen										
151 Delta 1e fase	96%	92%	89%	-€ 1.285.540	€ -	-€ 1.285.540	-€ 1.139.418		-€ 1.139.418	
153 Delta 3e fase	100%	100%	100%	-€ 453.089	€ -	-€ 453.089	-€ 453.089		€ -	-€ 453.355
155 Delta 5e fase	88%	61%	53%	-€ 7.036.567	€ -	-€ 7.036.567	-€ 3.748.664	€ 189.779	-€ 3.558.885	
161 Poort van Dronten fase 1	73%	20%	14%	€ 7.302.197	€ -	€ 7.302.197	€ 1.049.279		€ -	
162 Poort van Dronten fase 2	86%	0%	0%	-€ 586.531	€ -	-€ 586.531	€ -		€ -	
285 Oldebroekerweg 1e fase	97%	78%	75%	-€ 2.976.673	€ -	-€ 2.976.673	-€ 2.235.134	-€ 79.324	-€ 2.314.458	
382 Tarpan	97%	70%	68%	-€ 4.404.128	€ -	-€ 4.404.128	-€ 2.985.051	€ 474.022	-€ 2.511.029	
subtotaal								€ 584.477	-€ 9.523.790	-€ 453.355
Bijzondere bebouwing										
012 ECU woon/ werk	83%	16%	14%	-€ 9.420	€ -	-€ 9.420	-€ 1.294		-€ 1.294	
015 Dronten west centrumgebied	83%	52%	43%	-€ 2.193.048	€ -	-€ 2.193.048	-€ 948.867		-€ 948.867	

115 De West-kantoren	89%	100%	89%	€ 3.842	€ -	€ 3.842	€ 3.433		€ -	
123 HZ-Scholenzone	68%	14%	9%	-€ 5.091.141	€ -	-€ 5.091.141	-€ 469.910		-€ 469.910	
271 Driehoek Baan woon/werk	98%	0%	0%	-€ 0	€ -	-€ 0	€ -		€ -	
371 Bloemenzoom woon/werk	84%	57%	48%	-€ 2.236.553	€ -	-€ 2.236.553	-€ 1.068.144		-€ 1.068.144	
509 Ellerveld - Evenemententerrein	92%	19%	17%	-€ 1.182.811	€ -	-€ 1.182.811	-€ 206.341		-€ 206.341	
subtotaal									-€ 2.694.556	€ -
Totaal								€ 584.477	-€ 18.242.865	-€ 1.182.419

Grondverwerving

Binnen het project Het Palet (034) heeft een aankoop plaatsgevonden van € 2,7 mln.

Uitvoeringswerkzaamheden

In 2017 was een aantal noemenswaardige bestekken in uitvoering.

Bestekken 2017		
Complex	bestek	project
034 De Gilden Het Palet	48	TAW Wisentzone - III
032 De Gilden 2e fase	63	TAW Gilden 2e fase Baksteen Wijngaard 2e deel
231 De Graafschap 1e fase	65	TAW Graafschap deel I
171 Heuvelpark De Helling	67	BRM Flat Trebbe aan de Helling
126 HZ-Ottoplein	68	BRM Ottoplein
032 De Gilden 2e fase	70	TAW Gilden 2e fase Baksteen Troffel Wijngaard Wijnvat
031 De Gilden 1e fase	79	BRM Gildenhof
171 Heuvelpark De Helling	85	TAW Heuvelpark blok 5
161 Poort van Dronten	88	TAW Poort bedrijventerrein
034 De Gilden Het Palet	91	TAW Wisentzone-Palet
285 Oldebroekerweg	92	TAW Oldebroekerweg
034 De Gilden Het Palet	93	BRM Het Palet-Oost (Geveke)
034 De Gilden Het Palet	94	BRM Het Palet-West (Trebbe weids wonen)
031 De Gilden 1e fase	98	TAW Slepersgilde
034 De Gilden Het Palet	99	BRM Het Palet-Oost (Maris Op 't Erf)

REC: Reconstructie
BRM: Bouwrijpmaken
TAW: Terreinafwerving

Deze uitvoeringsbestekken zijn binnen de daarvoor bestemde onderdelen van de exploitatieopzetten/beschikbare kredieten uitgevoerd.

Grondprijzen

De grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het college vastgestelde grondprijzennota. Eind 2017 is de nota geactualiseerd en vastgesteld door het college. In 2016 en 2017 is onze gebruikte systematiek en gehanteerde uitgangspunten en de daaraan gekoppelde grondprijzen getoetst door 2 adviesbureaus. Een onderzoek voor de te hanteren sociale grondprijzen loopt nog. Hierin wordt onze woningbouwvereniging OFW meegenomen ter consultatie. In de geactualiseerde nota zijn de wijzigingen verwerkt die zijn besloten door het college na de voorlaatste geactualiseerde versie. Voor het onderdeel bedrijventerreinen heeft de raad op voorstel van het college in oktober 2014 besloten de prijzen met 5% te verlagen inclusief toepassing van een staffel voor het complex Poort van Dronten. In 2015 zijn de grondprijzen voor de woonwerkkavels in Bloemenzoom naar beneden bijgesteld aan het prijsniveau van de woonwerkkavels Oldebroekerweg. Voor 2016 zijn er zijn er binnen het complex Scholenzone (zie raadsbesluit januari 2016) voor projectmatige onderdelen prijsaanpassingen doorgevoerd. Voor de overige complexen en functies zijn de prijzen

niet geïndexeerd. Jaarlijkse wordt middels een door het college te besluiten "grondprijzenbrief" wijzigingen op deze nota vastgesteld.

Grondverkoop

Binnen de categorie woningbouw heeft in 2017 grondverkoop plaatsgevonden in de plannen De Gilden 1e en 2e fase, Het Palet, Heuvelpark De Noord en Ottoplein.

Binnen het complex Bloemenzoom is 1 woonwerkkavel verkocht.

In de categorie bedrijventerreinen heeft in 2017 grondverkoop plaatsgevonden binnen de complexen Tarpan, Business Zone Delta en Poort van Dronten 1e fase.

De verkopen (exclusief derden) van de afgelopen 8 jaar inzake bedrijventerreinen laten het volgende beeld zien:

Verkochte hoeveelheid Bedrijventerrein (inclusief woonwerkkavels)							
	2011	2012 **	2013	2014	2015	2016	2017
Hectares	2,4	0,2	0,5	0,0	0,0	1,1	3,3
Verkoopopbrengst	1.467.391	273.569	362.112	-	-	898.558	2.461.600
Gem. prijs per m ²	61,14	124,86	66,05	0,0	0,0	83,73	74,59

** dit betreft verkoop 2 woonwerkkavels (Korenmaaier)

De in de tabel genoemde prijzen betreffen de gemiddelde verkoopprijzen.

Voor de bedrijventerreinen gelegen in Biddinghuizen en Swifterbant liggen de prijzen lager dan voor de bedrijventerreinen in Dronten.

Exploitatieopzetten

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. De voorliggende Perspectiefnota 2018 wordt aan de raad aangeboden in het kader van de Jaarrekening 2017.

Perspectief grondexploitatie

Met de Perspectiefnota 2018 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezig weerstandsvermogen) bepaald. Het aanwezige en toekomstige vermogen wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 9,2 mln. Dit is een verslechtering van € 26,1 mln. ten opzichte van het opererente resultaat van 2017 naar startwaarde 1-1-2018 (zie bijlage II).

Hierin zijn door de raad genomen besluiten verwerkt:

- Grondexploitatie HZ-Havenkade 127 (november 2017).

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen.

Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 9,75 mln., bestaande uit € 9,7 mln. algehele exploitatierisico's en € 0,05 mln. projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van deze Perspectiefnota worden de te treffen voorzieningen per 1-1-2018 verlaagd met € 0,4 mln. tot € 9,6 mln. Hierin is € 7,3 mln. opgenomen als verliesvoorziening als beheersmaatregel voor de uitgiftefasering van langer dan 10 jaar voor de Poort van Dronten 1e fase.

Verschillenanalyse

Doordat alle exploitaties in eenzelfde uniform rekenschema zijn opgenomen kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2017 worden gemaakt. Daarom is de Perspectiefnota in aanvulling op de jaarrekening een instrument waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Zoals eerder genoemd in het onderdeel jaarverslag is de totale boekwaarde in 2017 toegenomen met € 14,3 mln. van € 24,8 mln. tot € 39,2 mln. Dit komt mede door toepassing van POC-methode voor de tussentijdse winstneming.

Met de Perspectiefnota 2017 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezige weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandsvermogen van de grondexploitaties weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 35,6 mln. Het huidige toekomstig weerstandsvermogen van € 16,4 mln. ligt ruim boven het gewenste niveau van € 6,1 mln. (vorig jaar € 4,8 mln.).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2017 becijferd op € 6,1 mln. In hoofdstuk 6.2 van de perspectiefnota (bijlage bij deze jaarstukken) is toegelicht dat deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Stand per 1-1-2018
Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)

woningbouw		1.617.089		
bedrijventerreinen		-432.639		
bijzondere bebouwing		8.029.155		
Resultaat exploitaties	A	9.213.605	pos	9.213.605

Risico's

algeheel expl. risico's bij 0,5% minder opbr.stijging		-2.300.000		
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar -10%)		-400.000		
risico geen opbrengststijging woningbouw 10 jaar		-3.400.000		
risico algehele korting van 5% op woningbouw		-2.300.000		
beheersmaatregel risico 20% v.d. opbrengsten > 10 jaar		-1.300.000		
		-9.700.000		
projectgebonden risico's		-50.000		
	B	-9.750.000	neg	-9.750.000

Totaalstand exploitaties				-536.395
---------------------------------	--	--	--	-----------------

Reserves, voorzieningen en claims

algemene reserve grex 1-1-2017 (inclusief rente 2017)		
resultaat grondexploitatie 2017 (na toepassing POC-methode)	19.845.711	
dotatie bestemmingsreserve	-5.673.707	
resultaat voor dotatie	14.172.004	
dotatie aan algemene reserve AD	-14.172.004	
Stand algemene reserve per 31-12-2017	0	

bestemmingreserves	7.562.390	
voorzieningen bouwgrondexploitatie	2.306.713	
risicovoorziening Poort van Dronten 1e fase > 10 jaar	7.302.197	
Aanwezige vermogen per 31-12-2017	17.171.300	

claims op algemene reserve		0		
claims op bestemmingsreserve		-258.483		
	C	16.912.817	pos	16.912.817

Toekomstig weerstandsvermogen		A+B+C	16.376.422
Gewenst weerstandsvermogen			6.090.000

Saldo (voor resultaatbestemming)	10.286.422
---	-------------------

* onder voorbehoud raadsbesluit

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020;
- Beleids- en beheerplan bruggen en kunstwerken 2016-2021;
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017;
- Groenbeleidsplan 2017;
- Groenbeheerplan gemeente Dronten 2010-2015;
- Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016;
- Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018;
- Bomenbeheerplan gemeente Dronten 2012-2016;
- Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017
- Speelruimteplan gemeente Dronten 2007-2016;
- Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2021;
- Accommodatiebeleidsplan 2015.

Wegenbeheer en verhardingen

Voor 2017 geplande bermversteving Elandweg en Zeebiesweg zijn uitgevoerd conform programma. Voor Elandweg betrof dit 2.100 meter. Aan de Zeebiesweg is 250 meter meer uitgevoerd dan in programma stond opgenomen, omdat dit in de uitvoering praktischer bleek.

De rehabilitaties zijn in 2017 uitgevoerd overeenkomstig het programma, met uitzondering van De Zuid. Deze wordt naar verwachting in 2018 uitgevoerd.

Passeerstroken in buitengebied: In 2017 zijn hiervoor 45 stuks parkeerstroken aangebracht in het buitengebied. In 2018 zal een ongeveer gelijk aantal worden uitgevoerd.

Riolering

Er is uitvoering gegeven aan een aantal activiteiten uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2017-2021:

- Het koppelen van kolken in de GBI database is afgerond;
- Er is een onderzoek en offertetraject gestart naar het verhelpen van aantasting bij inrikpunten van persleidingen;
- Er is een start gemaakt met het opstellen van een Hemelwaterstructuurplan, (stresstest voor hemelwater) voor de kernen in de gemeente Dronten.

Openbaar Groen

Op 1 juni 2017 is een nieuw groenbeleidsplan vastgesteld voor de groene waarden in de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. Op basis van dit beleidsplan en de bijbehorende beheerplannen voor het openbaar groen, de bomen en de dorpsbossen is het onderhoud aan de groene openbare ruimte uitgevoerd. Dit gebeurt op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Speelvoorzieningen

Het beheer (onderhoud en vervanging) van speellocaties is in 2017 conform het huidige beleid uitgevoerd. Samen met Sportbeleid is het eerste Calisthenicspark van Dronten

gerealiseerd. Uitvoering vond plaats op het terrein van en in samenwerking met de Aeres Hogeschool.

Eind 2017 is gestart met het actualiseren van het huidige Speelruimtebeleid. De planning is dit in het voorjaar van 2018 te laten vaststellen door de Raad. Daarmee kent Dronten een actueel en toegankelijk beleid inclusief uitvoeringsplan voor de komende jaren.

Als vervolg hierop is in 2017 tevens een start gemaakt met de nieuwe aanbesteding voor leverantie van Speelvoorzieningen. De huidige raamovereenkomsten lopen af in april 2018. Tegen die tijd moeten er nieuwe overeenkomsten gesloten zijn met leveranciers en aannemers voor de uitvoeringsplannen van het nieuwe Speelruimteplan.

Openbare verlichting

Vanaf 2014 is begonnen met de vervanging van lichtarmaturen door LED-verlichting. In de jaren 2014 tot en met 2017 is daarmee bijna één-derde van de armaturen LED geworden. De in het programma van 2017 opgenomen vervangingen zijn uitgevoerd.

In oktober 2017 zijn door de gemeenteraad de uitgangspunten voor beleid vastgesteld.

In dit kader is een beleidsplan en een beheerplan opgesteld en dit wordt in februari 2018 door de gemeenteraad behandeld.

In 2017 zijn vervangingen uitgevoerd in wijk Bremerpark in Biddinghuizen en De Kievit in Dronten.

Bruggen, steigers en vlonders

Voor de vervanging van duikers en damwanden is in 2017 een inspectie uitgevoerd. Op basis hiervan is in sommige gevallen besloten om in plaats van vervanging onderhoud op onderdelen uit te voeren en daarmee de levensduur te verlengen. Sommige duikers en damwanden waren nog een dergelijk goede staat dat vervanging kon worden uitgesteld.

Ook zijn in Hanzekwartier enkele damwanden uitgesteld in afwachting van herinrichting Hanzekwartier. De duiker in de Rietweg (Palingtocht) wordt in 2018 vervangen.

Daarnaast is relatief grote onderhoudsbeurt uitgevoerd aan onderdelen van de brug De Knip.

Het huidige beheerplan is in 2016 vastgesteld en geldt tot en met 2021. Voor de komende jaren staan geen grootschalige vervangingen van bruggen gepland.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In het accommodatiebeleidsplan 2015 is de beheercyclus voor de komende decennia vastgelegd, die in periodes van 5 jaar concreet wordt uitgewerkt. In 2017 is hier verder uitvoering aan gegeven.

In programma 4 staan de acties beschreven betreffende onderwijshuisvesting en in programma 5 voor de zwembaden, sportaccommodaties, de Meerpaal en beide MFG's.

Beleid stranden

De geplande behandeling in januari 2018 van de koersnotitie stranden is uitgesteld. In de loop van 2018 wordt deze koersnotitie opnieuw in behandeling genomen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd.

Organisatiewijziging

In het eerste kwartaal 2017 hebben er wisselingen plaatsgevonden in de directie van de gemeente Dronten. Mede hierdoor is het tijdpad anders geworden dan in de begroting van 2017 is opgenomen. In maart is de hoofdstructuur voor het vakgebied Publiek Domein en Dienstverlening en het vakgebied Bedrijfsvoering en Informatiemanagement vastgesteld. Met de aanpassing van de structuur is er ook een nieuw profiel voor de leidinggevendenden opgesteld. Vanuit dit nieuwe profiel zijn in de nieuwe structuur de teammanagers aangesteld. In november is de nieuwe structuur van het vakgebied Sociaal Domein vastgesteld. Hiermee is de nieuwe inrichting van de nieuwe hoofdstructuur afgerond en kunnen we ons vol energie inzetten op de doorontwikkeling van de organisatiecultuur.

Dronten op Koers

In samenwerking met ruim 120 collega's is door middel van verschillende bijeenkomsten het proces van de organisatieontwikkeling vormgegeven. In de gesprekken over de organisatie van de toekomst is ook gesproken over 'de stip op de horizon': waar gaan we ons als organisatie naar toe bewegen? Daarnaast zijn ideeën opgehaald uit de organisatie over zaken die we echt moeten oppakken in 2017 en verder.

Vanuit die input is Dronten op Koers ontstaan. Dronten op Koers is de vlag van de organisatieontwikkeling en omschrijft hoe de organisatie van de gemeente Dronten wil zijn, wat dit betekent en wat wij (aan elkaar) laten zien.

Dronten Academie

We willen een lerende organisatie zijn die zich blijft ontwikkelen. Om in de praktijk handen en voeten te geven aan 'het zijn van een lerende en inspirerende organisatie' is de bouw van een leerhuis, de Dronten Academie, bedacht. De Dronten Academie kan een proces van vernieuwing en verdere professionalisering (dus organisatie leren) op gang brengen. Vertrekpunt voor deze leerprocessen is Dronten op Koers, hoe willen we als organisatie zijn, wat betekent dit en wat wij (aan elkaar) laten zien (de vier V's: Vakmanschap, Verbinding, Vertrouwen en Vernieuwingskracht).

Human Resource Management

In 2017 is begonnen met het verbeteren van de processen van de salarisadministratie. Zoals een betere aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie, bouwen van managementrapportages, werken conform 4 ogen principes en het inrichten van formatie- en bezettingsoverzichten. Ook is gestart met het optimaliseren van het personeels- en salarisadministratiesysteem (Youforce).

Nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving die ons af zijn gekomen zijn geïmplementeerd zoals het Individuele Keuze Budget (verplicht voor alle gemeenten per 1 januari 2017). Een start is gemaakt met het ontwikkelen van strategisch personeelsbeleid, het actualiseren van bestaande regelingen, het opzetten van de regeling generatiepact (bevorderen instroom jonge medewerkers en vitaal houden oudere medewerkers) en het begeleiden van het ontwikkeltraject van de organisatie én de leidinggevendenden en medewerkers.

Taakstellingen bedrijfsvoering

Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015

In de begroting 2016 is voor de bedrijfsvoering de taakstelling omdenken opgenomen van € 150.000 structureel. In 2016 is hierop € 80.000 gerealiseerd waardoor nog een

taakstelling van € 70.000 resteert. In 2018 verwachten we een deel van de openstaande taakstelling te realiseren. De taakstelling KCC van € 40.000 staat nog open aangezien het KCC nog niet volledig is gerealiseerd. Deze openstaande taakstellingen worden in 2017 gedekt vanuit het positieve saldo op de taakstelling overhead.

Taakstelling GREX 2014-2018

De taakstelling personeel grondexploitatie is in 2014 ingesteld toen bleek dat minder uren aan grondexploitatie konden worden toegerekend. Het deel van ruim € 72.000 dat nog openstaat kan in 2017 worden gedekt vanuit het positieve saldo op de taakstelling overhead. We verwachten deze taakstelling in 2018 door uitstroom te realiseren.

Taakstelling overhead

In 2012 is een taakstelling voor overhead opgenomen naar aanleiding van de samenwerking OFGV en GBLT waarbij de formatie werd verlaagd. Met de raad is afgesproken deze taakstelling op overhead te verrekenen bij uitbreiding van formatie. Door uitbreiding van formatie o.a. op het sociaal domein is de taakstelling in 2015 volledig gerealiseerd en is er op dit moment sprake van een positief saldo op de taakstelling overhead. Hieruit kunnen extra overheadkosten (benodigde formatie en middelen) worden gedekt. Zowel bij de begroting 2017 als de begroting 2018 zijn uitbreidingen in de overhead gedekt vanuit deze positieve taakstelling.

Een deel van het positieve saldo is op dit moment incidenteel in verband met de incidentele uitbreiding van formatie sociaal domein t/m 2018. Dit betreft € 146.000 dat incidenteel in 2018 kan worden ingezet. Afhankelijk van de evaluatie sociaal domein in 2018 zal blijken of deze formatie structureel nodig is.

Taakstellingen	2017
Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015	
stand 01-01-2017	-110.000
Stand 31-12-2017	-110.000
Taakstelling GREX 2014-2018	
stand 01-01-2017	-72.430
Stand 31-12-2017	-72.430
Taakstelling overhead	
stand 01-01-2017	175.047
Formatieuitbreiding 2017 3,9 fte	78.750
Dekking uitbreiding overhead 2017	-93.000
Dekking uitbreiding licenties Microsoft	-23.500
Dekking kosten overhead 2017	-17.347
Correctie tijdelijke formatie netwerk Kampen-Dronten	-18.287
Uitbreiding Sociaal Domein incidenteel 2,5 fte	50.320
Uitbreiding Sociaal Domein structureel 12,4 fte	248.506
Stand 31-12-2017	400.489
Stand totaal taakstellingen (positieve stand):	218.059

Planning & control

Het ondersteunende informatiesysteem LIAS is inmiddels volledig geaccepteerd door zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur. Raadsleden kunnen via de LIAS-website de P&C-documenten eenvoudig digitaal raadplegen. In 2017 zijn ook de rolverdeling en verantwoordelijkheden van de P&C-documenten transparanter geworden en deze zijn ook vastgelegd.

Door het organiseren van organisatiebrede DOE-dagen wordt de totstandkoming van P&C-producten steeds efficiënter vormgegeven.

Rechtmatigheid

Per 1 juli 2016 is de coördinator interne controle aangesteld die uitvoering geeft aan de verbijzonderde interne controle binnen de gemeente. Jaarlijks wordt een interne controleplan opgesteld en over de uitvoering wordt 2x per jaar gerapporteerd aan het management. In het interne controleplan 2017 zijn de processen grondexploitatie en financieel beheer toegevoegd waarvoor in 2017 gesprekken met de betreffende afdelingen zijn gevoerd om invulling te geven aan interne controles op deze processen. Naast een organisatiebreed interne controleplan is er een specifiek interne controleplan voor het sociaal domein. Binnen het sociaal domein (jeugd/Wmo) wordt het landelijk controleprotocol gevolgd, waarbij zorgaanbieders met een totale omzet van € 125.000 een productieverantwoording met controleverklaring aanleveren. Wanneer zorgaanbieders geen controleverklaring aanleveren is afstemming gezocht met de zorgaanbieder en een finale afrekening toegepast. Wanneer dit niet mogelijk is kan geen zekerheid over de prestatielevering van de verantwoorde zorg worden verkregen en leidt dit tot een onzekerheid in de beoordeling van de accountant.

In 2017 is een verbeterplan inkoop opgesteld omdat vanuit zowel de interne controle als de accountantscontrole bleek dat er meer regie nodig was op het doelmatig en rechtmatig inkopen. Door inkopen en aanbestedingen meer centraal te registreren wordt onrechtmatigheid op aanbestedingen voorkomen. De grens voor het centraal melden van inkopen en aanbestedingen is verlaagd van € 30.000 naar € 7.500. Er is een aanbestedingstool aangeschaft en alle aanbestedingsdossiers worden centraal belegd zodat de accountant ook snel inzicht kan worden verschaft bij de jaarlijkse controle.

Financiën

De Programmabegroting 2017 liet een sluitende meerjarenbegroting zien met alleen in 2019 een klein tekort. Door de positieve accressen in het gemeentefonds het afgelopen jaar en ook bij de Maartcirculaire 2018 is de verwachting dat de Programmabegroting 2019 een sluitend meerjarenperspectief zal laten zien.

Formatie 2017

Met ingang van 1 januari 2017 zijn de P&C-producten ingedeeld op [taakvelden](#). Daarbij zijn de regels over hoe baten en lasten geboekt moeten worden verder aangescherpt teneinde meer uniformiteit tussen de verschillende overheden te creëren en de informatievoorziening richting derden te vergroten. Deze aanscherping heeft gedeeltelijk gedurende het lopende jaar plaatsgevonden. Hierdoor zijn op sommige taakvelden afwijkingen ontstaan tussen de begrote salariskosten en de werkelijke boekingen van de salariskosten. Onderstaand een overzicht van de salariskosten per programma:

Programma	Omschrijving	Begroot na wijziging	Werkelijk	Vershil
0	Algemeen bestuur	9.208.711	8.922.370	286.341
1	Openbare orde en veiligheid	772.232	715.415	56.817
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	845.051	943.677	-98.626
3	Economische zaken	374.890	460.232	-85.342
4	Onderwijs	264.731	328.627	-63.896
5	Cultuur en recreatie	1.065.929	1.050.177	15.752
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	4.348.899	4.353.285	-4.386
7	Volksgezondheid en milieu	1.275.107	1.320.144	-45.037
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.875.701	2.689.514	186.187
Totaal:		21.031.251	20.783.442	247.809

Naast het feit dat gedurende het jaar steeds duidelijker werd op welke taakvelden bepaalde salariskosten (en inhuur) moest worden geboekt, is een aanzienlijk gedeelte van de mutaties ook veroorzaakt doordat de systematiek omtrent het boeken van salariskosten (en inhuur) is gewijzigd. Per 1 januari moeten de salariskosten (en facturen van inhuur) van vervanging van personeel ook op de inhoudelijke taak worden geboekt. Dit terwijl het budget voor vervanging (bijvoorbeeld bij ziekte of zwangerschapsverlof) centraal op 1 locatie staan begroot. De commissie BBV geeft in de beantwoording van [vraag 2016-120](#) hier een nadere toelichting op. Daarbij zouden verschuivingen van budgetten over de programma's heen (ook om bovenstaande motivering) middels een begrotingswijziging via de gemeenteraad moeten verlopen. Met ingang van 2018 zullen wij u in de voortgangs- en slotrapportage vragen om deze (technische en budget neutrale) mutaties te accorderen teneinde de afwijkingen einde jaar zo klein mogelijk te houden.

Omschrijving personeelslasten	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	Vershil 2017
Salarissen en sociale lasten huidig personeel	19.313.567	20.996.016	20.333.971	662.045
Vergoeding raadsfracties	394.407	35.235	449.471	-414.236
Vergoeding van derden voor eigen personeel	-397.144	-400.190	-708.823	308.633
Inhuur van extra formatie	3.319.236	3.301.348	3.885.642	-584.294
Inhuur ziektevervanging en vacatureruimte	1.137.168	126.144	1.359.568	-1.233.424
Tijdelijk personeelsbudget	-49.316	481.338	159.404	321.934
Totale personeelslasten	23.717.919	24.539.891	25.479.233	-939.342

Concerncontrol

De taken binnen concerncontrol hebben betrekking op risicomanagement, advisering directie op onderwerpen bedrijfsvoering, advisering financiële planning & controlcyclus en aansturing coördinator verbijzonderde interne controle. Daarnaast is de concerncontroller in 2017 betrokken bij de verbetering bedrijfsvoering regionale taken sociaal domein (aankoopcentrale Almere). In 2017 is een nieuwe nota risicomanagement opgeleverd die in december door de raad is vastgesteld. De taakstellingen bedrijfsvoering worden door de concerncontroller gemonitord.

Onderzoek 213a GW doelmatigheid en doeltreffendheid

In verband met de organisatieontwikkeling in 2017 heeft het college besloten in 2017 geen 213a onderzoek uit te voeren.

Verkenning deelneming aan Shared Service Centre Zwolle

Op basis van de uitkomsten van de businesscase is eind 2016 door de gemeente Dronten besloten om met de bedrijfsvoeringstaken ICT-beheer, Personeels- en salarisadministratie en Inkoop niet toe te treden tot het Shared Service Centre Zwolle (ONS).

Financieel beleid

Door de wijzigingen in de diverse wet- en regelgeving het afgelopen jaar, is het financieel beleid op verschillende onderdelen geactualiseerd. Bijvoorbeeld op de onderstaande regelingen:

- Aanwijzing comptabele en ambtenaar met procuratie;
- Normenkader 2017 en controleprotocol 2017.

In 2017 is er een inhaalslag geweest op de het gebied van debiteurenbeheer en is er een plan van aanpak gemaakt met betrekking tot de kostenonderbouwing van leges en heffingen. Inmiddels is er een format ontworpen waarmee alle leges en heffingen onderbouwd kunnen worden.

Verder is de auditcommissie meegenomen in uitgangspunten bij de aangifte van de vennootschapsbelasting.

De implementatie van horizontaal toezicht heeft in 2017 een goede start gemaakt en de belastingdienst is tevreden over de resultaten die in het groeidocument zijn opgenomen.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Medio 2017 is een Regiefunctionaris Verbonden Partijen (0,5 fte.) benoemd. Deze functionaris monitort de naleving van de afspraken die gemaakt zijn met de partners en in het bijzonder de afspraken in het kader van gemeenschappelijke regelingen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente is deelnemer in de volgende verbonden partijen, zoals vennootschappen (NV of BV), gemeenschappelijke regelingen (GR), stichtingen en verenigingen:

Naam verbonden partij	Taak	Taakomschrijving	Vertegenwoordiger gemeente in bestuur	Financieel belang 2017
Gemeenschappelijke regelingen				
GGD Flevoland	7.1	Gezondheidszorg	P. van Bergen	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 720.770
Veiligheidsregio Flevoland	1.1	Fysieke Veiligheid	mr. A.B.L. de Jonge	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 1.349.115
Impact (Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten)	6.4	Arbeidstoeleidingsbedrijf	P. van Bergen	Bijdrage totale WSW op basis van 59,54 AJ's in 2017 € 1.842.767
Het Flevolands Archief (voorheen Erfgoedcentrum Nieuw Land)	0.4	Archief Flevolandse geschiedenis	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 88.571
Regionale Sociale Recherche	6.3	Opsporen en voorkomen fraude SD	P. van Bergen	Jaarlijkse bijdrage o.b.v. het aantal cliënten per 1 januari 2017 (655) € 76.914
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	Uitvoering heffing gemeentelijke belastingen	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 541.215
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	Vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving	mr. A.B.L. de Jonge	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 733.968
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.1	Uitvoering jeugdwet en Wmo	P. van Bergen	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 101.132
Vennootschappen/Coöperaties				
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	Kwaliteit natuur- en recreatiegebied Randmeren verhogen	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 21.524
Alliander N.V.	0.5	Levering en transport energie	A. van Amerongen	Dividendopbrengst verwacht in 2017 € 314.925
Vitens N.V.	0.5	Levering drinkwater	A. van Amerongen	Dividendopbrengst verwacht in 2017 € 281.194
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	7.3	Ophalen en verwerken huisvuil	A. van Amerongen	De gemeente staat garant voor een geldlening van de N.V. Voor deze garantiestelling zal de gemeente een provisie van € 98.898 ontvangen in 2017
Technofonds Flevoland	3.1	Investeren in (door)startende bedrijven met technologische en innovatieve ontwikkelingen	A. van Amerongen	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen
Verenigingen				
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	Ondersteuning lokaal bestuur	mr. A.B.L. de Jonge	Jaarlijkse bijdrage op basis van inwoneraantal per 1 januari 2017± € 52.876

Alliander N.V.
[Programma 0](#)
[Taakveld 0.5](#)

Hoofdkantoor Alliander:
 Bellevue, Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken. Energie is essentieel voor ons welzijn en onze welvaart. Zonder energie kunnen we onze huizen niet verwarmen, koken, lesgeven, communiceren, het verkeer veilig houden of treinen laten rijden en ons financiële systeem draaiende houden. Energie maakt wonen, werken en reizen mogelijk. Zonder energie staat alles stil. Het is de zuurstof die onze samenleving draaiende houdt.

Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform

De gemeente Dronten is aandeelhouder in Nuon/Vattenfall (handelsbedrijf), Alliander (netwerkbedrijf).

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

[Website Alliander](#)

Financieel belang Alliander N.V.	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Dividendopbrengst	303.397	339.089	314.925
Eigen vermogen*	3.864	3.861	3.942
Vreemd vermogen*	3.871	4.061	4.127
Solvabiliteit	58,5%	57,0%	56,7%
Resultaat	282	93	203

* € x miljoen

Vitens N.V.
[Programma 0](#)
[Taakveld 0.5](#)

Vestigingsplaats Vitens N.V.:
 Postbus 1205, 8001 BE Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Vitens voorziet in een eerste levensbehoefte. Betrouwbaarheid van het drinkwater dat we leveren staat daarom altijd voorop; het is onderdeel van onze wettelijk vastgelegde kerntaak. We borgen daarom de kwaliteit en kwantiteit in het gehele drinkwaterproces op de korte en lange termijn. En we dragen bij aan het beschermen van bronnen tegen

verontreiniging. Al onze activiteiten moeten te relateren zijn aan onze kerntaak: betrouwbaar drinkwater leveren op ieder moment van de dag, tegen acceptabele kosten.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform
De gemeente Dronten is aandeelhouder in Vitens.

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

[Website Vitens](#)

Financieel belang Vitens N.V.	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Totaal uitgekeerd dividend**	-22,1	-19,4	-19,1
Eigen vermogen*	489,1	526,3	533,7
Vreemd vermogen*	1.249,2	1.223,8	1.214,7
Solvabiliteit	28,1%	30,1%	30,9%
Nettoresultaat*	48,5	46,6	47,7

* € x miljoen

** dividend op basis van 40 % van het nettoresultaat, zijnde € 19,1 miljoen en € 3,30 per aandeel

IMpact

[Programma 6](#)

[Taakveld 6.4](#)

Vestigingsplaats IMpact:

IMpact Dronten

De Boorn 15, 8253 RA Dronten, T: 0321 32 85 60, E: info@impact.nl

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

IMpact maakt werken mogelijk. Dat is onze missie.

Gegarandeerd vermogen om te werken

Om het werken mogelijk te maken ondersteunt en begeleidt IMpact mensen met en zonder arbeidsbeperking in de regio Kampen en Dronten naar de arbeidsmarkt. De ontwikkeling die daarvoor nodig is, organiseren en faciliteren wij. Dat doen we met ons eigen werkleerbedrijf en inzet van en advies over (maatwerk) re-integratietrajecten en -instrumenten. Op deze manier werken wij aan een zo groot mogelijke integratie van werknemers in de arbeidsmarkt. Het is ons streven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een optimale arbeidsparticipatie te krijgen.

Bestuurlijk belang

IMpact is het arbeidstoeleidingsbedrijf die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. IMpact is een stichting en legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

[Algemeen bestuur](#)

Het Algemeen Bestuur van IMpact bestaat uit wethouders Sociale Zaken van de gemeente Kampen en Dronten en Economische Zaken van de gemeente Kampen. De wethouder Sociale Zaken van Kampen is voorzitter van het bestuur.

Raad van Advies

Daarnaast werkt Impact met een Raad van Advies. Een orgaan dat een platform biedt aan Impact voor strategisch en praktisch advies. Het fungeert als denktank en klankbord voor Impact. De Raad van Advies is vertegenwoordigd door ondernemers en ervaringsdeskundigen uit de regio Kampen en Dronten.

Website Impact

Financieel belang Impact	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	2.003.786	1.842.769	1.842.767
Eigen vermogen	435.000	435.000	435.000
Vreemd vermogen	11.961.000	11.961.000	11.881.000
AJ's	69,13	59,49	59,54
Solvabiliteit	3,51%	3,51%	3,50%
Resultaat	0	0	0

HVC

Programma 7

Taakveld 7.3

Vestigingsplaats HVC:
Jadestraat 1, 1812 RD Alkmaar

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

HVC is een toonaangevend nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. Onze opdracht is om de deelnemende overheden te helpen met het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. Wij kiezen voor oplossingen met een zo hoog mogelijk milieurendement tegen verantwoorde kosten, waarbij financiële opbrengsten terugvloeien naar de maatschappij. Wij richten ons op lokaal beschikbare bronnen en aanvullend op bronnen buiten ons verzorgingsgebied. We zetten ons ondernemerschap in om bestuurlijke doelen te vertalen in concrete oplossingen. Innovatie, creativiteit en samenwerking zijn daarbij kernwaarden. HVC staat als maatschappelijk betrokken organisatie midden in de samenleving. Wij hechten aan educatie en een open communicatie over onze activiteiten en milieuprestaties. HVC is een bedrijf waar mensen belangrijk zijn. Samen investeren we om het beste uit onszelf en het bedrijf te halen.

Visie

Afval bestaat voor het grootste deel uit potentieel nuttige grondstoffen. In een tijd waarin grondstoffen steeds schaarser worden, is het niet verantwoord om deze te verspillen. Daarom zien we het als onze opdracht om deze grondstoffen uit ons afval terug te winnen en te hergebruiken. Het restafval waaruit geen grondstoffen terug te winnen zijn, zetten we door middel van verbranding om in duurzame energie. Daarmee besparen we CO2 en neemt de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af. Daarvoor ontwikkelen we ook projecten die gebruikmaken van alternatieve energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie.

Bestuurlijk belang

HVC heeft 46 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.

Website HVC

Financieel belang HVC	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse provisie	95.910	97.728	98.898
Eigen vermogen*	89,6	101	103,2
Omvang leningen*	765	742	749
Solvabiliteit	9,4%	10,9%	10,8%
Resultaat**	7.575	11.000	13.585

* x € mln

Het Flevolands Archief (HFA)

[Programma 5](#)

[Taakveld 5.4](#)

Vestigingsplaats Erfgoedcentrum:
Oostvaardersdijk 01-13, 8242 PA Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

HFA biedt als competente partner voor overheden waarborgen om de overgedragen archieven van de deelnemers in goede geordende en toegankelijke staat te houden en beschikbaar te stellen. Kernwaarden zijn: duurzaamheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid.

Visie

HFA is er voor iedereen, die voor recht en bewijs, onderwijs, onderzoek of cultuurbeleving gebruik wil maken van de collectie en diensten. Door de krachten te bundelen kunnen de deelnemers optimaal profiteren van de gezamenlijke ontwikkeling van de producten en diensten op het gebied van het informatiebeheer over de geschiedenis van Flevoland.

Bestuurlijk belang

Er is een openbaar lichaam Het Flevolands Archief.
De deelnemers hebben de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief ondertekend.

Deelnemers van HFA zijn:

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Provincie Flevoland;
- Gemeente Dronten;
- Gemeente Lelystad;
- Gemeente Urk;
- Gemeente Zeewolde;
- Waterschap Zuiderzeeland.

Website: www.hetflevolandsarchief.nl

Financieel belang HFA	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	130.033	75.000	88.571
Eigen vermogen	0	nvt	129.055

VNG

[Programma 0](#)

[Taakveld 0.1](#)

Vestigingsplaats VNG:
Nassaulaan 12, 2514 JS Den Haag

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester A.B.L. de Jonge

Visie VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten is de koepelorganisatie van alle gemeenten. Samen met alle gemeenten bouwt de VNG aan de kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. De VNG behartigt de belangen van de gemeenten, voert gemeenschappelijke diensten voor gemeenten uit en biedt haar leden een platform. De gemeenten moeten worden gesteund in hun ambities om zich verder te ontwikkelen als eerste overheid, én worden ondersteund in het aangaan van alle uitdagingen die zij ondervinden.

Doelen en ambities

De VNG is de belangenbehartiger van alle gemeenten en is dan ook regelmatig gesprekspartner van andere overheden, leden van het parlement, maatschappelijke organisaties en belangenverenigingen. De VNG hecht veel waarde aan deze contacten. Samen met andere betrokkenen staan gemeenten immers voor de opgave taken en dienstverlening aan burgers en bedrijven zo goed mogelijk te organiseren en uit te voeren. Gemeenten spelen daarbij een belangrijke rol, zij zijn feitelijk de werkvloer van de overheid.

Bestuurlijk belang

Het bestuur bestaat uit een voorzitter, een vice-voorzitter, de voorzitters van de vaste beleidscommissies en elf leden. Het maximumaantal bestuursleden wordt bepaald door het aantal voorzitters van de vaste beleidscommissies. Binnen het bestuur dienen de verschillende doelgroepen ieder minimaal als volgt te zijn vertegenwoordigd: drie burgemeesters, drie wethouders, drie raadsleden, één secretaris en één griffier. Het bestuur vergadert elf keer per jaar.

Het bestuur is belast met het besturen van de Vereniging en stelt de strategie van de Vereniging vast. Ook is zij toezichthouder waar het de bedrijfsvoering van de Vereniging betreft. Het bestuur bereidt de algemene vergadering voor en vertegenwoordigt de leden bij onderhandelingen met het Rijk en parlement.

Website VNG

Financieel belang VNG	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse contributie	52.374	50.000	52.876
Resultaat	0	0	0

Technofonds Flevoland

Programma 3

Taakveld 3.1

Vestigingsplaats MKB & Technofonds Flevoland:
Het Ravelijn 1, 8233 BR Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Risicokapitaal voor groei en innovatie.

Het Technofonds Flevoland B.V. is in 2000 opgericht met het doel om als revolverend fonds risicodragend kapitaal te vertrekken aan veelbelovende startende en doorstartende MKB-bedrijven in de regio Flevoland die moeilijkheden ondervinden bij het financieren

van hun initiatief in de markt. Het gaat hierbij om investeringen in ondernemingen ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen.

MKB en Technofonds hebben als doel revoluerend te zijn. Dat houdt in dat het kapitaal dat terugkomt door verkoop van participaties en aflossing van de verstrekte geldleningen weer opnieuw wordt ingezet ter financiering van andere/nieuwe bedrijven. Daarom zal van een participatie binnen een redelijke termijn weer afscheid worden genomen. Dat moment dient zich aan zodra een onderneming na verloop van enige jaren zelf in de financiering kan voorzien, of wanneer het bedrijf wordt overgenomen door andere of grotere partijen. In de praktijk zijn er verschillende constructies mogelijk. Wij richten ons op een termijn van maximaal ca. 5 à 6 jaar.

Bestuurlijk belang

Naast Dronten zijn de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.(OMFL) aandeelhouder. Alle aandeelhouders hebben een vertegenwoordiger in de raad van commissarissen die uit 5 leden bestaat.

[Website Technofonds Flevoland](#)

Financieel belang Technofonds	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Aandelenkapitaal	277.000	277.000	277.000
Fondsomvang	9,9 mln	9,9 mln	9,9 mln
Resultaat	729.953	0	

[Regionale Sociale Recherche](#)

Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek - Zwolle

[Programma 6](#)

[Taakveld 6.3](#)

Vestigingsplaats Sociale Recherche:

Stadskantoor: Lübeckplein 2, 8017 JZ Zwolle
of

Stadhuis: Grote Kerkplein 15, 8011 PK Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

De gemeenschappelijke regeling is ontstaan om redenen van efficiency, kwaliteitsborging en uniforme aanpak met betrekking tot de bestrijding van sociale zekerheidsfraude en handhaving in bredere zin

Bestuurlijk belang

Acht gemeenten nemen deel aan deze gemeenschappelijke regeling. De stemverhouding in het Bestuurlijk Overleg (het beslissingsbevoegd forum van portefeuillehouders, waarvan Zwolle voorzitter is) is bepaald op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden per gemeenten, met een maximum van 3 stemmen. Zwolle heeft 3 stemmen van de 15. De portefeuillehouder Sociale Zaken participeert in het Bestuurlijk Overleg.

Financieel belang

De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal uitkeringen per 1 januari (peildatum 01-01-2017). Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd.

[Website regionale Sociale Recherche](#)

Financieel belang Sociale Recherche	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	78.531	86.863	76.914
Resultaat	0	0	

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Programma 5

Taakveld 5.7

Vestigingsplaats Gastvrije Randmeren:
Oosteinde 17, 3842 DR Harderwijk

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

De coöperatie heeft als doel het kwaliteitsniveau van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te behouden en waar mogelijk te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken.

Het werkgebied van de coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.

Bestuurlijk belang

Een zestiental gemeenten zijn lid van de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. Genoemde wethouder heeft zitting in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste orgaan van de coöperatie. Rijkswaterstaat Midden-Nederland en Waterschap Vallei & Veluwe zijn adviserend lid van de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur van Gastvrije Randmeren wordt gevormd door:

- Voorzitter: de heer J. de Jong (wethouder gemeente Harderwijk)
- Vice voorzitter: de heer W. Heinen (wethouder gemeente Bunschoten)
- Lid: de heer E.J. de Jonge (wethouder gemeente Zeewolde)

Website coöperatie Gastvrije Randmeren

Financieel belang Gastvrije Randmeren	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse contributie	21.311	22.800	21.524
Eigen vermogen	15.752.229	15.559.623	nmb
Vreemd vermogen	174.319	-	
Solvabiliteit	0,99%	0,99%	
Resultaat	-216.461	-192.606	nmb

GBLT

Programma 0

Taakveld 0.62

Vestigingsplaats GBLT:
Lübeckplein 2, 8017 JZ Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

Wij heffen en innen belastingen en geven uitvoering aan basisregistratieve taken voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Visie

GBLT is toonaangevend in Belastingen.

Bestuurlijk belang

Zij hebben samenwerkingsovereenkomsten met 6 gemeenten en met 5 waterschappen.

[Website GBLT](#)

Financieel belang GBLT	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	531.387	541.215	541.215
Eigen vermogen	988.000	0	580.000
Vreemd vermogen	9.495.000	0	6.476.000
Resultaat	2.024.000	0	1.416.000

OFGV

[Programma 7](#)

[Taakveld 7.4](#)

Vestigingsplaats OFGV:
Botter 15, 8232 JC Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: burgemeester A.B.L. de Jonge

Missie en visie

De OFGV is door de deelnemers opgericht om een robuuste uitvoeringsorganisatie te zijn die adequaat de omgevingstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het gehele gebied uitvoert. De deelnemers kiezen voor een verbetering van de kwaliteit en de integraliteit van de uitvoering van de taken door deze onder te brengen in deze omgevingsdienst. De uitvoering wordt bij deze dienst belegd met het behoud van eigen bevoegdheden van alle deelnemers.

Missie

De OFGV heeft oog voor en bevordert de omgevingskwaliteit. De OFGV is dé dienst die in Flevoland en een gedeelte van de provincie Noord-Holland, namelijk Gooi en Vechtstreek, adequaat uitvoering geeft aan vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De opdracht hiervoor is verstrekt door de deelnemende gemeenten en provincies. De OFGV wordt door hen beschouwd als een eigen backoffice.

Visie

De (OFGV) is een organisatie die met vakkundige medewerkers en in samenwerking met de deelnemers, op een ondernemende en verbindende manier wil bijdragen aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Bestuurlijk belang

In totaal zijn 2 provincies en 13 gemeenten 'deelnemer' aan de OFGV. Dit spraken zij in 2013 samen af in een [gemeenschappelijke regeling \(GR\)](#). De deelnemers hebben de OFGV opdracht gegeven bepaalde werkzaamheden te verrichten. De directeur van de OFGV heeft vervolgens toestemming gekregen van de deelnemers uit de GR (er is mandaat verleend) om deze taken uit te voeren. De deelnemende provincies en gemeenten blijven als deelnemer bestuurlijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Alle deelnemers zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit dit AB is een Dagelijks Bestuur (DB) benoemd.

[Website OFGV](#)

Financieel belang OFGV	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	651.762	733.968	733.968
Eigen vermogen	2.015.101	875.000	1.855.199
Vreemd vermogen	2.070.973	3.037.616	4.551.462
Solvabiliteit	49,0%	22,0%	nmb
Resultaat	729.953	0	729.145

GGD

[Programma 7](#)

[Taakveld 7.1](#)

Vestigingsplaats GGD:
De Ketting 12, 8251 LD Dronten
of
Installatieweg 34, 8251 KP Dronten

GGD Flevoland is gevestigd in alle zes de Flevolandse gemeenten.
De hoofdvestiging van GGD Flevoland zetelt in [Lelystad](#).

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de Flevolandse inwoners onder het motto van "Een leven lang gezond"!

GGD Flevoland verleent diensten voor zes gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder (NOP), Urk en Zeewolde.

Bestuurlijk belang

GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. De zes Flevolandse gemeenten zijn met elkaar een zogenaamde gemeenschappelijk regeling aangegaan, waarin de voornaamste taken en uit te voeren werkzaamheden van de GGD staan beschreven. Deze berusten ondermeer op de Wet publieke gezondheid.

Algemeen bestuur: iedere deelnemer heeft 1 vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.

Dagelijks bestuur bestaat uit 6 leden.

[Website GGD](#)

Financieel belang GGD	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	713.408	720.770	720.770
Eigen vermogen	6.145.256	6.328.242	6.118.298
Vreemd vermogen	3.664.844	3.900.473	3.063.271
Solvabiliteit	64,1%	64,5%	
Resultaat	-293.943	182.971	-26.958

VRF

[Programma 1](#)

[Taakveld 1.1](#)

Vestigingsplaats Veiligheidsregio Flevoland:
Gordiaandreef 101, 8233 AB Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester Mr. A.B.L. de Jonge

Missie

De gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland en de Regiopolitie Flevoland streven naar een veilig leef- en werkgebied door onder meer het beperken van fysieke risico's en het adequaat handelen bij incidenten, rampen en crises. De Veiligheidsregio Flevoland fungeert hierbij als een netwerkorganisatie en kennisplatform.

Visie

'Door goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden.' De vier kolommen werken daartoe onderling en met andere diensten en instellingen eendrachtig samen en richten zich op het gemeenschappelijke belang van een veiliger leef- en werkomgeving. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.

Bestuurlijk belang

Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.

- Gemeente Almere, de heer F. Weerwind Voorzitter, portefeuille veiligheidsbureau
- Gemeente Dronten, de heer A.B.L. de Jonge, portefeuille Bedrijfsvoering
- Gemeente Lelystad, mevrouw I.R. Adema, portefeuille Brandweer
- Gemeente Noordoostpolder, de heer A. van der Werff, portefeuille GHOR
- Gemeente Urk, de heer P.C. van Maaren, portefeuille Bevolkingszorg
- Gemeente Zeewolde, de heer G.J. Gorter, portefeuille Gemeenschappelijke meldkamer en informatievoorziening

[Website Veiligheidsregio Flevoland](#)

Financieel belang VRF	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	1.326.663	1.369.241	1.349.115
Eigen vermogen	8.514.732	8.934.424	8.652.894
Vreemd vermogen	6.265.832	N.v.t.	5.748.245
Solvabiliteit	56,0%	42,0%	60,0%
Bijdrage per inwoner	€ 32,98	€ 33,71	€ 33,22
Resultaat	-37.192	0	89.202

[Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland](#)

[Programma 6](#)

[Taakveld 6.1](#)

Vestigingsplaats centrumregeling Sociaal Domein Flevoland:
Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

Het belang van deze regeling is het vorm geven van de samenwerking tussen de gemeenten op het terrein van de Jeugdwet en de Wmo. Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.

Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde hebben een Dienstverleningshandvest ondertekend.

In de raadsvergadering van 30 november 2017 heeft de raad besloten de uitvoering van de regionale samenwerking Sociaal Domein in Flevoland voort te zetten op basis van de bestaande Centrumregeling.

[Website centrumregeling Sociaal Domein](#)

Financieel belang Sociaal Domein Flevoland	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Jaarlijkse bijdrage	98.150	68.683	101.132
Resultaat	0	0	0

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel er nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2020) is er het risico dat bij een gelijkblijvende situatie dat de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren.

Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2017 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 98.500.000 (begroting 2017) = € 8.372.500.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De gemeente blijft voor 2017 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm.

Renteschema

Het verschil met de werkelijk aan de taakvelden toegerekende rente en de renteomslag bedraagt minder dan 8%. Er is vanuit de notitie Rente van de commissie BBV daarom geen correctie noodzakelijk. Deze correctie is verplicht bij een afwijking van 25% of hoger.

Renteschema 2017				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 1.075.079
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		-	-€ 729.960
Saldo rentelasten en rentebaten				€ 345.119
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	€ 481.462	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	€ -	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+	€ -	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-€ 136.343
d1.	Rentelasten over eigen vermogen		+	€ 3.038.892
d2.	Rentelasten over voorzieningen (infl. corr)		+	€ 427.673
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				€ 3.330.222
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-	€ 3.593.310
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury				-€ 263.088

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Bestaand beleid

Voor het jaar 2017 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels 2017.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kende in 2017 de volgende categorieën subsidie: basissubsidie, incidentele activiteitensubsidie en structurele activiteitensubsidie.

Verstreckte subsidies 2017

In de tabel onderstaande tabel zijn de verstreckte subsidies weergegeven.

De meeste activiteitensubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

Subsidies gemeente Dronten	Taakveld	Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Cofinanciering LEADER	0.5	Budgetoverheveling 2018-2019	0	150	
Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten	3.1	o.a. Stichting DOES	178	187	170
Onderwijsbegeleiding	4.3	Samenwerkingsverband WSNS	31	31	31
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	4.3	Peuterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	562	589	528
Lokaal Onderwijsbeleid	4.3	Leerwerkmakelaar en Zomerondernemer	1	15	23
Volwasseneneducatie	4.3	Taaltraining	51	52	53
Openbare bibliotheken	5.6	Exploitatie bibliotheek en huisvesting	1.521	1.524	1.518
Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	5.6	Exploitatie bibliotheek	15	0	0
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Bijdrage aan evenementen	81	38	30
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Maatschappelijk fonds	0	20	0
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Cultuurvisie	0	10	0
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	100 jaar Zuiderzeewet	0	0	0
Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	5.3	Bureau gelijke behandeling en Wereldwinkel	31	33	31
Stimulering sport	5.1	Sportevenementen en -promotie	51	55	48
Stimuleringsbudget Kunstprojecten	5.3	Burgerpanel	0	22	10
Kunst in openbare ruimte	5.3	Bijdrage aan evenementen	8	8	5
Bevordering recreatie en toerisme	5.7	VVV-activiteiten en bibliotheekwerk	15	13	15
Stimuleringsbudget Ver. van Dorpsbelangen	5.7	Bijdrage aan dorpsactiviteiten	15	15	15
4 mei herdenking	5.7	Organiseren van de jaarlijkse dodenherdenking	10	10	10

Subsidies gemeente Dronten	Taakveld	Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Werkelijk 2017
Multifunctioneel centrum De Meerpaal Dronten	5.7	Exploitatie, rente en aflossing	4.347	4.514	3.685
Subsidie vluchtelingenwerk	6.1	Vluchtelingenwerk Midden-Nederland	35	20	20
Beleidsontwikkeling en -advisering kinderopvang	6.1	Stichting Peuterspeelzaalwerk Dronten	272	306	308
Opvang en beschermd wonen Wmo	6.6	Inloopvoorziening GGZ	93	100	93
Algemene voorziening Wmo MO (structureel)	6.1	o.a. MEE, OBD, Stg Onder Dak	74	75	263
Toegang werkwijze preventie Jeugd	6.2	Bijdrage VVE Icare eenmalig	27	0	0
Algemene voorziening Jeugd	6.1	Projecten jongerenwerk en verslavingszorg	28	49	38
Centrum voor Jeugd en Gezin	6.2	Plusproducten GGD en CJG	684	723	693
Wijk- en buurtbeheer	6.2	Buurtbemiddeling MDF	41	41	42
Armoedebeleid	6.3	MDF AMW/SR/SHV armoedebeleid	261	241	250
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	6.3	MDF AMW/SR/SHV	370	394	410
Uitvoering WWB Werkdeel	6.4	MDF SHV WWB-cliënten	75	75	76
Gestructureerd huishouden	6.6	Hospice	12	12	50
Natuur- en milieueducatie	7.4	Boomplantdag	0	1	0
Totaal			8.888	9.324	8.415

(Bedragen x € 1.000)

Paragraaf informatisering

Informatiebeleidsplan 2017-2021

Het Informatiebeleidsplan (IBP) 2017-2021 is in 2017 door de Raad vastgesteld. In het nieuwe IBP is een andere thema-indeling gehanteerd. Vanaf 2017 werken we volgens de nieuwe thema's, daarom zijn de diverse activiteiten ingedeeld naar de nieuwe thema's. Diverse projecten uit het IBP zijn gestart, alsook de interne herinrichting van de team informatiemanagement (IM).

Thema 1: Externe trends en ontwikkelingen

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is opgeschort door het Rijk. De inspanningen in dezen vanuit IM zijn in de tijd dan ook verschoven naar 2019.

Thema 2: Plaats, tijd en apparaat onafhankelijk werken

Pilot nieuwe werkplekken

Eind 2017 is de verkenning gestart naar de passende toerusting van medewerkers om hun werk te doen. Wat hebben zij nodig om mobieler te werken? Daarvoor is een pilot gestart, die de antwoorden op deze vraag bij de medewerkers ophaalt.

Aanbesteding telefonie

De aanbesteding telefonie is in 2017 gestart, waarbij eveneens kritisch wordt gekeken naar de mogelijkheden om de vaste- en de mobiele telefonie flexibeler in te richten.

Thema 3: Informatieveiligheid

SOC

De dienst Security Operations Center is bedoeld om de beveiliging tegen aanvallen op de ICT-infrastructuur op een nog hoger peil te brengen. Deze dienst is inmiddels actief.

Bewustzijn informatieveiligheid

Om het bewustzijn van de informatieveiligheid onder de medewerkers te verhogen heeft een organisatiebrede enquête plaatsgevonden, de nulmeting. Daarnaast zijn er twee phishingmail-tests uitgevoerd. De tweede test liet een hoger bewustzijn over informatieveiligheid zien dan de eerste test. De resultaten en te nemen maatregelen op het gebied van informatieveiligheid zijn gepresenteerd aan alle teams.

Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In 2017 is de werving van een functionaris gegevensbescherming voorbereid. Daarnaast is het onderwerp 'AVG' meegenomen in presentaties aan de diverse teams, om daarmee de bewustwording te verhogen.

Thema 4: Gegevensmanagement

Luchtfoto's

Vanaf 2017 worden ook 360 graden foto's ingewonnen, omdat het daarmee mogelijk is om vanuit perspectief ook achter woningen te kijken. Deze luchtfoto's zijn in 2017 gemaakt en intern ontsloten met de 360 graden functionaliteit.

Thema 5: Doorontwikkeling afdeling informatiemanagement

Invoering governance

In 2017 is gestart met het werken op basis van governance, onder architectuur en het werken met portfoliomanagement (projectenlijsten). Daarnaast zijn er medewerkers van andere teams naar IM gehaald om het team te versterken op basis van de gedachte zoals in het Informatiebeleidsplan 2017-2021 beschreven. Op basis van diezelfde gedachte is de werving gestart van diverse nieuwe medewerkers. In het vierde kwartaal 2017 is een contract-/Licentie-/Budgetbeheerder aangenomen. De verdere werving van nieuwe medewerkers loopt door in het eerste half jaar 2018.

Thema 6: Beheer informatiemanagement / regulier werk

Update Oracle 11 naar Oracle 12

Deze update was gepland voor 2017. Medio 2017 werd bekend gemaakt dat deze update eerst een update vereist van een andere applicatie. Die update alsmede de update van Oracle 11 naar Oracle 12 vindt uiterlijk in het vierde kwartaal 2018 plaats.

IAM

Identity and Access Management (IAM) is nog niet volledig doorgevoerd. De herinrichting in diverse applicaties als gevolg van de organisatieontwikkeling heeft raakvlakken hiermee en heeft intern een hogere prioriteit gekregen.

Project digitaal archiveren

In 2017 zijn de bouwdoossiers, milieudossiers en bouwtekeningen gemeentelijke gebouwen geïnventariseerd en is een digitaliseringsplan opgesteld. Hierbij is goed nagedacht over de externe en interne dienstverlening waarbij deze dossiers nodig zijn. De grotere omvang van het aantal dossiers en de complexiteit van de digitalisering zelf zijn aanleiding voor een doorloop van dit project in 2018.

Hoge beschikbaarheid Mozard

Om de beschikbaarheid van ons zaakstelsel Mozard beter te kunnen garanderen zijn er aanvullende maatregelen nodig. Deze werkzaamheden zijn in een afrondend stadium.

Thema 7: Organiseontwikkelingen

Organiseontwikkeling

De herinrichting van rollen en rechten in diverse applicaties van personen die van afdeling en / of functie zijn veranderd moeten als gevolg van de organisatieontwikkeling worden aangepast. Deze activiteiten lopen door in 2018.

4 Jaarrekening

4.1 Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De Jaarrekening 2017 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 15 december 2016 (raadsbesluit B16.002774) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de balans hebben wij de volgende uitgangspunten gehanteerd:

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stelselwijziging

De gemeente Dronten verantwoordde de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut tot 31 december 2016 direct in de lasten. Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut vervallen. Vanaf 1 januari worden derhalve alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Schattingswijziging

Er is sprake geweest van een schattingswijziging als gevolg van gewijzigde BBV-regelgeving. Vanwege de gewijzigde verslaggevingsregels is het rentepercentage aangepast. De schattingswijziging is in het lopende boekjaar doorgevoerd. Dit betekent dat effecten zijn verwerkt in het resultaat 2017.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

1. De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
2. De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief.

Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, danwel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven (zie stelselwijziging).

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen. De gehanteerde afschrijvingstermijnen maken onderdeel uit van de toelichting op de balans bij de jaarrekening 2017, conform de Financiële verordening 2017, zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 15 december 2016. De afschrijvingen worden jaarlijkse berekend volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (de lineaire methode). Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Erfpacht

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;

- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame

waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Vorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

- grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2017: 2%).

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van januari 2018 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- rentepercentage bedraagt 1,94%;
- kostenindexatie bedraagt voor de 1^e 10 jaar 3%, daarna 4%;
- opbrengstenindexatie bedraagt voor de 1^e 10 jaar 2%, daarna 0%;
- de geplande afzet is mede gebaseerd op het woningbouwprogramma opgenomen in de Woonvisie.

Ten aanzien van de geraamde nog te maken kosten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het college vastgestelde grondprijzennota. De gehele nota is in december 2016 geactualiseerd en vastgesteld door het college;
2. Jaarlijkse wordt via een door het college te besluiten "grondprijzenbrief" wijzigingen op deze nota vastgesteld.

Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- marktconforme grondprijzen gebaseerd op een normatieve residuele methode.

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. De Perspectiefnota 2018 wordt aan de raad aangeboden in het kader van de Jaarrekening 2017.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2041) en de geprognosticeerde omzetten, zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert. In mindere mate geldt dit ook voor het tijdelijke beheer van onroerende zaken die verhuurd/verpacht zijn.

Uitgangspunt is dat de risico's zo veel mogelijk binnen het totale resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties (en reserves en voorzieningen) worden opgevangen. In de perspectiefnota worden deze "bedrijfsrisico's" beschreven en zo mogelijk nader gekwantificeerd. Hierin hebben wij het onderscheid gemaakt tussen de algemene exploitatierisico's (hierbij valt te denken aan het fluctueren van de rente- en inflatieparameters) en de locatie specifieke risico's, welke per exploitatiegebied zoveel mogelijk in beeld zijn gebracht en omschreven.

Voor de volgende complexen is een specifiek risico van toepassing:

- De Voor.

Gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaaarde lager is, dan wordt tegen marktwaaarde gewaardeerd.

Vooruitbetalingen

De vooruitbetalingen hebben betrekking op gronden die nog niet fysiek aanwezig zijn, maar waar al wel voor is betaald. Deze zijn, voor zover van toepassing, tegen de laatst bekende inkooprijzen gewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Schatkistbankieren Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Dronten is dat voor 2017 € 816.000.

N.B.: De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2017 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- reserves, gespecificeerd naar:
 - algemene reserve;
 - bestemmingsreserve,
- het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde (beheerplannen en Grex) of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand

begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;

- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn toegestaan, indien de voorziening op basis van contante waardeberekening wordt gevormd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva wordt onderscheiden in:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

4.2 Balans per 31 december 2017 (voor bestemming van het resultaat)

ACTIVA	Gemeente 31-12-2017	Gemeente 31-12-2016
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	777.438	462.727
- bijdrage aan activa in eigendom van derden	11.967.092	11.447.309
Materiële vaste activa		
- investeringen met economisch nut	38.474.610	39.654.398
- investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.504.953	3.396.578
- investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.110.987	5.833.279
- erfpachtsgronden	234.981	234.981
Financiële vaste activa		
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	38.027	38.027
- leningen aan deelnemingen	1.384.500	1.730.000
- overige langlopende geldleningen	15.451.187	16.216.825
- overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar)	24.253.951	23.076.905
	104.197.726	102.091.029
Vlottende activa		
Voorraden		
- onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)	29.549.552	14.979.174
Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)		
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	16.903.578	10.476.608
- vorderingen op openbare lichamen	6.070.562	4.822.654
- overige vorderingen	3.392.349	9.075.185
Liquide middelen		
- bank	779.465	780.823
Overlopende activa	3.368.724	4.190.858
	60.064.230	44.325.302
	164.261.956	146.416.331

PASSIVA	Gemeente 31-12-2017	Gemeente 31-12-2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- algemene reserve	49.613.827	54.929.051
- bestemmingsreserves	22.593.305	24.565.915
- resultaat exploitatie na bestemming	21.065.009	-3.522.670
Voorzieningen		
- voorzieningen AD	30.901.640	29.790.359
- voorzieningen GB	0	0
Vaste schulden (looptijd langer dan 1 jaar)		
- onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.213.440	26.648.732
	148.387.221	132.411.387
Vlottende passiva		
Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)		
- overige schulden	5.529.340	4.878.963
- banksaldi BNG	0	0
Overlopende passiva		
- overlopende passiva	9.560.310	7.787.454
- overlopende passiva (vooruitontvangsten rijksregelingen)	785.085	798.527
- éénmalige last (vakantiegeld ivm IKB)	0	540.000
	15.874.735	14.004.944
	164.261.956	146.416.331
Totaalbedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	246.707.844	256.515.637

4.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

Afschrijving vaste activa

De materiële vaste activa als investeringen met economische en maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven conform de onderstaande afschrijvingstermijnen:

Afschrijving vaste activa 2017					
Nr	Soort investering	Jaren	Nr	Soort investering	Jaren
1	Immateriële activa		2.5	<i>Buitensport</i>	
1.1	Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5	2.5.1	Natuurgras	10
1.2	Kosten sluiten geldleningen/disagio	5	2.5.2	Kunstgras	12
1.3	Bijdragen aan activa in eigendom van derden (afschrijving cf art.64 BBV, lid 6)		2.6	<i>Wegen, straten, pleinen, bruggen en openbare verlichting</i>	
2	Materiële activa		2.6.1	Rehabilitatie-investeringen wegen, straten en pleinen als bedoeld in het onderhoudsplan wegen	60
2.1	<i>Automatisering</i>		2.7	<i>Installaties</i>	10
2.1.1	Minicomputer, appl. en actieve netwerkcomponenten	5	2.8	<i>Kantoorinrichting</i>	
2.1.2	PC's en printers	3	2.8.1	Inventaris	10
2.1.3	Programmatuur	5	2.8.2	Telefooncentrale	8
2.2	<i>Brandweer</i>		2.9	<i>Machines en gereedschappen</i>	10
2.2.1	Voertuigen (incl. installaties)	15	2.10	<i>Onderwijs</i>	
2.2.2	Brandblus- en reddingsmiddelen	10	2.10.1	Noodlokalen	15
2.2.3	Kleding	7	2.10.2	1e inrichting	20
2.3	<i>Gebouwen (excl. ondergrond)</i>		2.10.3	Uitbreiding inrichting	20
2.3.1	Stenen gebouwen	40-60	2.10.4	Leer- en hulpmiddelen	8
2.3.2	Andere gebouwen	25	2.11	<i>Riolering</i>	
2.3.3	Verbouwing (uitbreiding)	25	2.11.1	Vrijvervalriolen	90
2.3.4	Renovatie gebouwen (onderhoud)	25	2.11.2	Gemalen - bouwkundig deel	45
2.3.5	Woonwagens/woonwagencentra	25	2.11.3	Gemalen - mechanisch/electrisch deel	15
2.3.6	Installaties (lift, CV, etc.)	15	2.11.4	Persleidingen	45
2.4	<i>Gronden en terreinen</i>		2.11.5	Drukriolering - bouwkundig deel	30
2.4.1	Sportterreinen	15	2.11.6	Drukriolering - mechanisch/electrisch deel	15
2.4.2	Speelterreinen	10	2.12	<i>Speeltoestellen en voorzieningen</i>	10
			2.13	<i>Vervoermiddelen</i>	8

Immateriële activa

De immateriële activa zijn onder te verdelen in kosten van sluiten van geldleningen/saldo (dis)agio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling. De gemeente heeft zowel kosten van onderzoek en ontwikkeling, als bijdragen aan activa eigendom van derden geactiveerd op de balans. Het totale balansbedrag per 31 december 2017 bedraagt € 12.744.531.

Het verloop van de immateriële activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop immateriële vaste activa:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2017	Investering	Desinvestering/inkomsten	Afschrijving/Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
14	kosten onderzoek en ontwikkeling	462.727	357.788	5.746	37.330	0	777.439
78	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	11.447.309	830.323	0	310.540	0	11.967.092
		11.910.036	1.188.111	5.746	347.870	0	12.744.531

De investeringen/desinvesteringen in 2017 zijn:

Specificatie immateriële vaste activa:		
Omschrijving	Investering	Desinvestering
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
Locatie Steenberg	30.111	0
Vorbereidingskosten Zuiderzee op Zuid	79.115	5.746
Vorbereidingskosten Hanzekwartier	241.342	0
vorbereidingskosten XL Atelier	7.219	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden		
Aanpassing bestaande gebouwen (Almere college)	830.323	0
	1.188.110	5.746

Materiële vaste activa

De vaste materiële activa wordt onderverdeeld in vaste activa met een economisch nut en in vaste activa met een maatschappelijk nut.

Vaste activa met een economisch nut

Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Nr	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Investering	Desinvestering	Afschrijving /Aflossing	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan actief	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
22	Gronden en terreinen	5.808.608	423.055	0	0	0	0	6.231.663
24	Strategische Gronden	3.370.958	0	0	0	0	0	3.370.958
30	Bedrijfsgebouwen	26.496.694	0	0	1.374.200	0	0	25.122.494
34	Grond-, weg- en waterbouwk.werken	1.024.979	29.040	0	92.520	0	0	961.499
38	Vervoermiddelen	565.346	14.480	0	111.959	0	0	467.867
42	Machines, apparaten en installaties	1.291.826	429.732	0	374.839	0	0	1.346.719
46	Overige materiële vaste activa	1.095.985	55.033	0	177.608	0	0	973.410

Totaal	39.654.396	951.340	0	2.131.126	0	0	38.474.610
---------------	-------------------	----------------	----------	------------------	----------	----------	-------------------

De investeringen/desinvesteringen in 2017 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut:

Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Gronden en terreinen					
Havenweg 11	0	0	423.055	0	-423.055
Bedrijfsgebouwen					
Grond-, weg- en waterbouwk.werken					
De Schelp renovatie toplaag veld 1 (BAS)	35.515	0	29.040	0	6.475
Vervoermiddelen					
Autonr. 24 VVI 2014	58.500	0	3.680	0	54.820
Auto 22 gesloten kent. 66-KFK-9 VVI 2017	25.000	0	10.800	0	14.200
Machines, apparaten en installaties					
VVI 2016 Nido Borstel HF 25	15.300	4.500	7.178	0	3.622
Aanschaf zonnepanelen de Reest	204.000	0	182.812	0	21.188
Keukenapparatuur de Reest	19.478	4.478	2.054	0	12.946
Smartphones VVI 2016	60.000	18.852	27.106	0	14.042
Vergaderstoelen raadzaal VVI 2016	60.000	0	55.891	0	4.109
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar VVI 2014	85.000	10.848	20.235	0	53.917
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2015	26.000	0	24.279	0	1.721
ICT-plan 2013-2017 hardware 5 jaar VVI 2015	4.000	0	3.312	0	688
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2016	69.222	25.526	14.323	0	29.373
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar VVI 2016	189.880	29.343	11.001	0	149.536
ICT-plan 2013-2017 hardware 5 jaar VVI 2017	151.000	0	22.611	0	128.389
Versnipperaars van Dalen 250 (vvi 2015)	29.000	0	24.080	0	4.920
VVI 20163 MC Connel heggenschaar	25.146	0	1.850	0	23.296
Kipwagen groot Beco 800/trilo bladzuiger VVI 2017	33.000	0	33.000	0	0
MVA Overige					0
Meubilair VVI 2017	20.000	0	15.631	0	4.369
Bureaustoelen VVI 2017	25.000	0	24.726	0	274
Investeringen nieuwe medewerkers VVI 2017	20.000	0	14.675	0	5.325
Totaal	1.155.041	93.547	951.339	0	110.155

Vaste activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
48	MVA waar heffing tegenover staat EN	3.396.578	1.440.754	0	332.379	0	4.504.953
	Totaal	3.396.578	1.440.754	0	332.379	0	4.504.953

De investeringen/desinvesteringen in 2017 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut met heffing:					
Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Aanschaf en plaatsing buitenbakken	743.654	0	436.188	0	307.466
Aanschaf en plaatsing binnenbakken	848.929	0	565.236	0	283.693
Levering IRDC systemen	65.000	0	12.300	0	52.700
VVI 2016 auto 29 kleine veegmachine	100.000	0	109.990	0	-9.990
Inzamelauto afvalcontainers	320.000	0	317.040	0	2.960
Totaal	2.077.583	0	1.440.754	0	636.829

Voor een verdere specificatie verwijzen wij u naar de staat van activa in het bijlagenboek.

Vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het verloop van de vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een maatschappelijk nut:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2017	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
20	Gronden en terreinen	31.438	0	0	6.848	0	24.590
28	Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0
32	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.696.355	1.536.276	0	243.699	0	6.988.932
40	Machines, apparaten en installaties	1.766	0	0	570	0	1.196
44	Overig	102.569	0	0	6.300	0	96.269
	Totaal	5.832.128	1.536.276	0	257.417	0	7.110.987

De investeringen/desinvesteringen in 2017 zijn:

Specificatie materiële vaste activa met een maatschappelijk nut:					
Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken					
MFG B'huizen verlichting BWN 33/2009	105.401	42.913	35.705	0	26.783
MFG B'huizen infrastructuur BWN 33/2009	736.286	679.999	56.287	0	0
De Noord	442.000	4.670	414.625	0	22.705
Rehabilitatie Colijnpad	115.000	0	75.142	0	39.858
Rehabilitatie Abbertweg	153.000	0	122.458	0	30.542
Rehabilitatie Stobbenweg	342.000	0	287.876	0	54.124
Rehabilitatie Lisdoddeweg	280.000	0	257.711	0	22.289
Eskimolaan brug vervangen	9.660	0	9.500	0	160
Eskimolaan damwand vervangen	4.600	0	4.300	0	300
Rietweg duiker vervangen	91.425	0	13.414	0	78.011
Rehabilitatie Passeerstroken 2017	214.000	0	201.063	0	12.937
Fietspad De Zuid	300.000	0	58.195	0	241.805
Totaal	2.793.372	727.582	1.536.276	0	529.514

Voor een verdere specificatie verwijzen wij u naar de staat van activa in het bijlagenboek.

Overheveling van kredieten

De openstaande kredieten bedragen per 31 december 2017 € 5.740.821. Van dit bedrag wordt € 4.117.903 overgeboekt naar 2018.

Overheveling kredieten 2017 boven de € 50.000			
Omschrijving	Begrote uitgaven plus wijzigingen 2017	Werkelijke uitgaven geboekt 2017	Over te boeken uitgaven naar 2018
ICT-plan 2013-2017 hardware 5jr VVI 2017	151.000	22.611	128.389
Auto 24 VVI 2014	58.500	3.680	54.820
VVI 2016 Valtra trekker met omkeerinrichting	103.000		103.000
2e school Dronten West, bouw sportzaal	57.000		57.000
Rehabilitatie De Noord	437.330	414.625	22.705
Rehabilitatie fietspad Fazantendreef	83.000		83.000
Rehabilitatie De Zuid	180.000		180.000
Rietweg duiker vervangen	91.425	13.414	78.011
Terreinafwerking De Noord /De Helling	372.000	4.359	367.641

Overheveling kredieten 2017 boven de € 50.000			
Omschrijving	Begrote uitgaven plus wijzigingen 2017	Werkelijke uitgaven geboekt 2017	Over te boeken uitgaven naar 2018
Herinrichting De Noord-Hanzekwartier	300.000		300.000
Fietspad De Zuid	339.000	64.884	274.116
Flevo Funfields Landmarkt	400.000		400.000
Barak renovatie	70.000		70.000
MFG B"huizen modernisering Koetshuis BWN33/2009	750.000		750.000
Aanschaf en plaatsing buitenbakken	743.654	436.188	307.466
Aanschaf en plaatsing binnenbakken	848.929	562.340	286.589
Leveren IRDC systemen	65.000	7.200	57.800
Diverse investeringen < € 50.000	690.983	93.617	597.366
Totaal	5.740.821	1.622.918	4.117.903

Erfpachtgronden

In het verloop van de erfpachtgronden is geen verandering opgetreden.

Erfpachtgronden							
Nr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2017	Investering	Desinvestering	Afschrijving/aflossing	Afwaardering/winstneming	Boekwaarde 31-12-2017
85	Woonbebouwing	33.513	0	0	0	0	33.513
85	Industrie- en winkelbebouwing	118.268	0	0	0	0	118.268
85	Bijzondere bebouwing	83.202	0	0	0	0	83.202
	Totaal	234.983	0	0	0	0	234.983

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt onderverdeeld in kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en leningen aan deelnemingen, overige langlopende geldleningen en overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar).

Het verloop van de financiële vaste activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop financiële vaste activa						
Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2017	Investering	Desinvestering	Afschrijving/aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
Kapitaalverstrekking aan:						
- deelnemingen	38.027	0	0	0	0	38.027
Leningen aan:						

Verloop financiële vaste activa						
Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2017	Investing	Desinvestering	Afschrijving/ aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2017
- deelnemingen (Vitens)	1.730.000	0	0	345.500	0	1.384.500
- overige langlopende leningen	16.216.818	64.000	0	829.631	0	15.451.187
Overige uitzettingen met een looptijd >1jaar	23.076.905	1.379.081	0	202.032	0	24.253.954
Totaal	41.061.750	1.443.081	0	1.377.163	0	41.127.668

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden worden onderverdeeld onderhanden werken, gereed product en handelsgoederen en vooruitbetalingen.

Onderhanden werken (bouwgronden in exploitatie)

Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

In onderstaande tabel is het verloop van de bouwgronden in exploitatie weergegeven:

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie												
Omschrijving	Boekwaarde voor voorz. 31-12-2016	Correctie voorziening	Boekwaarde na voorz. 31-12-2016	Mutatie op boekwaarde 01-01-2017	Boekwaarde balans 01-01-2017	Afwikkeling complex	POC-methode	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde voor voorz. 31-12-2017	Correctie voorziening	Boekwaarde na voorz. 31-12-2017
Woningbebouwing								Mutaties 2017				
3.0 Dronten West De Gilden	-1.231.002		-1.231.002		-1.231.002		0	85.452	42.521	-1.188.070		-1.188.071
3.1 De Gilden 1e fase	-412.177		-412.177		-412.177		2.034.505	250.454	705.166	1.167.616		1.167.616
3.2 De Gilden 2e fase	-2.276.647		-2.276.647		-2.276.647		1.637.383	723.348	990.047	-905.962		-905.963
3.4 De Gilden 4e fase	11.794.862		11.794.862		11.794.862		179.510	4.880.724	6.720.485	10.134.611		10.134.611
12.5 Heuvelpark - De Noord	71.538		71.538		71.538	673.707	0	109.293	854.538	0		0
12.6 HZ-Ottoplein	23.260		23.260		23.260		5.823	219.481	667.200	-418.637		-418.636
12.7 HZ-Havenkade	0		0		0		0	0	0	0	493.230	-493.230
17.1 Deelgebied Park	-4.116.227		-4.116.228		-4.116.228		2.128.075	-46.135	0	-2.034.287		-2.034.288
17.3 Locatie Havenkom-zuid	-244.697		-244.700		-244.700	55.357	0	189.340	0	0		0
19.3 De Ark - woonzorgzone	151.409		151.412		151.412		39.223	2.937	0	193.570		193.572
23.1 De Graafschap 1e fase	7.047.553	1.303.683	5.743.871		5.743.871		0	340.181	-15.074	7.402.809	1.780.879	5.621.930
24.0 De Voor	497.757		497.756		497.756		0	27.650	0	525.406	28.763	496.643
subtotaal	11.305.629	1.303.683	10.001.946	0	10.001.945	729.064	6.024.519	6.782.725	9.964.883	14.877.056	2.302.872	12.574.184

Winkel- en bijzondere bebouwing												
1.2 ECU - wonen / werken	936.337		936.338		936.338		1.294	18.165	0	955.796		955.796
1.5 Dronten-west Centrumgebied	1.190.177		1.190.176		1.190.176		948.867	186.050	0	2.325.093		2.325.093
11.5 Kantoorvilla's De West	-90.452	14.505	-104.958		-104.958		0	16.894	0	-73.559	3.842	-77.401
12.3 H'kwartier-Scholenzone	944.920		944.919		944.919		469.910	81.160	0	1.495.989		1.495.989
27.1 Driehoek Baan wonen / werken	263.238		263.238		263.238		0	14.964	0	278.202		278.202
37.1 Bloemenzoom wonen / werken	-311.040		-311.041		-311.041		1.068.144	51.178	152.000	656.282		656.282
50.9 Ellerveld - Evenemententerrein	3.119.650		3.119.650		3.119.650		206.341	76.224	226.865	3.175.351		3.175.351
subtotaal	6.052.830	14.505	6.038.322	0	6.038.322	0	2.694.556	444.635	378.865	8.813.154	3.842	8.809.312
Industrieterreinen												
15.1 Business-zone Delta 1e fase	-835.954		-835.955		-835.955		1.139.418	-16.218	242.752	44.494		44.494
15.3 Business-zone Delta 3e fase	-454.542		-454.542		-454.542	453.355	0	1.187	0	0		0
15.5 Business-zone Delta 5e fase	-1.719.548		-1.719.548		-1.719.548		3.558.885	-23.099	481.959	1.334.279		1.334.279
16.1 Poort van Dronten fase 1	10.558.733	8.520.282	2.038.450		2.038.450		0	423.751	1.217.640	9.764.843	7.302.197	2.462.646
16.2 Poort van Dronten fase 2	2.402.873		2.402.873		2.402.873		0	137.205	0	2.540.078		2.540.078
28.5 Oldebroekerweg	-1.284.387		-1.284.387		-1.284.387		2.314.458	-9.154	0	1.020.917		1.020.917
38.2 Tarpan	-1.207.987		-1.207.987		-1.207.987		2.511.029	-14.620	524.780	763.642		763.642
subtotaal	7.459.188	8.520.282	-1.061.096	0	-1.061.096	453.355	9.523.790	499.052	2.467.131	15.468.253	7.302.197	8.166.056
Totaal gronden in exploitatie	24.817.647	9.838.470	14.979.172	0	14.979.171	1.182.419	18.242.865	7.726.412	12.810.879	39.158.463	9.608.911	29.549.552

In onderstaande tabel zijn de opgebouwde boekwaarden, nog te realiseren kosten en opbrengsten, alsmede de resultaten op start- en eindwaarde weergegeven:

Complex	Boekwaarde 01-01-2018	Nominaal		- = voordeel + = nadeel		
		Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2018		
		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Jaar	Startwaarde('18)
Woningbouw						
030 De Gilden hoofdstructuur	-1.188.070	331.880	0	-906.722	2020	-854.424
031 De Gilden 1e fase	1.167.616	970.902	2.375.000	-234.531	2023	-208.256
032 De Gilden 2e fase	-905.962	1.467.718	700.615	-135.034	2021	-124.750
034 De Gilden - Het Palet	10.134.611	15.320.204	26.687.782	-1.079.612	2026	-903.371
125 Heuvelpark De Noord	0	0	0	0	2018	0
126 HZ-Ottoplein	-418.637	412.673	0	-10.101	2018	-9.903
127 HZ-Havenkade	0	6.073.527	5.675.169	577.897	2025	493.229
171 Heuvelpark De Helling	-2.034.287	261.180	0	-1.953.506	2022	-1.769.350
173 Havenkom	0	0	0	0	2018	0
193 De Ark	193.570	1.120.420	1.347.273	-56.201	2023	-49.905
231 De Graafschap 1e fase	7.402.809	3.369.206	9.127.861	2.086.584	2025	1.780.879
240 De Voor	525.406	14.950	516.183	30.523	2020	28.763
subtotaal woningbouw	14.877.056	29.342.660	46.429.883			-1.617.088
Bedrijventerreinen						
151 Delta 1e fase	44.494	95.076	290.304	-161.067	2021	-148.801
153 Delta 3e fase	0	-	-	0	2018	0
155 Delta 5e fase	1.334.279	1.041.466	6.402.750	-5.229.522	2037	-3.519.318
161 Poort van Dronten fase 1	9.764.843	4.222.827	16.353.536	759.052	2041	471.919
162 Poort van Dronten fase 2	2.540.078	415.510	3.584.871	-743.863	2029	-586.531
285 Oldebroekerweg 1e fase	1.020.917	191.168	1.997.104	-980.632	2035	-686.599
382 Tarpan	763.642	167.938	3.173.944	-3.101.566	2041	-1.928.310
subtotaal bedrijventerreinen	15.468.253	6.133.985	31.802.509			6.397.640-
Bijzondere bebouwing						
012 ECU woon/ werk	955.796	235.838	1.210.560	-8.799	2021	-8.129
015 Dronten West centrumgebied	2.325.093	1.457.983	5.110.200	-1.404.917	2023	-1.247.526
115 De West-kantoren	-73.559	77.427	-	4.077	2020	3.842
123 HZ-Scholenzone	1.495.989	1.042.256	7.326.715	-6.102.703	2031	-4.625.086
271 Driehoek Baan woonwerk	278.202	6.000	286.645	0	2021	0
371 Bloemenzoom woonwerk	656.282	485.710	2.352.367	-1.461.338	2028	-1.175.300
509 Ellerveld - Evenemententerrein	3.175.351	335.300	4.396.298	-1.057.488	2021	-976.956
subtotaal bijzondere bebouwing	8.813.154	3.640.514	20.682.785			-8.029.155
TOTAAL	39.158.463	39.117.159	98.915.177			-16.043.883

Gereed product en handelsgoederen

De gemeente Dronten heeft geen gereed product en handelsgoederen geactiveerd.

Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)

De uitzettingen worden onderverdeeld in vorderingen op openbare lichamen, verstrekte kasgeldleningen, rekening courant met niet financiële instellingen, overige vorderingen en overige uitzettingen.

Schatkistbankieren

Per 31 december 2017 bedraagt het bedrag van schatkistbankieren van de gemeente Dronten: € 16.903.578.

Drempelbedrag

Overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist (Ministerie van BZK). Eén uitzondering hierop is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor gemeente Dronten is dat voor 2017 € 739.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2017 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2017 (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	816			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	490	775	438	458
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	326	41	378	358
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag 2017					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	98.500	98.500	98.500	98.500
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	98.500	98.500	98.500	98.500
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
Drempelbedrag		739			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	44.061	70.547	40.341	42.168
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	490	775	438	458

Vorderingen op openbare lichamen

Per 31 december 2017 bedraagt het saldo van de vorderingen op openbare lichamen: € 6.070.562.

Overige vorderingen

Per 31 december 2017 bedraagt het saldo van de overige vorderingen: € 3.392.349 Dit saldo bestaat uit:

- Debiteuren € 1.949.360
- Debiteuren sociale zaken € 3.396.162
- RC SVN startersleningen € 39.047
- RC SVN Duurzaamheidslening € 272.455
- Voorzieningen dubieuze debiteuren AD -€ 2.317.629
- Vooruitbetaald aan crediteuren € 52.953

Verstreckte kasgeldleningen

Per 31 december 2017 zijn er geen kasgeldleningen verstrekt aan derden.

Rekening courant met niet-financiële instellingen

De gemeente Dronten heeft per 31 december 2017 geen rekening courantverhouding met een niet financiële instelling.

Overige uitzettingen

De gemeente heeft geen overige uitzettingen.

Liquide middelen

Het totaalbedrag aan vrij beschikbare liquide middelen van de gemeente Dronten bedraagt per 31 december 2017 € 779.465. Dit saldo bestaat uit:

• Overige BNG-rekeningen	€ 756.743
• Rabobank en ING	€ 22.722

Overlopende activa

De stand van de overlopende activa bedraagt per 31 december 2017 € 3.368.724.

Dit saldo bestaat uit:

• Transitoria nog op te leggen toeristenbelasting	€ 475.000
• CAK inning eigen bijdrage sociaal domein	€ 137.000
• Nog te ontvangen legesinkomsten	€ 471.770
• Kruisposten Jeugd regionaal	€ 855.397
• Kruisposten SVB/PGB's Wmo	€ 113.047
• Kruisposten SVB/PGB's Jeugdwet	€ 279.791
• Nog te ontvangen Nedvang 3e en 4e kw.	€ 236.768
• Faciliteitenbesluit COA	€ 222.155
• Nog te ontvangen rijksbijdrage doeluitkering	€ 137.981
• Enkele overige posten	€ 439.815

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente Dronten bestaat uit het eigen vermogen Algemene dienst en het eigen vermogen Bouwgrondexploitatie. Beide delen zijn weer onderverdeeld in Algemene reserves, Bestemmingsreserves en resultaat exploitatie. Zie de volgende tabel.

Opbouw Eigen Vermogen	Saldo per 1-1-2017	Resultaat-bestemming 2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Inflatie correctie 2017	Saldo per 31-12-2017
Algemene dienst						
- Algemene reserve	54.023.889	-2.673.508	0	-1.736.554	0	49.613.827
- Bestemmingsreserves	22.677.235	0	3.008.625	-4.981.235	0	20.704.625
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	-898.908	926.908	1.191.298	0	0	1.219.298
Totaal Algemene dienst	75.802.216	-1.746.600	4.199.923	-6.717.789	0	71.537.750
Bouwgrondexploitatie						
- Algemene reserve	877.162	-877.162	0	0	0	0
- Bestemmingsreserves	1.888.683	0	0	0	0	1.888.683
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	-2.623.762	2.623.762	19.845.711	0	0	19.845.711
Totaal Bouwgrondexploitatie	142.083	1.746.600	19.845.711	0	0	21.734.394
Totaal Eigen Vermogen	75.944.299	0	24.045.634	-6.717.789	0	93.272.144

In de volgende tabel is het verloop van alle reserves in het verslagjaar weergegeven. Daarna wordt per reserve een korte toelichting gegeven. Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Naam reserve	Saldo per 1-1-2017	Resultaat-bestemming 2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Inflatie correctie 2017	Saldo per 31-12-2017
--------------	--------------------	---------------------------	-------------------	--------------------	-------------------------	----------------------

ALGEMENE DIENST						
Algemene reserve vrij aanwendbaar	54.023.889	-2.673.508	0	-1.736.554	0	49.613.827
Totaal algemene reserve	54.023.889	-2.673.508	0	-1.736.554	0	49.613.827

Bestemmingsreserves Algemene dienst						
Bestemmingsreserve asbestsanering gem. gebouwen	262.253	0	0	-59.926	0	202.327
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	9.170.637	0	0	-526.627	0	8.644.010
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	72.600	0	0	-5.691	0	66.909

Naam reserve	Saldo per 1-1-2017	Resultaat-bestemming 2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Inflatie correctie 2017	Saldo per 31-12-2017
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.929.897	0	0	-118.767	0	1.811.130
Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds	188.100	0	0	-132.590	0	55.510
Bestemmingsreserve de Reest	575.741	0	0	-16.519	0	559.222
Bestemmingsreserve werkgevers- / werknemersactiviteiten	62.700	0	0	0	0	62.700
Bestemmingsreserve onderwijsstation	511.093	0	57.012	-568.105	0	0
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	1.016.256	0	468.757	0	0	1.485.013
Bestemmingsreserve verbetering dienstverlening 2015-2018	171.767	0	69.500	0	0	241.267
Bestemmingsreserve nieuwbouw Overboord	752.685	0	0	-752.685	0	0
Bestemmingsreserve Bijdrage N23/N305/Passage Dronten	1.638.000	0	0	0	0	1.638.000
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	117.269	0	0	-25.540	0	91.729
Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	382.900	0	20.000	-76.000	0	326.900
Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten	299.512	0	44.520	0	0	344.032
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen	90.437	0	0	0	0	90.437
Bestemmingsreserve ICT	103.731	0	0	0	0	103.731
Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering	102.934	0	0	-20.000	0	82.934
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	29.847	0	107.925	0	0	137.772
Bestemmingsreserve bovenplanse verevening	5.000	0	0	0	0	5.000
Bestemmingsreserve bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	20.750	0	69.660	0	0	90.410
Bestemmingsreserve accommodatiebeleid	488.268	0	308.965	-280.000	0	517.233
Bestemmingreserve Sociaal Domein	4.684.858	0	150.286	-2.398.785	0	2.436.359
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Overboord	0	0	1.712.000	0	0	1.712.000
Totaal bestemmingsreserves	22.677.235	0	3.008.625	-4.981.235	0	20.704.625

Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Algemene dienst

Reserve rekeningsaldi algemene dienst	-898.908	926.908	1.191.298	0	0	1.219.298
Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Algemene dienst	-898.908	926.908	1.191.298	0	0	1.219.298

Toelichting Algemene reserve Algemene dienst

Deze Algemene reserve dient als bufferfunctie voor onvoorziene incidentele uitgaven die noodzakelijkerwijs doorgang moeten vinden.

Toelichting bestemmingsreserves Algemene dienst

Hieronder wordt een korte inhoudelijke toelichting gegeven op de Bestemmingsreserves van de Algemene dienst.

Bestemmingsreserve asbestsanering gem. gebouwen

Deze reserve dient ter dekking van de kosten van de in het boekjaar uitgevoerde asbestsaneringen. In 2017 is het werkelijke bedrag onttrokken.

Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten-West

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds

Deze reserve is ingesteld ter egalisering van de effecten van het BTW compensatiefonds op de investeringen. Conform begroting wordt tot en met 2018 jaarlijks een bedrag onttrokken in lijn met de invoering van het BTW compensatiefonds en de effecten hiervan na 17 jaar zijn structureel verwerkt in de begroting. De Bestemmingsreserve vervalt na 2018. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve de Reest

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve werkgevers- / werknemersactiviteiten

Deze reserve is ingesteld om extra kosten voor werkgevers- en werknemersactiviteiten op te vangen. Er waren geen mutaties in 2017.

Bestemmingsreserve onderwijsstation

Deze reserve is ter dekking van éénmalige kosten voor de realisering van het onderwijsstation (nieuwe VMBO-locatie). Conform begroting is er tot en met 2016 jaarlijks € 57.000 aan de reserve toegevoegd. De financiële afwikkeling heeft plaatsgevonden in 2017, waardoor de reserve kan worden opgeheven conform de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve Participatiewet inkomensdeel (voorheen WWB inkomensdeel)

Deze reserve is ingesteld om mogelijke nadelige effecten in het inkomensdeel Participatiewet te kunnen opvangen en wordt gevoed als er in enig jaar een overschot is. Indien er in een ander jaar tekorten zijn worden deze onttrokken aan de reserve voor zover er saldo is. Bij

de slotrapportage werd verwacht € 418.103 te kunnen storten. Bij de jaarrekening is gebleken dat de lasten nog € 50.654 lager waren en € 468.757 gestort kon worden.

Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening (voorheen flankerend beleid EGEM-I)

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten voor het realiseren van de strategische doelen voor de verbetering van de dienstverlening. In 2017 is een bedrag van € 69.500 aan deze reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve nieuwbouw Overboord

De middelen van deze reserve zijn conform het raadsbesluit over de nieuwbouw van het Zwembad Overboord toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve kapitaallasten Nieuwbouw Overboord. Deze reserve kan worden opgeheven.

Bestemmingsreserve Bijdrage aanleg N23 /N307/passage Dronten

Deze reserve is ter dekking van de gemeentelijke bijdragen voor de realisatie van de N23/N307 en de passage van de N23 bij Dronten. In 2017 zijn er geen mutaties geweest.

Bestemmingsreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de eenmalige kosten voor de bedrijfsvoering (o.a. kosten voor het meerjarenprogramma "Koersen op dienstverlening 2010-2015". Bij de Nota reserves en voorzieningen is besloten om deze bestemmingsreserve breder op te zetten om ook eenmalige ontwikkelingen zoals een organisatie ontwikkeling te kunnen financieren. In 2017 is € 25.540 aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve Multifunctioneel Gebouw (MFG) 2 Biddinghuizen

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG 2 in Biddinghuizen. Conform het raadsbesluit zijn de werkelijke voorbereidingskosten ad. € 76.000 in 2017 onttrokken.

Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten

Deze reserve is ter dekking van projecten binnen het programma duurzaam. Er waren in 2017 geen mutaties.

Bestemmingsreserve zware beschoeiingen

Deze reserve is ter dekking van kosten voor het vervangen van zware beschoeiingen van Ral en Pierland. Er waren geen mutaties in 2017, deze worden in 2018 verwacht.

Bestemmingsreserve ICT

Deze reserve dient om fluctuaties in de uitgaven van het informatieplan 2012-2015 op te vangen. Er waren geen mutaties in 2017.

Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering

Deze reserve dient om incidentele knelpunten op het gebied van inburgering op te vangen. De onttrekking in 2017 van € 20.000 heeft betrekking op extra subsidie aan vluchtelingenwerk.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2013 voor het kostenverhaal grondexploitatie. In 2017 is een bedrag van € 107.925 aan verhaalde kosten opgeboekt. Met deze verhaalde kosten kan een gedeelte van de bovenwijkse voorzieningen worden gefinancierd.

Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor bovenplanse verevening. Hierbij worden de verhaalde kosten weer ingezet bij andere ruimtelijke plannen om zo de gewenste ruimtelijke doelstelling (bijv. sociale woningbouw) te realiseren. In 2017 waren er geen mutaties.

Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor het bijdragen aan ruimtelijke ontwikkeling bij anterieure overeenkomsten. In 2017 is hiervoor een bedrag van € 69.660 opgeboekt.

Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid

Deze reserve is ingesteld bij de voortgangsrapportage 2014 om nieuw accommodatiebeleid vorm te geven, ter dekking van toekomstige kapitaallasten die voortvloeien uit het accommodatiebeleidsplan ten aanzien van het gemeentelijk vastgoed. Conform begroting is in 2017 per saldo € 28.965 toegevoegd.

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

De bestemmingsreserve Sociaal Domein dient als buffer voor de transities in de ingroeiperiode 2015-2017. De reserve is ingesteld conform het beleidsplan Transitie. In 2017 is, conform besluitvorming, € 150.286 aan de reserve toegevoegd en € 1.887.405 onttrokken. Daarnaast is de nog beschikbare ruimte van € 511.380 in de reserve onttrokken ter demping van het negatieve resultaat in het Sociaal Domein in 2017. In de reserve resteert nu nog, conform besluitvorming en raming, een saldo van € 2.436.359 voor o.a. verwachte verliezen 2018 in de Jeugdbegroting en de begroting P-wet re-integratie.

Bestemmingsreserve kapitaallasten Nieuwbouw Overboord

Deze reserve is ingesteld bij besluitvorming omtrent Nieuwbouw Overboord en dient ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten zodat het effect op de exploitatiebegroting wordt gedempt.

Naam reserve	Saldo per 1-1-2017	Resultaat- bestemming 2016	Toevoe- gingen 2017	Onttrek- kingen 2017	Inflatie correctie 2017	Saldo per 31-12-2017
--------------	--------------------------	----------------------------------	---------------------------	----------------------------	-------------------------------	----------------------------

GRONDEXPLOITATIE

Algemene reserve Grondexploitatie

Algemene reserve grondexploitatie (vrij)	877.162	-877.162	0	0	0	0
Totaal algemene reserve Grondexploitatie	877.162	-877.162	0	0	0	0

Bestemmingsreserves Grondexploitatie

Bestemmingsreserve MFG Swifterbant	258.483	0	0	0	0	258.483
Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet	1.630.200	0	0	0	0	1.630.200
Totaal bestemmingsreserves Grondexploitatie	1.888.683	0	0	0	0	1.888.683

Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Grondexploitatie

Reserve rekeningsaldi grondexploitatie	-2.623.762	2.623.762	19.845.711	0	0	19.845.711
Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Grondexploitatie	-2.623.762	2.623.762	19.845.711	0	0	19.845.711

Toelichting op Algemene reserve Grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als risicobuffer voor de grondexploitaties. Het jaarresultaat voor de grondexploitaties bedraagt € 19,8 miljoen positief. Hiervan wordt een bedrag van € 14,2 miljoen aan de Algemene reserve van de algemene dienst toegevoegd, en de rest wordt bestemd in de nieuwe bestemmingsreserves "Inrichting Dierenweide" (€ 0,7 miljoen) en "Niet afgesloten exploitaties" (€ 5,0 miljoen). Hiermee blijft de Algemene reserve Grondexploitaties op € 0.

Het jaarresultaat is dit jaar hoger door aangescherpte regels van de Commissie BBV inzake tussentijdse winstneming. Uitgangspunt is nu het gewogen gemiddelde percentage van de gerealiseerde kosten en opbrengsten (POC-methode).

Bestemmingsreserves Grondexploitaties

Bestemmingsreserve MFG Swifterbant

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG in Swifterbant. Er waren geen mutaties in 2017.

Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet

Deze reserve dient om mogelijk incidentele tegenvallers bij de ontwikkeling van het complex Het Palet binnen de grondexploitatie De Gilden op te kunnen vangen. Er waren geen mutaties in 2017.

Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen van de gemeente en worden onderverdeeld in voorzieningen algemene dienst en voorzieningen grondexploitatie. De stand van de voorzieningen per 31 december 2017 bedraagt € 30.901.641 (algemene dienst) en € 9.608.910 (grondexploitatie).

In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop van de voorzieningen:

Naam voorziening	Saldo per 1-1-2017	Resultaat-bestemming 2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Inflatie correctie 2017	Saldo per 31-12-2017	Type Voorziening	Plan Periode	Vaststelling	Corsa nummer
Voorzieningen Algemene dienst										
Voorziening onderhoud wegen	5.496.125	0	2.200.673	-1.952.263	46.545	5.791.080	B	2016-2020	26-5-2016	B16.000849
Voorziening algemeen onderhoud gem. gebouwen	3.749.449	0	681.893	-546.923	33.735	3.918.154	B	2015-2020	28-5-2015	B15.000481
Voorziening renovatie openbare verlichting	1.253.931	0	517.309	-1.479.201	5.761	297.800	B	2013-2017	28-3-2013	B13.000199
Voorziening onderhoud/beheer Riolering	400.000	0	0	0	0	400.000	B	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening rioolbeheer	16.401.519	0	630.308	0	0	17.031.827	C	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening afvalstoffenheffing	1.521.569	0	120.341	0	0	1.641.910	B	2012-2016	11-9-2012	B12.001673
Voorziening onderhoud bruggen	253.080	0	277.000	-219.836	1.478	311.722	B	2017-2021	15-12-2016	B16.002407
Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	32.583	0	50.000	-27.429	72	55.226	B	-	-	-
Voorziening APPA	653.274	0	476.258	0	0	1.129.532	A			
Voorziening wachtgeld wethouders	27.998	0	295.560	0	0	323.558	A			
Voorziening eigen risico personeel	832	0	0	0	0	832	A			
Totaal voorzieningen Algemene Dienst	29.790.360	0	5.249.342	-4.225.652	87.591	30.901.641				
Voorziening dubieuze debiteuren Algemene dienst										
Voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst	357.684	0	102.991	-183.082	0	277.592	A			
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	1.452.013	0	588.022	0	0	2.040.036	A			
Totaal voorzieningen dubieuze debiteuren Algemene dienst*	1.809.697	0	691.013	-183.082	0	2.317.628				

(*) Verrekend met boekwaarde overige vorderingen

Totaal voorzieningen Algemene dienst	31.600.057	0	5.940.355	-4.408.734	87.591	33.219.269
---	-------------------	----------	------------------	-------------------	---------------	-------------------

(*) De voorzieningen dubieuze debiteuren zijn op de balans verrekend met de nog openstaande debiteuren. Deze zijn dus geen onderdeel van de voorzieningen Algemene dienst.

Toelichting op Voorzieningen Algemene dienst

Voorzieningen onderhoud wegen, bruggen, gebouwen en openbare verlichting

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de onderhoudskosten meerjarig te dekken. Bij ieder onderdeel is een meerjarig onderhoudsplan beschikbaar. Die onderhoudsplannen worden vijfjaarlijks herzien. De storting in de voorziening is gebaseerd op het meerjarige onderhoudsplan. De onttrekking in 2017 is op basis van het werkelijk uitgevoerde onderhoud en nagenoeg gelijk aan de begroting. De voorziening renovatie openbare verlichting valt, onder aftrek van de bekende claims, vrij. In toekomstige jaren worden er afzonderlijke investeringskredieten beschikbaar gesteld.

Voorziening riolbeheer

De voorziening riolering is gebaseerd op het geactualiseerde GRP in 2016 en dient ter dekking van de investeringen in de riolering. De voorziening wordt gevoed met een deel van de inkomsten uit de rioolheffing en dient op lange termijn voldoende te zijn om onderhoud aan en investeringen in vervanging en renovatie van het rioolstelsel te dekken. Het exploitatieoverschot van ruim € 65.023 is in 2017 aan de voorziening toegevoegd.

Voorziening afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat de afvalbeheerskosten (inclusief BTW en kwijschelding) worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Deze voorziening is ingesteld ter egalisatie van de afvalstoffenheffing en het opvangen van schommelingen in lasten en baten. In 2017 is € 133.428 aan de voorziening toegevoegd.

Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties

De voorziening inventaris binnensportaccommodaties is ter egalisering van de kosten voor de aanschaf van sportmaterialen en -toestellen. In 2017 zijn de werkelijke lasten onttrokken.

Voorziening APPA

De voorziening APPA is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen van enkele oud-wethouders. Voor de overige oud-wethouders zijn andere pensioenregelingen getroffen (pensioenverzekeringen, pensioenen zijn afgekocht of de pensioenverplichtingen zijn in de lopende exploitatiebegroting gedekt). Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de volgende indicatoren:

- Berekeningsdatum 31-12-2017;
- GBM/GBV 2010-2015 met een leeftijdsterugstelling m/v 5/1 of v/m 3/3;
- Rekenrente 1,648% (ipv 0,864% vorig jaar).

Ook zijn er een aantal wethouders waarvoor een APPA-plan is afgesloten door de gemeente. Het verschil tussen het benodigde beleggingstegoed en het opgebouwde beleggingstegoed maakt eveneens onderdeel uit van de voorziening APPA.

Voorziening Wachtgeld wethouders

Onder deze voorziening vallen de frictiekosten door wachtgeld, op basis van de wachtgeldregeling zoals deze in de APPA is opgenomen. In verband met de verplichtingen per 31-12-2017 is er een storting hierin gedaan van € 295.560.

Voorziening Eigen risico personeel

Deze voorziening is ter dekking van de lasten voor de bovenformatieve status van een collega die arbeidsongeschikt was en wat inmiddels door UWV is opgeheven. In 2017 zijn er geen mutaties geweest.

Voorziening Dubieuze debiteuren (algemene dienst en sociale zaken)

De voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst dient ter dekking van vorderingen van belastingdebiteuren en andere debiteuren. Er is in 2017 een totaalbedrag van € 214.380 voor dubieuze debiteuren afgeboekt. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de benodigde stand van de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken berekend. Beide voorzieningen zijn op de balans gesaldeerd met de post

debiteuren. In 2017 zijn daarnaast extra stortingen (€ 102.991) geweest vanuit de exploitatie voor vuilophaal en -afvoer, riolering en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen. De voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst is met € 80.091 afgenomen. De voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken is met € 588.022 toegenomen.

Storting correctie voor inflatie en prijsstijging

Aan de voorzieningen is in 2017 1,94% vanuit de exploitatie toegevoegd als een correctie voor inflatie en prijsstijging.

Naam voorziening	Saldo per 1-1-2017	Resultaat- bestemming 2016	Toevoe- gingen 2017	Inflatie correctie 2017	Onttrek- kingen 2017	Saldo per 31-12-2017	Type Voorziening
Voorzieningen Grondexploitatie							
Voorziening De Voor 240	0	0	28.763	0	0	28.763	A
Voorziening De Graafschap 1e fase 231	1.303.683	0	477.196	-1.218.085	0	562.794	A
Voorziening de West kantoorvilla's complex 115	14.505	0	0	-10.664	0	3.842	A
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	8.520.282	0	0	0	0	8.520.282	A
Voorziening Havenkade-HZ 127	0	0	493.230	0	0	493.230	A
Totaal voorzieningen Grondexploitatie	9.838.470	0	999.189	-1.228.749	0	9.608.911	
<i>Verrekend met boekwaarde Grondexploitaties</i>	-9.838.470					-9.608.911	
Restant voorziening Grondexploitaties**	0	0	999.189	-1.228.749	0	0	

(A) Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

(B) Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt

(C) Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor heffing wordt geheven

(**) de voorzieningen grondexploitaties zijn op de balans gesaldeerd met de boekwaarde van de grondvoorraden (zie verderop). Door de contante-waarde berekening zijn kleine verschillen ontstaan die als voorziening op de balans zijn blijven staan. Voor nadere details zie de nota reserves en voorzieningen 2016 en het bijlageboek bij deze jaarrekening. Conform de voorschriften van het BBV worden de grondexploitaties gediscoteerd met het meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie in de Eurozone (2%).

Tekstuele toelichting op voorzieningen grondexploitatie

Bij de jaarlijkse herberekening van de grondexploitaties is duidelijk geworden op welke grondexploitaties exploitatietekorten worden verwacht. De gemeente heeft (verlies)voorzieningen getroffen om deze verwachte exploitatietekorten op te vangen. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

De voorzieningen grondexploitaties dienen ter dekking van het huidige tekort op de exploitaties.

Per saldo zijn de voorzieningen grondexploitaties in 2017 met € 0,4 miljoen afgenomen. De in 2016 gevormde een nieuwe voorziening voor het risico Poort van Dronten als uitvloeisel van de aangescherpte regelgeving BBV kan voor een bedrag van € 1,4 miljoen vrijvallen. Er is een nieuwe voorziening gevormd voor de grondexploitatie Havenkade (127).

De volgende voorzieningen zijn (voor een deel) vrijgevallen:

- 115 De West kantoren;
- 161 Poort van Dronten 1e fase.

Vaste schulden (looptijd langer dan 1 jaar)

De vaste schulden van de gemeente bestaan uit onderhandse geldleningen afgesloten bij de B.N.G. de stand van de onderhandse geldleningen per 31 december 2017 bedraagt € 24.213.440. Voor een specificatie van de onderhandse geldleningen verwijzen wij u naar de bijlage staat van geldleningen in het bijlagenboek behorende bij deze jaarrekening. Er is totaal in 2017 € 1.075.079 aan rente betaald voor de onderhandse geldleningen. De rentepercentages voor de onderhandse geldleningen fluctueren tussen de 3,46 en 5,13 procent.

Vlottende passiva

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)

De vlottende schulden van de gemeente bestaan uit kasgeldleningen, bank, giro en overige schulden (crediteuren). In onderstaande tabel is stand van de vlottende schuld aangegeven.

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)	Stand	Stand
Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Bank		
- BNG	0	0
Overige schulden:		
- Crediteuren algemene dienst	5.072.329	4.515.771
- Waarborgsommen	456.956	363.192
- Verschil op balans	55	
Totaal	5.529.340	4.878.963

Overlopende passiva

De overlopende passiva van de gemeente bedraagt per 31 december 2017 € 9.560.310. Dit saldo bestaat uit:

• Transitoria te betalen	€ 6.846.449
• Nog af te dragen loonheffing gemeentepersoneel	€ 1.246.075
• Saldo tussenrekening Sociale Zaken	€ 621.305
• Parkmanagement Poort van Dronten	€ 374.218
• Saldo tussenrekening Belastingdienst/loonheffing	€ 265.616
• Vooruit ontvangen bedragen	€ 141.690
• Enkele overige posten	€ 64.956

Vooruitontvangen rijks gelden

De vooruit ontvangen rijks gelden betreft het overschot van de rijks gelden die besteed moeten worden aan de uitvoering voor specifieke geoormerkte taken. Als de gemeente het ontvangen geld niet aan deze taken besteedt, moet het worden terugbetaald. Het saldo van vooruit ontvangen rijks gelden bedraagt € 785.085 per 31 december 2017. In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop per regeling in het boekjaar.

Vooruitontvangen Rijksbijdragen 2017 (geoormerkt)	Saldo per 01-01-2017	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Saldo per 31-12-2017
Vooruitontvangen RMC-gelden	119.779	95.026	-75.923	138.882
Vooruitontvangen Verkeersmaatregelen (BDU-infra)	388.184	0	-36.485	351.699
Vooruitontvangen VVE (Onderwijs Achterstanden Beleid)	36.322	557.248	-561.516	32.054
Vooruitontvangen Halte-toegankelijkheid (BDU-Halte)	254.242	0	-58.617	195.625
Vooruitontvangen VSV-gelden	0	86.406	-19.580	66.826
Totaal Vooruitontvangen Rijksbijdragen	798.527	738.680	-752.121	785.085

Toelichting

- RMC-gelden zijn voor de leerplicht-activiteiten. De mutaties en eindstand sluit aan op de bijbehorende accountantsverklaring 2017 (deze verantwoording loopt niet via onze SiSa verantwoording);
- BDU-infra en BDU-halte: BDU voor de provincie is met ingang van 2016 vervallen. Hiervoor in de plaats komt de ASF van de provincie. De BDU-regeling kent een overgangperiode van drie jaar met een separate verantwoording van de BDU-middelen via het SiSa-systeem. Vanaf 2016 worden er daarom geen rijksinkomsten meer toegevoegd. De gesubsidieerde uitgaven 2017 voor infra zijn onttrokken (€ 36.485). Voor halte zijn er in 2017 voor € 58.617 aan uitgaven in dit kader geweest;
- Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE): het verschil tussen de rijksbijdrage en de subsidiabele kosten (via peuterspeelzaalwerk) is hier weergegeven;
- Vooruitontvangen VSV-gelden: Regeling terugdringen voortijdige schoolverlaters (2017 t/m 2020). Subsidie wordt uiterlijk 2020 besteed. Voor 2017 zijn toegevoegd € 86.403 en onttrokken € 19.580.

Totaalbedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt

De stand van de gewaarborgde leningen van de gemeente bedraagt per 31 december 2017 afgerond € 248.707.844. De grootste garantstellingen betreffen Oost Flevoland Woondiensten (€ 233.838.000), afvalbedrijf HVC (€ 10.016.533) en Impact (€ 2.495.013), CAH Vilentum Hogeschool / STOAS (€ 1.786.555), Redepassage (€ 172.000), Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (€ 400.000). De gemeente staat voor 25% garant voor de leningen die Oost Flevoland Woondiensten vanaf 2001 is aangegaan via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

De gemeente heeft hier een achtervangfunctie. Dat wil zeggen dat de gemeente alleen het risico loopt een renteloze lening aan het Waarborgfonds te moeten verstrekken als OFW niet aan de verplichtingen voldoet en het vermogen van het WSW onvoldoende is om dat af te dekken. Dit risico wordt als erg klein ingeschat. Zie ook de risicoanalyse in de paragraaf weerstandsvermogen.

Naam rechtspersoon	Object van de garantstelling	Totaal 01-01-2017	Totaal 31-12-2017	Nieuw 2018	Gemeentelijk aandeel in %	Toelichting oorspr.bedrag
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	608.570	593.368	-	100	674.887
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	834.398	816.645	-	100	911.500
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	1.130.208	1.085.000	-	100	1.356.250
CAH Dronten	Nieuwbouw lening ABN Amro	1.893.215	1.786.555	-	100	3.200.000
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING	160.450	121.000	-	100	1.800.000
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING (in 2 leningdelen)	64.697	51.053	-	100	
HVC Alkmaar	Middelen bedrijfsvoering (garantstelling als aandeelhouder)	9.889.830	10.016.533	-	100	11.030.000
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Garantstelling gelden derden beheer (eis DNB)	400.000	400.000	-	100	400.000
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	243.588.000	231.837.690	-	25	277.518.000
Totaal		258.569.368	246.707.844	-		296.890.637

Voor details van de gewaarborgde leningen verwijzen wij u naar het bijlagenboek van de jaarrekening 2017.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

4.4 Overzicht van baten en lasten in de rekening

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde, nog te bestemmen resultaat ad € 21,1 miljoen wordt verwezen naar de analyse bij gerealiseerde baten en lasten per programma, dat hieronder is opgenomen. In het raadsvoorstel ter vaststelling van de jaarrekening wordt aan u een voorstel voor bestemming van dit resultaat gedaan, dat tevens is opgenomen als inleiding bij het jaarverslag.

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
Lasten:						
0	Algemeen bestuur	-7.360	-5.289	-5.248	-4.949	299
1	Openbare orde en veiligheid	-3.185	-2.663	-2.650	-2.592	58
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.059	-9.867	-6.760	-6.628	132
3	Economische zaken	-1.543	-1.216	-1.493	-1.295	198
4	Onderwijs	-6.207	-5.912	-6.060	-6.304	-243
5	Cultuur en recreatie	-15.464	-14.938	-15.286	-14.683	603
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-40.254	-36.067	-40.720	-41.459	-739
7	Volksgezondheid en milieu	-8.805	-7.659	-7.877	-8.227	-349
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-11.674	-5.261	-4.519	-4.652	-132
Subtotaal lasten		-102.552	-88.872	-90.613	-90.789	-173
Baten:						
0	Algemeen bestuur	853	1.938	2.050	1.307	-743
1	Openbare orde en veiligheid	138	127	127	172	45
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.278	2.923	270	1.770	1.500
3	Economische zaken	147	146	125	147	22
4	Onderwijs	1.038	897	822	1.324	502
5	Cultuur en recreatie	2.527	2.412	2.427	2.525	98
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	10.149	10.044	11.657	12.693	1.036
7	Volksgezondheid en milieu	7.740	7.175	7.355	7.914	559
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	7.157	3.482	3.063	24.018	20.954
Subtotaal baten		31.027	29.144	27.896	51.870	23.973
Saldo:						
0	Algemeen bestuur	-6.506	-3.351	-3.198	-3.642	-444
1	Openbare orde en veiligheid	-3.048	-2.536	-2.523	-2.420	103
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.781	-6.943	-6.490	-4.858	1.632
3	Economische zaken	-1.396	-1.070	-1.368	-1.148	220

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
4	Onderwijs	-5.169	-5.015	-5.238	-4.980	259
5	Cultuur en recreatie	-12.937	-12.525	-12.858	-12.158	700
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-30.105	-26.023	-29.064	-28.766	297
7	Volksgezondheid en milieu	-1.065	-484	-522	-312	210
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-4.517	-1.778	-1.456	19.366	20.822
Subtotaal van baten en lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien		-71.524	-59.725	-62.718	-38.918	23.799
Lasten Algemene dekkingsmiddelen:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is						
Algemene uitkeringen						
Dividenden						
Financieringsfunctie						
Overige Algemene dekkingsmiddelen		-419	-490	-470	-334	136
Baten Algemene dekkingsmiddelen:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is		2.357	2.609	2.492	2.394	-98
Algemene uitkeringen		55.332	51.755	53.752	54.306	554
Dividenden		738	657	672	724	52
Financieringsfunctie						
Overige Algemene dekkingsmiddelen		12.808	12.620	12.695	12.305	-390
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen		70.817	67.150	69.142	69.396	254
0.4	Overhead (lasten)	-2.368	-11.703	-12.935	-13.355	-421
0.4	Overhead (baten)	57	603	407	735	329
Subtotaal Overhead		-2.311	-11.100	-12.528	-12.620	-92
0.8	Uitgaven onvoorzien	-	-142	-80	-	80
0.9	Bedrag van de heffing voor vennootschapsbelasting	-	-	-	-488	-488
Totaalsaldo lasten		-105.612	-101.397	-104.139	-105.008	-869
Totaalsaldo baten		102.320	97.389	97.914	122.335	24.421
Totaalsaldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)		-3.292	-4.009	-6.225	17.328	23.553
0.10	Toevoegingen reserves (lasten)	-47.743	-408	-6.239	-6.559	-320
0.10	Onttrekkingen reserves (baten)	47.512	1.154	9.215	10.296	1.081
Subtotaal reserves		-230	746	2.976	3.737	761
Het geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat (na mutatie reserves)		-3.523	-3.263	-3.249	21.065	24.314

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten 2017

Het BBV (art.19-c en 28-c) bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening, een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV worden incidentele posten gekenmerkt als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het zijn vooral de uitschieters die er echt toe doen. Het gaat bij de bedoelde voorschriften om transparantie en inzicht te krijgen in de variabele posten in de begroting en meerjarenraming.

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2017 (bedragen x 1.000)	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Programma 0		
Project verbeteren dienstverlening	-301	-214
Project digitaal archiveren (van 2016 naar 2017)	-180	-29
Formatie sociale zaken teamleider	-20	-41
Inkomensconsulent	-40	-17
Regiefunctionaris verbonden partijen	-40	-47
Versterking HR-advies	-48	-40
Kanaalregisseur internet KCC	-40	-62
ICT budget (van 2016 naar 2017)	-50	-20
CAO loonstijging	-56	-56
Algemene uitkeringen	-133	-133
Informatiebeleidsplan 2017-2021	-48	-76
Algemene adviezen	-83	-66
Personele ontwikkelingen	-317	-371
Team HRM	-20	-13
Systeemaanpassing organisatiewijziging	-115	-45
Verhoging budget inhuur tijdelijk personeel	-150	-176
Overhead extra personeel Jeugd 2,52 Fte toegang Jeugdhulp 2017 (dekking programma 6)	-50	-50
Verhoging voorziening Dubieuze debiteuren	-112	-214
Aanbesteding telefonie	-13	0
Advies realisatie Het nieuwe werken	-25	-25
Klimatologisch onderzoek	-13	0
Correctie stelpost loon en prijsstijging VRF Begroting 2017	-25	-25
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	37	37
Zaakgericht Werken (van 2017 naar 2018)	210	210
Verbeteren kasprocedure via Pin only (van 2017 naar 2018)	30	30
Project digitaal archiveren (van 2017 naar 2018)	70	70
Implementatie DLO (van 2018 naar 2017)	-18	-18
Doelmatig werken (van 2017 naar 2018)	25	25
ICT aanpassingen agv organisatie-aanpassing	30	0
Frictiebudget 2017	-446	-159
Frictiebudget (van 2017 naar 2018 en 2019)	340	340
Minder lasten netwerkplatform	30	-64
Correctie prijsstijgingen en inflatie Voorzieningen	21	237
Extra OZB-opbrengsten (uit voorgaande belastingjaren)	75	78
Financieel effect jaarrekening 2016	-28	-28
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-349	-349
Extra lasten programma Duurzaamheid	-20	-20
Tekort WSW Impact 2017 en 2018	-321	-321
Vrijval dubieuze debiteuren Algemene dienst	0	-122
Programma 1		
Aanpak criminaliteit	-19	-4
Samenwerking veiligheid	-11	-11
Radicalisering	-19	-3

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2017 (bedragen x 1.000)	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Diamanttraining (van 2017 naar 2018)	50	50

Programma 2		
Versteving wegbermen	-90	-90
Parkeervisie (van 2016 naar 2017)	-311	-236
Herinrichting De Helling-De Noord naar 2018 - verplicht activeren	230	230
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	-24	-24
Gladheidsbestrijding 2016-2017	-35	-35
Vrijval voorziening renovatie openbare verlichting	0	-1.300

Programma 3		
Actieplan Centrum Dronten	-30	0
Actieplan Centrum (van 2016 naar 2017)	-350	-326
Internet buitengebied vrijval ivm verstrekken lening	64	64
Bijstelling nog te realiseren opbrengsten toeristenbelasting	-55	-137
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	-82	-58
Sociaal economische visie onderdeel account-acquisitieplan	-150	0
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-189	-189

Programma 4		
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	-25	0
Aanbod alle Peuters (van 2017 naar 2018)	74	74
Budgetoverheveling herstructurering Almere College 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-280	-280

Programma 5		
Fietsknooppuntenroute (van 2016 naar 2017)	-21	-2
Voorzieningenniveau Swifterbant (van 2016 naar 2017)	-400	-75
Buurtsportcoaches	-177	-182
Afrondingskosten Meerpaalplein	-18	0
Onderzoek verduurzaming sportaccommodaties	-13	-13
Vaststelling subsidie 2016 Meerpaal	84	84
Bijdrage aan stichting MFG2 Biddinghuizen	-10	-10
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-110	-90
Projectbegeleiding Nieuwbouw Zwembad Overboord	-80	-40

Programma 6		
ZLF	-140	-146
Vluchtelingenwerk	-20	-20
Uitstel bezuiniging peuterspeelzaal	-30	0
Vergoeding COA plankosten AZC	34	-42
Extra middelen Statushouders Meicirculaire 2017	-235	0
Evaluatie beleidsplan SD 2015-2018, Nw sturingsinstrument (dekking BR SD)	-125	-50
Capaciteit beleid en bedrijfsvoering (dekking BR SD)	-125	-10
Dekking overhead extra personeel Jeugd 2,52 Fte toegang Jeugdhulp 2017 (zie programma 0)	50	50
Opvang en beschermd wonen (dekking BR SD)	150	150
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	-718	-195
Integratie en participatie statushouders	-142	0
Versterking voorveld 2017 (van 2017 naar 2018)	230	230
Armoedebeleidsplan Vrijwilligersinitiatief (van 2017 naar 2018)	87	87
Definitieve vaststelling & Slotrapportage 2017 BUIG	418	469
Slotrapportage 2017 BBZ	-72	33
Minimabeleid Slotrapportage 2017	-159	-195
Uitbestede werkzaamheden WSW (van 2017 naar 2018)	8	8
Restant HHT (van 2017 naar 2018)	94	94
Begeleiding statushouders	20	0

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2017 (bedragen x 1.000)	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Projectbudget Sociaal Domein (dekking BR SD)	-340	-190
Gevolgen Mei- en Septembercirculaire 2016 Jeugdhulp (dekking BR SD)	-625	-2.588
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-388	-388
Storting Voorziening dubieuze debiteuren Sociale zaken	0	-127

Programma 7		
Bijdrage programmabureau Wind Flevoland	-90	-90
Volksgezondheid Project Gezond in de Stad (van 2016 naar 2017)	-152	-127
Diverse budgetoverhevelingen 2016-2017 (besluitvorming Jaarstukken 2016)	35	35
Vaststelling subsidie 2016 GGD Flevoland	18	18
Budgetoverheveling Projectbureau Wind 2016-2017 (besluitvorming Slotrapportage 2016)	-35	-35

Programma 8		
Omgevingswet	-30	-6
Woonvisie	-30	-25
Planontwikkeling/tijd.recr.inrichting Hanzekwartier (van 2016 naar 2017)	-75	0
Herinrichting De Noord (Energieweg - brug De Zate) - kwaliteitsslag Hanzekwartier (van 2016 naar 2017)	-300	-300
Vrijval project Herinrichting De Noord - kwaliteitsslag Hanzekwartier	300	300
Minder baten omgevingsvergunningen	-250	464
Tussentijdse winstneming Grondexploitaties (als gevolg van de toepassing van de POC-methode)	0	18.243
Afwikkeling complexen Grondexploitaties	0	1.182

Totaal van de incidentele baten en lasten per programma	-6.826	12.454
--	---------------	---------------

Dekking uit bestemmingsreserves	Begroting 2017	Werkelijk 2017
Programma 0		
Bestemmingsreserve EGEM-I	66	70
Bestemmingsreserve BTW compensatiefonds	133	133
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	85	26
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	20	45
Programma 4		
Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid	280	280
Programma 5		
Bestemmingsreserve MFG2 Biddinghuizen	10	10
Programma 6		
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	1.245	2.248
Bestemmingsreserve P-Wet inkomensdeel (storting)	-418	-469
Totaal van de incidentele mutaties in bestemmingsreserves 2017	1.420	2.342
Incidentele last na onttrekkingen bestemmingsreserves 2017	-5.405	14.795

Overzicht van structurele reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves								
Naam reserve	Saldo per 1-1-2017	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Saldo per 31-12-2017	Onttrekkingen 2018	Onttrekkingen 2019	Onttrekkingen 2020	Onttrekkingen 2021
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	9.170.637	0	-526.627	8.644.010	-541.946	-535.411	-535.411	-535.411
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	72.600	0	-5.691	66.909	-9.935	-9.935	-9.935	-9.935
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.929.897	0	-118.767	1.811.130	-118.087	-116.084	-116.084	-116.084
Bestemmingsreserve de Reest	575.741	0	-16.519	559.222	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Overboord	0	1.712.000	0	1.712.000	0	-494.532	-148.762	-138.659
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	11.748.875	1.712.000	-667.604	12.793.271	-686.487	-1.172.481	-826.711	-816.608

4.5 WNT-verantwoording 2017 Gemeente Dronten

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Dronten van toepassing zijnde regelgeving: art. 1.2.1.c gemeenten.

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

WNT-register

Het WNT-register bevat instellingen die onder de Wet normering topinkomens (WNT) vallen.

In het WNT-register staan de rechtspersonen die onder de WNT vallen, waaronder de gemeente Dronten. De volgende grondslag/ status is gepubliceerd:

- [WNT-register](#).

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor gemeente Dronten is € 181.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt een specifieke normering voor de eerste twaalf kalendermaanden, waarin de functie werd vervuld. Deze normering bestaat uit twee onderdelen:

1. een maximum uurtarief;
2. een individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gebaseerd op het aantal kalendermaanden waarin is gewerkt.

Vanaf de 13e maand waarin de functie wordt vervuld, geldt de reguliere normering zoals die geldt voor leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	D. Petrusma	R. Kool
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 06/03
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	81.446	21.884
Beloningen betaalbaar op termijn	12.618	2.966
Subtotaal	94.064	24.850
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	32.233
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	94.064	24.850
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		

Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	80.655	100.463
Beloningen betaalbaar op termijn	10.690	13.750
Totale bezoldiging 2016	91.345	114.213

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 tot en met 12

bedragen x € 1	D. van der Spek
Functiegegevens	(interim) gemeentesecretaris
Kalenderjaar	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-03-2017 – 31-12-2017
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 221.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 221.000
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 181.643
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 181.643
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 181.643
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	R. Kool
Functiegegevens	
Functie(s) gedurende dienstverband	Gemeentesecretaris
Deeltijdfactor in fte	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2017
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	71.706
Individueel toepasselijk maximum	75.000
-/- Onverschuldigd deel	N.v.t.
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	71.706
Waarvan betaald in 2017	55.456
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT is de website van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ([Wet normering topinkomens](#)) als uitgangspunt gehanteerd.

4.6 Single Information Single Audit (SiSa)

Deze bijlage wordt sinds 2006 verplicht opgenomen in de jaarrekening, op basis van de gelijknamige Algemene Maatregel van Bestuur. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de besteding van door het Rijk verstrekte specifieke uitkeringen. Voorheen werd daarover per uitkering afzonderlijk verantwoording afgelegd. Met het opnemen van deze bijlage in de jaarstukken wordt beoogd de verantwoording te vereenvoudigen, ondermeer doordat een afzonderlijke controleverklaring achterwege kan blijven; deze wordt opgenomen in de accountantsverklaring over de jaarrekening.

De specifieke uitkeringen waarvoor in dit overzicht in 2017 verantwoording wordt afgelegd zijn:

- OCW D9 - Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB);
- SZW G2- Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2017;
- SZW G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (excl. levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2017;
- IenW E27B - Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden.

Voor de wijze waarop de SiSa-informatie in het jaarverslag moet worden opgenomen, heeft het Rijk een format en indicatoren vastgesteld. Op de volgende pagina's treft u dit overzicht aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>	
			€ 544.030	€ 0	€ 17.486	€ 36.322	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08</i>	
		Bedrag					
		1					

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01 € 8.530.929	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02 € 194.999	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03 € 433.235	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04 € 3.378	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05 € 98.539	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06 € 968
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07 € 171.074	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08 € 7.916	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10 € 191.074	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12 Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2017	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01 € 232.331	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02 € 138.977	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03 € 20.792	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04 € 135.740	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05 € 154.041	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06 € 0
		Besluit	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07 € 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09 Ja			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i> Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i> Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			1 2007097 - Directe uitkering 2 2007099 - Halteplan 3 2007101 - Rente	€ 36.485 € 58.617 € 0	€ 0 € 0 € 0			
			Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09</i>	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>	
			1 2007097 - Directe uitkering 2 2007099 - Halteplan 3 2007101 - Rente	€ 62.995 € 58.617 € 0	€ 0 € 0 € 0		Nee Nee Nee	

5 Bijlagen

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Vershil 2017
Lasten:						
0.1	Bestuur	-1.974	-1.928	-1.914	-2.448	-534
0.10	Mutaties reserves	-47.743	-408	-6.239	-6.559	-320
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-6.674	3.263	3.249	-22.714	-25.963
0.2	Burgerzaken	-2.107	-1.540	-1.640	-1.502	138
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-63	-310	-165	146
0.4	Overhead	-2.368	-11.703	-12.935	-13.355	-421
0.5	Treasury	-1.128	-506	-1.047	-346	701
0.61	OZB woningen	-486	-478	-478	-491	-14
0.62	OZB niet-woningen	-	-	-	-	-
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen Overig	-28	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-2.055	-1.408	-409	-331	78
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-488	-488
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.934	-1.821	-1.859	-1.857	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.252	-842	-792	-735	57
2.1	Verkeer en vervoer	-7.310	-9.336	-6.470	-6.392	77
2.2	Parkeren	-543	-339	-109	-82	27
2.4	Economische havens en waterwegen	-207	-191	-181	-154	27
3.1	Economische ontwikkeling	-43	-171	-21	-28	-7
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.502	-1.195	-1.472	-1.267	205
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-	-	-
4.1	Openbaar basisonderwijs	-1.029	-831	-831	-817	14
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.441	-2.344	-2.624	-2.579	45
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.737	-2.738	-2.606	-2.908	-303
5.1	Sportbeleid en activering	-315	-107	-284	-342	-58
5.2	Sportaccommodaties	-3.216	-3.172	-3.219	-3.152	68
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-335	-297	-341	-266	75

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijzigingen	Rekening	Vershil
(x € 1.000)		2016	2017	2017	2017	2017
5.4	Musea	-130	-151	-95	-89	6
5.6	Media	-1.580	-1.535	-1.535	-1.531	3
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.889	-9.676	-9.812	-9.304	508
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.586	-1.851	-2.923	-1.723	1.200
6.2	Wijkteams	-4.914	-3.154	-4.643	-3.806	837
6.3	Inkomensregelingen	-13.937	-12.511	-13.661	-14.654	-993
6.4	Begeleide participatie	-4.818	-3.234	-4.111	-3.425	686
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.160	-5.865	-5.843	-5.793	49
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.108	-2.632	-1.860	-1.116	744
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-7.937	-6.105	-6.803	-9.879	-3.076
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-795	-715	-876	-1.063	-187
7.1	Volksgezondheid	-746	-1.028	-1.011	-878	133
7.2	Riolering	-2.332	-2.012	-2.057	-1.945	112
7.3	Afval	-4.190	-3.224	-3.404	-3.792	-388
7.4	Milieubeheer	-989	-1.044	-1.047	-1.249	-201
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-548	-350	-358	-363	-5
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.182	-1.289	-949	-844	105
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-8.724	-2.528	-2.127	-2.458	-331
8.3	Wonen en bouwen	-2.039	-1.484	-1.484	-1.392	93
Totaal lasten		-160.029	-98.543	-107.131	-134.282	-27.154
Baten:						
0.1	Bestuur	83	28	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	47.512	1.154	9.215	10.296	1.081
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	10.197	-	-	1.649	1.649
0.2	Burgerzaken	773	609	709	788	80
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	22	215	193
0.4	Overhead	57	603	407	735	329
0.5	Treasury	4.726	5.453	5.486	4.076	-1.410
0.61	OZB woningen	7.456	7.669	7.744	7.764	20
0.62	OZB niet-woningen	1.418	1.432	1.432	1.245	-188
0.63	Parkeerbelasting	24	8	8	22	14
0.64	Belastingen Overig	1.397	1.390	1.380	1.388	8
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	55.332	51.755	53.752	54.306	554
0.8	Overige baten en lasten	-84	16	16	223	207
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2016	Primitieve Begroting 2017	Begroting na wijzigingen 2017	Rekening 2017	Verschil 2017
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	94	102	102	126	24
1.2 Openbare orde en veiligheid	44	25	25	47	22
2.1 Verkeer en vervoer	1.278	2.921	267	1.762	1.495
2.2 Parkeren	-	2	2	8	6
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	33	17	32	31	-1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	90	102	71	93	23
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	24	28	23	23	-
3.4 Economische promotie	963	1.219	1.112	1.010	-101
4.1 Openbaar basisonderwijs	86	66	66	80	14
4.2 Onderwijshuisvesting	54	11	11	16	5
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	899	821	745	1.228	483
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	1.607	1.537	1.478	1.469	-9
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	7	7
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.6 Media	38	38	38	40	2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	881	837	911	1.009	97
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	147	29	97	283	186
6.2 Wijkteams	-	-	66	74	8
6.3 Inkomensregelingen	9.355	9.233	10.414	11.510	1.096
6.4 Begeleide participatie	37	-	263	102	-161
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	6	156	222	66
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	609	775	660	500	-160
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	2	2
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-	-
7.2 Riolerings	2.580	2.508	2.508	2.409	-100
7.3 Afval	4.791	4.343	4.523	4.879	356
7.4 Milieubeheer	5	4	4	242	239
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	364	320	320	384	64
8.1 Ruimtelijke ordening	62	4	4	209	206
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.959	2.333	2.164	22.400	20.236
8.3 Wonen en bouwen	1.135	1.145	895	1.408	513
Totaal baten	160.029	98.543	107.128	134.280	27.155

Financiële positie/structureel evenwicht

Gemeente Dronten

(bedragen x 1.000)

FINANCIËLE POSITIE			W	BG	BG na wijz.	W
STRUCTUREEL EVENWICHT			2016	2017	2017	2017
TOTAAL						
	totaal baten	abs	102.320	97.389	97.914	122.335
	totaal lasten	abs	-105.612	-101.397	-104.139	-105.008
	resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-3.292	-4.008	-6.225	17.327
	onttrekking reserves (baten)	abs	47.512	1.154	9.215	10.296
	dotatie reserves (lasten)	abs	-47.743	-408	-6.239	-6.559
	resultaat reserves	abs	-231	746	2.976	3.737
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	149.832	98.543	107.129	132.631
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-153.355	-101.805	-110.378	-111.567
	totaal resultaat (na mutatie reserves)	abs	-3.523	-3.262	-3.249	21.064
INCIDENTEEL						
	totaal baten	abs	5.135	412	3.503	22.962
	totaal lasten	abs	-11.480	-4.202	-10.329	-10.509
	incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-6.345	-3.790	-6.826	12.453
	onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	abs	232	199	1.839	2.811
	dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	abs	0	0	-418	-469
	incidenteel resultaat reserves	abs	232	199	1.421	2.342
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	5.135	412	3.085	22.493
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-11.248	-4.003	-8.490	-7.698
	totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	abs	-6.113	-3.591	-5.405	14.795
STRUCTUREEL						
	totaal baten	abs	97.185	96.978	94.411	99.373
	totaal lasten	abs	-94.132	-97.195	-93.810	-94.499
	structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	3.053	-218	601	4.874
	onttrekking reserves (baten)	abs	47.280	955	7.376	7.485
	dotatie reserves (lasten)	abs	-47.743	-408	-5.821	-6.090
	structureel resultaat reserves	abs	-463	547	1.555	1.395
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	49.442	96.570	88.590	93.283
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-46.852	-96.241	-86.434	-87.014
	totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	abs	2.590	329	2.156	6.269
Structurele exploitatie ruimte (BBV)		%	3,0	2,1	2,2	2,0

Budgetoverhevelingen

+ = voordeel, - = nadeel

Omschrijving programma 0	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling onderzoeksbudget Rekenkamer	47.000	Griffie	Griffie
Budgetoverheveling ondersteuningsbudget Griffie tbv nieuwe raad	28.000	Griffie	Griffie
Budgetoverheveling overgang naar Oracle 12	50.000	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
Budgetoverheveling project digitaal archiveren	40.000	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
Budgetoverheveling budget onderzoek herhuisvesting gemeentehuis	25.000	A.B.L. de Jonge	Bedrijfsvoering
Totaal Programma 0	190.000		
Omschrijving programma 1	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Geen overhevelingen			
Totaal Programma 1 (geen overhevelingen)	0		
Omschrijving programma 2	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling fietspad DrontenSwifterbant	5.444	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 2	5.444		
Omschrijving programma 3	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling economische ontwikkeling Oostkant	29.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling Sociaal Economische Visie	150.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling Meerpaalplein	40.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling actieplan centrum (vitale centra)	30.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling internet buitengebied	70.000	A.B.L. de Jonge	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 3	319.000		
Omschrijving programma 4	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Geen overhevelingen			
Totaal Programma 4 (geen overhevelingen)	0		
Omschrijving programma 5	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling Maatschappelijk Fonds	20.000	A. van Amerongen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling projectbegeleiding nieuwbouw Overboord	127.246	A. van Amerongen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	9.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling voorzieningenniveau Swifterbant	400.000	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 5	556.246		
Omschrijving programma 6	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling faciliteitenbesluit	381.126	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling opvang asielzoekers	578.075	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling maatschappelijke begeleiding	136.252	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling meldcode kindermishandeling	10.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling pilot AZC jeugd en gezinscoach	13.200	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling mantelzorgcompliment	75.000	P. van Bergen	Sociaal Domein

Budgetoverheveling inkomensregelingen Klijnsmagelden	79.037	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling versterking algemene voorzieningen WMO	75.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling inhuur Sociaal domein	190.000	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling Woonstart, Opvang en Beschermd wonen	51.103	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling project Transitie Participatiewet	6.933	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling TaalWerk Trajecten voor Statushouders	17.500	P. van Bergen	Sociaal Domein
Budgetoverheveling ESF-subsidie Arbeidskansen & Flevoland II (WWB Werkdeel) budgettair neutraal	0	P. van Bergen	Sociaal Domein
Totaal Programma 6	1.613.226		
Omschrijving programma 7	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling Gezond in de Stad	101.792	P. van Bergen	Sociaal Domein
Totaal Programma 7	101.792		
Omschrijving programma 8	Bedrag	Portefeuillehouder	Vakgebied
Budgetoverheveling invoering Omgevingswet	24.000	P. van Bergen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Budgetoverheveling recreatieve voorzieningen Hanzekwartier	75.000	A. van Amerongen	Ruimtelijk domein en Dienstverlening
Totaal Programma 8	99.000		

Totale budgetoverhevelingen Jaarstukken 2017	2.884.708
---	------------------

Budgetoverhevelingen Voortgangsrapportage 2017 260.000

Budgetoverhevelingen Slotrapportage 2017 1.400.000

Totale budgetoverhevelingen in 2017	4.544.708
--	------------------

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AD	Algemene Dienst
AED	Automatische Externe Defibrillator
AJ	Arbeidsjaren
AKTIV	Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezind
AMIF	Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	asielzoekerscentrum
B&W	Burgemeester & Wethouders
Bado	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede Doeluitkering
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRM	Bouwrijpmaken
BRP	Basisregistratie Personen
BSC	Buurtsportcoaches
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAH	Christelijke Agrarische Hogeschool
CAK	Centraal Administratiekantoor
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CER	Compensatie eigen risico
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CoPI	Commando Plaats Incident
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek
DBMO	Design Build Maintain Operate
DHW	Drank- en Horecawet
DLO	Digitaal Loket Ondernemers
DOR	Digitaal OpkopersRegister
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Educatief centrum Biddinghuizen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBI	Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen

Afkortingenlijst	
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIDS	Gezond in de Stad
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GS	Gedeputeerde Staten
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
HFA	Het Flevolands Archief
HH(T)	Huishoudelijke Hulp (Toelage)
HNW	Het Nieuwe Werken
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HUA	Het Utrechts Archief
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IAM	Identity Access Management
IBI	Interbestuurlijke Informatie
IBP	Informatiebeleidsplan
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
Iip	Investors in people
IKB	Individueel Keuzebudget
IKK	Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IMRO	Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
IMVA	Immateriële vaste activa
i-NUP	Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISMS	Information Security Management System
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JIT	Jeugd InterventieTeam
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	Klantcontactcentrum
KCS	Klantcontactsysteem
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPS	Kostprijsystematiek
KVB	Keurmerk Veilig Buitengebied
KVO(-W)	Keurmerk Veilig Ondernemen (winkelgebied)
LA	Lelystad Airport
LAG	Lokale Actie Groep
LEA	Locale Educatieve Agenda
LED	Licht-emitterende diode
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
M&O	Misbruik & Oneigenlijk gebruik

Afkortingenlijst	
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MER	Milieu-effectrapportage
MFC	Multi functioneel centrum
MFG	Multi functioneel gebouw
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig onderhoudsplan
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NGdW	NedGeodataWarehouse
NGRU	Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven
NHR	Basisregistratie Handelsregister
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum
NV	Naamloze Vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbudget
OBd	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OGG	Oneigenlijk gebruik gemeentegrond
Oggz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OLO	Omgevingsloket
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
ONS	OmriNgd door Service
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)
OV	Openbare verlichting en/of openbaar vervoer
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&C	Planning & Control
PC	Protestants christelijk
PDCA	Plan, do, check, act
PGB	Persoonsgebonden budget
PKVW	PolitieKeurmerk Veilig Wonen
PO	Primair Onderwijs
POC-methode	Percentage of completionmethode
P-wet of PW	Participatiewet
PTC+	Praktijk trainingscentrum
REC	Reconstructie
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RK	Rooms katholiek
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROR	Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering
RSGB	Referentiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAF	Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland
SAVE	SAMenwerken aan VEiligheid
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SD	Sociaal domein
SEA	Sociaal Economische Agenda
SHV	Schuldhelpverlening
SIPI	Stichting Interculturele Participatie en Integratie
SiSa	Single Information Single Audit
SLOK	Stimuleringsregeling Lokale Klimaatinitiatieven
SMW	School Maatschappelijk Werk
SOC	Security Operations Center
SROI	Social Return On Investment
SSC ONS	Shared Service Centrum OmriNgd door Samenwerking
StUF	Standaard Uitwisseling Formaat

Afkortingenlijst	
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SW bedrijf	Sociale Werkvoorziening
SWIF	SamenWerken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAW	Terreinafwerking
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
TOP	Toeristische overstappunten
TSD	Transities Sociaal Domein
Ufdo	Uitvoeringsregel Financiering decentrale overheden
VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Flevoland
VRGV	Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVI	Vervangingsinvesteringen
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBB	Wijk- en buurtbeheer
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WBS	Werkcoach BemiddelingsService
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet RGT	Wet Revitalisering Generiek Toezicht
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
WKR	Werkkostenregeling
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning